સત્પંથી યજ્ઞવિધિ.

(પુજાના મંત્રો)

પ્રગટ કરનાર

સત્પંથી સૈયદ બાવાસાહેબ અહમદઅલી
ખાકી.
મુ૦ પીરાણા.

દર્શન લાભ.

પોણા ત્રણ રૂપીઆ.

સત્પંથી યજ્ઞવિધિ.

(પુજાના મંત્રો)

પ્રગટ કરનાર

સત્પંથી સૈયદ બાવાસાહેબ અહમદઅલી
ખાકી.

મુ૦ પીરાણા.

દર્શન લાભ.

પોણા ત્રણ રૂપીઆ.

Satpanthi Yagya Vidhi - Poojana Mantro -1st Edition -Ver 1 -by Satpanthi Saiyyed Bawasaheb AhmadAli Khaki

This book is the First Edition. This edition has got all the pages which were omitted in the 2nd edition.
I call this book as Version 1 of the First Edition.
This book has RED colour cover page.

There is another edition of this book, which is also called First edition, published in the year 1935. This book omits numbers 53 to 56. This is because of page numbering problem. (Pages are not omitted, but content is trimmed.)
I call this book as Version 2 of the First Edition.
This book has GREEN colour cover page.

Differences between Version 1 and Version 2 ares
1) The contents in Version 1 between pages 41 to 56 (in Version 1) are trimmed in Version 2.
2) In Version 2 additional pages number 1 (85 of 390) & 2 (86 of 390) are inserted after page 84, which are not present in Version 1.

હે ચિંતા આદિથી વ્યાકુળ ચિતવાળાઓ ! તમારા વિપરીત મનોને-

હું મારા મનથી સ્વાધિન કરૂં છું; તથા તમો પણ મારા ચિત્તે અનુકુળ થએલ ચિતોની-

સાથે (સત્પંથિઓની સાથે) આવો, મારા આધિન કામોમાં-

તમે તમારા મનોને લગાડો, તથા મારા સ્વિકારેલા માર્ગ (સત્પંથ) ઉપર ચાલવાની ઇચ્છા રાખી તમો પણ આવો-

अहंगृभ्णामि मनसा मनांसि ममचित्तमनु चित्ते भिरेत ।
मम वशेषु हृदयानि वः कृणामि मम यातमनु वर्त्मान एत॥६॥

अ. कां. ३. अ. २ सू. ९

સત્પંથી યજ્ઞ વિધિ.

અર્થાત

વારિયજ્ઞ (પૂજા) નાં મંત્રો.

પ્રકાશક,
સત્પંથી સૈયદ બાવા સાહેબ અહમદઅલી " ખાકી "

—:-o-:—

આવૃતિ પેહેલી   સંવત ૧૯૯૧   ઇ. સ. ૧૯૩૫.

અમદાવાદ—પાનકોરના નાકે ઓરીએન્ટલ પ્રીન્ટીંગ વર્કસમાં
ઇશ્વરલાલ મોતીલાલે છાપી.

દર્શન લાભ રૂ.

હે વિમનસ્ક પુરૂષો ! તુમ્હારે પ્રતિકુલ મનોંકો મૈં અપને મનસે સ્વાધિન કરતા હું ! તથા તુમભી મેરે ચિત્તકે અનુકુલ હુવે ચિત્તો કે સાથ (સત્પંથિયોંકે ચિત્તો કે સાથ) આઓ; મેરે આધીન કામોમેં તુમ અપને મનકો લગાઓ; તથા મેરે સ્વીકૃત માર્ગ પર (સત્પંથ પર) ચલનેકી ઇચ્છા રખકર તુમ આઓ.

અ. કાં. ૩. અ. ૨. સૂ. ૯

પ્રસ્તાવના.

પરમાત્માએ જગતની રચના અસંખ્ય કલ્પો પહેલાં કરી છે, કલ્પનામાં પણ ના આવી શકે તેટલો સમય જગત રચનાનો છે.

જગત રચનાનો પ્રેમ પરમાત્માને થયો ! તેનો નિર્મિત સમયનો કાળ કોઇપણ દેવ, દાનવ, ઋષિ, મુનિ, બ્રહ્મા, પીર, પેગામ્બર, દેવી, દેવતા સ્પષ્ટ કરી ગયા નથી, તેમ કોઇથી પણ એની ચોખવટ થઇ શકે તેમ નથી.

કેટલાક ધર્માવલંબીઓ સૃષ્ટિકાળ શ્રી આદમથી માને છે, તેમ તેઓનાજ ધર્મ પુસ્તકોથીજ તે કાળ સ્પષ્ટ રીતે નિર્માણ થઇ શકતો નથી. શ્રી આદમ અને શ્રી સદ્‌ગોર બ્રહ્મા નબીમહંમદ સાહેબનાં સમયની વચમાં ૭ હજાર સાતસોને પચાસજ વરસનું અંતર ગણે છે. શ્રી સદ્‌ગોર નબીમહંમદ સાહેબનો જન્મ કાળ ઇ. સ. ૫૭૦ સં. ૬૨૫ છે. આજ સંવત ૧૯૯૧. ઇ. સ. ૧૯૩૫ ચાલે છે. તે પ્રમાણે જન્મ કાળને આજસુધી વરસ તેરસોને છાસઠ થાય છે. શ્રી આદમના સમયનો કાળ અને શ્રી સદ્‌ગોર બ્રહ્મા નબી મહંમદના સમયનો કાળ, એ બેનો સરવાળો એક કરતાં આઠ હજાર, એકસો ને સોળ વરસ થાય છે. એટલો કાળ જગત રચના માટે મનાય નહિ. તેમ શ્રી પરમાત્માનો ઉદયકાળ પણ એટલો મનાય નહિ ! તેની હયાતીને તો અસંખ્ય કલ્પો, અસંખ્ય વિષ્ણુઓના આયુષ્યના કાળ પણ પૂરતા નથી.

કિતાબી ધર્મ પુસ્તકોમાં શ્રી સદ્‌ગોર બ્રહ્મા નબીમહંમદ સાહેબનાં સમય પહેલાં તેર લાખ વરસ પહેલાંના લેખની કથા આવે છે, એ વિના બીજા ઘણા એવાં પ્રમાણો પણ છે. શ્રી સદ્‌ગોર બ્રહ્મા નબીમહંમદ સાહેબનું કથન છે, " આ છેલ્લા શ્રી આદમ પહેલાં અસંખ્ય આદમો થઇ ગયા છે, આ છેલ્લા આદમના સમય કરતાં એથી પહેલાંના આદમોના સમયો સરખામણીમાં ઘણાજ મોટા હતા. " એ સિદ્ધાંતને લઇ કિતાબી ધર્માવલંબીઓ પણ પરમાત્માને અનાદિ કાળનો માને છે. એવા દાખલાઓ જોતાં સત્પંથ શાસ્ત્રોએ સમજાવેલોજ સમય સંપુર્ણ છે.

શ્રી સદ્દગોર બ્રહ્મા નબીમહંમદ સાહેબે એ જૂના જમાનાનો ઇતિહાસ ઘણા જુના પણ પ્રચલિત પુસ્તકોમાં પ્રાપ્ત હોવાથી, તે સમજાવવાની અગત્ય નહિ જોયાથી શ્રી આદમ પેહેલાંની કથા કહી નથી, એવા કારણે કિતાબી ધર્માવલંબીઓ કદી શ્રી આદમ પેહેલાંના ઇતિહાસ ઉપર પૂર્ણ વિશ્વાસ નહિ લાવતા હોય, અગર અજ્ઞાનીઓ તે વિષે ગમે તેમ બોલતા હોય, તેથી તેવાઓને ને સત્પંથિઓને કાંઇ લેવા દેવા નથી, સત્પંથે જે ઇતિહાસ માન્ય રાખ્યો છે, તે સત્પંથના સદ્દગોરોએજ વર્ણવ્યો છે.

પરમાત્માએ જગતનો અનંતવાર વિવિધ અનેરી અનેરી યુકિતએ, નવીન નવીન પ્રકારે, નાશ કરી, તેને તેવીજ રીતે ફરી નવીન નવીન વિધિએ અનેક પ્રકારે અનેક વાર રચ્યું છે. જગત એકવાર જે યુકિતએ રચ્યું અગર નાશ કર્યું હોય, તેવીજ વિધિએ ફરી બીજીવાર ઉપજાવ્યું કે નાશ કર્યો નથી.

સત્પંથી શાસ્ત્રોમાં જગતની ઉત્પત્તિ અને લયનાં ઘણાં પ્રકારો વર્ણવેલ જોઈ ઘણા અજ્ઞાનીઓ સત્પંથી શાસ્ત્રો ઉપર ખોટા આક્ષેપો મૂકી યદ્દવા તદ્દવા બોલી, શ્રી હરિને અણકારીગર સમજી પોતાની બુદ્ધિનું પ્રદર્શન કરી સ્વજ્ઞાનનું પોત ઉઘાડી જ્ઞાનની કિંમત અંકાવે છે.

શ્રી પરમાત્માએ પૃથ્વીની રચના જેમ વિવિધ પ્રકારે રચી છે, તેવીજ રીતે મનુષ્ય રચના પણ સમયે સમયે વિવિધ યુકિતઓથી શ્રીહરિએ રચી છે. મનુષ્ય તનને માટે પંચમહા ભૂતો નિર્માણ કરી, એક કાળે એક તત્ત્વને પ્રધાનપદે રાખી બીજા કાળે બીજાને પ્રધાનપદ આપી બાકીનાને ગૌણ રાખેલા.

સત્ય (કર્તા) યુગમાં મનુષ્ય શરીરે પંચતત્ત્વમાં વાયુ તત્ત્વને પ્રધાન-પદે રાખી અન્ય ચારે તત્ત્વો ગૌણ રાખેલા.

જીવનનો મુખ્ય આધાર વાયુ (શ્વાસ) છે. પ્રેમનો મુખ્ય પ્રકાર વાયુ છે. સૃષ્ટિનો મુખ્ય આધાર વાયુ છે, વાયુ વિના જગત રહી શકેજ નહિ. પ્રથમ વાયુ, તેની ઉપર જળ છે. પંચ મહાભૂતોમાં વાયુતત્ત્વ પ્રધાનપદને પામેલ છે.

વાયુતત્ત્વની પ્રધાનતાવાળા શરીરો વાયુમાંજ લય થાય તોજ મૃત શરીરની વ્યવસ્થા સુગમ થાય !

આજ પણ વાયુતત્ત્વની પ્રધાનતાવાળા શરીરો પક્ષીઓનાં છે. પક્ષી જ્યારે મરી જાય છે, ત્યારે તેનું શરીર રસ્તામાં અગર ગામમાં, સીમમાં કે ખેતરમાં પડેલું દેખાય છે, છતાં તે દુર્ગંધ જરાપણ ફેલાવતું નથી, ને એ મરેલા પક્ષીનો દેહ બે ચાર દિવસમાં વાયુમાં વિલય થઇ જવાથી જણાતો એ નથી. કોણ જાણે કયાંએ જતો રહે છે ?

એવી સુલભતા માટે એવાં સબળ કારણોનાં લીધે સત્ય યુગમાં મનુષ્યોના મૃત શરીરોને વાયુ દાગ (વનદાગ)નીજ યોજનાએ વગે કરતા, એ વિધિ સુલભ થવાથી સત્ય યુગમાં મનુષ્યોનાં મૃત શરીરો માટે વનદાગ નિર્માએલો.

બીજા ત્રેતાયુગમાં વાયુ પછી જળતત્ત્વ પ્રધાનપદને પામ્યું. સૃષ્ટિનો મુખ્ય આધાર પાણી હોવાથી એ સમયે મનુષ્યોનાં શરીરોમાં પણ જળતત્ત્વ પ્રધાનપદે શ્રી હરિએ રાખ્યું. પૃથ્વી રચના પણ વાયુ ઉપર જળ રાખી તે ઉપર રચી છે, જળતત્ત્વના પ્રધાનપણાનાં કારણેજ જળ તત્ત્વના પ્રધાનપણાવાળા શરીરોને જળમાંજ વગે કરવાનું સુલભ થતું. એવા કારણોના અંગે તે યુગના મનુષ્યોના શરીરો માટે જળદાગ નિર્માયો, તે કારણે મૃત મનુષ્ય શરીર માટે જળદાગ ધર્મ લેખાયો.

अ. कां. ११. अ. ४. सु. १० मं. १४

આજે પણ જળતત્ત્વ પ્રધાનતાવાળા શરીરોના જીવો માછલાં, દેડકાં, કાચબા આદિ ઘણા જળચર પ્રાણીઓ પાણીમાં રહી, છેવટ પાણીમાંજ મરે છે, તળાવ, કુવા, આદિમાં મોટા મોટા પ્રાણીઓ હોય છે, તેઓ ત્યાંજ જન્મી ત્યાંજ મરે છે છતાં પાણી બગડતું કે ગંધાતું નથી, કોઇ જાણતુંએ નથી કે એ પ્રાણીઓ કયાં ગયા ? તળાવ સૂકાય, કુવો ગળાય, ત્યારેજ કાચબાની જાતના પ્રાણીઓનાં કવચિતજ અસ્થિ દેખાય છે. ત્રેતાયુગમાં મૃત મનુષ્ય શરીરને પાણીમાં મૂકી દેતાંજ પાણીની તળેટીએ બેસી જતું, તે માંહેલી દુર્ગંધાદિ કાંઇપણ કોઇને નડતું નહિ.

ત્રીજા દ્વાપર યુગમાં અગ્નિ તત્ત્વનું પ્રધાનપણું નિર્માયું, અગ્નિ પાણીમાં મોટા પ્રમાણમાં હોય છે, જળમાં ક્ષીણ થતું, એનું મુખ્ય કારણ અગ્નિ છે, નીચે વાયુ ઉપર અગ્નિ તેનાથી ક્ષીણ થઈ તેની માટી બની, એવા ઉત્તમ સંજોગોનાં મહત્વ કારણે જગતના બંધારણે મનુષ્ય શરીરોમાં અગ્નિતત્ત્વ પ્રધાનપદે પરમાત્માએ રાખ્યું.

અગ્નિ તત્ત્વના પ્રધાનપણાવાળા પ્રાણીઓ, પતંગીયા, ફુદા, આદિ દીવા આદિ રોશનીના પદાર્થોમાં ઝંપલાઈ પડી બળી મરે છે, તેઓનાં શરીરો ઘણીવાર સામટા અગ્નિમાં બળતા હોય છે, છતાં જરા પણ દુર્ગંધ પ્રસરતી નથી, પણ માટી તત્ત્વ પ્રધાનપણાવાળા શરીરોનો એક મુવાળો જો બળતો હોય તો તેની દુર્ગંધ અતિ ફેલાઇ મગજ બગાડી મૂકે ! છેવટ ત્યાંસુધી કે એને બળતો અટકાવવોજ પડે છે.

અગ્નિ તત્ત્વનું પ્રધાનપણું મનુષ્ય શરીરોમાં હોવાથી તેને દ્વાપર યુગમાં અગ્નિમાં દાગ દેતા સુલભ થતું. જરા પણ દુર્ગંધ કે બીજી માથાકુટ થાલ

વેઠવી પડે છે તેમ નહોતું થતું, એ સુતરના કાકડા કરી ઘીમાં પલાળી એક કાકડો માથાની ચોટલીએ બાંધી બીજો જમણા પગને અંગુઠે બાંધી પ્રજ્વલિત કરતાંજ આખુંએ શરીર મીણુબત્તીની જેમ પોતેજ ભડભડાટ જ્વાળા રૂપે ભડકી ઉઠી શરીર ભસ્મ થઈ જતું, એવા સુલભ સંજોગોનાં કારણે દ્વાપર યુગમાં અગ્નિદાગ નિર્માએલો, અને એજ અગ્નિદાગ મૃત્યુ મનુષ્ય શરીરો વગે કરવા માટે ધર્મ લેખાએલો. હાલ મૃત મનુષ્ય શરીરને અગ્નિદાગ માટે જેમ કાઠીના ઢગલા, તેલ, રાળ, ઘાસલેટ, ઘી આદિ પદાર્થોની જરૂર પડે છે, તે સાથે દુર્ગંધનો પાર રહેતો નથી, દાગ દેતાં શરીર ઉંચું, નીચું થઇ હેરાન કરે, અને તેની મર્યાદા ન જળવાય; એતો નોખી વાત. એ સર્વ પરાણે, કુદરતના નિયમ વિરૂદ્ધ વર્તવાની સૂજા છે.

વર્તમાન કલિયુગમાં સશાસ્ત્ર " શ્રી બ્રહ્માએ માટીનો ગોળો હાથમાં લઈ આદિ ઇ. ૩. " વિધ વિધ પ્રકારે જગત માટીના પ્રધાનપણાએ રચી, માટીજ આજે જગતનું અગત્ય ધરાવતું શ્રેષ્ઠ સાધન અને સ્થાન થઈ પડેલ છે. પ્રતિમાપૂજક મિત્રો પણ એજ વિધાનને વળગી જઈ લિંગાદિ પીતલ, સોના, રૂપા આદિ ધાતુનાં તૈયાર હોવા છતાં, તેમ મંદિરોમાં પધરાવેલા મૂકી દઈ માટીનાં બનાવી પુજવામાં અગાધ ફળ માની શિવપુરાણ પ્રમાણે પૂજવા મંડી પડેલ છે. સર્વ જગત આજ પૃથ્વીને પૃથ્વી માતા (મામા અર્જુલ્લાહ) કહી મહાન અદબથી પૂજા કરે છે, એ સર્વ શુભ સંયોગોએ મનાએલ પવિત્ર માટી તત્ત્વને આજ કલિયુગનાં મનુષ્ય શરીરોમાં પણ (માટી તત્ત્વ) પ્રધાનપદે શ્રી હરિએ રાખ્યું.

માટી તત્ત્વનું પ્રધાનપદ આજનાં મનુષ્ય તનોમાં હોવાથી કલિયુગમાં દાગ પણ માટીનોજ નિર્માએલો એજ દાગે મનુષ્યના મૃત શરીર વગે કરતાં સુલભ થતું. મનુષ્યનું મૃત્યુ શરીર પૃથ્વીમાં ખાડો ખોદી દાટી દીધાથી બધી પ્રકારની માથાકુટ મટી જાય છે, સુવ્યવસ્થાએ દાટવામાં આવે તો જરા પણ દુર્ગંધ નડતીજ નથી. ભૂમિદાગ દીધાથી અગ્નિ દાગે જે દુર્ગંધ રોગ ફેલાવવાના ભયાદિનો ભય તે પણ રહેતો નથી, મૃત્યુ શરીરની મર્યાદા, એબ વગેરે સર્વ સચવાય છે. એવા ઘણા લાભો દાટવામાં હોવાથી આજ કલિયુગમાં ભૂમિ દાગ ધર્મ મનાએલો છે. ભલે હઠ વાદીઓ પોતાના દુરાગ્રહે ન માને તેથી એ લોકો ભૂમિ દાગની અગત્યતા નથી સમજતા; એવું તો કોઇથી પણ કહી શકાશે નહિ, એટલુંજ છે, કે એઓની જુની રૂઢીનો મોહ અનિવાર્ય થઇ પડયો છે.

" પરમાત્મા એક છે એજ જગતનો સૃષ્ટા છે " એમ માનનારાઓ સર્વ મનુષ્યો સીધા રસ્તે રહેલા ગણાય, તેમાં ભરમના ભેદે દેશકાળના

સંગાનાં સંજોગોએ તે ગમે તેવી વિધિએ કે યુક્તિએ પ્રભુને ભજતા હોય તો તેની સાથે દુરાગ્રહે યુધ્ધ મંડાયજ નહિ, એકજ પરમાત્માને માનનારા સર્વ આપસમાં ભાઇઓજ લેખાય, એથી દેશ, વેશ, જ્ઞાતિ આદિનો ભેદ રાખી શકાયજ નહિ.

પરમાત્માને જગત્ રચવા ઇચ્છા થતાં શકિત (કુદરત) ઉત્પન્ન કરી, શકિતએ બ્રહ્મા (રજોગુણ દેવ), વિષ્ણુ (સત્વગુણી દેવ), મહેશ્વર (તમોગુણી દેવ), એ ત્રણે દેવો ઉત્પન્ન કર્યા.

શ્રી નારાયણે પોતાની નાભિ કમલમાંથી બ્રહ્મા, હ્રદયેથી વિષ્ણુ, મસ્તકેથી મહેશ્વર સર્જ્યા.

એક સમય આદિ કાળે શ્રી શક્તિને સૃષ્ટિ રચવાની અભિલાષા થવાથી બ્રહ્માને ઉપજાવી પોતાની સાથે વરવાની ઇચ્છા કહી દેખાડી, શ્રી બ્રહ્માએ આનાકાની (અનીચ્છા) દર્શાવતાંજ શકિતએ તેઓને બાળી ભસ્મ કરી, શ્રી વિષ્ણુને ઉપજાવ્યા, શ્રી વિષ્ણુને પણ એજ યાચના પ્રદર્શિત કરી, શ્રી વિષ્ણુએ પણ અનીચ્છા દર્શાવતાંજ તેમને પણ બાળી ભસ્મ કરી શ્રી શંકરને ઉપજાવ્યા, શ્રી શંકરને પણ પોતાની સાથે વરવા આજ્ઞા કરી, શ્રી શંકરે શકિતને આનંદના પ્રલોભને વિનવ્યા ! “ આ ભસ્મના ઢગલા કેવા ?” શ્રી શકિતએ સમજાવ્યું “ બ્રહ્મા, વિષ્ણુના શરીરોની ભસ્મના છે, મેં એઓને પેદા કરી મને વરવા કહેલું ! પણ એઓએ વરવાનો ઇન્કાર કરવાથી મેં ભસ્મ કરી દીધા છે ! ” શ્રી શંકરે ક્ષોભવત થઇ શ્રી શકિતને વિનવ્યા, “ આપે એઓને ભસ્મ કર્યા છે ! તો પુનઃ જીવિતદાન આપશો ? શકિતએ સરળ ભાવે ‘ તુંબિમાંનું જળ સીંચન કરતાંજ ’ એ બન્ને દેવો જાગૃત થતા હોય તેવી દશામાં બેઠા થઇ ગયા. શ્રી શંકરે શ્રી શકિતને વિનંતી કરી, ” અમો ત્રણ ને તમો એક, અમો તમોને કેવી રીતે વરીએ ? માટે આપ પણ આપનાં શરીરને ભસ્મ કરી ત્રણ નવીન શરીરો ધારણ કરો ! જેથી આપના સાથે આજ્ઞા પ્રમાણે અમો ત્રણે તમોને વરી શકીએ. શ્રી શકિતએ તુરતજ પોતાના ધારણ કરેલ શરીરને માયામયી અગ્નિએ લય કરી ત્રણ નવા શરીરો ધારણ કર્યા, તે સાવિત્રી, લક્ષ્મી, પાર્વતી. એવા ત્રણ શરીરો શકિતનાં થતાં ત્રણ દેવો અનુક્રમે શકિતની સાથે વર્યા.

કોઈ આદિ કાળે પરમાત્માએ બ્રહ્માને સૃષ્ટિ રચવા કહ્યું, એ સમયે ગાઢ અંધકાર (દિવો પણ પ્રકાશ ના આપી શકે તેવી સ્થિતિ) હોવાથી બ્રહ્માજીએ પ્રકાશની અગત્યતા દર્શાવી, “ પ્રકાશ વિના રચનાદિ સર્વ મિથ્યા અને નિરર્થક છે. ” શ્રી

"તમારે મારા વખાણ કરવા, એ પ્રકાશનો મુખ્ય ઉપાય છે." બ્રહ્માજી મુંઝાવા લાગ્યા ! એ પ્રભુ નિરંજન નિરાકાર, નિર્ગુણ, નિરાવ્યય કાંઇ પણ ઉપમા આપી શકાય નહિ, તેવો, તેના વખાણ કેમ, કવી રીતે કરી શકાય ? એવા સંકલ્પ વિકલ્પે બ્રહ્માજી ગોથાં ખાતાં હોવાથી પરમાત્માએ આજ્ઞા કરી. "પ્રજ્ઞાનમાનંદ બ્રહ્મ," [બુદ્ધીમાં જ્ઞાનરૂપી આનંદ આવી શકે તેજ બ્રહ્મ છે] એનું વર્ણનજ મારા વખાણ (ગુણગાન) છે." શ્રી બ્રહ્માજીએ એ મહા વાકયનું યથાશકિત વર્ણન કર્યાથી, ગાઢ અંધકારમાં ઋગુપણુ (રાતાપણું) દેખાયું, એથી એ વર્ણનનું નામ 'ઋગ્વેદ' થયું.

રતાશમાં એટલો પ્રકાશ નહોતો, કે જેથી સૃષ્ટિનો કાર્યક્રમ ચાલે, એથી બ્રહ્માની પ્રકાશની ઇચ્છા અશાન્ત રહી જેથી પરમાત્માએ પુનઃ ફરમાવ્યું. "અહં બ્રહ્માસ્મિ" (હું તે બ્રહ્મ) શબ્દનું વર્ણન મારા વખાણ છે.

બ્રહ્માજીએ 'અહંબ્રહ્માસ્મિ'નું વર્ણન યથાશકિતએ કર્યું, એથી રતાશમાં પીળાશ (યજુરતા) દેખાઇ, રંગ ફેરવાઇ ગયો, રતાશ કરતાં પીળાશમાં પ્રકાશનું તત્ત્વ કાંઇક વિશેષ દેખાવા લાગ્યું, એ વર્ણનનું નામ 'યજુર' વેદ પડયું. એ પીળાશમાં જોઇએ તેટલો પ્રકાશ ન હોવાથી શ્રી બ્રહ્માજીની અભિલાષા શાન્ત નજ થઈ, પુનઃ શ્રી બ્રહ્માજીએ પ્રકાશની ઇચ્છા શ્રી હરિને પ્રદર્શિત કરી, શ્રીપરમાત્માએ પુનઃ "તત્ત્વમસિ" (છે તે તું) નું વર્ણન કરવા ફર્માવ્યું !"

શ્રી બ્રહ્માજીએ 'તત્ત્વમસિ' નું યથાશકિતએ વર્ણન કર્યું, એ મહા વાકયના પ્રકાશનના પ્રતાપે પીળાશમાં સામતા પ્રસરી. એ સામતામાં પ્રકાશનો આવિર્ભાવ કાંઇક અંશે પીળાશ કરતાં વધુ હોવાથી ઠીક ઠીક પ્રકાશ દેખાયો પણ પૂર્ણ પ્રકાશતો નહિજ; એથી એ વર્ણનનું નામ "**સામવેદ**" પડયું. શ્રી બ્રહ્માજીએ પુનઃ પૂર્ણ પ્રકાશની અભિલાષા પ્રદર્શિત કરી.

શ્રી પરમાત્માએ બ્રહ્માજીને સંતોષવા ધારી "અયંઆત્મા બ્રહ્મ" આ વિધાને આત્મા એજ બ્રહ્મ છે." એ મહાવાકયનું વર્ણન કરવા આજ્ઞા કરી, શ્રી બ્રહ્માજીએ એ મહાવાકયનું યથાશકિત વર્ણન કરતાં પુર્ણ પ્રકાશ પ્રસરી જઇ અજવાળું થઇ ગયું (સૂર્યનું તેજ જળહળી ઉઠયું) એથી સર્વ અથર્વ એટલે ધોળું દેખાઈ જવાથી એ વર્ણનનું નામ "અથર્વવેદ" એટલે ધોળોવેદ થયો.

એ પ્રકારે ચારે વેદો એ વિધાને ફર્માનુંસાર ઉત્પન્ન થયા; ઉત્પત્તીના ચારે રંગો આજ સુધી નિત્ય ઉદયાસ્ત સમયે દર્શન દીધાંજ કરે છે. અને તે મહા પ્રલય સુધી એજ પ્રકારે દર્શન દીધાં કરશે.

પેહેલાં વેદ, પછી જગત સરજ્યું. શાસ્ત્રકારોએ દેશદેશની નોખી નોખી ભાષાએ એ મહાજ્ઞાનનો ઉપદેશ સત્ય બ્રહ્માંશી મહાપુરુષોએ પુર્ણ રહસ્યભરી શૈલીએ આપી શ્રી આદિ બ્રહ્મની સમજણે શ્રી હરિની ઓળખ આપી; બાકી તો ટુંક બુદ્ધિવાળા સ્વાર્થીયાઓએ પોતાના મતવાદના યોગે એ મહાજ્ઞાનમાં સ્વાર્થે વિતંડાવાદો ભેળવી ખોટા ભેદભરમો ઉમેરી સત્યને ડોળી નાખી નોખા નોખા ધર્મને નામે ટોળા વધારી વિષવાદનો સમુદ્ર જગતમાં ઝોળા ખાતો કરી દીધો, એથીજ પૃથ્વીની પીઠ ઉપરથી સંપ, દયા, ક્ષમા, પ્રેમના નામો નિશાન ન રહેતાં ઇર્ષા, વેર, ખાર ધર્મને નામે કોમીવાદને બાને વપરાતા થઈ ગયા.

કોમીવાદ એક વિષીલો નાગ છે; જે દેશ, ગામ, જ્ઞાતિમાં પડયો હોય; તેને તો પાયમાલ કરી મૂકે છે. કોમીવાદમાં ધર્મ નથી, ધર્મ તો શાસ્ત્રાધારે જ રહેલો છે. સત્ય શાસ્ત્ર યુગના સ્વામીને ઓળખાવતા હોય, તેજ છે.

એકજ બાપના સંતાનો (એકજ પરમાત્માનાં સૃજેલા એકજ ઇશ્વર ને ઇચ્છનારાઓ) માં મતવાદ હોય જ નહિ. પરમાત્માએ જગતને સર્જાવી સૃષ્ટિ રક્ષણાર્થે પોતે અનેક પ્રકારે અનેક વાર જ્ઞાન દેવા પધારી રક્ષણ કર્યું. શ્રી પરમાત્મા કેવી કેવી રીતે, ક્યારે કયારે, કેમ પધારશે ? પધાર્યા છે, પધારે છે ! એ ભેદો વેદોમાં પોતે અને શાસ્ત્રોમાં મહાપુરૂષો સમજાવી ગયા છે. શ્રી હરિ પોતે મનુષ્ય રૂપે અસંખ્ય વાર મનુષ્ય સહાયાર્થે આવેલા, તે અવતારોના સમય સમયના સ્વરૂપોના ભેદો શાસ્ત્રોમાં બ્રહ્માદિ દેવોએ વર્ણવેલ, દશે અવતારોની મુખ્ય કથા જાહેર રીતે યુગો યુગથી વર્ણવાતી આવે છે.

જગત ઉત્પન્ન થયા ને અસંખ્ય કલ્પો વહી ગયા છે. શાસ્ત્રકારોએ બ્રહ્માની આયુષ્યનો ભેદ એવી રીતે વર્ણવ્યો છે. સત્ય, ત્રેતા, દ્વાપર ને કળિયુગ એ ચાર યુગનો એક મહાયુગ (કલ્પ) કહેવાય, એવા એક હજાર મહાયુગોનો બ્રહ્માનો એક દિવસ, તેટલાજ યુગોની એક રાત્રી, એવા એક રાત્રી દિવસના ત્રીસ ગણા ભાગનો એક માસ, એવાજ બાર માસનું એક વરસ, એવા સો વરસનું શ્રી બ્રહ્માજીનું આયુષ્ય કહ્યું છે. બ્રહ્માજીના આ-યુષ્યથી ઘણું મોટું આયુષ્ય શ્રી વિષ્ણુનું કહ્યું છે. શ્રી વિષ્ણુના આયુષ્ય કરતાં મોટું આયુષ્ય શ્રી શંકરનું કહેવાય છે. શ્રી શંકરનાં આયુષ્ય કરતાં શ્રી શક્તિનું આયુષ્ય ઘણુંજ મોટું વર્ણવ્યું છે.

જગત કાળની ગણના કલ્પ અને યુગોના હિસાબે ગણાય છે, જગત્તની ઉત્પત્તિ અને લય પરમાત્માએ અનંતવાર નવીન નવીન કળાએ એ મહા કળાધિપતીએ કરી છે, તે માહેલા અમુક ભેદોનો પ્રકાશ સત્પંથનાં યજ્ઞનાં મંત્રોમાં દેખાય છે. છેવટનો ઉત્પત્તિ કાળ આ, ચાર કલ્પ (જાએલા, ફાએલા, અર્જલા, ખલીફા=(સ્વેતવ્યારાહ) થી થયો છે.

ખલિફા (સ્વેતવ્યારાહ) કલ્પમાં ચાર યુગો, ૧, સત્ય. ૨, ત્રેતા. ૩, દ્વાપર. ૪, કળિયુગ છે. સત્યયુગમાં શ્રી પ્રભુનાં ચાર અવતાર, ૧. શ્રી મત્સ્ય. ૨, શ્રી કુર્મ. ૩, શ્રી વરાહ. ૪, શ્રી નૃસિંહ. ત્રેતાયુગમાં શ્રી પ્રભુનાં ત્રણ અવતાર. ૧. શ્રી વામન. ૨,શ્રી પરશુરામ. ૩, શ્રીરામ. દ્વાપરયુગમાં શ્રી પ્રભુનાં બે સ્વરૂપ, ૧, શ્રી કૃષ્ણ. ૨, શ્રી બુદ્ધા ભગવાન. વર્તમાન કળિયુગમાં શ્રીહરિનો એકજ અવતાર શ્રી નિષ્કલંકી છે. આજ કળિયુગનું આયુષ્ય ચાર લાખ બત્રીસ હજાર વરસનું છે. કળિયુગ પેહેલા નવ અવતાર રમત કરી ગયા છે. આજ સંવત ઓગણીસસોને એકાણું છે, કળિના વરસ એના આયુષ્યમાંથી આઠ હજાર એકસો ચૌંવાલીસ વીતી ચૂકેલા છે. કળિયુગના વીતેલ કાળની ગણના ઘણા વિદ્વાનોએ નોંખી નોંખી વિધિએ મતાંત્તરોએ વર્ણવેલી છે. સત્પંથ શાસ્ત્રાધારે એજ સમય સંપુર્ણ છે. પાપથી, ગ્રહણોથી આદિ ભૂકંપાદિ વિઘ્નોથી કળિનું આયુષ્ય કપાય છે તે હિસાબ નોંખો.

ઐત્તરી ઉપનિષદ્ પ્રમાણે જ્યારથી માટીની સૃષ્ટિનું મહાત્મ્ય પ્રદર્શિત થયું ત્યારથી કળિયુગનો પદસંચાર ગણ્યો છે. એ વાતને સર્વ શાસ્ત્રોએ એક મતે બુલેલ હોવાથી વર્ણવેલ સમયજ પૂર્ણ છે.

વેદો યુગોના ભેદોને લઈ નોંખા નોંખા સમયે પ્રચાર પામેલા, આજ કળિયુગના સમયે અથર્વવેદ યુગ પતિ છે.

ગત યુગોમાં થએલ ગત અવતારોનાં આયુધો શંખ, ચક્ર, ગદા, પદ્માદિ લેખાતાં, તેમાં ચક્ર મુખ્ય હતું. આજ કળિયુગમાં શ્રી નિષ્કલંકી નારાયણનું આયુધ ખડગ મુખ્ય શસ્ત્ર વર્ણવ્યું છે. ચક્રમા ચમત્કારો જેવા હતાં તેવાંજ અને તેથી પણ વિશેષ ચમત્કારો એ ખડગમાં હોવાનું વર્ણન છે. શ્રી હરીનું ખડગ મ્યાનમાં હોય ત્યારે સાડાત્રણ હાથ લાંબુ રહે, મ્યાન માંહેથી બાહેર પડે તો તે સાત હાથ લાંબુ થાય, દઇત્ય ને હણવા ઉંચું કરે ત્યારે સિત્તેર હાથ લાંબુ થઇ જાય. હણતી વેળાએ જ્યાંસુધી નજર પહોંચે ત્યાંસુધી ખડગ પહોંચી જઇ વેંધી નાખે, વધમાં પણ ચમત્કાર, જેનો વધ શ્રીહરિ હસ્તે એ ખડગે થાય તેના બે ભાગ સરખા સમતોલ થઇ જાએ. ના રતી વધે, કે ના રતી ઘટે.

કળિયુગમાં વેદોએ કળિયુગને મલેચ્છ ગુણી વર્ણવ્યો છે. ભવિષ્ય પુરાણાદિમાં ઘણું ભવિષ્ય કથેલું છે; ભવિષ્ય પુરાણ ઉત્તરાર્ધમાં કળિયુગમાં 'નુહ' મહાત્માના વંશમાં શ્રી વિષ્ણુ નારાયણ જન્મશે, 'શ્રીનુહનો' વંશ વિષ્ણુ ભકત થશે, મલેચ્છ ગુણી હોશે પણ આર્ય કહેવાશે. વેદાદિમાં શ્રીહરિને ને આ યુગના સર્વ દેવોને યુગનાં રૂપેજ કહ્યા છે.

કાન્હડદે પ્રબંધ આવૃતિ ૧, સં. ૧૯૧૩ પા. ૧૬ પ્રસ્તાવનામાં મારવાડના સમિયાણ ગઢનો રાજા સાતળસિંહના ઇતિહાસમાં શ્રી શંકર માટે લેખ છે. " સમિયાણ ગઢ ઉપર અલ્લાઉદ્દીન ખુનીએ ચઢાઇ કરેલી, સાતળસિંહનો વિજય વેગળોને વેગળો પલાયન કરતો જોઈ, સાતળસિંહ ઉપર માતા આશાપુરી પ્રસન્ન હતી, તે માતા ઉપર સાતળસિંહે વિકટ તપ આદર્યું, માતા પ્રસન્ન થઇ,સાતળસિંહે 'વિજયની પ્રાર્થના કરી,' આશાપુરીએ વિજય પોતાની શકિત બહારનો વિષય કહ્યો; જેથી સાતળસિંહે 'અલ્લાઉદ્દીનના નિદ્રાના સમયે અલ્લાઉદ્દીનના તંબુમાં પોતાને લઇ જવાની યાચના કરી,' શકિતએ સાતળસિંહને 'અલ્લાઉદ્દીન નિદ્રામાં ગયા પછી તેના તંબુમાં લઈ જઇ ઉભો રાખ્યો,' સાતળસિંહના તે સમયના વિચારો અલ્લાઉદ્દીનનાં વધના હતા, પણ જ્યાં તંબુમાં જુએ છે તો, 'પંચમુખ, ત્રણ આંખો, માથે કપિલ જટા, ગળે રુંઢમાળા, હાથમાં તુંબી, બ્રહ્મ કપાળમાં જટા જૂથ, એ જટા જૂથમાં ગંગાજી બિરાજી રહ્યા છે, પડખામાં પાર્વતીજી, શંકરનું શરીર ભભુતિથી ધોળું શોભે છે,' સાતળસિંહ આ જોઈ છક થઇ ગયો, એણે જોયું કે સુલતાન રુદ્રનો અવતાર છે. એમ સમજી પગે લાગી પાછળ હઠયો. 'એ **કળિયુગમાં શંકર સ્વરૂપ.**" એવેજ પ્રકારે ઘણા દેવોની કથા કળિમાં મલેચ્છરૂપે હોવાની ઘણા પુસ્તકોમાં છે.

એજ વિધાને શ્રી આદ્ય શકિતનું વર્ણન છે, આજ કળિયુગમાં આદ્ય શકિત, મહામાયા, મહાકાળીને શાસ્ત્રો જગત જનની તરીકે ગાઇ રહ્યા છે, તેઓ શ્રીનું ચરિત્ર સ્થાન પાવાગઢ જગ પ્રસિદ્ધ હોઈ રહ્યું છે. પાવાગઢની તળેટીમાંએ ચાંપાનેર નામનું શહેર હતું, તેનો રાજા પતઇ રાવળ જયસિંહ ગંગાસિંહ હતો. તે સમયની લીલાની કથા જગતમાં ગરબાઓમાં ગવાય છે."

સનાતન સત્પંથ શાસ્ત્રોમાં એક મુખ્ય સિદ્ધાંત વર્ણવેલો છે, કે શ્રી વિષ્ણુ નારાયણ એકજ હરિ વંશમાં અનાદિ કાળથી અવતાર દ્વારા આવ્યા જ કરે છે, જે વંશમાં શ્રી વિષ્ણુ આવતા હોય તેજ હરિ વંશ કહેવાય

છે, અનાદિ કાળથી ચાલતો આવેલો આ એકજ વંશ ઉત્તમ છે. આ એકજ વંશમાં દશે અવતારો શ્રી હરિના થયા છે, તે શ્રી હરિ એજ વંશમાં હવે પછી પણ આવશે. તેની સંકળના શાસ્ત્રોને શોધેથી એક કરી શકાય છે. એ હરિ વંશમાં વંશ પલટા, કુળ પલટા, કુટુંબ પલટા અવાર નવાર ઘણીજ વાર થયા કરે છે. એ ભેદનો ઉકેલ ન કરી શકનાર ભૂલવણીમાં પડી પાછળ ખાલી પડી રહેલા ખોખામાં વળગી પડી ઢોંગીઓના ભોગ થઈ ધર્મ ખોઇ દે છે. આમ પલટમાં પલટા એ શ્રી હરિની માયાની રમત છે, એણે લીલા કરી જગતને ભૂલ થાપ દઇ જગતની કસોટીનો યોગ સાધ્યો છે, એવા યોગો સાધારણ જનો ન સમજવાથી ગોથાં ખાયાજ કરે છે, તે વગર સમજે ગમેતેમ ભરડી મારી હરિને બદલે હથોડા તે પૂજે છે.

શ્રી હરિને જ્યારે વંશ બદલવો હોય છે, ત્યારે શ્રીજી પોતે વિષ્ણુ, બ્રહ્મા, શકિત અને રાક્ષસ એ ચારે પ્રગટપણે લીલા કરી પછીજ વંશ કે કુલ પલટે છે, એ અનાદિકાળનો સિદ્ધાંત, તે અંતકાળ સુધી રહેશે.

કારણ વગર કર્મ થાતું નથી. એ નિયમાનુસાર જેમ શ્રી યોગમાયા, શ્રી જાનકીજી, રાવણને ભિક્ષા દેવા, અતિથિ ધર્મ સાચવવા, મદોન્મત બ્રાહ્મણ કુળનો નાશ કરવા જાણ્યા છતાં, જવું હતું તોજ ગયા, કારણસહ કર્મ એ મહામાયાએ પોતે સૃજેલ હતું. એજ ન્યાયે આ કળિયુગની યોગ માયા, શ્રી મહાકાલીએ પણ સ્વચ્છંદી, લંપટ રાજ્યનો નાશ કરવા પોતે નોરતાના નવ દિવસનાં ગરબાના ઉત્સવમાં પતઈ જયસિંહ રાવળના દરબાર ગઢના 'રા' આંગણા" માં ગરબા ગાવા નિમિત્તે પધાર્યાં. રાજાના ગોકળ નામના વાળંદની દ્રષ્ટિએ શ્રી માતાજી આવ્યા. અને તેણે દિવી લઇ શ્રીજીની સાથે પ્રકાશ આપવાના બાને ફરવા માંડયું, શ્રી માતાજીનું સ્વરૂપ ને ઓજસ વાળંદ જોઇ શકયો નહિ, પણ શ્રી માતાજીના વખાણ પતાઈ આગળ કહેવાની અભિલાષા પણ રોકી શકયો નહિ. સવારે પતાઇની હજુરમાં એકાંત સમયે એ શ્રી માતાજીના ઘણા ગુણગાન કરી રાણીઓની હરિ-ફાઇમાં શ્રી માતાજીના વખાણ મૂકતા કે કરતાં અચકાયો નહિ, ત્યાંસુધી બોલી ગયો કે "આપના દરબારમાં આટલી રાણીઓ છે, પણ એકે એ બાઇના પગરખાંને તોલે પણ આવી શકે નહિ."

વાળંદની સમજાવટથી રાજાએ આવતી રાત્રીએ જરૂર શ્રી માતાજીને જોવાં એ નક્કી કર્યું, વાળંદે દિવી લેઇ એ રૂપાળી બાઇ [શ્રી માતાજી] ની પડખે જ રેહવું ! એવી આજ્ઞા પણ મળી ગઈ. બીજી રાત્રીએ રાજના કોઇ પણ કામના અંગે, અગર ગમે તે કોઇપણ કારણે રાજા ગરબાની

ભૂમિએ આવી શકયો નહિ, પણ વાળંદ ગરબાનું સાજન વિખેરાતાં પોતે શ્રી માતાજીની પડખે દિવી લઇ ચાલ્યો ! વાળંદને સાથે આવતો જોઈ શ્રી માતાજીએ તેને પ્રશ્ન કર્યો;“ કેમ આવે છે ?” વાળંદે જવાબમાં કહ્યું, “આપને પ્રકાશ આપવા નિમિત્તેજ ! ” શ્રી માતાજીએ પોતાનો હાથ લાંબો કરી નખ લેવા વાળંદને આજ્ઞા કરી. તુરત વાળંદે નખ લેઇ પાઘડીને છેડે બાંધી દીધા.

વાળંદની શીખવણી પૂરતી ન હોવાથી ‘ શ્રી માતાજીએ નખ આપ્યા, એ માયાવી ભેદો બીજો શું જાણી શકે ? શ્રી માતાજીના નખ ચંદ્રમણિ સમ પ્રકાશિત હોવાથી વાળંદ ગાંડા સમ બેભાન બની ગયો, શ્રી માતાજી કયાં પધારી ગયા ? તેનુંય ભાન ન રહ્યું, ભાન આવતાં હોંશમાં ને હોંશમાં રાજમેહેલ તરફ ધસી ગયો ! પણ વેળા થઇ જવાથી દ્વાર બંધ હોવાના લીધે વિલે મોઢે સ્વઘરે પાછું વળવું પડયું; એ રાત ગોકળને શ્રી માતાજીનાં સ્મરણમાંજ વીતાવવી પડી ! “ શ્રીમાતાજી ને પતાઈ, ” એ વિના બીજી એકે સૂઝ પડી નહિ. સવાર થતાં સેવાના ટાઇમે નોકરી માટે પતાઈની હજુરમાં જઈ લાગ્યો, એકાન્તે સમય જોઇ રાત્રિની વિતક વાર્તા કહી, ચંદ્રમણિ સમ નખ સમક્ષ મૂકતાં રાજા પણ દિગ્મૂઢ બની અવાચ બની જોઇ રહ્યો, આવતી રાત્રીએ જરૂર મૂલાકાત લેવાની પ્રતિજ્ઞા પણ લેવાઇ ગઇ.

નોરતાની સાતમી રાત્રીએ પતાઇ ગરબાનું સાજન વિખેરાતાં મહે-લેથી ઉતરી દરવાજા પાસે રસ્તો રોકવા જઇ ઉભો, વાળંદ દિવી લેઇ શ્રી માતાજી સાથે આવ્યો. પતઇ,વાળંદ અને શ્રીમાતાજી એ ત્રિપુટી દર-વાજા પાસે ભેળી થઇ ગઇ, રાવળે રસ્તો રોકી શ્રીમાતાજીનો છેડો ઝાલવા મિથ્યા ફાંફાં માર્યાં, શ્રીમાતાજીએ રાવળને તરછોડી કહ્યું શામાટે મને રોકે છે ? “ માગ જે માગવું હોય તે ” મતિભ્રષ્ટ રાજાએ બીજું કાંઇ ન માગતાં માગ્યું ! કે “ મારે મહોલે પધારો. ” એ મતિ ભ્રષ્ટ રાજાને એ સમયે શ્રીમાતાજીએ ગીતાજી જેવો ઘણો ઉત્તમ ઉપદેશ કર્યો ! પણ કામીને નિરર્થક ! હઠાગ્રહી રાજાએ શ્રીમાતાજીનો હાથ ઝાલવા મિથ્યા પ્રયત્નો કર્યાં ! ત્યારે શ્રીમાતાજી ક્રોધિષ્ટ થઇ રાજાને આ પ્રમાણે શાપ દીધો ! “ જા ! તારો પાવો પ્રલય થશે, તારૂં રાજ્ય નાશ પામશે, આ પાવાની ભૂમિ તારી ટળી મ્લેચ્છોની થશે. ” એટલું બોલી પોતે પાવાગઢ ડુંગરની ચોટીએ પધારી ગયા. રાજા હાથ ઘસતો વિલે મોઢે ઉભો રહી ગયો. શ્રીમાતાજી પાવાગઢની ચોટીએ જઇ સ્નાનાદિથી પરવારી પતઇ ઉપરના

ક્રોધના કોપે પાતાળમાં સમાવાની ઇચ્છાએ પ્રયત્ન કરે તે સમયે શ્રીસજ્જન શાહે પધારી શ્રીમાતાજીને અટકાવી ઉભા રહી વિનવ્યા, કે આજ મહા પ્રલયનો દિવસ નથી, તમારા પાતાલગમને પૃથ્વી રસાતાલ જશે! બ્રહ્માંડ આખુંએ રમણ ભમણ થઇ જશે ! હજુ પ્રભુને કલિની ઘણી રમતો કરવાની બાકી છે, રાજાની અધમ સ્થિતિ અંગે આપને ક્રોધ હોય તો તેને સજા કરો ! એવા શુલ્લક કારણે પેહેલાંના દીધેલ વાયદા ભૂલી ન જવાય ! વસુંધરાનો કોલ હજુ પુરો કરવાનો છે, પતઇને સજા દેવી હોય તો અમદાવાદના સુલ્તાન મહંમદને ત્યાં જાઓ ! તેને પાવાગઢ લેવા માટે આજ્ઞા આપો, દિવ્ય સહાય વિના એનાથી પાવાગઢ નહિ લેવાય ! આપ સુલ્તાનની પુત્રી થઈ ત્યાં અવતરો. આપની સેવા ત્યાં સારી થશે, અને શ્રીશાહોજી પણ ત્યાં પધારી આપને મળશે ! એવાં સર્વ કાર્યો આપના વિના કેમ બનશે ? એ સિવાય પણ ઘણા કાર્યો યુગ નિમિત્તના બાકી છે, તે તમારા ગયા પછી કોણ પૂર્ણ કરશે ?

શ્રીમાતાજીએ સજ્જનશાહની શિખામણ સ્વીકારી પાતાળે ન જતાં અમદાવાદના સુલતાન મહંમદ (બેગડા) ને પાવાગઢ પર ચઢાઇ લેઈ જવા આજ્ઞા ફરમાવવા પધાર્યાં ! રાત્રે એકથી બે વાગ્યાના વચ્ચેના સમયે "ઉઠ જા, પાવાગઢ મેં તને આપ્યો ! લઇ લે !" એવી સ્વપ્ને આજ્ઞા કરી. સુલતાન આજ્ઞા સાંભળતાં સફાળો બેઠો થઇ તરત દરબાર ભરી સલાહકારોને સ્વપ્નની સર્વ વિતક સમજાવી પાવાગઢે ચઢાઇ લઈ જવાની ઇચ્છા જાહેર કરી. દરબારીઓએ "પાવાગઢ ચઢાઈ લઈ જવામાં કેટલા સંકટો છે ! એ માટે ખાસ તૈયારીઓ વિના બની શકે નહિ, એ ગઢ એવો કથોળો ને રક્ષિત છે કે તેના માલીકને તાત્કાલિક કોઈથી પણ કબજે કરી શકાયજ નહિ ! ત્યાં આપણે ચઢાઇ લઈ જવી હોય તો ખાસ તૈયારી કરવા માટે બાર વરસ જોઇએ ! આપ શૂરવીર હોવાથી આપને એવી ચઢાઇ કાંઇ વિસાતમાં નહિ હોય પણ સમજ્યા વિચાર્યા વિના પાછળ હાંસી થાય તેમ કોઇ પણ ડાહ્યો માણસ કરે નહિ, સવારથી એ માટે તૈયારીઓનો પ્રતિબંધ ખાસ કરશું, જેમ વેહેલી ચઢાઈ લઇ જવાય તેવા ઉપાયો યોજવામાં આવશે !" એ પ્રમાણે તેજ દિવસથી ખાસ તૈયારીની સગવડો થવા લાગી, દરબારીઓ એટલું સમજાવી રજા લઇ રવાના થયા.

બે ત્રણ માસ એ વાતને નહિ થયા હોય, કે સુલતાનને ફરી એજ સમયે સ્વપ્ને શ્રીમાતાજીએ એજ આજ્ઞા કરી, સુલતાને પણ તરત દરબાર ભરી સ્વપ્ન સમજાવી તઈયારી માટે ઘણીજ ઉતાવળ કરી. દરબારીઓએ

પણ ધીરજ માટે વિનંતિ કરી ! એ વાતને છ માસ નહિ વિત્યા હોય ! કે શ્રીમાતાજી રાત્રે એજ સમયે પોતે આઠ નવ વરસની બાળકીનું સ્વરૂપ લઇ નિદ્રામાંથી સુલતાનનો હાથ ઝાલી પલંગ ઉપર એક આંચકા સાથે બેઠો કરી દઇ ફરમાવ્યું ! "ઉઠ મેં તને પાવાગઢ આપ્યો છે, છતાં કેમ લેવા ચઢાઇ લઈ જતો નથી ! ચિંતા ન કર, હું તારે ઘર તારી દીકરી થઈ આવું છું." એ વેળા સુલતાનની બેગમ હીરાબા સાહેબ સૂતા હતા, તેમના માથા ઉપર સુલતાન જુએ તેમ હાથ ફેરવી પલંગ પાસે ઉભા ! સુલતાન કંઈ બોલવા જાય તે પહેલાં શ્રીમાતાજી પલંગથી વેગળા થઇ સામી ભીંત તરફ રવાનાં થઈ અલોપ થઇ ગયા ! સુલતાને તુર્ત પેહેરેગિ-રોને બોલાવી ફર્માવ્યું ! કે મારા મેહેલમાં અપરિચિત આઠ નવ વરસની બાલકી કેવી !" પેહેરેદાર દિગ્મૂંઢ બની ગયા, અચરત થઈ વિનંતિ કરવા લાગ્યા. "ખુદાવિંદ ! આપની આજ્ઞા વિના પવન પણ મહેલમાં ના આવી શકે ! તો ત્યાં અપરિચિત બાળકી કેવી ?" સુલતાને ફરમાવ્યું, "આ દિશાએ જતા મેં નજરે જોઇ છે ! જાઓ ! લશ્કરના વડાને આજ વેળા પાવાગઢ ચઢાઇ લઇ જવાની મારી આજ્ઞા સંભળાવી દો !" તેજ સમયે લશ્કરનો વડો અધિકારી હજુરમાં આવ્યો ! અને હુકમનો અમલ પણ તેજ સમયે થઇ ગયો.

શ્રીમાતાજી તેજ દિવસે મહંમદ બેગડાનાં બેગમ હીરાબા સાહેબના ગર્ભે આવી ગયા ! હીરાબા સાહેબ મહિકાંઠાના મહારાણા 'નાકા' ના પવિત્ર કુંવરી હતા, સુલતાનના લગ્ને બંધાઇ તેજ દિવસે સુલતાનના મહેલમાં આવ્યા હતા.

સુલતાનની માતા ઘણા રાજના કાવાદાવામાં પાવરધાં હોવાથી સુલ-તાનના જન્મ સાથે તેમને સોમલ (વિષ) ખાવાનાં બંધાણી કરી દીધેલ, કે કોઇ સુલતાનને વિષનો દગો કરી શકે નહિ.

આપણે જે સમયની કથા કહીએ છીએ, તે સમયે સુલતાન એકથી બે તોલા સોમલનો નિત્યનો બંધાણી થઈ ગયો હતો. સોમલના બંધાણે તેનો નિત્યનો ખોરાક પણ પાણ્ડવી ભીમથી ઓછો ન હતો ! સુલતાનને સવારનું શીરામણ કર્યા પછી નિત્ય એક્સો કેળાં મોઢું સ્વચ્છ કરવા ખાવા જોઇતાં ! રાત્રે પણ સુતા સુતા બેમણ ખોરાક નિત્ય ખવાઇ જતો, તેમનાં આયુધો તે સમયના યોદ્ધાઓના કરતાં ઘણાજ ભારે અને વિષમ હતા. દાખલા તરીકે "તેમના કમાનના તીરનું ફળ (ભાલોડું) સાડાપાંચ શેરનું હતું, એ પ્રમાણે સર્વ હથિયાર સમજવાં.

સુલતાનનું શરીર સોમલના બંધાણે એટલું વિષિલું (ઝેરીલું) થઈ ગયું કે, માંખ એમના શરીર ઉપર બેસતાંજ ફુલી જઇ મરી જઈ હેઠીજ પડતી. સ્ત્રી તો બીજી રાત માટે જીવવા પામતીજ નહિ! એક રાત સુલતાન સંગે રહી બીજી રાત્રે તો કબર ભેગી થાવા કબરસ્તાનમાં પોહોંચી જતી. આવા સંજોગોમાં સુલતાનનો વંશ દઇવી સહાય વિના કોઇપણ વિધિએ રહી શકે તેમ નહોતું.

શ્રીમહાકાળી યોગમાયા શ્રી નારાયણીજ સુલતાનની બેગમ હીરાબા સાહેબના ઉદરે આવવાથીજ હીરાબા સાહેબ જીવી ગયા! ને સુલતાનનું વિષ તેમને અસર કરી શકયું નહિ.

પનોતા શ્રીહીરાબા સાહેબના ઉદરેથી શ્રીમાતાજી મહાકાળી પુત્રી રૂપે જન્મ્યા, તેમનું નામકરણ ક્રિયા માટે ઉત્તમ શાસ્ત્રીઓ બોલાવેલા, શાસ્ત્રીના જણાવ્યા પ્રમાણે "શ્રીમાતાજીનાં યોગાદિ બહુજ ઉત્તમ બતાવી, એ મહાદિવ્ય શક્તિરૂપ છે તેમનું નામ **"બુઝુર્ગ બેગમ"** રાખ્યું.

(બુઝુર્ગ બેગમ=બુઝુર્ગક બેગમ બુઝુર્ગ=મોટા, ઘરડા, શ્રેષ્ટ. ક બેગમ= સરદાર, મહા મોટી પદવીવાળા, માયારૂપ શક્તિ, સ્ત્રીઓના સરદાર. બુઝુર્ગ બેગમ=મહામાયા.) તેઓશ્રીના જન્મદિવસ પછી ત્રણ વરસે પાવાગઢની ચઢાઇનું લશ્કર કાંકરીઆ તળાવથી રવાના થઈ પાવાગઢ સુધી ગયું, ને પાવાગઢનું યુદ્ધ ત્યારપછી ચાલુ થયું તે બાર વરસ સુધી ચાલ્યું.

શ્રીમાતાજીના બાળકાળમાં તેઓના માતા, પિતા, દાસ દાસીઓને બાળચરિત્રો વિચિત્રજ લાગતા; સુલતાન એ ચરિત્રો જોઇ મહાચિંતામાં મૂંઝાયા કરતો, 'આવી દૈવી બળવાળી પુત્રીને માટે દૈવી પુરૂષ કયાંથી લાવવો? શ્રીમાતાજી ગુડણીએ ચાલતાં શીખ્યાં ત્યારથી સુલતાનના સર્વ આયુધો રમતનું સાહિત્ય માની એનીજ રમત કર્યા કરતાં! કદિક હસતાં મુખમાંથી ફુલડાં ખરી પડતાં! કોઇક વેળા પગે ચાલતાં તો કંકુનાં પગલાં પડતાં! રડતાં ત્યારે આંખમાંથી પાણી ઢળી પડતું તે ગુલાબજળ જેવું સુગંધી હોતું એવા એવા ઘણા ચમત્કારો દેવી દેખાડયાજ કરતાં ને માતા પિતાની મુંઝવણ વધાર્યાજ કરતાં.

ભવિષ્યમાં નિર્મેલું સિદ્ધ કરવા શ્રીસદ્‌ગોર બ્રહ્મા ઇન્દ્ર ઇમામશાહ ગુર્જરની ભૂમિને પાવન કરી દશમા સ્થાનનું મંડાણ માંડવા ગંગાતટે (સાબરકાંઠે) આસન જમાવવા પધારેલાં. પ્રથમ ગિરિમથા ગામે પધારી, સાત દુષ્કાળી કાળ ટાળી, પટેલ પુત્રને સજીવન કરી, સિંહનો કોલ પૂરો કરી તેને છૂટો કરી રવાના કરી દીધો.

આ કથા સુલતાન મહંમદના જાણવામાં આવવાથી શ્રી સદ્દગોરજીનાં દર્શનની આકાંક્ષા વધી, શ્રી ઇમામશાહ બાવાના દર્શન કરવાની ઇચ્છા પૂર્ણ કરવા સુલતાન પોતાના દરબાર સહિત પધારેલો. એ મુલાકાતમાં સુલતાનનો ગૂઢ આશય સમાએલો હતો, જેથી કરી ઘણીજ ધામધૂમ સાથે સ્વારી લઇ આવ્યો.

શ્રી સદ્દગોરજીની કસોટી કરવાજ આવેલો હોવાથી પીરાણાની બાજુએ મુકામ કર્યો, અને શ્રીજીની દૈવી ગતીના પરીક્ષા ઘણા ઘણા પ્રયત્નોથી વિધવિધ પ્રયોગોએ કરી. પણ શ્રીજીની લીલાનો છેડો ન લેઇ શકાયાથી શ્રીજીને આધીન થઇ પોતાની એ લાડીલી પુત્રી મહામાયાને તેના લાયકના પતિ શ્રી સદ્દગોરજીના પુત્ર શ્રી નરઅલી મહંમદશાહને ઓળખી તેઓને અર્પી પોતાની મૂંઝવણનો છેડો લાવ્યો.

શ્રીજીથી સિંહનું પતન એજ દિવ્ય ચમત્કાર થઇ પડયો હતો! તેનું મુખ્ય કારણ એવું હતું કે ઘણા કાળથી સિંહ એ સ્થાને રહેતો હતો, પ્રથમ દક્ષિણ પ્રદેશના જનોનો કાશીએ જવાનો એજ સુલભ માર્ગ હતો, અને દ્વારકાં જવા માટે પૂર્વના પ્રદેશવાસીઓનો પણ એજ માર્ગ હોવાથી, સિંહ એ સ્થાને સ્થાયી થયાથી માર્ગ બંધ પડી ગયો! એથી એ સર્વ પ્રદેશોમાં સામટો હા-હા-કાર પથરાઈ ગયો હતો. તે ઉપરાંત એ સિંહનો નાશ કરવા ઘણા ઘણા રાજા, મહારાજાઓ, યોદ્ધાઓ ચઢી આવી નિષ્ફલ પ્રયત્નોએ પાછા ગયેલા, તેમજ સુલતાનને પણ એ યાતના વેઠવી પડેલી. એમ મિથ્યા પ્રયત્નોએ ઘણી વેળા એ સિંહનો નાશ યોજવા ફાંફાં સર્વે મારી ચૂકી, હતાશ બની રહેલા હોવાથી સર્વ લોકોની દ્રષ્ટિ એ સિંહ ભણી મીટ માંડી રહેલી; પણ કોઇથી તેના મુકાબલામાં જવા હિંમત ચાલતીજ નહિ. પણ એ કાર્ય શ્રી સદ્દગોરજીએ એક દ્રષ્ટિ માત્રમાં કરી દેવાથી શ્રીજીની ખ્યાતિ એ સર્વ દેશોમાં પ્રસરી રહેલી.

એ સિંહ માટે એમ કહેવામાં આવે છે કે ! દ્વાપર યુગમાં પાણ્ડવો ગુપ્ત વેશે વિરાટનગરમાં બાર માસ રહેલા. સતી દ્રૌપદીને કૈયાના ત્રાસથી મુક્ત કરવાને પ્રેરાયેલા ભીમે કાર્ય આદરી; કૈયા નામનું કાસળ કાઢવા નિમિત્તે શ્રી હરિએ પ્રેરેલો ભીમ શ્રી હરિની માયા આધિન મંડાયો. કૈયો વિરાટના રાજાનો દીવાન, તે પોતાના એક સો ભાઇના જુથે મહા બળવાન યોદ્ધો વિરાટની સેનાનો અધિપતિ, વિરાટ રાજાનો સાળો થતો હોવાથી નિર્ભય હોવાથી તેની કુદ્રષ્ટિ સતી દ્રૌપદી ઉપર થઈ રહેલી હોવાથી નિત્ય સતીને છંછેડયા કરતો, ભીમે તેનો નાશ કરી તેની ચેં પાલડી કાંકજ

૩

ગામ આગળ નદી કાંઠે કરવા એ ઠેકાણેના આખા જંગલના સુકાં ઝાડોનો એકત્ર ઢગલો માંડી મહાપ્રલય સમ અગ્નિ પ્રગટાવવો હોય તેમ કરી પ્રજ્વલિત કરી દઇ મૃત કૈયાના શરીરને તેમાં મૂકી, અગ્નિ ભભૂકી ઉઠતાંજ બાકીના નવ્વાણું ભાઇઓને બળવાન હાથે બાથમાં લઈ લઈ અગ્નિમાં ઉપાડી ઉપાડી ઝોખવા માંડયાં, તેમાં એક કૈયાનાં હાથમાં ચૅમા પડયા પછી ભીમનો પગ આવી ગયો! ભીમે પગ છોડાવવા ઘણા પ્રયત્નો કર્યા, પણ તે નિષ્ફળ જતાં બળવા લાગ્યો; ભકત વત્સલ ભગવાન શ્રીકૃષ્ણે ભીમની લાચાર સ્થિતિથી ભીમને મૂકત કરવા વારે ધાઇ આવી છોડાવી દીધો. પછી પોતે શ્રી પ્રભુ કુમારીકા પૃથ્વીએ પધાર્યા.

" થોડાકજ સમયમાં દ્વાપરયુગ પૂર્ણ થઇ કળિયુગ આવશે, કલિમાં મહા દુષ્ટ કાર્યોના પ્રચારકો અતી (ઘણા) હોવાથી શ્રીમતી કુમારીકાનું રક્ષણ કેમ કરવું ? " એ ચિંતામાં શ્રીજી વિચારતાં માથાના સ્વેદને શ્રીજીએ પોતાના હાથે સ્વચ્છ કરતાં મેલની બત્તી જેવી સ્થિતિએ દ્રષ્ટે પડતાંજ તેનોજ સિંહ ઉપજાવી તેને રક્ષણ સોંપવાનું ઠીક લાગ્યું, એટલે સિંહને એ કુમારીકા પૃથ્વીનું રક્ષણ કરવાનું સોંપ્યું! અને ફરમાવ્યું! કે " મારા આવ્યા વિના તારે અહીંથી જવું નહિ. હું આવી રજા આપીશ ત્યારેજ તારે જવાનું છે. " સિંહે વિનંતી કરી, " હે દિનાનાથ! આપ કયારે પધારશો ? મારે અહીં કયાં સુધી રહેવું ?

" શ્રી કૃષ્ણે સિંહને સર્વ રક્ષણનાં પ્રયોગો સમજાવી, અજીત, અમર દેવગતી આદિથી સંરક્ષિત કરી ફરમાવ્યું! કે " કળિયુગમાં અમો શ્રી નિષ્કલંકીરૂપે આવીશું, ત્યારે તમો આ કુમારીકા પૃથ્વી ભણી માથું કરી એવી વિધિએ સૂતા હશો કે તમારો જમણો કાન આ કુમારીકાને ઢાંકી દેશે, તેવે ટાણે અમારૂં તીર આવશે, તે તમારા કાનને વિંધી કુમારીકા વાટે પાતાળમાં ઉતરી જશે! ત્યારે તમારે સમજવું કે અમો આવ્યા! ત્યાંસુધી સાચવજો. " એ સિંહના પતનનાં પ્રયોગો શ્રી સદ્દગોરના આગમ સમય સુધી નિષ્ફળ થયાજ કર્યા હતા.

શ્રી સદ્દગોર બ્રહ્મા ઇન્દ્ર ઇમામદીન બાવાના પિતાશ્રી પીર કબીરદીન બાવાએ અમરલીલા સ્વીકાર્યા પછી, પોતે ઇરાન શ્રી નર ઈસ્લામશાહના પુત્ર નરશ્રી* નુરઅલી મહંમદશાહ, ઉર્ફે નુરશાહ વલીજીના બોલાવ્યાથી, નરશ્રી

---

* નુરશાહવલીજી, તેજ નુરઅલી મહંમદશાહ, એજ શ્રી શાહોજી નરઇસ્લામશાહનાં પુત્ર, અત્રે નરની કળા શ્રી સદ્દગોર પીર ઈમામશાહને

ઈસ્લામશાહનું વચન શ્રી પીર કબીરદીન બાવાને આપેલું તે પૂર્ણ કરવા ગએલા.

નર શ્રી નુરમહંમદશાહે શ્રી ઇમામદીન બાવાને બોલાવી નરઇસ્લામ-શાહનો કોલ પૂરો કર્યો, ને નરનો જામો [નરની કળા] શ્રી ઈમામશાહ બાવાને હમેશને માટે સોંપી દીધો.

નર શ્રી ઇસ્લામશાહે પીર શ્રી કબીરદીન બાવાને અનંત કરોડીના ભરણુનો કોલ આપેલો. તે ટાંણે શ્રી પીર કબીરદીન બાવાએ પોતાના બળા બળનો નિર્દેશ કરેલો, જેથી શ્રી ઈસ્લામશાહે ફરમાવેલું કે, “ તમારે ઘરે મહાબ્રહ્મ તે પીર શ્રી ઇમામદીન રૂપે જન્મ લેશે, તેને ઘેર અમો નરઅલી મહંમદશાહ રૂપે જન્મ લેશું. “ એ કોલ અત્રે ગોર નર બન્નેએ મળી પૂરો કર્યો.

શ્રી સદ્‌ગોર ઈન્દ્ર ઇમામશાહ ઇરાનથી નરની કળા લઇ આવી પોતે ગોરબ્રહ્મામાં ગોરને નરની કળા રાખી, પોતે ફરતા ફરતા ગિરિમથે પધારેલા. એ નરની કળા શ્રીજીનાં શરીરમાં સત્તર વરસ રહી, ત્યાંસુધી પોતેજ ગોર, ને નરના રૂપે એકજ શરીરમાં બન્ને કળાનાં ધણી હતા.

ગિરિમથે સાત દુકાળી કાળ હતો, ત્યાં વરસાદ વર્ષાવ્યો, પટેલના પુત્રને જીવતો કર્યો, પાણી ઉપર તંબુ, બળદ, ધુણી સહીત તરતો રાખ્યો! આદિ ઘણા પરચા પૂરી લોકોને શાન્ત કર્યા. જેથી ગામલોકોએ શ્રીજીને ગિરિમથે રહેવા વિનવ્યા ! શ્રી સદ્‌ગોરે ફરમાવ્યું કે દશમા અવતારનું છેલ્લું ક્ષેત્ર આટલામાંજ હોવાનું છે, છેલ્લાં દશમા ક્ષેત્રના મંડાણ માટેજ મારે

મળવાથી તેમને પેટે નરઅલી મહંમદશાહનો જન્મ થઇ, શ્રી શાહની ગાદીના ખરા પુરૂષ પીરાણે હોવાથી અહીં નરઈસ્લામશાહના પુત્ર નુરઅલી મહંમદ-શાહનું નામ પણ એવુંજ હોવાથી પ્રપંચીઓને નરઇસ્લામના પુત્રનું નામ ગભરાટથી ફેરવ્યું ! નુરમહંમદશાહને બદલે મહંમદબિન ઇસ્લામશાહ (એટલે, મહંમદ ઇસ્લામશાહના દિકરા) એવું લાંબુ નામ શ્રી શાહોજીના મૃત્યુ પછી એ ફેરવ્યું ! એટલી બીક હતી કે શાહોજી નરમહંમદશાહના નામ સાથે એ નામ મલી જશે તો ! આપણા પ્રપંચ ટૂટી પડશે, હરિ-વંશની સંકળના તોડી નહિ શકાય ! એમ કરેથી ખોટું બોલી બાનાં કાઢવા ને પ્રપંચ કરતાં ઠીક પડશે ! ગોરનર અત્રે પધાર્યા પછી દશાંશાદિ સર્વ ગોર નરનો માલ પીરાણેજ આવતો. એ ન જોવાયાથી એવી ખોટી ગડમથલ કરવી પડેલી.

અત્રે આવવું પડયું છે, એ શ્રી નિષ્કલંકીનું છેલ્લું સ્થાન મારી નિર્માણ કરેલી ભૂમિએજ રચાશે શ્રી નારાયણની આજ્ઞાએ ગંગા પણ સ્થળાંતર કરી ગુર્જર ભૂમિ પવિત્ર કરવા પધારેલા છે, શ્રીજીએ નામ ફેરવી હાલ સાબરમતી રાખ્યું છે, એવાં ઘણાં કારણોને લઇ મારે તીર પશ્ચિમ દિશાએ નાંખવો પડશે, અને જ્યાં પડશે! તે સ્થાને અમારૂં કાર્ય સ્થાન રચાશે.

શ્રીજીના આવા સરહસ્ય વચનો સાંભળી અતી આનંદિત થઇ પગે લાગ્યા, અને તીર નાખવા વિનવવા લાગ્યા, શ્રીજીએ તીર ને કમાન હાથમાં લઇ પૂર્વેનું પોતાનું વચન પ્રતિપાલન કરવા પૂર્વ દિશાએ પૂંઠ કરી પશ્ચિમ દિશાએ સર સંધાન કરે, તે પેહેલાં સર્વ ગામ લોકો "નાં—નાં" કહેતાં શ્રીજીનાં ચરણે મસ્તક મૂકી દીધાં! અને કહેવા લાગ્યા, કે "આપ અન્ય ગમે તે દિશાએ તીર નાખો, પણ એ દિશાએ નહિ, આ દેખાતી ઝાડીમાં એક મોટો ભયંકર અજીત સિંહ વસે છે, એનો ભય ભારે છે, એને કોઇ પણ રાજા, મહારાજાદિ વશ કરી શકયા નથી. મિથ્યા પ્રયત્નો કરી નાસીપાસ થઇ પાછા વળી ગયા છે, અમારાથી એક દાતણ તોડી શકાતું નથી! તો આવી ગીચ ઝાડીમાં ઝાડ કાપ્યાં સિવાય રસ્તો કેમ કરશે?" શ્રીજીએ ફરમાવ્યું! સિંહે તમારા ગામના મનુષ્યો, જનાવરાદિને કોઇ પણ સમયે ત્રાસ કે નુકશાન પહોંચાડયું છે? પટેલ બોલ્યો, "ત્રાસનું તો નામનિશાન નથી, પણ અમારા ઢોરો કે ગાયો, બળદો, ભેંસો, બકરાં મેંઢાદી ચરવા માટે એ ઝાડીમાં જતા રેહતા, તો તે લેવા જવાની હમારી હિમ્મત ચાલતી નહિ, પણ પોતેજ ત્રણ ચાર દહાડે એ ઝાડીમાંથી એની મેળે પાછા આવતા અમોને એ જનાવરો બાબતની જરા પણ ચિંતા રહેતી નહિ. પણ કોઇ માણસ ભૂલે ચૂકે એક દાતણ એ ઝાડીમાંથી કાપી શકતો નહિ, દાતણ ઝાલતાંજ સિંહની ત્રાડ સંભળાતી, તેનો ડરશા પણ જીરવાતો નહિ, પડઘા જેવું સંભળાતાંજ નાસી જવું પડતું, ત્યારે શ્રી સદ્દગોરજીએ વર્ણવેલુ સિંહની સર્વ કથા સમજાવી શાન્ત કરી તીર નિશ્ચિત દિશાએ રવાના કર્યું. તીર ગયા પછી તે દિશાએ માર્ગ સ્વચ્છ કરવા નિર્ભય થઇ ઝાડ કાપવા ગામલોક વળગ્યા! કે સિંહ શાન્ત મુખમુદ્રાએ સન્મુખ આવતો દ્રષ્ટિએ પડતાંજ એ લોકો શ્રી સદ્દગોરની સેવામાં દોડી આવ્યા! શ્રી સદ્દગોર સિંહની દિશાએ આગળ આવી ચાલવા લાગ્યા, લોકોને નિર્ભય થવા આજ્ઞા કરી, શ્રીજીની પાછળ પાછળ ગામલોક ચાલવા લાગ્યું, સિંહ આગળ ને આગળ આવતોજ રહ્યો! સિંહને લગભગ આવેલો જોઇ લોક બીકના માર્યા પાંછળ હઠી ગયા! શ્રીજી સિંહ સન્મુખ

આવતાંજ સિંહ શ્રી સદ્દગોરના ચરણારવિંદમાં મસ્તક મૂકી દઇ ઉભો રહી ગયો ! આ દૃશ્ય જોઇ ગામ્યજનો શ્રીજી પાસે આવી ઉભા ! શ્રીજીએ સિંહના મસ્તકે હાથ ફેરવ્યો ! સિંહ ગેલ કરવા લાગ્યો ! શ્રીજીએ પ્રેમથી ફરમાવ્યું ! "જાઓ તમારો વાયદો પૂર્ણ થઈ ગયો !" આજ્ઞાધિન સિંહ કુમારીકા ભૂમિનું સ્થળ તજી દઈ પોતાના સ્થાને જે પ્રથમથી નિર્ધારેલ હતી ત્યાં પધારી ગયો, આજપર્યંત એ સ્થાન વાઘેશ્વર તલાવના નામથી પ્રખ્યાત છે. હાલ પણ એ સિંહ કોઇક કોઇક સમયે શ્રીજીના દર્શને આવે છે, કોઇકજ ભાગ્યશાળી જનને તેનાં દર્શન પ્રાપ્ત થાય છે.

સિંહના રવાના થયા પછી શ્રી સદ્દગોરજી માટે ગામલોકોએ રસ્તો સ્વચ્છ કરી દીધો, શ્રીજી ગ્રામજનોને લેઇ કુમારિકાએ પધાર્યા, રીતસર ગ્રામ્યજનોને એ પૃથ્વીમાં દર્શન કરાવી વિધિસર કુમારિકાના પૂજનાદિથી પરવારી, પૂર્વથી નિર્માણ થએલ સ્થાને વિધિપૂર્વક દશમા સ્થળનો પાયો નાખ્યો, ને કળિનાં છેલ્લા ક્ષેત્રનું સ્થાન જાહેર કરી દીધું.

એ આદિ શ્રી હરિનાં સર્વ કાર્ય સંજોગોવશાત કારણ અને કાર્ય સહિત સિદ્ધ થતા ગયા, સ્વાર્થી અને હઠા ગ્રહીઓ પોતાના કલ્પિત જ્ઞાનને અહંપણાના ક્ષેત્રમાં ગમે તેટલું વિસ્તારે ! એથી તેઓને સત્ય જ્ઞાનની ઝાંખી થાયજ નહિ, શ્રી આદ્ય નારાયણી આદ્યશક્તિ શ્રી મહામાયા મહાકાળી [બુઝુર્ગ બેગમસાહેબ] ના લગ્ન શ્રી શાહોજી નિષ્કલંકી નાથ શ્રી નરઅલી મહંમદશાહ બાવા સાથે અતી આનંદ ઓચ્છવથી થયા ! લગ્નની પૂર્ણાહૂતિએ પાછા પગે કન્યાનો બાપ વરકન્યાને પોતાને ઘેર તેડે છે [દશૌંધા ખાવા], તે સરસ્તા મુજબ સુલતાને શ્રી શાહોજી સાહેબ તથા શ્રી આદ્યશક્તિ સાહેબને પોતાને ત્યાં અમદાવાદ બોલાવેલા, જ્યારે એઓશ્રીની સ્વારી સુલતાન દ્વારે પહોંચે, તેજ સમયે પાવાગઢની યુદ્ધ ભૂમિએથી મદદની માંગણી લેઇ આવેલો કાસદ પણ આવ્યો ! "યુદ્ધનાં લાંબાકાળનાં પ્રવાહનાં કારણે સમરક્ષેત્રમાં યોદ્ધાઓની ત્રુટ વધતી જાએ છે, માટે મદદની જરૂર છે, " એ સમાચાર સાંભળી સુલતાને પોતે ચઢી જવા નિર્માણ કર્યું.

સુલતાન પોતે જ્યારે યુદ્ધ માટે ચઢી જતો ત્યારે પોતાનું સર્વ અનામત સૈન્ય રાજ્યધાની સાચવવા જેટલું રાખી સર્વ સાથે લઇ જતો ! તે સાથે ખજાનો, કુટુંબાદિ સર્વ લશ્કર ભેગાજ રેહતાં ! એવા સંજોગોમાં આ યુદ્ધમાં સુલતાનને અનામત લશ્કર, કુટુંબાદિ સૈન્ય ભેગા લઇ

તેજ દિવસે સમરક્ષેત્ર જવું પડયું. જેથી શ્રીમાતાજીને ને શ્રી શાહોજીને પાવાગઢ યુદ્ધની ભૂમિમાં જવું પડયું. આ છેવટનું પાવાગઢનું યુદ્ધ હતું, એ લઢાઈમાં સુલતાનનું પાંચ લાખ માણસનું સૈન્ય હતું.

એ બનાવ પછી સૈન્યમાં દોરડાના દુષ્કાળ જણાયાથી મુખ્ય અમલદારે એક નાના સૈનિકે અમલદારને થોડાક માણસની ટુકડી સાથે ભરૂચ દોરડાં લેવા મોકલ્યો, ત્યાં પીંજારાઓની વસ્તી ઘણી લેખાતી, અને એ પ્રદેશમાં કપાસની ઉત્પત્તિ ઘણી હતી, હિન્દુસ્તાનમાંના ઘણા ભાગોમાં સુતર તથા કપાસ ત્યાંથીજ પૂરૂં પાડવામાં આવતું. પણ યુદ્ધના મંડાણ પાવાગઢમાં મંડાયા, ત્યારથી ખેડુતો પાયમાલ થવાથી વાવેતર કરવાનું ખેડુતોએ બંધ કર્યાથી, કપાસનો પણ એ પ્રદેશમાં દુષ્કાળ દેખાઈ રહ્યો. લશ્કરીઓએ પૂર્વની ખ્યાતિ આધારે ભરૂચ સુતર લેવા માટે આવી, પીંજારાઓને એકત્ર કર્યા ! સુતર ભેળું કરવા શાહી ફરમાન સંભળાવી દીધું. પીંજારાઓએ અમલદારને અરજ કરી, કે "પાવાગઢે બાર બાર વરસથી યુધ્ધ ચાલતું હોવાથી આ પ્રદેશમાં ઘોડા આદિની ખુંદણ હોવાથી ખેડુતો ખેતી કરી શકતા ન હોવાથી કપાસ થતું નથી ! કપાસ ન થાએ તો સુતર માટેના આપનો હુકમ અમો કેવી રીતે પાળી શકીયે !" લશ્કરીઓએ લશ્કરી કડક અમલનું ધોરણ ગ્રહણ કર્યું ! પીંજારા કોમમાં ત્રાસ વર્તાઇ રહ્યો ! ત્રાસ ન સેહવાયાથી જ્ઞાતિ એકત્ર થઇ લશ્કરી અમલદારથી મૂકિત મેળવવાનો માર્ગ શોધવા લાગ્યા ! કોઈ માર્ગ હાથ ન આવવાથી છેવટ થોડા ઘણાં વિરોધે એક ઉપાય ઉપર થોડાઘણાનો એકમત થયો.

ભરૂચની પીંજારા જ્ઞાતિમાં ભકતજીવ મહંમદ ફાઝલ નામનો શ્રી સદ્દગોરજીનો શિષ્ય હતો, પરમાત્માનો પૂર્ણ ભકત હોવાથી આર્થીક સ્થિતિ જોવા માત્રમાંજ અતિ કંગાલ દેખાતી, ગામમાં રહેવા ઘર નહિ, ને સીમમાં ખેતર નહિ. પેહરવા વસ્ત્રના તાકડા ન મળે. દેખીતી આવી સ્થિતિ હોવા છતાં ગામે, પરગામે, જ્ઞાતિ પરજ્ઞાતિએ ગમે તે માણસ રોગી, દુઃખી, નાગો,ભૂખ્યો, દીન દશામાં પડતાંજ તેની સુશ્રૂષામાં વળગી પડતા, તેની સ્થિતિ કાંઈક સમજવા જેવી થતાંજ ભકત શાન્ત થતા તેમના મનમાં શત્રુ, મિત્ર એવું કાંઈ હતુંજ નહી. પોતાના નિત્યકર્મ સંધ્યા, પૂજાદિથી પરવારી દીન સેવા, એજ એમનું નિત્ય કર્મ હતું. ભકતની દીન સેવાનાં કારણે ભરૂચના પીંજારાની જ્ઞાતિની ખ્યાતિ ચારે ગમ વિસ્તરેલી, એથી કેટલાક ઈર્ષાખોર, અહંભાવી, દુષ્ટ બુધ્ધિવાળા પીંજારાઓ ભકત ઉપર ખારે બળતા, તેઓને આ સમય પ્રાપ્ત થતાં પોતાનો કીન્નો લેવાનો લાગ

મળેલો જાણી ભકતને લશ્કરી અમલદારને સોંપવા કેટલાક જ્ઞાતિલાઓને પોતાના વિચારમાં મળતા કરી પ્રપંચ રચ્યો ! લશ્કરી અમલદાર આગળ એક બનાવટી વાત મૂકી, કે અમારી જ્ઞાતીનો પટેલ મહંમદ ફાઝલ નામનો ગૃહસ્થ છે, તે પતઇ તરફનો પટેલ છે, તેણે અમોને એવી આજ્ઞા કરી છે, "મહારાણા પતઈના શત્રુ પક્ષના કોઇ પણ હોય ! તેને કાંઇ પણ મદદ કરવી નહિ ! એક સુતરનો તાર સરખોએ આપવો નહી, જો મહારાણાના ફરમાનનું ઉલ્લંઘન કરશો, તો તમારા જણ બચ્ચાનો નાશ કરાવવામાં આવશે." એથી અમો આપની સેવા કાંઈ પણ કરી શકતા નથી ! તેમ સુતર પણ આપી શકતા નથી.

"અમારો પટેલ મહંમદ ફાઝલ પોતે ગૃહસ્થ છે, એ એકલોજ જો ઇચ્છે તો આપનું સર્વ સુતર પુરૂં પાડે તેમ છે ! દેખીતો એનો વેશ ભિખારી જેવો કંગાલસમ લાગે છે." એ વાત સાંભળતાંજ અમલદારે ભકતને પકડી મંગાવ્યો ! પતઇનો પટેલ, સુતરાદીનો મનાઈ હુકમ, અમારા કામમાં આડે આવનાર, નાતનો પટેલ, ગૃહસ્થાદિનાં આક્ષેપોથી નિવાજી ધમકીથી ભકતને વધાવી લીધા ! મારવામાં પણ પાછી પાની કરી નહિ ! એકતો શાહી લશ્કરી અમલદાર, બીજી શત્રુ પક્ષની દખલગીરી આડે આવનાર એવા કારણોથી અમલદાર ઉશ્કેરાઇ ભકતની પાયમાલી કરવા મંડી પડયો. બીજા પીંજારાઓને રજા આપી દીધી. ભકત અતિ મારે લાચાર થઇ ગયા ! સમજી ગયા કે "આ કાર્ય મારી જ્ઞાતીનું છે. મને દુ:ખમાં નાખનાર જ્ઞાતિજનોજ છે!" ભકતે જ્ઞાતિ દુ:ખ દિલમાં વિચારી જ્ઞાતિ સંકટ ટાળવા દયાએ કરી પરમાર્થે અમલદાર આગળ આવી બોલ્યા, "મને માર મારેથી આપ સુતર નહી મેળવી શકો ! જીવ કદી લઈ લેશો, એથી આપનું કાર્ય નહિ થાય ! મારા ચામડામાં કે પીંડમાં સુતર ભર્યું નથી ! મને છૂટો મૂકી મારી સાથે આવો તો સુતરની જોગવાઈ કરી આપું. મારી જ્ઞાતીએ મારી સ્થીતિ બાબત જે આપને સમજાવ્યું તે તદ્દન સત્યથી વેગળું છે. મારી સ્થીતિ સત્ય રીતે સમજવી હોય તો ગ્રામ્યજનોને પૂછી ખાત્રી કરી શકો છો.

"પણ આપના અતી ત્રાસે મારે આ માર્ગ લેવો પડયો છે, મારૂં ધ્યેય જ્ઞાતીજનો, મારી જ્ઞાતીની ત્યાંની ખાતર આપને સુતરનો બંદોબસ્ત કરી આપું છું." એવું કહી ભકત આગળ ચાલવા લાગ્યા, પાછળ લશ્કરી અમલદાર ચાલ્યા,

મજકુર શહેરમાંજ પીંજરા જ્ઞાતિની મરિયમબાઈ નામની મહાન્ સાધ્વી ભકતની ગુરૂ બેન હતી, મરિયમ પણ ભકતથી ભકિત, પરમાર્થાદિ ધાર્મિક કાર્યમાં જરા પણ ઉતરે તેવી નહોતી. આવતી બીજ એ શુક્રવારી હોવાથી. બીજની પુજા સામગ્રીના સાહિત્ય તૈયાર કરવા નાણાંની જરૂર હતી. પોતાની આર્થિક સ્થિતિ ભકત કરતાં જરાએ સારી નહોતી, એ ચિંતા મૂકત થવા જંગલમાંથી અડાઉ વણ ઉગેલ તેમાંથી કપાસ વીણી લાવો, તેની પૂણીઓ કરી કાંતતી હતી તે સમયે ભકત લશ્કરીઓ સાથે આવી બેનને સુતર અને માટીનો ઘડો હોવાનું પૂછયું ! બેને તે હા કહી, કહ્યું કે "એ ત્રણ કોકડાં સુતરના હાલ કાંતેલા પડયા છે. પુજા માટે જળ લાવવા માટીના બે ઘડા કુંભારને ત્યાંથી લાવી છું ! ભકતે એક સુતરનો કોકડાને એક ઘડાની માગણી કરી, બેને લાવી હાજર કર્યાં ! ભકતે કોકડો લેઈ ઘડામાં નાખી, એક છેડો સુતરના તારનો હાથમાં લેઈ સીપાઈયોને કહ્યું, કે "લ્યો તાણો" સીપાઇ આશ્ચર્ય મૂઢ થઈ વિચારવા લાગ્યા, કે "આ ભકત બાળ રમત સમજતો લાગે છે. એક કોકડે શું થાશે ?" તે દરમ્યાન ભકતે સુતર તાણી ઢગલો કરી દઈ લશ્કરી સીપાઇયોના હાથમાં સુતર તાણવાનું સોંપી દેઈ પોતે જોયા કર્યું ? અને સુતર સમેટી દોરડા માટે તૈયાર કરવા બીજી મદદ માટે પીંજારાને એકત્ર કરવાનું કહી પોતે રવાના થઇ ગયા, લશ્કરી અમલદારે તરત પીંજારાઓને એકત્ર કરી પોતાનું કાર્ય સમેટવા માંડયું. દોરડાં પોતાની અગત્ય કરતાં ડબલ વણાવી લઇ એ ટુકડી પાવાગઢ તરફ રવાના થઈ ગઈ.

નિર્મીત કાળ કરતાં ભરૂચમાં લશ્કરી ટુકડીએ ઘણો સમય વ્યતિત કરેલો હોવાથી વડા અમલદારે તેનું કારણ પૂછયું, ટુકડીનાં અમલદારે ભરૂચની સર્વ વિતક મહંમદ ફાઝલની કાળકીર્દિ સર્વ કહી સંભળાવી ! "સુતરના એક કોકડામાંથી આ સર્વ દોરડા થયા છે. આદિ" લશ્કરના વડાને આશ્ચર્યજનક લાગવાથી એ ટુકડીના અમલદારને હજુર પાસે લઇ ગયો, ને સુલતાન સમક્ષ મહંમદ ફાઝલની કથા સંભળાવરાવી. છેવટે ત્યાંસુધી કહ્યું કે "આ સર્વ દોરડા એક સુતરના કોકડામાંથી થતાં એ કોકડો અકબંધ પાછો સોંપ્યો છે." સુલતાન દિગ્મૂઢ બની જઇ એ મહંમદ ફાઝલને હજુરમાં બોલાવી લાવવાની આજ્ઞા આપી ! "જાઓ એ મહંમદ ફાઝલને ઘણા માનમરતબા સાથે એમની ઇચ્છીત સ્વારીમાં બેસાડી લેઈ આવો, એમનું મન જરાપણ કચવાવા દેશો નહિ. બળજબરાઇએ જરાપણ એને લાવવાના પ્રયત્ન કરતા નહિ, છેવટ વિનવતાં વિનવતાં નાજ

આવે તો આ પ્રશ્નનું સ્પષ્ટિકરણ કરવા વિનંતી કરી જવાબ જરૂર લેતા આવજો, ભલે ગમે તેટલા દિવસ થાય. એમની રાજી રજાએ કામ કરજો." સુલતાને પાવાગઢે ચઢાઇ કરી છે તે જીતાશે કે નહિ? જીતાશે તો તે કયારે? બાર બાર વરસનાં યુદ્ધે ઘણા નિર્દોષ માણસોના વધ અને એવાઓનાં દુઃખો જોઇ સુલતાન હતાશ થઈ, યુદ્ધથી કંટાળી ગયો છે, વહેલો પાર લાવવાનાં વિચાર ઉપર આવી ગયો છે, આ પાર કે એ પાર જોવા અધિરો થઈ રહ્યો છે, માટે આપ તેનો પૂર્ણ રીતે જવાબ આપવા દયા કરો." આનો જવાબ લઇ વહેલા આવો.

મજકુર અમલદાર પુનઃ ભરૂચ આવી ભકતની સેવામાં હાજર થઇ પગે લાગી, અગાઉ આપેલા ત્રાસની માફી માગી, સુલતાનની આભારી લાગણી પ્રદર્શિત કરી, હજુરમાં પધારવા વિનંતી કરી, નિઃસ્પૃહી ભકતે સ્પષ્ટ સંભળાવી દીધું, "હજુર! બકરી સિંહની સમક્ષ કેમ જઇ શકે? મારાથી કોટી ઉપાયે પણ સુલતાન સમક્ષ નહિજ આવી શકાય. ઘણા ઘણા અદબથી હજુરમાં મારા સલામ કહેજો!" અમલદારે જોયું કે કોઈપણ ઉપાયે ભકત હજુરમાં નહિજ આવે, ત્યારે સુલતાનનો છેવટનો નિર્દેશ સંભળાવી દીધો! "સુલતાને પાવાગઢ ઉપર ચઢાઈ કરી છે, તો તે જીતશે કે કેમ? અને જો જીતશે તો કયારે?" આદિ પ્રશ્નો સાંભળી ભકતે ટુંક જવાબ દઇ દીધો કે "પાવાગઢ આપનારીજ પોતે તમારા લશ્કરમાં છે તેને પૂછો! તે કહેશે." અમલદારને ભકતનાં કથનો હાસ્યજનક ભાસ્યા! પણ અદબની ખાતર કાંઇપણ બોલ્યા વિના પૂછ્યું "અમો એમને ઓળખતા નથી" ઓળખાણ આપો તો આપનો આભાર" ભકતે શ્રીમાતાની ઓળખ આવી રીતે થશે! તે કહ્યું. "તમો છાવણીમા જશો પછી પહેલો ગુરૂવાર આવે તેજ રાત્રે મધ્યની સંધ્યા પછી એક તુફાની પવન ભયંકર સપાટાથી આવશે, એ પવનના સપાટાથી નાના મોટા સર્વ તંબુઓ પૃથ્વી ભેળા થઇ જશે, આખી એ છાવણીમાં નામનોએ અગ્નિ નહિ રહે, દિવાની તો વાતજ કયાં રહી? તે સમયે એક તંબુ ઉભો હશે, તેમાં દિવો પણ બળતો હશે, તે તંબુમાં શ્રી માતાજી બિરાજતા હશે." એટલા શબ્દો બોલી ભકત રવાનાજ થઇ ગયા! સરદાર ટુકડી સાથે પાવાગઢ હજુરમાં આવી ભકતે કહેલી સર્વ બીના કહી સંભળાવી. સુલતાનાદિ ગુરુવારની રાત્રી ઝંખતા રહ્યા, એ વાર આવેથી મધ્યરાત્રી આવી, પવન સૂસવાટા ભેર જોસમાં ફુંકાવા લાગ્યો, તંબુ માત્ર રાવટીયો સુદ્ધાં પણ ભોંય ભેગા થઇ ગયા, ધૂણીનો ચુલાનો દેવતા પણ રેહવા ન પામ્યો, દીવાની તો એંધાણી પણ રહેવા ન દીધી. સુલતાનનો

ખાસ દરબાર ભરવાનો મોટો તંબુ જેને એક હજાર ચોબો લગાડવામાં આવતી તે પણ પડી ગયો. તુફાનની શાન્તિ થયા પછી સુલતાને લશ્કરમાં તપાસ કરાવી તો એકજ તંબુ ઉભો દીઠો, તે તંબુ સુલતાનની પુત્રી શ્રી બુઝુર્ગ બેગમ સાહેબ (મહામાયા) નો હતો. સુલતાને તંબુમાં જવા આજ્ઞા મંગાવી, આજ્ઞા મળતાંજ સુલતાન તંબુમાં દાખલ થઈ જુએ છે તો એક બાજુ શ્રીમાતાજી મહામાયા, તેની સામી બાજુએ શ્રી શાહોજી નરમહંમદ-શાહ, વચમાં ઘીની જ્યોત ઝગમગ એકજ શિખાએ પ્રકાશી રહી છે, સુલતાનના હૃદયમાં જામી રહેલી પૂજ્ય ભાવનાના પ્રભાવે શ્રીમાતાજીનાં ચરણ સરોજમાં ઢળી પડયો, એમ કહેતાં કહેતાં ઢળ્યો કે "આમ મોટા જનો દગો દઇ રખડાવા મારે, એ કયાંનો ન્યાય?" "જા તને પાવાગઢ આપ્યો, ચઢાઈ કરી જીતી લે!" આમ કહી ચઢાઇ કરાવી બાર બાર વર્ષ સુધી રખડાવી મારી, મારી નિર્દોષ રૈયતની પાયમાલી કરાવી! એ શું આપને ઉચિત છે? પાવાગઢ આવી રીતે અપાતો હશે? આવા લક્ષણે દિવ્ય જનોનો ભરોસો કોણ રાખશે?" એવા એવા ઘણા મેણાહેણા સુલતાને શ્રી મહામાયાને સંભળાવી દીધા.

સુલતાન માતાજી, માતાજી કહેતાં જેવા પગે લાગવા જાય છે! તેવાંજ માતાજી હાં! હાં! પિતાજી, પિતાજી, આ શું? એમ કહેતાં-કહેતાં ઉભાં થતાં જતાં જવાબ આપ્યો! "આ બેટા! એઓશ્રીની આજ્ઞાજ મેં આપને સંભળાવેલી, તેમને પુછો!" એમ કહી શ્રી શાહોજી ભણી સાન કરી, પોતે સુલતાનને પગે લાગ્યા.

સુલતાન શ્રી શાહોજી તરફ ફર્યા. શ્રી શાહોજી પણ સુલતાનના સ્વાગત ખાતર ઉભા થઇ ગયા. સુલતાનને આશ્વાસન આપી, સુલતાનની મનોવેદના શાન્ત કરવા ફર્માવ્યું, "પરમાત્માએ સર્વ કાર્ય માટે તેનો સમય નિર્માણ કરી રાખ્યો છે, કાર્ય તેનો સમય આવ્યા વિના પૂર્ણ થતું નથી, દૈવની ગતિ ન્યારી છે, તમારા હાથથી જેટલા દુષ્ટોનો નાશ થવા લખ્યો હશે તેટલાનો તેટલે વખતે થઈ રહેશે! ત્યાર પહેલાં તમારૂં ધાર્યું કેમ થાય? મહાજનોનો ભાખ્યા મિથ્યા થતાજ નથી. પાવાગઢ તમોને આપ્યો, તે સાચો છે, તમો જીતશો, નિશ્ચિંત રહો! ઉતાવળા ના થાઓ, શ્રીમતી મહાકાલીનું નિર્માણ પૂર્ણ થયા વિના નહિજ રહે!"

સુલતાને કહ્યું! "તમોને હજુ ઉતાવળ લાગે છે! અહીં બાર બાર વર્ષના વ્હાણુલા વાયા, જગતમાં નિર્દોષ પ્રાણીઓનો કેટલો સંહાર થઈ ગયો? આપની આંખ હજુ ઉઘડતી નથી! ઝટ વેહેલો પાર આવે તે માર્ગ

લો." શ્રી શાહોજી નરમહંમદશાહ બાવાએ ફર્માવ્યું ! "સાંભળો ! આજથી સાતમો દિવસ બુધનો આવશે, એ દિવસે પતઇનો મામો ઉદયસિંહ માળવે અફિનાદિ લશ્કર માટે ખોરાકીનો માલ લેવા ચાર હજાર પોઠો સાથે ગયો છે, તેના પાછા પહોંચી વળવાને! નિર્મિત દિવસ ઘણા દિવસ થયા વહી ગયો છે, હજુ સુધી એ આવી શક્યો નથી, પતઈ ઘણા ખરા દરબારીઓ સહિત પોતે અફીનનો બંધાણી છે. આઠ દિવસથી અફીણ કોઇને મલ્યું નથી ! જેમ તેમ વલખાં મારી ચલાવે છે, ખાસ પતઈ પણ ચાર દિવસથી અફીણ માટે ફાંફાં મારે છે. દરબારીયો પતઈ સહ તેના ઉપર ઘણાજ ઉશ્કેરાએલા છે, વેહેમનાં વિચારોએ એ સર્વની બુદ્ધિ નષ્ટ કરી દીધી છે.

ઉદયસિંહ એક બહાદુર, વિચિક્ષણ, પ્રવીણ યોધ્ધો છે, યુદ્ધનાં સર્વ કાવા દાવાથી ને નિયમોમાં તો પારાંગત હોવાથી માળવેથી માલ લેઇને આવતાં વાટમાં લૂટારાઓના એક મોટા સૈન્ય સાથે મુકાબલો થયો છે, પોતા પાસે લૂટારાઓને પોહોંચી વળે તેટલા સૈનિકો ન હોવાથી લૂટારાઓના મુકાબલામાં અમુક સૈન્ય રાખી, આજુબાજુએથી હુમલાઓ કરાવી હંફાવતો, માલ કોઇ એકાંત સ્થળે રક્ષણમાં રાખી લૂટારાઓને થાપ દેઈ મહા યુક્તિ અને બહાદુરીથી 'ઇનામ' ની આશાએને આશાએ આવી પોહોંચશે, લૂટારાઓ હારી પાછા જતા રહેશે ! જાન, માલ, આબરૂ, બહાદુરીથી સાચવી આવી પોતા માથે વીતેલી વિતક વધાઇ સહ કહેવા પતઈનાં દરબારમાં ઇનામની આશાએ હાજર થશે ! પતાઈ આદિ દરબારીઓનું સર્વ મંડળ પ્રથમથી અફીણનાં ઉતારમાં અક્કલ ખોઈ બેઠેલા ક્રોધાતુર થઇ બેઠા હશે, ઉદયસિંહને જોતાંજ મુર્દા ઉપર જેમ ગીધડાં તૂટી પડે, તેમ ઉદયસિંહની સ્થિતિ થઇ જશે, પતઇને પગે લાગવા જતા ઉદયસિંહના માથામાં પતઇ જોડા સહિત પાટું મારશે, ઉદયસિંહનો માથાનો મુગટ માથા ઉપરથી ઉડી ચોપદારના પગમાં જઈ પડશે, ઉદયસિંહ એક કાળા નાગની પેઠે પતાઇનાં નાશની પ્રતિજ્ઞા લઈ લેશે, ક્રોધમાં આમળો ખાઇ અગ્નિમાં બળતા સર્પની જેમ ક્રોધને કાબુમાં રાખી વખત વિચારી દરબારમાંથી કામના બાના હેઠે નિકળી જઇ આપની હજુરમાં આવશે આપની છાવણીમાં ઉદયસિંહને આવતાં અડચણ ન પડે તેવો પ્રતિબંધ કરી રાખશો, એ આવે તે સમયે આપ તેનું સન્માન કરી વિશ્વાસ રાખી ભરોસો રાખી લાવેલ સર્વ પોઠોનો માલ ખાલી કરાવી લઇ ચારે હજાર પોઠમાં તમારા લશ્કરનાં આઠ હજાર માણસો ભરી દઈ ઉદયસિંહને સોંપી દેજો, એ આપણું લશ્કર ઉપર કોટે લઈ જશે, તે વાર ગુરૂવારનો હશે.

પતઇ અને દરબારીયોએ આપના નિત્યનાં હલ્લાઓથી કંટાળી એવી મંત્રણા કરી છે, કે ' મુસલમાનો દર શુક્રવારે દિવસના બપોર પછી એક બે ઘડીએ નિમાજ પડવા એકત્ર થઇ પ્રભુ પ્રાર્થના વાંચી રહ્યા પછી વાદો વગડાવી, બંદુકાદિનાં અવાજો કરી નિઃશસ્ત્ર થઇ નિમાજ પડવા સર્વ એક ઠેકાણે ઉભા થઇ જાય છે ! એ ટાણે આપણે તૈયાર રહી નિઃશસ્ત્રોનાં માથા તેજ ટાણે કાપી લેવા, એ નિઃશસ્ત્ર હોવાથી આપણે ફાવી જશું ! ' એ મંત્રણાએ ગુરૂવારની રાત્રીએ પોતાની ગુપ્ત હીલ ચાલે ઉપર કોટનું સર્વ અનામત સૈન્ય નીચે લાવી રાખશે, તે સમયે ઉપર કોટે આપણું ગએલું સૈન્ય ઉપર કોટનો કબજો લઇ સજ્જ થઈ જશે એની ખબર કોઇને નહિ રહે, ઉદયસિંહની રસની પોઠ અને તેના માણસો સમજી તે તરફ લક્ષ્ય રાખશેજ નહિ.

આપે તે દિવસે એટલે શુક્રવારે હંમેશની પેઠે નિમાજ માટે માણસો પ્રથમના સમયે એકત્ર કરી લેવા ! ઢીલ કરવી નહિ, એ આજ્ઞા સર્વને આપી દેવી, મસીદમાં ભેળા થયા પછી ઉપદેશ (ખુતબો) ભણી રહી વાજીંત્રાદિનાં અવાજ કરો છો તે ન કરતાં નિમાજ પડી રહ્યા પછી શસ્ત્ર સજી બંદુકાદિ, વાજીંત્રોના શબ્દો કરવા ! એ ટાણે તમારો સમય વાદોનો આવી લાગશે. જેથી શત્રુ પક્ષને કાંઈ પણ સમજ નહિ પડતાં મુસલમાનો હવે નિમાજ પડવા ઉઠયા છે, એવી ખાત્રી જણાયાથી તમારા ઉપર ઓચિંતો હુમલો લાવશે, ઉપર કોટનું આપનું સૈન્ય નીચે ઉતરી આવી તે પતઇના સૈન્યની જગ્યા રોકી લેશે, તમો તૈયાર રહેલા હોવાથી એ લશ્કરનો મુકાબલો કરવા આગળ ધસ્સો જેથી ધાર્યા કરતા વિપરિત પરિણામ આવવાથી એ લશ્કર આંટકો ખાઇ જશે ! તમારો પ્રહાર ન સેહવાયાથી પાછા હઠવા જતાં તમારા પાછળના સૈન્યનો મારો ચાલુ થાશે ! ગઢમાં માર્ગ નહિ મળવાથી કંટાળી પતઇના સૈન્યમાં ભંગાણ પડી છિન્ન, ભિન્ન થઇ જશે ! રેહશે તે તમારે શરણે આવશે. આ વિધિએ પાવાગઢ તમો એકજ દિવસમા જીતી લેશો* ”

* પાવાગઢનો આ ઇતિહાસ વડોદરા રાજ્યના ઇતિહાસિક દફતરોમાં છે, સતપંથના પુસ્તકોમાં છે, પાવાગઢનું વર્ણન પબ્લીકમાં મહાકાળીનાં ગરબાઓમાં, ગુર્જરીના ગરબામાં ગઢવી બારોટાદિ ઘણે ઠેકાણે જરા તરા પાઠા ફેરથી વર્ણન જયાં ત્યાં મળી આવે છે, સમજના મત ભેદે સત્ય હકીકત સ્પષ્ટ ન થતાં ભળતા ભેદે ને મળતા અર્થે જગતમાં ગવાઈ રહ્યું છે.

વેદ, ભવિષ્ય પુરાણ, કાગ ભુસંડી રામાયણાદિ શાસ્ત્રોમાં કળિયુગને મલેચ્છ ગુણી કહ્યો છે, કળિયુગ માંહેલા દેવોને ને બ્રાહ્મણોને પણ તેવાજ કહ્યા છે. તે આવા દષ્ટાંતોથી સંપુર્ણ સિદ્ધ થએલ છે, માનવું ના માનવું તે પોતાના મનની વાત છે! શાસ્ત્રો હંમેશા સાચાજ હોય છે, સત્યને પાખંડિઓ ત્યજાવે! ભોળા સહવાસે તેની લારે લાગી મૂકી દે, તેથી શાસ્ત્રને કાંઇ લાગતું વળગતું નથી! માનનારાઓને જ્ઞાતિ, કુળ, મોટાઇ, મોભો, પદવી આદિ કાંઇ આડે આવતું નથી! સત્પંથ માનનારાઓ શ્રીહરિની આજ્ઞા સમક્ષ એ સર્વ વિટંબણાંઓ કાંઇ વિસાતમાં ગણતાજ નથી! સાત્વિક વૃત્તિવાળાઓજ કળિના દેવોનું રૂપ મલેચ્છ હોવા છતાં પૂરા પ્રેમથી માની રહ્યા છે.

વેદિક, પૌરાણિકાદિ સર્વ હકિકતો આજ કલિ રૂપે દેવો હોવાની હકીકત "સત્પંથનો ઇતિહાસ" નામના ગ્રંથમાં શ્રીહરિની ઇચ્છા હશે તો આપશું. અત્રે એ સર્વ એકત્ર કરવા સમય સ્થળ નથી.

અનાદિ કાળથી સત્પંથ ઉપર આવરણો તથા પડળોના પડદા અવાર નવાર પડયાજ કર્યાં છે! શ્રીહરિના હરિફો બની પોતે ભગવાન થવાના હોંસિલાઓ ભોળાઓને ભમાવી ઘણા પ્રપંચે સત્પંથને ગુપ્ત (અલોપ કરી દેવા, અગર તેને ઢાંકી દેવાની આશામાં ને આશામાં પોતાનો નાશ ઓરી લઇને પણ એ દુષ્ટ પ્રયત્નો મૂકતા નથી. શંખે વેદ ચોર્યાં, મધુ-કૈટભે રત્નો ચોર્યાં, મૂરે પૃથ્વી પીડી, કોઈ શકિત સંગારનો ચોર, હિરણ્યા-કંશે પ્રભુ થવાની હોંસ સેવતા પોતાના દીકરાનો નાશ યોજતાં સ્વનાશ વહોરી લીધો, બળિ ભકતને ગર્વના માટે પાતાળે જવું પડયું! સહસ્રા-અર્જુનના પાપે એકવીસ વાર પૃથ્વી નક્ષત્રી થઈ, રાવણે બ્રાહ્મણ વંશનો નાશ કરાવ્યો, બ્રાહ્મણો શ્રીહરિથી વિમુખ થઇ અસંખ્ય વાર શ્રાપિત બન્યા, તેનું પરિણામ આજ જગજાહેર ભોગવી રહ્યા છે, છતાં શ્રીહરિ સામેનું ઝેર ભૂલવા ઇચ્છતા નથી, ઉલટા અતિ ઘણા બળે દ્વેષ વધારી શ્રી નારાયણની હયાતીનો લોપ કરવા મચી રહ્યા છે. એવા વિદ્વાનો હોવા છતાં ગર્વનાં અંધારામાં પોતાની વિદ્યા ઉપર વાટ ઉઠાડી છે, સત્વગુણ વિના વિદ્યા ભકિત, જ્ઞાન કાંઇપણ સફળ થતુંજ નથી, પણ એથી વિપ-રીત ભ્રમની જાળમાં પડી ભૂલવણીઓ વધારી શ્રીહરીથી વિમુખ થવાય છે.

સત્પંથમાં મોક્ષ માટેનો સિદ્ધાંત યુગો યુગથી સનાતન એકજ છે, તે શ્રી પરમાત્મા (આદ્ય પુરૂષ) સમયે સમયે સૃષ્ટિના રક્ષણાર્થે મનુષ્ય

તને પ્રગટ અગર ગુપ્ત સંજોગાધિન આવ્યાજ કરે છે. તેને શોધી, ઓળખી, તેના નામનો જાપ જપવો, અને તેની સ્વરૂપનું ધ્યાન ધરવું એ એકજ છે, વર્તમાન કળિયુગે શ્રી નિષ્કલંકી નારાયણજી આદ્ય પુરુષ છે, તેને સદ્‌-શાસ્ત્રે ખોળી, ઓળખી, ભજવું, તેનીજ ધ્યાનાદિ સેવા કરવાની છે. એ વિના મોક્ષ માટે માર્ગ બીજો કોઇપણ નથી. ભલે એ માર્ગમાં "ગર્વિતજનો ગમે તેમ; ગમે તેટલા કાંટા પાથરે! એથી એ ફીટવાનો નથી, પણ વિમુખો પોતાનોજ માર્ગ શોધે છે.

ત્રેતાયુગમાં બળિરાજાની પુત્રી રત્નમાળાનું તપ પૂર્ણ થતાં શ્રી નારાયણે એજ સિદ્ધાંત દર્શાવ્યો હતો, તે પુર્ણ કરવા શ્રી વામનરૂપે ભગ-વાનને બલિ દ્વારે આવવું પડયું ! રત્નમાળાનું તપ સફળ થયું, હઠાગ્રહી-યોને કોઇ પણ દેવી, દેવતા સમજાવી શકતા નથી.

મહાઋષિ કાગભુશુંડીજીએ ગરુડજીના પ્રશ્નના જવાબમાં શ્રી ભગવાનના દશે અવતારોનાં ચારિત્રો સમજાવતાં જણાવેલું ! કે "કલિયુગમાં દશમો અવતાર વિક્રમના સાતમા સૈકામાં (સંવત ૬૫૫ કે ૬૫૬ માં ચાર ભાઇઓ વાલા મકકેશ્વરનાં મંદિરમાં જન્મ લેશે. તેઓશ્રીનું મુખ્ય આયુધ ખડગ ત્રેધારૂં હોશે. તે ચમત્કારોથી ભરપૂર, પ્રથમના મુખ્ય શસ્ત્ર ચક્ર સમાનજ હોશે. એ સ્થળ. સમયાદિનાં ઇતિહાસાદિ ગ્રંથો શોધતાં એવો પુરૂષ શ્રી અલી વિના બીજો કોઇ જડતોજ નથી. ભલે હઠાગ્રહીઓ મમતા કરે. પણ સત્ય પુરુષો તો એને કયારનાએ ખોળી ઓળખી ભજતા થઇ ગયા હશે. કબીર પંથી, માર્ગી પંથી, બીજ પંથી, મેઓરાજ પંથી તથા ગુરૂ નાનકાદિ ઘણા મહાપુરુષો કાંઇક કાંઇક હેરફેરથી કોઈક ગુપ્ત, કોઈક પ્રગટ રીતે પૃથ્વીની પીઠ ઉપર શ્રીજીને સેવી રહ્યા છે. કેટલાક બીકથી, કેટલાક સમજ વિનાની ખોટી લાજના મોહમાં ભુલીને બાહેર જાહેર આવવા દેતા નથી.

અનાદિકાળની હરિવંશની સંકળના શ્રી અલીથી જોડાઇ છે, કલિ-યુગનાં યુગપતિ શ્રી નિષ્કલંકી નારાયણ શ્રી અલી દીપી રહ્યા છે, સત્પંથ શ્રી (સનાતન) સિદ્ધાંતોનું સાર પ્રગટ ગાદીએ બિરાજતા હોય ત્યારે બ્રહ્માનું શરીર બાર કળાયુક્ત, ને શ્રી શાહોનું શરીર સોળકળા યુક્ત મનુષ્યરૂપે હોય છે. કળા વિના પ્રગટ ગાદીએ રહી શકેજ નહિ. કળારહિત મનુષ્ય શરિરે ગાદીએ બિરાજનાર ગોર કે નર કહેવરાવનારાઓ ઢોંગી, પ્રપંચી, જૂઠાંજ હોય છે, તેને માનનારાઓ સત્ય માર્ગથી ચૂકેલાજ કહેવાય. હરિવંશ માટે એ પણ સિદ્ધાંત છે; કે ૧ બ્રહ્મા, ૨ વિષ્ણુ, ૩ શકિત, એ ત્રણે એવા સગપણે સંધાયા હોય કે એ ત્રણેનો વંશ એકજ ચાલે, અને એજ વંશમાં

હરિ બ્રહ્મારૂપે કે વિષ્ણુરૂપે આવે, બીજા કોઇપણ વંશમાં આવેજ નહિ. હરિવંશમાં જન્મેલ બ્રહ્મા કે વિષ્ણુ અંશોનેજ સત્પંથીઓ પૂજે. બીજાઓને નહિ, અન્ય ડહાપણ કરી જગત ઠગવા વેશ કરી બનાવટ કરતો હોય તો તે સ્પષ્ટ ઢોંગી જાણી ત્યજવા પાત્ર છે.

આજ કલિયુગમાં ઢોંગીયો હરિવંશમાં હોવાનો ડોળ કરનારા ઘણા દેખાય છે! દાખલા તરીકે મુખાયો, ભકતો, કાકાઓ આદિ અને સત્પંથ બહારનાને અંદરનાં એવા ઢોંગીયોને ઓળખી કામ પાડવું. "પાત્ર પીછાણી પરીબ્રહ્મ પૂજીએ." સં. શા.

શ્રી અલીથી શ્રી હરિવંશની ગણના શાસ્ત્રકારોએ એવી રીતે કરી છે, કે બ્રહ્માએ નબી મહંમદ સાહેબ, વિષ્ણુ એ અલીસાહેબ શકિત એ માતા ફાત્મા એ ત્રણે દેવોથી ચાલેલો વંશ, તે શ્રી ઇમામ હુશ્યેનથી હરિવંશ લેખ્યો. બ્રહ્મા, વિષ્ણુને પધારવાનો મુખ્ય માર્ગ હરિવંશજ છે. એ વિનાના માર્ગને ઓળખાવરાવતો હરિવંશ એ ઢોંગ છે. અને હરિવંશ વિના જન્મેલ પુરૂષ પોતાને બ્રહ્મા વિષ્ણુ સ્થાને પોતાને પુજવા વરાવે તો ને પુરુષ મહા ચંડાળ છે.

સનાતન (સત્પંથ) ધર્મના શત્રુઓ અનાદિકાળથી ચાલ્યાજ આવે છે. શ્રી મચ્છા અવતારથીજ શ્રીહરિના શરીરો તો નાશ કરવાનું ઇચ્છયાજ કરતા, શ્રીહરિને ખોટા બતાવી તેને બદલે પોતાને પુજાવરાવવા પ્રયત્નો કર્યા કરતા! એ વાતની શાક્ષી દશ અવતારોની કથાઓ આપી રહી છે.

શ્રી 'રામ' વિષ્ણુનો સાતમો અવતાર થયો હતો જેને આજ હિન્દુ-સ્તાનંના ઘણાખરા મનુષ્યો માને છે, અને જાણે છે, ને પૂજે છે. પણ જે સમયે શ્રીરામ પ્રગટ બિરાજતા હતા, અયોધ્યામાં દસ હજાર વરસ રાજ્ય કર્યું, બાર વરસ વનવાસ શ્રી સીતા સહ ભોગવ્યો! તે સમયે શ્રીરામને ભગવાન રૂપે માનનારાઓમાં કોઇ મનુષ્ય દેખાયો નહોતો! વિશ્વામીત્ર, વસિષ્ઠ સિવાય શત્રુ ઘણા હતા. અપર માતાથી લઇને ઘણાખરા ઘરના ને બહારના ઘણાખરા શત્રુપણું રાખતા. ત્યાંસુધી કે રાવણ બ્રાહ્મણે શ્રીરામની સ્ત્રીને હરિ જવા હિમ્મત કરી, શ્રીરામ ને રાવણના યુદ્ધ સમયે હિન્દુસ્તાનના એટલા રાજારજવાડા અને મનુષ્યો હોવા છતાં કોઇ મદદે કે સેવા અર્થે આવ્યો નહોતો. રાવણના સૈન્યમાં માણસો અપાર હતા! પણ શ્રીરામના સૈન્યમાં રામ, લક્ષ્મણ વિના ત્રીજો માણસ દેખાયો નહોતો. વાંદરોને શ્રીરામે પોતાની અપાર શક્તિબળે વાંદરસેન મેળવી લીધું હતું. એથી સિદ્ધ થાય છે કે શ્રીરામની હયાતીમાં શ્રીરામને પ્રભુ તરીકે પૂજનારા ફક્ત સોળજ

મનુષ્યો વિના બીજો કોઈ હતોજ નહિ ! શ્રીજીનાં અંતરધ્યાન પછી ઢોંગીયોનો સમુહ ઉલટયો છે.

શ્રીકૃષ્ણ પ્રભુએ ઘણા પવિત્ર ચારિત્ર્ય અને ચમત્કારોથી જગતને છક કરી નાખી હતી, ઘણા ગરીબોના કાર્ય કરી દરિદ્રો ફેડી નાખ્યા હતા, છતાં તેઓને ભગવાન તરીકે પૂજનારા દેખાતા નહોતા, પણ શત્રુઓના તો રાફડા ફાટેલા રહેતા, દ્વાપરયુગનાં મનુષ્યોનો આવરદા બારસો વરસ નિર્માએલા હતા ! શ્રીકૃષ્ણ પ્રભુએ ઘણોએ કાળ મનુષ્ય સાથે રહી લીલા કરી હતી, મહાભારતાદિ ઘણાએ યુદ્ધો શ્રીકૃષ્ણને કરવા પડયા, મનુષ્યો આજ જેટલા માને છે તેટલા જો શ્રીકૃષ્ણને કરવા પડયા, મનુષ્યો આજ જેટલા માને છે તેટલા જો શ્રીકૃષ્ણને પ્રભુ માનનારા હોત તો એ યુદ્ધો થાતજ કેમ ? મહાભારતના યુદ્ધે તો હદ વાળી ! વિદ્વાન બ્રાહ્મણો, આચાર્યો ક્ષત્રીઓ, ભક્ત કહેવરાવતા વૃદ્ધ પુરુષો પણ શ્રીકૃષ્ણ સામે બાણાદિ શસ્ત્રો મૂકતા જરાએ અચકાયા નથી, આજ જગત શ્રીકૃષ્ણને ભગવાન બનાવવા તલપાપડ થઈ રહી છે, પણ તેઓશ્રીની હયાતી સમયે ઘણા માનનારા હોત તો આટલા યુદ્ધો શ્રીકૃષ્ણને લડવા પડયા ન હોત. એજ મોટી દલીલ છે. શ્રીકૃષ્ણની હયાતીમાં શ્રીજીને ફકત ચાલીસજ માણસો પ્રભુ તરીકે માનનારા હતા.

શ્રીબુદ્ધાવતારના ચરિત્રોની કથાને તો બ્રાહ્મણોએ કોણ જાણે કયાંએ સંતાડી દીધી છે ! શ્રીજીનું સ્થાન પૃથ્વી ઉપર રેહવા પણ દીધું નથી. શ્રીજીના અવતારિક ચરિત્ર સંતાડવા ભળતા નામે કોઇ ઓરજ લફરૂ વલગાડી દીધું ! શ્રીબુદ્ધાવતારનો સમય દ્વાપર યુગનો શાસ્ત્રો કહે છે, ત્યારે તે ઢસડી લાવી બુદ્ધને બદલે બૌદ્ધ શુદ્ધોદનના પુત્રને કલિમાં થએલ ગોઠવી જગતની આંખે અવળા પાટા બાંધી શ્રીહરિ સાથેના વહેવારને સતત પ્રયત્નોએ પુરૂં કરી દીધું. એવી બ્રાહ્મણોની સનાતન રૂઢી એટલે શ્રીવિષ્ણુ ભગવાનના અવતારોની શત્રુતાએથી પોતે કોઇ નવીન ખોજે ગરીબ જગતને પણ અંધારા તરફ ધકેલીજ દીધી. ત્યારે સર્વસત્તામાન શ્રીહરિ પોતાની લીલા અવનવિન પ્રસારતાજ રહ્યા ! કોઇનું કાંઈપણ ચાલવા દીધું નહિ.

આજ શ્રીનિષ્કલંકી અવતારનો સમય છે, શ્રીજીનાં રૂપ, દેશ, વેષ, ભાષાદિના કારણોએ તો ભૂદેવોને શત્રુવટ પૂરી કરવાનો કાંઇ ઓછો અવકાશ નથી આપ્યો ? શ્રીબુદ્ધાવતારને એક તરફ નવમો અવતાર કહી ! તેને ચંડાલાદિ વિશેષણો આપતાં જરાએ ચૂકયા નથી ! શ્રી શંકરનાજ ભકતો શ્રી નારાયણના શત્રુ એ તો અનાદિકાળનો ધારો !

આજ ધર્મ નેતા અને આગેવાન તરીકે પોતાની કોમને બ્રાહ્મણો આગળ લાવે છે. બ્રાહ્મણ બ્રહ્માને જાણે ઓળખે ઓળખાવે તે છે, તેજ પુજ્ય માનવા યોગ્ય છે. નિઃપ્રયોજન નામનાજ બ્રાહ્મણ જ્ઞાતિ ઉપરથી મનાવનારાઓ મિથ્યા ઢોંગી છે ! શ્રી બ્રહ્મને ઓળખે, ઓળખાવે તેજ બ્રાહ્મણ ખરો છે, અસંખ્ય જન્મોના શાપો ભોગવતા બ્રાહ્મણ રૂપમાં દાણવો જગતને ભરમાવી શ્રીનારાયણથી વિમુખ કરી સત્પંથ (સનાતન) ધર્મ સામે મોરચા માંડી તોડી પાડવા નિષ્ફળ મથી રહ્યા છે.

શ્રી દશમા અવતાર શ્રી અલીના સમયમાં જ્હેરની સનાતન રુઢી કાંઈ તૂટી ગઇ નહોતી ! તેઓ વિમુખપણામાં તેઓનાંજ સગા, સબંધીઓજ આગેવાની લેઇ રહ્યા હતા ! એ સમય ઘણોજ ભયંકર શ્રી અલીની શત્રુ-વટમાં પસાર થઇ રહ્યો હતો ! શ્રી અલી પછી તરતજ શ્રી શાહોજી ઇમામ હુસ્યેનનો શાસનકાળ હતો, તેઓશ્રીને પજવવામાં જરા પણ સેવકો અને સંબંધીઓએ પાછી પાની કરી નથી ! તેજ પ્રણાલિકાએ શ્રી ઇમામ જાફરો સાદિકાદિ સુધી ઓછા વધતા દુઃખ, ત્રાસો વેઠતા આવ્યા ! શ્રી ઇમામ ઇસ્માઇલ સાહેબનો સમય તો અતિજ દુઃખદાઈ અને ત્રાસદાયક વર્ત્યો છે.

શ્રી ઈમામ ઇસ્માઇલ તે શ્રી ઇમામ જાફરો સાદિકના પવિત્ર ગાદી વારસ પુત્ર હતા, શ્રી ઇમામ જાફરો સાદિકને સાત પુત્રો હતા, પણ પાછળ શ્રીજીનો વંશ તો પાંચ પુત્રોથીજ રહેલા છે. મોટા પુત્ર શ્રી ઇમામ ઇસ્મા-ઇલ હતા, તેઓશ્રીની માતા હરિવંશ માંહેલા હતા. શ્રી ઇમામ જાફરો સાદિકે પોતાની હયાતીમાં પોતાની પાછળ ઇમામતના ગાદીવારસ તરીકે શ્રી ઇમામ ઇસ્માઈલને પ્રગટ કરી ચૂકયા હતા.

શ્રી ઇમામ જાફરો સાદિકે હારૂન રસીદના કુટુંબ માંહેલી વેચાણ લીધેલ દાસીને પણ સ્ત્રી તરીકે રાખી હતી, તેના પુત્ર મુસીએ કાઝમ થયા હતો, તેમને હારૂન રસીદ એટલે તે સમયના દેશોનો રાજવી અને સત્પંથનો શત્રુ. એ મામાને ને મુસિએ કાઝમ ભાણેજને ઘણું બનતું હતું, મુસિએ કાઝમ શ્રી ઈમામ ઇસ્માઇલથી અદેખાઇ ઘણી રાખતા ! તેમાં વળી શ્રી ઈમામ જાફરો સાદિકે શ્રી ઇમામ ઈસ્માઈલ સાહેબને પોતા પાછલ ઇમા-મતની ગાદીના વારસ જાહેર કર્યા ત્યારપછી તો ઈર્ષાની અવધી આવી !

'હારૂન રસીદ બાદશાહ' એ બની અબ્બાસી કોમ માંહેલો હતો, એટલે સદ્ગોર નબીમહંમદ નેશ્રી અલીના કાકાનું નામ અબ્બાસ હતું.

૫

તેમના વંશમાં હોવાથી બની અબ્બાસી કહેવાતો એ પીતરાઈ હોવાથી પ્રથમથીજ એ બન્ને વંશોમાં વિમનશ હતું અબ્બાસીયો શ્રી ઇમામના વંશની અદેખાઇએ મહાન શત્રુ હતા, કોઇપણ ઉપાયે એ વંશને નાશજ ઇચ્છતા.

મુશિએ કાઝમને મામાની મદદ ઘણી હતી, ને તેનો વિશ્વાસ પણ ઘણો રાખતા, જેથી શ્રી ઇમામ જાફરો સાદિકે શ્રી ઇમામ ઈસ્માઇલને ઇમામના ગાદીવારસ જાહેર કર્યા પછી તરત મુશિએ કાઝમે એ હકીકત મામાને પહોંચાડી દીધી! હારૂનને એક કાંકરે બે પક્ષી પાડવાનો લાગ આવ્યાથી તરત શ્રી ઈમામ ઇસ્માઇલને દગો કરવા હજુરમાં બોલાવવા માણસ મોકલી દીધા. શ્રી ઇમામ જાફરો સાદિક સાહેબ ત્રણે કાળના જ્ઞાતા હોવાથી રાત્રિએથીજ શ્રી ઇમામ ઇસ્માઇલ અને તેઓશ્રી સાથે સેવામાં ચાર માણસોને સોદાગરોના વેષ ધારણ કરાવી વિધિના વચનો પૂરા કરાવવા જ સલ્મિયાના પ્રદેશ તરફ રવાના કરી દીધા. તેઓશ્રીના પધારી જવા પછી જ હારૂનના સેવકો શ્રી ઇમામ ઇસ્માઇલને તેડવા આવ્યા, શ્રી ઈમામ જાફરો સાદિક સાહેબે ફર્માવ્યું કે, "એ તો કાયમ માટે ગયા" અને માણસો મરી ગયા સમજી એમજ હારૂનને કહ્યું! હારૂને મુશિએ કાઝિમને બોલાવી વાતની સત્યાસત્યની ચોખવટ કરી મુશિએ કાઝિમે કહ્યું, "હું કાલે અત્રે આવ્યો ત્યારે તેઓને સાજા નરવા જોયા હતા, હારૂનને શત્રુપણે બદલો લેવાનો લાગ આવેલો જોઇ પોતે શ્રી ઇમામનાં દરબારે આવ્યો. શ્રીજીને શ્રી ઇમામ ઈસ્માઇલ માટે પૂછ્યું, શ્રીજીએ જવાબ એજ દીધો! કે જે પ્રથમ એના નોકરોને દીધો હતો! હારૂન શ્રીજીના બોલવા ઉપરજ વિચાર કરી રહ્યો! પુનઃ પૃછ્યું! દફનાવ્યા?" શ્રીજીએ જવાબ દીધો "નહિ." હારૂને દફનાવવા લેઇ જવા માટે શ્રી ઇમામ ઈસ્માઇલનો જનાજો માંગ્યો! શ્રીજીએ શ્રી ઇમામ ઇસ્માઇલને સૂવાનો પલંગ નોકરો પાસે હારૂન આગળ લાવી મૂકયો! હારૂન પલંગની ચાદર ઉંચી કરી જૂએ છે તો શ્રી ઇમામ ઇસ્માઇલ સાહેબના દર્શન થયા! તેથી એ પલંગ જનાજા રૂપે ઉપડાવી લઇ મદીના તરફ રવાના થઇ ગયા! રસ્તામાં હારૂનનાં જાસુસો અવારનવાર "શ્રી ઇમામ ઈસ્માઇલ સાહેબ ચાર નોકરો સાથે સોદાગરના લિબાસમાં સલ્મિયાના રસ્તે જતા હમોને મલ્યા હતા," એવા સમાચાર હારૂનને આપતા! ત્યારે હારૂન પલંગ જમીન પર મૂકી ખાત્રી કરવા ચાદર ઉંચકી જોતો! શ્રી ઇમામ ઇસ્માઈલના દર્શન થતાં પુનઃ ઉંચકાવી વાટે પડતો! એવી રીતે

ચાલીસ જાસુસોએ હારૂનને શ્રી ઇમામના પંથે જવાના સમાચાર આપ્યા! તેમજ ચાલીસ વાર જનાજો ઉતારી ખાત્રી કરી આગળ ચાલતો. એ પરચાના બળે શ્રી ઇમામ ઇસ્માઇલ સહીસલામત 'સલ્મિયા' પહોંચી ગયા, 'પલંગે પરચાએ દેખાતી લાશ' મદીને પહોંચી! એ ભૂલવણીએ મહા ગાઢ સ્વરૂપ લીધું. હારૂનને વહેમ તો રહ્યો હતો! સરહદનાં ગવર્નર ઉપર પણ તેણે કેટલો સમય વ્યતિત થયા પછી શ્રી ઇમામ ઇસ્માઇલ તેના મહેમાન હતા તે ટાણે હૂકમ મોકલ્યો હતો! કે "તેઓને કેદ કરી હજુરમાં મોકલી દે!" પણ તેમાં પણ નાસિપાસ થયો. પણ શ્રી ઇમામ જાફરો સાદિકનાં અવસાન પછી હારૂને રાજસત્તાએ શ્રી ઇમામ ઇસ્માઇલ સલ્મિયામાં જીવતા છતાં મરી ગએલા જાહેર કરી પોતે મુસિએ કાઝિમને પોતાની રાજસત્તાએ ઇમામ જાહેર કર્યા! હારૂનના સાગ્રિદોએ કબુલ રાખ્યા.

શ્રી ઇમામ ઇસ્માઇલ સાહેબે પોતાના પિતાશ્રીના અવસાન બાદ દશ વરસ ઇમામત કરી, પાછલ ત્રણ પુત્રો મૂકી અમરલીલા સ્વીકારી. તેઓશ્રીનો રોજો 'સલ્મિયા' માં છે. (એશીયાઇ તુર્કસ્તાનમાં).

શ્રી હરિની નિત્ય નવિન કળાએ માયા રમાતી હોવાથી તેને ઓળખવો સહેલ ન હોય! કોઇનું ધાર્યું, કે કોઇનું કર્યું, કશું કાંઇપણ થાય નહિ, ફકત કાર્યવશાતજ પુદાની જેમ દીપક ઉપર પડી દિવો ઓલવવાનાં પ્રયત્નો કરી પોતાનો નાશ ઓરી લે છે. એવા મિથ્યા પ્રયત્ને એ મહામાયાના ભેદો કોઇ પણ કળી શકેજ નહિ, સત્યને દુર્લભ કરવા દુષ્ટો બળવાન કરી પોતે નિરાળા રહી રસ્તો કરી લે છે, અણુજો એજ ઠાલી (સુન્ય) રસ્તે કૂટાયાજ કરે છે. સાત્વિક ભાવનાવાળા સેવકો જે સાચા છે તેઓને સત્યની કાંઇ ઝાંખી કરાવી, સત્પંથ જીવતું, જાગતું આનંદ કરતું મૂકી દઇ પોતે આનંદ આનંદ કરાવ્યાજ કરે છે! એ રમતો રામ પોતાના ચરિત્રો અગમ્ય રાખી જગતની નજરોથી જોતજોતામાં ગુપ્ત થઇ ભેદોનો નોખે નોખે માર્ગે નોખી નોખી રીતે નોખા નોખા પુરૂષો હસ્તે કરાવે છે. એવા ગુંચવાડામાં સત્ય પારખી લેવું બહુજ મુશ્કેલ છે.

એવા તો ઘણા રમતના ભેદો હરિવંશમાંથી મળી આવે છે. શ્રી ઇમામ મુન્તેશર બિલ્લાહ સાહેબને બે સ્ત્રીઓ હતી, તેમાં એક હરિવંશ માંહેલી કન્યા (દીકરી) હતી, તેમના પુત્ર શ્રી ઇમામ નિઝાર હતા, બીજીના પુત્ર મુસ્તેઅલી હતા. શ્રી મુન્તેશરબિલ્લાહ મિસરના શહેનશાહ હતા, મુસ્તેઅલીનો મામો અમીર અલજ્યુશ લશ્કરનો અધિપતી હતો! શ્રી મુન્તે શર

બિલ્લાના અવસાન સમેજ અમીર અલજ્યુસે શ્રી ઈમામ નિઝાર બંદીવાન કરી જેલનિવાસી કરી પોતાના ભાણેજ મુસ્તેઅલીને રાજ્યસિંહાસને શોભાવ્યા ! શ્રી ઇમામ નિઝાર સાથે જેલમાં તેમના સ્ત્રી, પુત્ર સાથે પૂરી દીધા. જેલ નિવાસને સમયે શ્રી ઈમામ નિઝારના પુત્ર શાહ હાદી બાલવય-માંજ હતા. શ્રી ઇમામ નિઝાર બંદીખાનામાંજ અમર લીલા કરી ગયા.

સત્પંથે સ્વિકારેલા ઇમામ શ્રી નિઝારજ હતા, અત્રે મુસ્તેઅલી, ને નિઝારી, એવી શાખા થઇ. મુસ્તેઅલીને અમીર અલજ્યુસના કાંધિયાઓ, અને રાજ્યાસનના હએલાઓએ સ્વીકાર્યાં. બાકી જગતના ઘણાખરા સુજ્ઞો શ્રી ઇમામ નિઝારીઓનાજ ગુણગાન ગાઈ રહ્યા છે. સત્પંથના શત્રુઓએ એ વંશનો નાશ કરવા ઘણા નિષ્ફળ પ્રયત્નો કર્યાંજ કર્યા છે. શ્રી પીર સુદ્દરદિન બાવા આદિ સત્પંથના ગુરૂઓએ ફર્માવ્યું છે ! કે ચાલીસ ઇમામજ સત્પંથ મધ્યે કલિયુંગમાં થશે," એ આજ્ઞા શ્રી પીર સુદ્દરદીનાદિએ ફર્માવી છે, પણ પોતાની મમતા અને સ્વાર્થ પૂરા કરવા મિથ્યાવાદીઓએ મિથ્યા સમજી સંખ્યા ચાલીસથી વધારી અડતાલીસ, ઓગણપચાસ, એમ વધારી જ રહ્યા છે ! એવા છાના હિતશત્રુઓને ભોળા માણસ ઓળખેજ નહિ ! ભવિષ્યની ભાવી આજ્ઞા કોઈ પણ મિથ્યા કરવા શકિતમાન નથી, એ સત્પંથના ગોરોને એક બાજુ ઢોંગે, કૃત્રિમ રીતે જગતને ઠગવા ગુરૂ સ્વિકારી બીજી બાજુ એઓશ્રીના વચનામૃતોનો ઉચ્છેદ કરવો ! એ હળાહળ પાખંડ વિના બીજુ શું ? પણ સત્પંથ ખરી રીતે નહિ ઓળખનારા અધુરિયા એવા કહેવાતા ઢોંગી સત્પંથીઓ ધૂતારાની જાળના ભોગ થઇ પડી સત્પંથ મૂકી ઢોંગી પંથને સ્વિકારે છે. એ ઢોંગી પંથે સત્પંથનું નામ બદનામ કરતા હોવાથી અધુરિયાઓ ભ્રમની જાળમાં પડી ભુલા પડી જાય છે.

સત્પંથે તો સત્ય વાત ભવિષ્ય કથને કરી જગતને જાહેર કરી દીધું છે કે "સત્પંથમાં ચાલીસજ ઇમામ થાશે." ચાલીસ પછી એકતાલીસ કહ્યાજ નથી ! હાલ સુધી શ્રીજીની આજ્ઞાનુસાર "લાગટ છત્રીસજ ઈમામ થયા છે" ચાર બાકી છે. શ્રી સદ્ગોરની એક એવી આજ્ઞા છે, કે "બારમી સિદ્દી પછીના દીવસો મહા વિકટ આવશે, જેથી ગોર, નર પ્રગટ (ગાદીએ કે કયા સહીત) નહિજ રહે, તેથી શ્રીજીના ગુપ્તપણાનો લાભ લેઇ ધૂર્તો ફાવી જાય છે, બાકીના ચાર ઇમામોમાં ચોથા શ્રી નિષ્કલંક છે, બાકી રહ્યા ત્રણ, તો તે પણ એજ અરસામાંજ દસમા અવતારની કથામાં જણાવ્યા પ્રમાણે" હોશે. હાલ તો શ્રીજીના ગુપ્તપણાના સંકેતને લીધે કોઇ પણ તેનો પ્રકાશ પાડવા સમર્થ નથી.

એક પછી એક નવિન યુક્તિએ રચાએલા આવરણો સનાતન માર્ગ ઉપર આવતા જાય છે. એથી સત્ય દુર્લભ અને ગુપ્તપણે કઠણાઈમાં થઇ રહ્યું છે. શ્રી હરિની નિત્ય–નિત્ય નવિનતાને જગત કલ્પી શકતું નથી, માર્ગમાં ભુલભુલામણિઓ, અટપટી આંટીઓ અણઉકેલ પડેલ રહી છે! ભલે પ્રપંચીઓ ગોથાં ખાધાંજ કરે! આ અગમ ભેદોથી ભરપૂર પંથ, હઠીલા, દુષ્ટવૃત્તિવાલા, અમલ (માદકપણાના) આહાર વાળાઓને કદીએ નહિજ સૂઝે.

શ્રી નિઝારી શ્રી ઈમામશાહ હાદીને અલ્મોતના રાજાના કુમારોને મીસરની જેલમાંથી ગુપ્તપણે કાઢી લાવી અલમોતની ગાદીએ બેસાર્યા! અલમોતનો કીલ્લો ઈરાન દેશમાં દિલ્લમ જીલ્લે આવેલો છે. શ્રી નિઝારી વંશ ત્યારથી શ્રી ઈમામ અલાઓદીન મહંમદ સાહેબ સુધી ત્યાંજ રાજ કરતો રહ્યો.

શ્રી ઈમામ અલાઓદીન મહંમદ સાહેબને એકજ પુત્ર "રુકનુદીન" નામે હતા. રુકનુદીનની નાની સગીર ઉમરે શ્રી ઈમામ અલાઓદીન મહંમદ સાહેબ ઉપર હલાકુખાંએ આલમોત ગઢે રાજ્ય પ્રકરણી અગર ધાર્મિક અદેખાઇના કારણે ચઢાઈ કરી યુદ્ધ કરવા આવેલો! શ્રી પૂર્વના નિર્મિત કાર્યો પૂર્ણ કરવા વચનનું પ્રતિપાલન કરવા પોતાનું કાર્ય સમેટી લેવાનું હોવાથી વંશ બદલવાજ શ્રી પીર સમ્સને બોલાવી શ્રી શાહની કળા તેઓશ્રીને સોંપી દઈ, પોતે હલાકુખાં સામે યુદ્ધે ચઢયા; આ શ્રીજીનું છેલ્લું યુદ્ધ હતું, દેહીનો અંત એજ યુદ્ધમાં લાવી મૂકયો. યુદ્ધ પૂર્ણ થતાંજ શ્રી ઇમામ અલાઓદીન સાહેબનું રાજ્ય, ઘર, કુટુંબાદિ સર્વ કબજે કરી લઇ હલાકુખાંએ સર્વનો નાશ કર્યો! શ્રીજીનો એકજ બાળપુત્ર રુકનુદીનને અમુક દીવસ પછી પાણીમાં ડુબાડી વંશનો ઉચ્છેદ કરી નાખ્યો.

શ્રી ઇમામ ઈસ્માઇલને ત્રણ પુત્ર, ૧, મહંમદ અકબર. ૨, મહંમદ અસગર. ૩, અલી હતા, ૧, મહંમદ અકબરના વંશમાં શ્રી ઇમામ અલાઓદીન મહંમદ હતા. ૨, મહંમદ અસગરના વંશમાં શ્રી પીર શમ્સદીન હતા. અત્રે ઈમામતે (શાહની કળાએ) વંશ પલટો કર્યો છે! એવા વંશના પલટા સનાતન પ્રથા પ્રમાણે અગાઉ ઘણી વેળા થયા છે, એવા ઉલટા સુલટા વંશના ફેરફારોના કારણે જગત ભરમમાં ભૂલી પડી પાખંડને (ધૂતારાઓના ફંદને) અતી જૂના અભ્યાસના લીધે વળગી રહી ધર્મ ગુમાવ્યો! "અમારૂં જુનું!" એ 'મોહ'માં અનેક ટોળા ધર્મને નામે પાખંડ પૂજતા પડી ગયા.

શ્રી ઈમામ અલાઓદીન મહંમદ સાહેબના પુત્ર રુકનુદીન પિતાશ્રીની અમરલીલા સ્વિકાર્યા પછી તરતજ થોડા દિવસ પછી હલાકુખાંના જુલમના ભોગ થઇ અપુત્ર અમરધામ સ્વિકારી લીધું. માળી વયમાં ગુજરેલા એથી એમને રુકનુદીન 'ખુર્દ સાલ' (ખુર્દ+સાલ. ખુર્દ=નાની+સાલ=વરસ, ઉમર.) ઇરાની ભાષામાં કહેતા. ગુજરાતી અર્થ એનો 'બાલી ઉમર' એ થાતું. પાખંડિઓએ પોતાનો અખંડ વંશના પાખંડને ટકાવી રાખવા 'રુકનુદીન ખુર્દસાલ' ને બદલે 'રુકનુદીન ખોરસા' કહેતા.

શ્રી ઇમામ અલાઓદીન મહંમદ સાહેબ તથા તેમના પુત્ર રુકનુદીન નિર્વંશ લીલા કરી જવાથી સનાતન પ્રથા પ્રમાણે (અનાદિકાલે 'નર' 'ગોર' ની પાસેજ રહે, એ ન્યાયે.) શ્રી શાહપણું શ્રી સદ્‌ગોર દ્વારે આવ્યું. શ્રી નુર સદ્‌ગોર (પીર સલાઓદીન) સાહેબ તેમનો રોજો ગીજનીમાં છે. તેમના પુત્ર શ્રી સદ્‌ગોર પીર શમ્સદીન સાહેબ (જેમનો રોજો પંજાબ મુલતાનમાં છે તે) થયા. શ્રી પીર શમ્સ સાહેબને નરની (શાહ=વિષ્ણુ) ની કળા (પદ્વી) મળવાથી ગોરનર એ બન્ને કળાધિપતી થયા, એ શ્રીને બે પુત્ર ૧, શ્રી નર કાસમશાહ, ૨, પીર શ્રી નશીરદીન હતા. શ્રી નર કાસમના પુત્ર નર શ્રી ઇસ્લામશાહો બાર કરોડીના તારણહાર થયા. પીર શ્રી નસીરોદીન સાહેબના પુત્ર પીર શ્રી શહાબોદીન, તેમનાં પુત્ર પીર શ્રી સદરોદીન સાહેબ બાર કરોડીના વરદાતાર થયા હતા. અત્રેથી ગોર ને નરની બંન્ને કળાઓ નોખી પડે છે.

શ્રી પીર સુદરદીન સાહેબના બાર કરોડી ના સંઘ સાથે પીરશ્રીના પુત્ર પીરશ્રી કબીરદીન બાવા હતા! એમણે નવ છોગાની પાગ વણી શ્રી શાહોજીને ભેટ કરી, શ્રી શાહોજીએ પીરશ્રી કબીરદીન બાવાને અનંત કરોડીનો વર ચાલ્યો! ત્યારે પીરશ્રી કબીરદીને પોતાના બળા બળનો નિર્દેશ કર્યો! શ્રી શાહોજીએ ફર્માવ્યું, "તમારે ગભરાવું નહિ! આપણે બન્ને ભેગા મળી કાર્ય કરશું, તમારે ઘેરથી મહાબ્રહ્મ શ્રી સદ્‌ગોર પીર ઈમામશાહ પુત્ર થઇને અવતરશે, તેને ઘેર હમો નરઅલી મહંમદશાહ પુત્ર થઇ જન્મ લેશું, એ વિધાને આપણું કાર્ય પૂર્ણ કરશું." શ્રી પીર કબીરદીને પૂછ્યું, "એ બાબતનો પરચો કેવો આપશો? તેના જવાબમાં શ્રી શાહોજીએ ફર્માવ્યું, "કે જન્મના છઠે દિવસેજ સોળ કળા પ્રગટ દેખાડી વિધિ ચુક્ત મેળા (પંજો) લે શું."

આ ઉપરના સત્ય સિદ્ધાંતને ઉથલાવી સંતાડવા પ્રપંચીઓએ સ્વાર્થ ખાતર જરા પણ ઓછું કર્યું નથી. પીર શ્રી સુદરદીન બાવાની આજ્ઞા છે, કે " મારા બાદ પીર શ્રી કબીરદીન પીર થાશે, તેઓશ્રી પછી મહા-બ્રહ્મ પીર શ્રી ઇમામદીન ગાદી એ પીર થશે એવી એઓશ્રીની સ્પષ્ટ રીતે સત્ય પ્રચારતી આજ્ઞા પ્રપંચીઓને ન રૂચે, એજ એઓનું કૂડ દેખાડી આપે છે! પીર શ્રી સુદરદીનને પીર તરિકે માનનારાઓજ તેઓશ્રીની આજ્ઞાજ ન માને તેવાઓને શું કહેવા ? આવી આજ્ઞાઓ પણ સ્વાર્થીયા-ઓને શાસ્ત્રોમાં વિદિત હોવા છતાં, શ્રી પીર ઇમામદીનને એ ઢોંગીઓ, મિથ્યાવાદીઓ તજી દેષ કપટ પૂજી રહ્યા છે.

શ્રી નરઇસ્લામશાહના પુત્ર નરશ્રી નુરશાહ વલીજી (નુરઅલી મહંમ-દશાહ,) પછીના કહેવાતા ઇમામો ઇરાનમાં રેહતા, તેમના કાર્યવાહકો હિન્દુસ્તાન (કાઠીયાવાડ, કચ્છ, સિંધ, પંજાબ.) નાં બાવા લોકો કાઠી-યાવાડમાં રહેતા, પીર શ્રી કબીરદીન અને તેમનું કુટુંબ પંજાબમાં રેહતું, આજનાં સમયની પેઠે આવવા જવાના સાધનો, રેલ, મોટર, એરોપ્લાનાદિ કાંઈ નહોતું, પગે સફર થતી, ટપાલ, પોસ્ટ, તારાદિ સમાચાર પોહોંચાડવા સાધનો પણ નહોતા, અનેક ઇખબારો હાલની પેઠે નહોતાં ! જેથી એક મુલકના સમાચાર બજા મુલકમાં તરત હાલની પ્રથા પ્રમાણે પોહોંચી જતા નહિ. ફકત દૈવિક શકિતવાળાજ મહાપુરુષો ચરાચર ભૂમંડલાદિમાં વ્યાપિક હોવાના કારણેજ સર્વ સ્થાનોના જાણકાર રેહતા, તેઓનેજ સર્વ ખબર દૈવિક શકિતના લીધે મલી જતી.

'નર શ્રી નુરશાહ વલીજીની હયાતિએથીજ ઇમામત ગુજરાતમાં પધારેલ હોવાથી પંજાબાદિમાં ગુરૂપણાનાં ફેરફારાદિ અગત્યના ભેદોથી ઇરાન અજાણુજ હતું ! કાઠીયાવાડના બાવાનો તે પણ પંજાબ ઘણો દૂર હોવાથી ત્યાંની વિતક વાર્તાથી અજાણુજ રેહતા !

શ્રી પીર ઇમામશાહ બાવાને શ્રા શાહોજી નુરમહંમદશાહ (નુરશાહે-વલીજીએ) ઇરાન બોલાવી નરજામો સુદ્રત કર્યા બાદ દશાંશાદિ શાહનું વિધાન પૂરણુ કરવા લાગ્યા ! એ વાતે બાવા લોકોની રોજીને હાની પોહોં-ચતી હોવાથી શ્રી સદર ઇમામશાહ ઉપર છેડાઇ પડયા. કોઈ પણ ઉપાયે એ પ્રથા બંધ કરવા કટીબંધ થયા ! બાવાઓએ પ્રપંચના સર્વ ઉપાયો અજમાવ્યા ! તેમાં કાંઇ ન વળવાથી ઇરાન શ્રી નુરશાહ વલીજીના પુત્ર મિથ્યા ઇમામ મુન્તેશર બિલ્લાહ પાસે જઇ, શ્રી સદ્ગોર ઇમામશાહ બાવાની

હકીકત જાહેર કરી ! અને તેઓના મુકાબલામાં આવે તેવા પીરની અગત્ય દેખાડી. પીરનો વંશ પીર કબીરદીન પછી ઇમામશાહ હોવાથી તેઓ ઈમા-મતનો તેમ પીરપણાનો એ બન્ને હક્કો ધરાવતા હોવાને લીધે, હમોને ઈમામનો હક કાંઈ મલતો નથી માટે તેમને દૂર કરી કોઈ બીજો એઓનો હરીફ પીર હમને આપો ! મુન્તેશર બિલ્લાહે " પીર સુદરદીન, પીર કબીર-દીનના વંશમાંથી કોણ આપણો સાથ આપી પીર શ્રી ઇમામદીનનાં વિરૂદ્ધ ઉભો થાએ એવો છે ? " બાવાઓ પંજાબથી ઘણા દૂર રહેનારા હોવાથી ત્યાંની સ્થિતિથી અજાણ હોવાથી બોલ્યા, કે " પીર શ્રી કબીરદીનની હયાતીમાંજ તેમના નાનાભાઈ પીરતાજદીને પીરાઇનો દાવો કર્યો હતો, એ પીર સુદરદીનના સૌથી નાના દીકરા છે, એ આપણું કામ કરશે ! " એ વાતને મુન્તેશર બિલ્લાહે અનુમોદન આપી એ પીર તાજદીનને પીર બનાવી પીર ઇમામશાહને પાછા પાડવાની બેત ગોઠવી ! અંધે અંધા બને કુટાઇ મૂવા ! પીરની પેઢીમાં પીર કબીરન પછી પીરની પેઢીમાં પીર તાજદીનનાં નામને ઉમેરી પ્રપંચ ચલાવી દીધું.

પીર શ્રી સુદરદીન સાહેબને સાત પુત્રો હતા, સૌથી મોટા ' પીર શ્રી કબીરદીન બાવાને સૌથી નાના ' તાજદીન. ' પીર શ્રી સુદરદીનની આયુષ્ય પાંસઠ વરસની, પીર શ્રી કબીરદીનની આયુષ્ય એકસો ઓગણીસ વરસની, તાજદીનની આયુષ્ય વીસ વરસની હતી. પીર શ્રી સુદરદીન તથા તાજદીન એ બન્ને બાપ દિકરાની આયુષ્યનાં વરસો તો તો સરવાળે કરીયે તો પંચાસી થાયે છે. એ ન્યાયે પીર શ્રી કબીરદીનની આયુષ્યથી ચોત્રીસ વરસ ઘટે છે. એ જોતાં પીર શ્રી કબીરદીન, તાજદીનના મૂવા પછી ચોત્રીસ વરસ પાછળ જીવતા રહેલા ! ખરી રીતે પીર શ્રી સુદરદીનની ઉમર અઢાર ઓગણી વરસની થયા પછીજ પીર કબીરદીન બાવાનો જન્મ થએલો હોવો જોઈએ, એટલે પીર સુદરદીનને તાજદીનની આયુષ્યનાં વરસોનાં સરવાળામાંથી ઓગણીસ વરસ બાદ કરીએ તો છાસઠ વરસજ રહે. એકસો ઓગણીસમાંથી છાસઠ વરસ બાદ કરતા; બાકી ત્રેપન વરસ રહે છે ! એ જોતાં ત્રેપન વરસ પીર કબીરદીન પહેલાં તાજદીન ગુજરેલા, તેને ત્રેપન વરસ પછી કબરમાંથી તાણી કાઢી હાજર પીર માનવાનું પીર કબીરદીનના મરણબાદ ઠકાડી દીધું.

એ માન્યતા ચલાવતાં જ્યારે જાહેરમાં આવ્યું કે તાજદીન તો ગુજરી ગયા છે. એનો ખોટો ફંદ છે ! એવી મશકરીઓ થવા લાગી

ત્યારે બાવા લોકોને ફરી ઇરાન જવું પડયું ! ત્યાંથી બીજો પીર લેવાનું કર્યું ! મુન્તેશર બિલ્લાહ પ્રપંચમાં પાવરધો હોવાથી બાવાઓને એક ચોપડી "પિંદિયાદે જવાં મર્દિ" નામની બુક સત્પંથમાં અન્ય ભાવના પ્રચારતી લખી આપી, એ ચોપડીને હાજર પીર મનાવરાવવાની બાજી રચાઇ ! ને તે ભોળા અંધ શ્રદ્ધાળુઓમાં આબાદ ઉતરી, શ્રી સદ્દગોર ઇમામશાહ બાવા (સાચા સત્પંથી) ના વિરૂદ્ધમાં આબાદ હથિયાર થઇ પડે.

પીરની વંશાવલીમાં એ એ બે મિથ્યા પીરોના નામનો જેમ તેમ કરી વધારો કરી શકાયો ! શ્રી પીર કબીરદ્દીનના અવશાન પછી, ત્રેપન વરસ પેહલાં મરેલાને, હાજર પીર એટલે જીવતા જાગતા પીર ઉઠાડયા, તેમાં ન ફાવવાથી બીજો કાગળ તે રૂશનાઇથી ચીતરેલો પીર ઉભો કરી, ચોપડીને જીવતો જાગતો પીર. વંશ વારસ તરીકે પેઢી નામામાં ખોસી દીધો, તે હાલ હજુ સુધી ચાલે છે, 'પીર કબીરદ્દીન' તો ગુજરેલા, 'પણ પિંદિયદિ જવાં મર્દિ' કયારે મરી ગઇ ? તેના જીવત કાળમાં બીજા પીરો કેમ આવ્યા ?

શ્રી પીર કબીરદ્દીન પછી પીર શ્રી ઇમામશાહ સત્પંથનાં માલીક હતા, તેઓ ગોર, નર બન્ને કળાના માલીક હતા, શ્રી શાહની કળા જયારથી પ્રાપ્ત થઈ ત્યારથી શ્રી પીર ઇમામદ્દીનને બદલે શ્રી પીર ઈમામશાહ લખાવરાવવા, બોલાવરાવવા લાગ્યા, ત્યાંસુધી શ્રી પીર ઇમામદ્દીનજ કહેતા. ગોર અને નર, એ બન્નેની કળાઓ શ્રી પીર ઇમામશાહના શરીરમાં સત્તર વરસ રહી, તે શ્રી નરમહંમદશાહના જન્મથીજ શ્રી શાહની એકલી ઓછી કળા નોખી પડી ગઇ.

શ્રી સદ્દગોર બ્રહ્મા પીર ઇંદ્ર ઇમામશાહ બાવાના જીવનકાળમાં નુરશાહ વલીજીના પુત્ર મુન્તેશર બિલ્લાહે સ્વાર્થે રચેલી ખટપટો અને પ્રપંચો પીરની મુઠીયુમાં જણાઈ આવે છે. એ મુઠીયુમાં એક બાયડી તે પણ હાજર પીર મનાવવી પડી છે, એ સર્વ શ્રીજીની લીલા ! ઘણા ઘણા પ્રપંચોનાં પૂર વહ્યા ગયા ! પણ સત્પંથ તો એમને એમ કાયમ છે, તે મહાદન સુધી રહેશે.

શ્રી સદ્દગોર બ્રહ્મા ઇમામશાહ બાવાના અંત્તરધ્યાન થયા બાદ શ્રી શાહોજી નુરમહંમદશાહ બાવાના શાસનકાળમાં એક બાવા લોકોની પ્રપંચની ઉપાધિયો કાંઇ ઓછી થઇ નહિ, ઘણા ભોળા લોકોને ભોળવી ભૂત કર્યા ! ખેતા નામનો સત્પંથમાં મુખી હતો તેને શ્રી નુરમહંમદશાહ બાવાની

વિરૂદ્ધ ઉશ્કેરી ધર્મ વિરોધી બનાવ્યો ! કમળા કુંવરની દશાંશની મોહોરે શિક્કાની પેટીઓ જોઇ, પોતાના ઘરમાં તે પક્ષના સેવકોની એકત્ર કરેલી દશાંશની કોથળીયો પોતાની નિશાની સહિત જોયા પછીએ શાન્ત ન થયો ! બાવા લોકોની સંગતે અને લાલચે દોરવાઇ ગયો ! કેટલાક કાળે પાછો શ્રી શાહોજીને શરણે બાવા લોકોથી કંટાળી આવ્યો, પણ શ્રી શાહો-જીએ તે સામે નજરે ન કરી. એ ખેતા મુખીના હાથપર ચઢેલી અઢાર હજાર મનુષ્યના જુથમાં તફરકો પડી ગયો, કેટલાક કડીવાલ સૈયદોના શિષ્ય રહ્યા છે, કેટલાક જુના ધર્મિ મોમના કહેવરાવી બાવા લોકોની જાળમાં પડયા રહ્યા છે.

શ્રી શાહોજી નરમહંમદશાહ બાવાના ઘરમાં ત્રણ સ્ત્રીઓ હતી. પ્રથમ શ્રી મહામાયા (બુઝુર્ગ બેગમ) સુલતાન મહંમદ બેગડાની પુત્રી. ૨ પરમાબાઈ, ૩ જમાલબાઇ (જમતાબાઇ) એ બે પોયા કાકા રબારીની દીકરીઓ થાએ. પોયા કાકા શ્રી શાહોજી ઉપર રીઝી થઈ, પોતાનું સર્વસ્વ શ્રી શાહોજી ઉપર નિચ્છાવર કરી, શ્રીજીની હજુરમાં દાસ થઇ રહ્યા ! ને પોતાની ઉપર બતાવેલ બન્ને દીકરીઓ શ્રીજીની સેવામાં અર્પણ કરી.

શ્રી નરમહંમદ શાહ બાવાને ત્રણ દીકરા હતા. ૧, શ્રી શાહોજી શહાબોદીન બાવા. ૨, શ્રી મુસ્તુફા બાવા, એ બન્ને શ્રી 'બુઝુર્ગ બેગમ સાહેબ' ના ઉદરેથી જન્મેલા. ૩, શ્રી સેદખાન બાવાએ પરમા બાઇ રબારણનાં ઓદરેથી જન્મેલ. જમાલ બાઇને કાંઇ પુત્ર પુત્રી રહ્યાંજ નહોતાં પોયા કાકા એશાવર ગામના ચિતોડ ગઢથી આવેલ પૈકીના રબારી હતા.

શ્રી નર મહંમદશાહ બાવાના અંતરધ્યાન થયા પછી શ્રી શાહોજી શહાબોદીન બાવા સત્પંથનું રક્ષણ સોળ કળાવાળા શરીરે કરતા. થોડાક કાળમાં શ્રીજી સહાબોદીન બાવાએ પોતાના પુત્ર શ્રી શાહો જલાલશાહ બાવા જે તે સમયે બાર માસના હતા તેમને નરનો જામો સોંપી અમર લીલા કરી ગયા. શ્રી શાહોજી સહાબોદીન બાવાના અવસાન પછી સત્પંથ સેવાનું કાર્ય શ્રી શાહો જલાલશાહ બાવાનાં નેતૃત્વ નીચે શ્રી મુસ્તુફા બાવાએ સ્વિકાર્યું. તેઓશ્રી પણ થોડાક વરસ સત્પંથની સેવા કર્યા બાદ પોતાની પાછલ એક પુત્ર એક બે વરસના આયુષ્યના શ્રી નુરમહંમદ નામનાં મૂકી પોતાના ભાઈની વાટે અમ્મર લીલા સ્વીકારી ગયા. એ બન્ને ભાઇઓના સ્વધામ સીધાવી ગયા પછી શ્રી શાહોજીના કુટુંબીજનોમાં સેદખાન બાવા

તે સમયે મોટી ઉમરના હોવાથી તેમને સત્પંથી સેવાનું કાર્ય શ્રી શાહોજલાલ શાહ બાવાના નેતૃત્વ નીચે સોંપવામાં આવ્યું ! એ કાર્ય સેદખાન બાવા હસ્તે વીસેક વરસ રહ્યું, સત્પંથનાં તમામ શિષ્ય મંડલમાં હરતા ફરતા ભોમિયા ને પાવરધા હોવાથી કેટલાક આગેવાનો સાથે માયાના બંધનો થઇ ગએલા, ઘણીજ રીતે પોતાનો પાયો મજબૂત જમાવી દીધેલ હોવાથી શ્રી જલાલ શાહ બાવા પુખ્ત વયના થયા છતા સેદખાન બાવાની ઇચ્છા શ્રી જલાલશાહ બાવાને વહીવટ સોંપવાની થતી નહિ, પૂરણ દબાણના અંતે વહીવટને ચુંથી નાખી, ભાગલા પાડી સોંપ્યો. નુરમહંમદ ને સેદખાન એ બન્ને કાકા ભત્રીજા એક થઇ જમાતાદિમાં ત્રણ ભાગ પાડી ત્રણે સરખે ભાગે વહેંચવી, “ત્રણ દીકરાનાં ત્રણ ભાગ હોય !” આ પ્રયોગે સત્પંથ સંઘનું સંગઠન તોડી કસાકસીના ધંધાનું મંડાણ માંડયું. શ્રી શાહોજી જલાલશાહ બાવા ઉદાર, ત્યાગવૃત્તિવાળા હોવાથી સ્વાર્થને ધિક્કારતા, સત્પંથની આબાદાનીની ઇચ્છાએ તકરાર ટૂંકે પતાવી. સંસ્થા ગાદી સહીત ભાગે આવેલી જમાત એ ભાગ જે આવ્યો તે કબુલ રાખ્યો ! જલાલશાહ, નુરમહંમદ, સેદખાન એ ત્રણે ભાગીદારોએ ભાગ વહેંચી લઇ તેની* ફારગતિઓ થઈ ગઇ. ધોળકા કચ્છાદિ ભૂમીનાં સેવક તથા સંસ્થા શ્રી શાહોજી જલાલશાહ બાવાના ભાગમાં, અમદાવાદ, સુરતાદિ પ્રદેશનાં સેવકો નુરમહંમદ હસ્તે, ખાનદેશાદિ ભુમીના સેવકો સેદખાન બાવા હસ્તે રહ્યા. એ વિધાને ત્રણ તફા બંધાઈ જવાથી સર્વને અધ્યક્ષ થવાના મોહપાસે ઘેર્યા ! પાછળથી શ્રી શાહોજલાલ શાહ બાવા, તથા નુરમહંમદ બાવાના વંશજો કાંઇક તફાવતે એટલે નુરશાહી જમાતનો મુખ્ય ભાગ નુરમહંમદનાં વંશોએ પોતાનો નોંખો રાખી ભેગા થઇ ગયા ! શ્રી જલાલશાહ બાવાના વંશને; જમાતાદિ સંસ્થાની આવદાનીમાંથી કેટલાક ભાગો, વિશેષ હકો રહ્યા.

શ્રી સેદખાન બાવાએ સત્પંથના સત્ય સિદ્ધાંત શ્રી શાહની ઓળખને પ્રધાનપદે ન ગણતાં આર્થિક લાભને મુખ્ય ધ્યેય રાખ્યો ! એવા એવા આવરણો ધાર્મિક દ્રષ્ટિએ ઢગલાબંધ વૂર્ષ રહ્યા.

શ્રી નરઅલી મહંમદશાહ બાવા (શાહની કળાવાળાએ)કુળ બદલવાથી હરિવંશની નવેસરથી ગોઠવણ થઇ, ૧, બ્રહ્મા શ્રી સદ્દગોર ઇસ્માઇમશાહ. ૨

---

* ફારગતીના દસ્તાવેજી લેખો આદિ જેમના તેમ સત્પંથના ઇતિહાસમાં આપવાનાં હોવાથી ને સ્થળ સંકોચને લીધે અત્રે નથી આપ્યા.

વિષ્ણુ શ્રી નરઅલી મહંમદશાહ. ૩, શક્તિ બુઝુર્ગ બેગમ થતાં હરિવંશની રચના ફરી નવેસરથી રચાઈ.

"સત્પંથ ઉપર આટલાં આવરણો હજુ ઓછા છે ! એમ શ્રી હરિએ ધારી નવીન રમત નવીન માયાએ રમવા માંડી, ને નવીન આવરણો સત્પંથ ઉપર વર્ષાવવા લાગ્યા.

ચોત્રીસમા ઇમામ શ્રી જલાલશાહ બાવાના પુત્ર પાંત્રીસમા ઇમામ શ્રી મુર્તુઝાઅલીશાહ બાવા થયા, તેમના પુત્ર છત્રીસમા ઇમામ શ્રી નર અશરફશાહ બાવા હતા. શ્રી સદ્દગોર બ્રહ્મા ઇમામશાહ બાવા, તથા શ્રી સદ્દગોર કબીરદીન બાવા, તથા શ્રી સદ્દગોર સદરોદીન બાવાની આજ્ઞા પ્રમાણે સત્પંથના ઉપાસ્ય દેવ શ્રી વિષ્ણુના ચાલીશ શરીરો (ઇમામ) જ સત્પંથની રક્ષા આ કલિયુગમાં કરશે ! એ આજ્ઞા પ્રમાણે નર શ્રી નરઅલી મહંમદ શાહના વંશે (શ્રી હરિવંશ) એક પછી એક એમ પ્રગટ રીતે ક્રમવાર ચાલુ અટૂટ પ્રણાલિકાએ "છત્રીશ ઇમામ" થઇ, બાકી ચાર રહ્યા તે મહાદન લગભગ કાલિંગાને હણવાનો સમય પ્રાપ્ત થતાં થઇ રહેશે ! તેમાં ચાલીસમા ઇમામ તો શ્રી નિષ્કલંકી નારાયણ એટલે શ્રી મેહેદી પોતે થશે, એથી પહેલાં ત્રણ ઇમામો તેવામાંજ થઈ રહેશે.

શ્રી છત્રીસમા ઇમામ શ્રી અશરફશાહ બાવાના શાસન કાળમાં દિલ્હીનાં સિંહાસને ઔરંગઝેબ બાદશાહ રાજ્ય કરતો હતો, તેનો સુબો અમદાવાદનું એક શાસન ચલાવતો. તેના રાજ્યાદિના સમાચારો નિત્ય દિલ્હી હજુરમાં પહોંચાડવા જોઇએ. જેથી સર્વ ઠેકાણે તેના ગુપ્ત, પ્રગટ દૂતો રહેતા, તે સમાચાર રવાના કર્યા કરતા. એ ન્યાયે અમદાવાદમાં સમાચારના લેખકો અમુક હતા, તેમાંથી એક લેખક સત્પંથને સમજ્યા વિના સત્પંથનો શત્રુ બની બેઠેલો, તેને ને દિલ્હીમાં હજુરના પ્રધાન જાફરખાનને સ્નેહ સંબંધ હતો. તેણે કોઇપણ સંકેતે સત્પંથ વિરૂદ્ધના લેખો અવારનવાર લખવા માંડયા. અને તેવા લેખોને જાફરખાન પ્રધાનપદ આપવા લાગ્યો. એ લેખોની મતલબ સત્પંથ મુસલમાની ધર્મ વિરૂદ્ધ થઈ હિન્દુ જાતની રક્ષા કરે છે, એવા કોમિવાદના આક્ષેપો અવાર નવાર સત્પંથ માથે ઓઢાડનારા લેખો લખ્યાજ કરતો. એવી ઉશ્કેરણીભરી ચળવળમાં પ્રધાનનો બહોળો ભાગ હોવાથી ઔરંગઝેબનું સત્પંથ ઉપર આક્રમણ કરાવરાવ્યું !

ઔરંગઝેબ સત્પંથના મુખ્ય પુરુષ શ્રી સદ્દગોર બ્રહ્મા ઇન્દ્ર ઇમામ શાહના ચરિત્રોથી જૂના દરબારી લેખોથી ઘણોજ ભોમિયો થએલ હોવાથી,

અમદાવાદના લેખક અને હજુરી પ્રધાનની માથાકૂટ ફળદાઇ તો ન થઈ! પણ સત્પંથીયોને દુઃખદાઇ નીવડયા વિના ના રહી.

* શ્રી સદ્‌ગોર બ્રહ્મા ઈન્દ્ર ઇમામશાહ બાવા લોદી બાદશાહના સમયે દિલ્હી પધારી સાદુલ્લાહખાનની મસીદમાં ઉતરી તે મસીદના મુનારા નમાવેલ તે માંહેલો એક મુનારો વાંકો રાખી અનેક ચમત્કારો દેખાડેલા તે મુનારો અદ્યાપીપર્યંત નમેલો છે. એ સર્વ હકીકત ઔરંગઝેબની જાણ બહાર ન હોવાથી, શ્રીજીના નામની ખાતર તેઓના ઉપર સખ્તાઈ ન ગુજારવાનો પ્રબંધ પ્રથમથીજ રાખેલો; ફક્ત સાધારણ હુકમો પત્ર દ્વારા પ્રથમ મોકવામાં આવતા, એ પત્રો સર્વ "સત્પંથના ગાદીવાળા" એવાજ નામે અમદાવાદના સુબા મારફતેથી મોકલાવવામાં આવતા.

પીરાણાના ગાદીવાળા એ સમે નરનાથ શાહોજી શ્રી અશરફશાહ હતા, તે સત્પંથના સર્વ સિદ્ધાંતો પાળતા ને પળાવતા, ત્યાગ અને વૈરાગ્યના આદર્શ પુરુષ હતા. સત્પંથ શિખવાડવાના સર્વ પ્રયોગોના અજોડ માહિતગાર હોવાથી હમેશાં ધ્યાન મગ્ન રહેતા! એઓશ્રીને હંમેશાં નિર્જન એકાન્તવાસ બહુ ગમતો, એવાજ સ્થાનો ગોત્યાજ કરતા, કચ્છ તપેશ્વરી પ્રદેશ હોવાથી પોતે કચ્છ પ્રદેશના કોઇ અગમ્ય સ્થાને હોવાથી ઔરંગઝેબના આક્રમણ સમયે તે સ્થાનનું કોઇ પણ માહેતગાર નહોતું, કે શ્રીજી કયાં છે? એથી શ્રીજીની હજુરમાં કોઇ જતું નહિ, કે ઔરંગઝેબના વર્તનની કથા વિદીત કરી શકે, એ કારણે પીરાણાની મુખ્ય સંસ્થાના કાર્યવાહકો (કાકાઓ) મુંઝાયા કરતા.

એ–કાળે સેદખાન બાવાના વંશજોમાં શાહજી મીયાં પોતાના વિભાગના ગાદીવાળા હતા, તેઓનો બધો દમામ, ડોળ, ડમાક સમગ્ર સત્પંથના સજ્જાદા હોવા જેવો રેહતો, શ્રી શાહોજી અશરફશાહ બાવાની શાન્ત પ્રકૃત્તિ ઉપરાંત ત્યાગ, વૈરાગ્યની ભાવનાઓને લીધે એઓને ડોળ વધારવાનો અવકાશ મળેલી શાહજીમીયાં ઔરંગઝેબના આવતા હુકમો સજ્જાદા તરીકે લેતા, ને જવાબ દેવા માટે અમદાવાદ સુબા પાસે જતા. સમગ્ર પીરાણાના સજ્જાદા (ગાદીવાળા) પોતેજ છે એવો ડોળ સુબા સમક્ષે પણ કરેલો. એક દિવસે સુબા સમક્ષ સજ્જાદા બની રહેલા, ત્યાં ધાર્મિક પ્રશ્નનો નિર્દે-

---

* આ કથાનો ઘણોખરો ભાગ "ભાભારામ સુબોધ" નામના ગ્રંથમાં આપેલો છે. પૂર્ણ વિગતવાર સત્પંથનાં ઇતિહાસમાં આપવાનો છે.

શનાં વિષયે મોંકાણ માંડી, શાહજી મીયાં ગભરાઇ જઇ વિષા હરિ પ્રાણનું બલિદાન મિથ્યા મોહે આપી દીધું. છતાં એ ટોળું આખાએ સત્પંથના ધણીપણાનો મોહ મૂકી શકયું નહિ.

શાહજીમીયાનાં દેહાંત પછી તેઓના એકજ પુત્ર ' મહંમદ ' નામે તેર વરસની વયના હતા, સેવક મંડળે એ બાળ પુત્રને પીરાણાનો માલીક બનાવી લેવાનો ઇરાદો અમલમાં લાવવા અનુકુળ સમય મેળવવા ફાંફાં મારી રહ્યા ! એટલો અવકાશ એમનો વધવાનું મુળ કારણ પીરાણાના મુળ માલિક શ્રી શાહોજી નરનાથ શ્રી અશરફશાહ બાવાનાં ગુપ્ત નિવાસ, અને ક્ષમાવંત સ્વભાવજ હતા.

શાહજીમીયાનાં મરણ બાદ શાહી હુકમો ચાલુજ રહ્યા હતા. શ્રી અશરફશાહ બાવાના સ્થળાદિના સમાચાર કોઇ મેળવી શકતું નહિ. જેથી સેદખાની સંઘે શાહજીમીયાનાં પુત્રની બાળવયના કારણે શાહી દરબારમાં જવાની આશા સેવ્યા કરતા ! અને એ વિચારોએ સંઘ એકમત થઇ, શાહજીમીયાંએ પ્રાણના આપેલા ભોગનો બદલો લેવા હિમ્મતવાન થયા હતા.

સુબા તરફથી મળતા શાહી હુકમો દિલ્હી હાજર થવાનીજ મતલબના હતા, છતાં કોઇ પીરાણેથી જઈ શકયો નહિ ! તેથી હુકમ લઈ સ્વારો આવવા લાગ્યા, તોએ કોઇ ગયો નહિ ! ત્યારપછીજ મોસલી આવવા લાગ્યા. એ મોસલી પણ મિથ્યા નિવડવાથી શાહી ઇતરાજીના એંધાણ રૂપ ' અચેદી મોસલી ' આવ્યો ત્યાંસુધી પીરાણેથી કોઇ પણ ગયું નહિ. કારણ શ્રી અશરફશાહ હાજર નહિ; શાહજીમીયાંનો પક્ષ લાગ ગોત્યાંજ કરતો. મોટા દરબારના કાર્યવાહકો રજા વગર પગ ભરી શકેજ નહિ, મનમાં ને મનમાં મુંઝાઇ રહેલા, પણ કરે શું ? શ્રી શાહોજી અગમ્ય તેમ તેની લીલાએ અગમ્ય, એનાં ભેદો એજ જાણે ! એવે સમય ધણી થવાના સ્વપ્નો સેવતો સેદખાની સંઘે હણુમાર કરી લાગ આવેલો જાણી દિલ્હી જવાની તૈયારીયો કરવા માંડી, તેવામાં ' બીજો મોસલી અચેદી ' હજુરમાં હાજર થવાની નિશ્ચીત તારીખ લઇ આવ્યો, '' સફર માસની પાંચમી તારીખે હજુરમાં હાજર દિલ્હી થવુંજ જોઈએ ! એ તારીખે હાજર નહિ થાવ તો શહેનશાહના ક્રોધના પાત્ર થશો ! લાચારીએ શાહી વડી સરકારથી શાહી લસ્કર ખાસ તમોને પકડી હજુરમાં હાજર કરવા, અને તમારા બાળબચ્ચા, સાથે મિલ્કત, દોલત સર્વ જપ્ત કરી દિલ્હી લાવવા

માટે આવશે." 'અયેદી એટલે અઘોરી જેવી સ્થિતિનો ઘણોજ વ્યસની માણુસ, અફીન, ગાંજો, ભાંગ, તાડી, તમાકુ, દારૂ, મદદ, ચડશ, ચંડુલાદિ સર્વ પ્રાપ્ય વ્યશનોવાળો હોય, ખાટલામાંજ પડયો રહે, ખાય ત્યાંજ હગે, મુતરે પણ ત્યાંજ. એક ડગલું પણ ચાલેજ નહિ. એક ગામથી બીજે ગામ મોકલવાનાં હોય. ત્યારે વેઠીયાઓ (મજુરો) એનો ખાટલોજ ઉપાડી પોહોંચાડી દેતા. એવા અયેદિઓને શાહી દરબારના ખર્ચે પાળવામાં આવતા. જેઓને સખ્ત સજા ન કરાતી હોય, તેવાઓ ઉપર ભારે અપરાધ હોય, કે શાહી ઇતરાજી ઉતરી હોય, ત્યારેજ આવા અયેદિ મોસલીનો ઉપયોગ કરવામાં આવતો. મજુરો માથે નીર્ધારેલ સ્થાને પહોંચાડી ત્યાં શાહી માણુસો તેની દેખરેખ રાખતા, અયેદિને જરાપણ દુઃખી થવા ન દેતા! તેનો તમામ ખરચ ઘર ધણી પાસેથી હુકમ વડે લેવામાં આવતો!'

નિશ્ચીત તારીખનો છેલ્લો હુકમ સખ્તમાં સખ્ત આવવાથી, સેદખાની સંઘ કાંઈક ગભરાયો! મોટા દરબારના માણુસો પણ મૂંઝાયા. પણ ધણી વિના કાંઇ પણ કરવા અશકત હોવાથી, શ્રી શાહોજીને મનસ્વીપણે અરજ કરવા લાગ્યા! સેદખાની સંઘને પીરાણાનું ધણીપણું નજરે તરવરવા લાગ્યું! (હાલ થોડાજ કાળ ઉપર, નથુકાકાની પુજાવરીમાં હુશ્યેનમીયાંને અહીંયા જમાતે એ પ્રયોગ કરી નિષ્ફળ પ્રયત્ને અજમાવ્યો હતો! મોટા દરબારમાં શ્રી શાહોજી ન હોવાથી દિલ્હી જવાની તૈયારીયો દેખાઈ નહિ, જેથી "બાવા મહંમદ (શરીફ બાવાના દિકરા) ને તૈયાર કરી સેદખાની સંઘ પૈકીના વીસ મુખીઓ તૈયાર થઇ ગયા. રવાના થવાની તારીખ પણ નિર્માણ કરી લીધી. આવતી સવારે એ સંઘ દિલ્હી જવા રવાના થવાનો હતો તેના મોરલા દિવસે પાછલો ઘડી ત્રણ, ચાર દિવસ બાકી હતો ને શ્રી અશરફશાહ બાવાને કાશીભાઇ (કશુ દીવાન) મોટા દરબારમાં આવી ગયા, દરબારના સર્વ મહાજનો દર્શને આવ્યા, શાહી વિટંબણાની વિતક વાર્તા કહેવાઈ! શ્રીજીએ સર્વને શ્રીહરિ ઉપર ભરૂંસો રાખવાનું કહી હિંમત દીધી. શ્રીજીની પધારવાની વાત સર્વત્રની પ્રસરવાથી સેદખાની સંઘ પણ શ્રીજીને મળવા આવ્યો.

સંઘે શ્રીજીને દિલ્હીના બાદશાહના ફર્માનો ઇતરાજી, હજુરમાં હાજર થવાના હુકમો, અયેદિઓ આદિની સર્વ વિટંબણા કહી સંભળાવી, "અમો આપની રાહ જોઇ રહ્યા હતા, છેવટ નિશ્ચીત તારીખનો હુકમ

આવવાથી લાચારીયેજ સવારે દિલ્હી જવા બાલા મહંમદશાહને તૈયાર કરી વીસ મુખીયો સહ નક્કી કરી, સફરની સર્વ તૈયારીયો કરી લીધી છે, આપ પધાર્યા એ બહુજ સારૂં થયું! આપની કેવી ઇચ્છા છે?' આપ પધારશો? કે અમોજ જઇ કામ પતાવી આવીએ?"

શાહોજીએ ફર્માવ્યું! "હમો દિલ્હી જવા માટેજ આવ્યો છું! અમો અને કાશીભાઇ સવારમાંજ રવાના થઈશું." આ કથન સાંભળી મુખીયો ક્ષોભ તે પામી ગયા! પણ 'પોતાથી તોશ્રી શાહોજી નોખા ન પડવા પામે' તે ખટપટે શ્રી શાહોજીને પોતાની સાથેજ પધારવા વિનવ્યા, "આપ બે જણ માટે કાંઇ પણ ખટપટ કરતા નહિ. અમોએ ચોવીસ માણસ માટેના સર્વ સાધનો તૈયાર કરેલા છે. તેમાં તમો બે જણ સમાઇ જશો, સર્વ તૈયાર છે, આપ આજ્ઞા આપો તો સવારે રવાના થઈ જવાય." ગમે તેવા ઇરાદાથી કહેવામાં આવ્યું હશે! પણ શ્રીજીએ જરા પણ આનાકાની વગર માન્ય રાખી, કાશીભાઇ સાથે સંઘ ભેળા રવાના થઇ ગયા.

રસ્તે જતાં જતાં ઉજ્જન પાસે અહમદનગરમાં એ સંઘે પડાવ કર્યો! રાત્રે ચંદ્રની ગતી નિહાળી સંઘ ખળભળી ઉઠયો, તિથિનું ભાન થયું, દિલ્હી પહોંચવાની તારીખ વચ્ચે બેજ દિવસ રહ્યા, દિલ્હી અત્રેથી બસો ગાઉથી કાંઇક વિશેષ છે, કયારે પહોંચાશે? એવા વિચારના વમળો ઉઠવા લાગ્યા; અંદર અંદર ગોઠવણો કરવા લાગ્યા. કોઇએ વેગવતી સાંઢ-કહ્યું, કોઈએ કાંઈ, ને કોઈએ કાંઈ કહ્યું. ઘણી તાણ ખેંચમાં એકે કહ્યું. "પહેલા આપણા પીરોએ ઘણાએ ચમત્કારો દેખાડયા છે, શ્રી પીર ઇમા-મશાહ બાવા તેઓના પિતા શ્રી પીર શ્રી કબીરદીન બાવાના અવસાન સમયે કશ મોરા શહેર (પંજાબ ને સિંધની હદ ઉપર છે ત્યાંથી) શ્રી ઉચ્ચમાં ગાડી, બળદ, ચાલીસ સેવકો સાથે બે ત્રણ કલાકમાંજ પહોંચી ગયા હતા." બીજે કહ્યું! "શ્રી પીર કબીરદીન સાહેબે અવસાન પછી જનાઝામાંથી હાથ કાઢી સાકર, માળા, વચનાદિ શ્રી પીર ઇમામશાહ બાવાને આપ્યાં હતાં." ત્રીજે કહ્યું! "પીર શ્રી સદરદીને બાર કરોડના સંઘને દરિયાપાર વગર જહાજે ઉતાર્યા હતા." ચોથે કહ્યું! "શ્રી પીર-શમ્સે સૂર્યને પૃથ્વી ઉપર ઉતાર્યો હતો, રાજાના કુંવર તે જીવન એ શું હતું. જેમ જામો ઉતારે તેમ પોતાને હાથે પોતાના શરીરની ખાલ ઉતારી દીધી હતી!" વિગેરે, વિગેરે એવા ઘણા પરચાની વાતો થવા લાગી. ચાલો, આપણા પીર આપણને દિલ્હી પોહોંચાડી દેશે! આ સર્વ વાતો બાલા મહંમદશાહ તંબુની કનાત પાછળ સૂતા સૂતા સાંભળતા હતા.

બાળા મહંમદશાહ બાળ વયમાં તેમની સાવકી માતાના ત્રાસથી કંટાળેલા હતા, ઉપર સેવકોની આવી ચમત્કારી કાર્યો માટેની અભિલાષાઓ જાણી શું કરવું ? તેની કાંઈ સમજ ન પડવાથી હાથમાં હીરાની વીંટી હતી તે બાળપણ હોવાથી ચૂસાઇ ગઈ ! પ્રાણનું પંખીડું શરીર નિર્વંશ મૂકી ઉડી ગયું ! મુખીયે એ દોડા દોડ કરી મૂકી ! પણ કાંઈ ઉપાય કામ લાગ્યો નહિ ! પછી શું કરે ? આશા ભંગ થએલા મુખીઓ રોતા કકળતા શ્રી શાહોજી અશરફશાહોજી પાસે આવી સર્વ હકીકત કહી સંભળાવી, ને પૂછ્યું. " અમારે હવે કેમ કરવું ? હવે દિલ્હી અમારાથી કેમ જવાય ? " શ્રી શાહોજી ફર્માવ્યું ! કે " તમારે લાશને લઇ પીરાણે જવું ! ત્યાં જઈ તેમના ઘર પાસેની વાડીમાં દફનાવજો ! તમારે મારી ચિંતા કરવાની નથી. " મૃત શરીરને નવરાવી કફનાદિથી પરવારી મુખીયો લાશ સહિત પીરાણા તરફ પાછા રવાના થઈ ગયા. મુખીઓએ શ્રીજીને પૂછ્યું, " આપ હવે કેમ કરશો ? " શ્રીજીએ ફર્માવ્યું ! " જે અહિં લાવ્યો છે, તેજ દિલ્હી પોહોંચાડશે ! અમો દિલ્હી જવાના નિમિત્તેજ આવ્યા છીએ, તમો નિશ્ચિંત પધારો, માણસ કાંઇ પણ કરવા સમર્થ નથી, માણસે હું પણું મૂકી દેવું જોઇએ, હરિ ઇચ્છા બળવાન છે. " મજકુર મુખીઓ બાલા મહંમદશાહની લાશને લેઈ પીરાણા તરફ રવાના થઈ ગયા, કોઇપણ સ્વારીનું સાધન શ્રીજી માટે મૂકયું નહિ.

મુખીઓના રસાલા ગયા પછી કશુ દીવાને શ્રી શાહોજીને વિનવ્યા, કે " આપ આજ્ઞા કરો તો શેહેરમાંથી સો, બસો ગાઉ એક દિવસમાં ચાલનાર સાંઢણી (ઉંટ) ભાડે લઇ આવું ! " દિલ્હી શાહ હજુરમાં આપણે હાજર થવાની મુદતને એજ દિવસો બાકી છે, તો વેહેલા પહોંચી જવાય " શ્રી શાહોજીએ ફર્માવ્યું, કે " અત્યારે બપોર થયા છે, સાંઢું સર્વ જંગલમાં હશે ! ટાઢો પહોર થયે એ ગામમાં આવે, ત્યારે જજો હમણા જરાવાર સૂઇ રહો ! ગત રાત્રોનો ઉજાગરો છે. " એમ કહી સૂવાની આજ્ઞા આપી કશુ દીવાન સૂઈ ગયા. શ્રીજીએ બાદશાહના હજુરમાં પોતાને યોગ્ય લાગે તેમ નિવેદન લખી, તૈયાર કરી, પાછલો દિવસ ઘડી ચાર કે પાંચ રહ્યો, ત્યારે કશુ દીવાનને જાગૃત કરી શાહી દરબારમાં જવા આજ્ઞા કરી ! પાદશાહી દરબારમાં કેમ જવું. સલામ કેમ કરવી ? અરજી કેમ આપવી ? વગેરે સર્વ માહિતગારી આપી અરજીનો કાગળ કશુ દીવાનના હાથમાં આપી ફર્માવ્યું ! " શાહ પૂછે તો આ પ્રમાણે જવાબ દેજો. " એ સર્વ

જવાબની હકીકત સમજાવી દીધી.. દીવાને પૂછ્યું, "સાહેબ ! હું એકલો દિલ્હી જાઉં ? આપ નહિ આવો ? ફરી આપ મને કયાં મલશો ? કયાં હાજર થાઉં ?" શ્રીજીએ જવાબ દીધો "અમો અત્રેજ મળશું. આ દિલ્હી શેહેરનો દરવાજો છે, પરમાત્માએ આપણને દિલ્હી પહોંચાડી દીધા છે, તેજ તમોને પણ દરબારમાં પહોંચાડી દેશે." એમ કહી દીવાનને ઔરંગઝેબના દરબાર ભણી રવાના કરી દીધા.

* શ્રી શાહોજી અશરફશાહ બાવાએ કશુ દીવાનને બાદશાહની હજુરમાં મોકલવા દરબારીઓનું આશ્ચર્ય મુગ્ધ થવું. ઔરંગઝેબે વજીર જાફરખાનને ઠપકો દેવો ! શ્રી શાહોજીને બાદશાહે હજુરમાં બોલાવવા ! શ્રી શાહોજીને શાહની સાથે ભાણામાં જમાડવાનો આગ્રહ કરવો, શ્રીજીએ તેનો ઇન્કાર કરવો, ખાદ્ય પદાર્થોની શુદ્ધા શુદ્ધની ચર્ચા શાહે સિદ્ધ કરવા ફરમાવવું. ! શ્રીજીએ શાહ હસ્તે રૂમાલ દ્વારાએ ખાદ્ય પદાર્થો નીચોવરાવી ભર દરબારમાં લોહી, પાચ પ્રત્યક્ષ પ્રમાણથી દેખાડી દેવું ? મોલવીઓએ ધાર્મિક સવાલ જવાબથી ધર્મની ચોખવટ કરવી, તેમજ પંડિતોને પણ શશાસ્ત્ર સિદ્ધ કરી આપવું ! એમ બધી બાબતોમાં વજીર જાફરખાન પાછો પડવાથી શ્રી શાહોજીની અગ્નિમાંથી પરિક્ષા લેવા બાદશાહને ભંભેરવો ! બાદશાહે ચારસો મણ કાઠીનો ઢગલો કરાવી તે ઉપર પંદર પંદર હાથનો લોખંડનો તવો તે ઉપર મૂકી અગ્નિ સળગાવી દીધો ! એ સળગાવેલા અગ્નિએ તપેલા તવા ઉપર શ્રીજી ઉભા રહી વજીરની મનોવેદના વધારી, બાદશાહ દરબારીઓ સહને શાન્ત કર્યા પછી બાદશાહે સત્પંથને સાચા હોવાનું સંસ્થા નીચેની જમીનનીસનંદ સાથેનું પ્રમાણપત્ર આપી, 'કૃતાર્થ થયો' એમ માન્યું. શ્રીજી કશુ દીવાનને સાથે લઇ પીરાણે પધાર્યા

બાળા મહંમદશાહની લાશ લેઇ વીસ મુખીઓ આદિ જે પાછા ફર્યા હતા તેઓમાં ધર્મને નામે મતામત પડવાથી ગુંચવાડો પડી તકરાર પડી ! આઠ, સાત, પાંચ, એ મુખીઓની સંખ્યાએ ત્રણ ટોળા બંધાઇ ગયા ! કોઈ કોઈનો મત એક થવા પામ્યો નહિ. પ્રત્યક્ષ પીરના મુદ્દા ઉપર વિંધ વિધ વાદો થયા ! શાહજી બાવાના ભાઇઓ સાથે વ્હેર, અને એઓ રહેવા સ્વાર્થ સધાય નહિ ! મોટા દરબારના સેવકો સાથે તો સેદખાન બાવાના સમયનો જંગ મંડાયેલો જુનો કલેશ. તે તે મુદ્દો પણ સ્વાર્થ

---

* આ કથા સત્પંથના ઇતિહાસમાં સહ પ્રમાણ શાહી લેખો સાથે આપવામાં આવશે.

તે આડે આવતા હોવાથી, કોઇ પણ બાબતનો નિર્ણય ન થવાથી, સાત મુખીઓના ટોળે તો, "બાલા મહંમદશાહની કબર તેજ માની બેસી રેહવાનો નિશ્ચય કરી દીધો !" પાંચ મુખીઓના ટોળાએ 'બીબીસાજે તાહેરાં' જે 'બાલા મહંમદશાહ' ના અપર માતા હયાત હોવાથી તેના નિર્ણય ઉપર પોતાનું કાર્ય ચલાવતો પોતાનો નિર્ણય પ્રગટ કરી દીધો !" રહ્યું ફક્ત આઠ મુખીઓનું ટોળું, એને બન્ને ટોળા સાથે રાગ ન આવ્યો ! સત્પંથને તિલાંજલી આપી, હરિવંશથી તો તે પ્રથમથ મૂક્ત થયા હતા ! અત્રે તો તેઓએ સૈયદવંશનો પણ ત્યાગ કરી દીધો. એક સૈયદ નહિ તેવી જ્ઞાતિના એટલે * સિંધી જાતના મુસલમાન કોમનાને બનાવટી પીર ઉભો કરી, તેને માનવાનું ચાલુ કરી દીધું, એથી સંખ્યાના આધારે પાંચીયા, સાતીયા, આઠીયા, એવા ત્રણ ટોળે સત્પંથ ઉપર આવરણોના પડળો પાથરી દીધાં.

સત્પંથને શત્રુ સમજનારાઓનો જ્યારે આવી રીતે ત્રણ ટોળા બંધાઇ ગયાં, અને એકમીજાની હરિફાઈ અદરાઈ, કેટલાએ કાવા, દાવા, ફરીયાદીઓ આદિથી ધર્મ વડે ઉચ્છેદી કાર્યો અદરાયા ! એઓની માંહો માંહેની હરિફાઇમાં શ્રી સત્પંથ થતાં ઈષ્ટદેવ શ્રી પીર ઇમામશાહ બાવા, શ્રી શાહોજી નરઅલી મહંમદશાહ બાવાના વચનામૃતોમાં ભેળસેળ, હેર ફેર વધઘટ કરવાનું. તથા તેઓશ્રીના સત્પંથના વચનામૃતોમાંના જે આ લોકોએ પોતાના પ્રથમ વચનામૃતો ગણ્યા હોય તેમાં તે નામોને બદલી પોતાના તે ઇચ્છેલા જનોના નામ તેને બદલે ઠઠાડી દીધા. જેવા કે સેદખાન, શાહજીમીયાં, બાલે મહંમદશાહ, શરીફાદિ નામોને તેની જગ્યાએ મૂકી દીધાં, ઘટપાટાદિ ઉપાસનાના મુખ્ય નિયમોમાં ફેરફાર કરી દીધો ! મંત્રાદિનું કચુંબર કરી દીધું, મુળ સનાતન સત્પંથના તત્ત્વો કાઢી કેટલાક મુસલમાની, નવા યોજેલા તત્ત્વો ઘુસાડી દીધા.

આઠ મુખીયોના ટોળા (આઠિયા) માં મુળ આગેવાન દરજી, મોચી, કોળી, આદિ કોમના માણસો મુખ્ય હોવાથી ઘણી ઘડ ભાંગ

---

* ખંભાત અદાલત કેસ નંબર ૧૯૫ સંવત્ત ૧૯૭૧ માં તા. ૨૫-૧૬-૧૯૧૯ સે. 'યાવર અલી નુરઅલી,' અમદાવાદ બાકરઅલીની પોળ, કાળુપુર માંહેલાનાએ, બુદ્ધિ પ્રકાશનો ઉતારો રજુ કરેલો તે પ્રમાણે તથા નવસારીવાળા સદરોદીન, એચ દરમાવાલાએ તવારીખે પીરમાં લખ્યા પ્રમાણે તથા મુચરકા આદિ લેખો ઉપરથી, એ તમામ મુળ લેખો સહીત સંપુર્ણ ખુલાસા સાથે સત્પંથના ઇતિહાસમાં આપશું.

કર્યાંજ કરતા ! તેમનો મુખ્ય ઉપાસ્ય દેવ અંતરમાં પૈસોજ હતો ! આર્થિક લાભો પામવા માટે કોઈપણ પ્રયત્ન કરવા પાછા હઠતા નહિ. ખાર વ્હેરના હોંશિલા સત્પંથ સાથે વ્હેર રાખી તેને વધારતાજ ગયા. કદી પણ તેઓને સત્પંથ રૂચેલોજ નહિ. દરજી કોમના આગેવાનેજ સિંધી (હલકી કોમનો મુસલમાન) જાતનો છોકરો વેચાતો લેઇ નિર્વંશ બાલા મહંમદશાહ નો કૃત્રિમ વંશ ઉભો કરી પીર ગોઠવી દઇ શ્રી હરિવંશ સાથેનું વ્હેર પૂરૂં કર્યું ! તેર વરસની ઉમરે બાલા મહંમદશાહના ગુજર્યા પછી ઘણા કાળે દરજી જાતિનાં આગેવાનને આર્થિક લાભાર્થે પ્રપંચ સૂઝ્યો, દરજી આગેવાનના સાથીદારો પોતાની ભૂલનો ભોગ બની; સત્ય, મૂકી પ્રપંચ પૂજતા થઇ ગયા. એજ આઠિઆપંથી કહેવાય છે. હાલ એ કોમ આર્થિક લાભ માટે એના આ પ્રગટ ઉપાસ્ય દેવો, મજકુર સિંધીના વંશના 'સાજી-મીયાં, બડામીયાં, ને બાકરઅલી.' તેમનાજ વચનોનેજ એ શાસ્ત્ર માને છે. એમ કહે છે. તેનો પણ આર્થિક લોભે ઉચ્છેદ કરતા જરા પણ અચકાતા નથી. જે પોતાના ઉપાસ્ય દેવોનું પૈસા ખાતર અપમાન કરવા ચૂકે નહિ ! તેની ધર્મ રૂઢી કેવી ? ને તે અન્યદેવોને તો કેવા ગણે ?

એ ફેરફારના સમય જેવો સત્પંથ ઉપર હાનીકારક બીજો સમય આવ્યો નથી ! એ સમયે સત્પંથને અગાધ નુકશાન થયું છે; સત્પંથનો ડોળ કરી જગતને છેતરી પાખંડ પૂજતા કરી દીધા; એવા ડોળધાળુઓ સત્પંથિયોના વેશમાં 'ભાઇ થવાનો ડોળ' કરે ! એથી સાધારણજનો ઉપર કેટલો પ્રભાવ પડે ? એનો ખ્યાલ વાંચક વિરોએજ કરી લેવાનો છે ! એવા એવા નવિન નવિન પ્રકારના પડળો સત્પંથ ઉપર પડવાથી માર્ગ ઘણાજ ગુંચવાડાવાળો કાંટાળો કરી દીધો.

શ્રી ગોરનર શ્રી પીર શમ્સદીનની આજ્ઞા છે, કે "ગોરનર આગળ છે બાતન (ગુપ્ત)." તથા ગોરનર શ્રી ઇમામશાહ બાવાની આજ્ઞા છે ! કે "બારમી સદી પછીના દહાડા મહાદનથી દોહેલા, તેને કાજે હમે જામા છુપાયા." એ ન્યાયે જગત ઉપર સંકટના વાદળો ઘેરાયાંજ રેહેશે. ગોરનર ગુપ્ત રહેશે, જેથી ધાર્મિક શુભ વ્હેવારોનો લોપ થવાથી પાખંડીઓજ પૂજાશે. ગોર (બ્રહ્મા) પ્રગટ એટલે ગાદી ઉપર હોય તો તેનું મનુ'ય શરીર બાર કળા યુક્ત હોય છે, અને શ્રી વિષ્ણુ (નર) જો પ્રગટ એટલે ગાદી ઉપર બીરાજતા હોય તો તેઓનું મનુષ્ય શરીર સોળ કળા યુકત હોય છે, કળા વિનાના બન્ને દેવોનાં મનુષ્ય શરીરો ગાદીઓ ઉપર કદી

કોઇ હોવાનો દાવો કરતો હોય તો તેવાને ધૂતારોજ એમ સત્પંથ ઓળખાવે છે !

શ્રી ગોર, અને નરના બાર અને સોળ કળા યુકત શરીરોનું અસ્તિત્વ અનાદિ કાળનું છે, અને તે અસ્તિત્વ આબાદ રહે, તેને કારણે હીજરી સને બારસોને પાંચમાં શ્રી હરિવંશી છત્રીસમા ઇમામ શ્રી શાહોજી અશરફશાહ બાવાનાં પુત્ર શ્રી પીર અબ્બાસઅલી તેમના પુત્ર શ્રી પીર બડામીયાં સાહેબ એક* લેખ એ બાબતનો કરાવી રાખેલો છે, જે ખંભાત કોર્ટમાં સત્પંથ રક્ષણાર્થે મુ, નં. ૧૦૫, સંવત ૧૯૭૧ ના દાવામાં રજુ કરેલો, કે સત્પંથની પ્રથા એ હરિવંશી સાંકળને ખામી લાગે નહિ. "શ્રી ગોરનર આવા સમયે ગુપ્ત રેહેવાનાં છે." એ સંકેત પ્રગટ જગની જાણુ ખાતર લેખદ્વારા પ્રગટ મૂકી, સંસ્થાનો વહિવટ મુજાવરો હસ્તે મૂકી દક્ષ નિવૃત્ત થઈ જવા ગયા એ વિતકને થોડો કાળ વિત્યો હશે ! કે મુજાવરો (કાકાઓ=જુનાં દાસો) ધર્મ ભૂલી જઇ પોતાની સત્તા જમાવવાના મોહમાં હરિવંશની સત્તાનો ઉચ્છેદ કરવાના સર્વ પ્રયત્નો કરવા લાગ્યા.

શ્રી પીર સૈયદ બડા મીયાં સાહેબના અવસાન બાદ તુર્તજ તેઓશ્રીના પુત્ર પીર શ્રી સૈયદ અલીમીયાં સાહેબ; સત્પંથના શત્રુઓની ઇર્ષાના ભોગ થઈ પડયા.

એ કાળ પેશ્વા સરકારનાં શાસનનો હતો, સેદખાની સંઘે સત્પંથ સંસ્થાના માલીક બનવાની ઈચ્છાએ રાજયમાં દાવો કરેલો, તે વેળા સંસ્થાનું સર્વ કાર્ય હી૦ સ૦ ૧૨૦૫ ના દસ્તાવેજના આધારે કાકા (મુજાવર) ને સોંપવામાં આવેલું હતું દસ્તાવેજો સંસ્થાની માલિકીના સર્વ શ્રી પીર સૈયદ અલીમીયા સાહેબ પાસે હોવાથી દરેક સમયે એઓશ્રીની જરૂર પડતી. તેથી એ અડખીલી દૂર કરવા, એટલે સંસ્થાની માલેકીના દસ્તાવેજી પૂરાવા પોતાના કબજે લેવા ઘણુા દુષ્ટ પ્રયત્નો કર્યા કરતા. સીધી રીતે એ લોકો દસ્તાવેજો માગી શકતા નહિ ! પણુ પોતાની યુકિત અમલમાં મૂકવી સેહેલી પડે તેવા માર્ગો લેતા. તે માટે શિષ્ય મંડળ માંહેલા લૂચ્ચા, અજ્ઞાની દુષ્ટ લોભી, લાલચુ પટેલોને લોભાવી કબજે કર્યા, તે બાદ

* આ લેખ સત્પંથના ઇતિહાસમાં અસલ જેમનો તેમ આપવામાં આવશે. આ પ્રસ્તાવનાના લેખમાં આવેલા ઈતિહાસિક લેખકોથી ફારગતિઓ. મુચરકા, પ્રમાણુપત્રાદિ સર્વ વિગતવાર આવશે.

ભોળિયા, અને અતી અદેખાઇવાળા ઇર્ષાખોર થોડાક સૈયદોને લોભાવી પોતાના સહમત કરી એક ટોળી બાંધી, યુકિતઓ અજમાવ્યે જતા.

પુન પેશ્વા સરકારની ગાદી હોવાથી, એ લોકોના દાવાનો જવાબ દેવા જવાની અગત્ય ઉભી થઈ, જેથી એ ટોળી માંહેલા સૈયદો, સેવકો, અને કાકાઓ પીર શ્રી સૈયદ અલીમીયાં બાવા સાથે રવાના થયા, એ સફરમાં સત્પંથ સંસ્થાના માલિકીપણાના દસ્તાવેજી પૂરાવાની જરૂર હોવાથી શ્રી અલીમીયાં સાહેબે તે સાથે લીધા, સાથે પોતાના બાળ પુત્ર શ્રી પીર સૈયદ બાવા સાહેબને પણ લીધા હતા, એ મુસાફરી જવાની પેહેલાં શ્રી. પીર. સૈયદ અલીમીયા સાહેબે પોતાનાં પુત્ર પીર શ્રી સૈયદ બાવા સાહેબને સત્પંથની દિક્ષા આપી સત્પંથનું કાર્ય સમજાવી દીધું હતું, એ સમયે શ્રી પીર સૈયદ બાવા સાહેબની ઉમર ૧૨, વરસની હતી.

પુને પહોંચી પેશ્વા સરકારના દરબારમાં હાજર થઈ પોતાની તકરારના સમર્થનના સર્વ દસ્તાવેજી પુરાવા, સનંદો, 'બાદશાહી મળેલાં' તે વિગેરે રજુ કરી, પોતાની દલીલ સાબીત કરાવરાવી. પેશ્વા સરકારથી સત્પંથ સંસ્થાના માલીક સાબિત થઇ વળતાં પીરાણા ગામી થયા. કાર્યના એ સમયેથી વિષીલી ટોળીમાં ઘણોજ ઉશ્કેરાટ ફેલાયો. કોઇ પણ ભોગે, એ દસ્તાવેજો લઇ લેવા, એવો ઠરાવ નક્કી કરી લઇ પ્રતિજ્ઞાઓ લેવાઇ ગઇ. એવો લાગ મળવાના સમયની શોધમાંજ લાગ્યા રહેતા. પોતાની સત્તા કોઇ પણ ભોગે જમાવવા મથતા કાકાઓ અતી લાંચ, રૂશ્વતાદિથી વિષીલી ટોળીના જનોને ઉત્તેજીત રાખી ભોળવ્યા કરતા, તેમ એ ટોળી પૈકી કેટલાક ઈર્ષાની અદેખાઇએ બળેલ એ ભેગા થએલ કીનો લેવા વધુ ઉશ્કેરાઇ ગયા.

પૂનાથી કાર્ય પતાવી પાછા વળતા રસ્તામાં 'કુકશ' ગામે (કાનમ પરગણે) શ્રી નાયા કાકાની સંસ્થા આવે છે, તેમાં મુકામ કર્યો. અત્રે આવ્યા પછી શ્રી પીર સૈયદ અલીમીયાં સાહેબ પોતાના બાળ પુત્ર શ્રી. બાવા સાહેબને એકાન્તમાં બેસાડી પોતે સમજાવવા માંડયું, અને ફર્માવ્યું, કે દીકરા હંમેશાં મનુષ્ય તન નાશવંત છે. કદી મારૂં શરીર અહીં કાંઇ પડી જાય, તો તમારે સંતાપ કરવો નહિ, બીવું નહિ, સબર સંતોષ રાખી આ ઓશીંગાને સાચવી તમારી માને સોંપજો અને કેહેજો ગભરાતા નહિ. ઘેર જાવ ત્યાંસુધી આ ઓશીંગું ખ્યાન બાર રહેવા ન દેજો, બાકી કેટલીક ધાર્મિક શુધ આપી.

જે તકીયો (ઓશિંગું) શ્રી બાવા સાહેબને સોંપવામાં આવેલો, તે ઓશિંગામાંજ સત્પંથ અને સત્પંથ સંસ્થાના રક્ષણના દસ્તાવેજો હતા. દસ્તાવેજોને સાથેની પેટીમાં કબજે ન રાખતાં શ્રી બાવા સાહેબના રમતના રમકડાનું સાધન દેખાય તેવીજ રીતે છૂટા રેહતા ઓસીકામાં હતા, કોઇને આમાં જોખમી દસ્તાવેજો છે, એવો વિચાર સરખો પણ ના આવવા પામતો, એ રીતે શ્રી અલીમીયાં સાહેબ પોતાના સર્વ કાર્ય પૂરા કરી પરવારી શાન્ત થઈ ધ્યાન મગ્ન રેહવા લાગ્યા.

વિષીલી ટોળી કુકશમાં આવી ગયા પછી દસ્તાવેજો પડાવી લેવાનો ખાસ લાગ આવ્યો સમજી કેવી રીતે દસ્તાવેજો લેવા ? તેનો બેત રચ્યો, કે ભોજનમાં ' ઝેર ' દેઈ શ્રી અલીમીયાંનો પ્રાણ લઇ દસ્તાવેજો લઇ ગુમ કરી દેવા એથી લાડુના ભોજનમાં વિષ ભેળવી દેવું. એવું નક્કી કર્યું.

કુકશમાં ત્રણ દિવસનો પડાવ ઠરાવ્યો, બીજે દિવસે ' વિષ ' (ઝેર) નો પ્રયોગ લાડુની રસોઇમાં કરી શ્રી પીર સૈયદ અલીમીયાં સાહેબને આપ્યું. શ્રી અલીમીયાં સાહેબને હવે પાછળ કાંઇ પણ કામ કરવાનું બાકી ન રહેલું હોવાથી, પોતાનો દેહ કુકશ ગામમાં મૂકી દઇ અમર આત્મા દિવ્ય લોક (અમર ધામ) રવાના થઇ ગયો. તેઓશ્રીનાં શરીરને શ્રી નાયા કાકાના રોજાની બાજુમાં બગીચો છે, અને તેમાં થોડીક કબરો છે તે બગીચામાં લીંબડાનું ઝાડ છે તેની નીચે દફનાવવામાં આવ્યું. અમો બાપુ કાકાની મુજાવરી સમયે શ્રી પીર સૈયદ અલીમીયાં સાહેબની આરા-મગાહનાં દર્શને ગયા હતા.

શ્રી અલીમીયાં સાહેબ અમર લીલા કરી ગયે, દફનાદિથી પરવારી રાત્રે શ્રી બાવા સાહેબના સુઈ ગયા પછી શ્રી અલીમીયાં સાહેબનો સર્વ સામાન તપાસી જોયો ! પણ દસ્તાવેજો કાંઇ હાથ ન આવવાથી વીલે મોઢે સર્વ શાન્ત થઇ સૂઇ ગયા. એક દીવસ ત્યાં રોકાઇ રહી, બીજે દિવસે એ લોકો કુકશથી નીકળી પીરાણે આવવા રવાના થઈ ગયા. પીર શ્રી સૈયદ બાવા સાહેબ પોતાની સ્વારી અને સાહિત્ય સુદ્ધાં પીરાણે પધારી પોતાની માતુશ્રીને સર્વ વિગતથી વાકેફ કરી દસ્તાવેજો સોંપી દીધા.

એટલા કુકર્મો કરતાં; એ વિષીલી ટોળી શાન્ત ન થઈ, છેવટ ચોરી, લૂંટાદિનાં પ્રયોગો અજમાવતા રહ્યા. એ કાળે ચોરી. અને લૂટાદિનો ઉપદ્રવ અતિ હતો ! શ્રી અલીમીયાં સાહેબના જોખમી વસ્તુઓથી ભરેલા પટારા સત્પંથની સંસ્થામાંજ રેહતા. બાકી ગામના ઘણા લોકોના પટારા

પણ જોખમ સચવાવવા ત્યાં રાખવામાં આવતા. દૂષીલાઓને દસ્તાવેજો એ પટારામાં હોવાનો વહેમ રહેલો, તે ખાત્રી કરવા એ પટારાઓ પણ તોડાવી ચોરી કરાવરાવી ! દસ્તાવેજો હાથ ન આવ્યા, પણ મુલ્યવાન વસ્તુ, જણસો, આદિ કાંમતી વસ્તુઓનો નાશ થયો. એવી કેટલીએ વાર પટારા તૂટવાથી શ્રી પીર બાવા સાહેબ પટારા ઘરે લાવ્યા ! એટલું થતાંએ એ ટોળીની દસ્તાવેજી ધગશ નજ મટી, માલીક થવાના મોહમાં ને મોહમાં કાકાઓ દુષ્ટ પ્રયત્નો અજમાવતા રહ્યા.

મોહરમ માસની અગીયારશની રાત્રે પીર શ્રી સૈયદ બાવા સાહેબના સૂતા ઘરમાં ચોરી કરાવરાવી, ઘણો ખરો માલ ચોરાઇ ગયો, પણ દસ્તાવેજ તો એમજ રસ્તામાં રઝળ્યાજ કરતા છતાં એઓના હાથ નજ આવ્યા ! એથી અમદાવાદ જતા આવતા લૂંટો કરાવતા; એમ ઘણા ઘણા પ્રયત્નો એ દૂષિલાઓ દસ્તાવેજો લેવા કરાવ્યાજ કરતા. પણ દસ્તાવેજ એઓને હાથ નજ ગયા, પણ ઘરનો ઘણો ખરો માલ તફરકે થઇ ગયો. આર્થિક સ્થિતિને ધોકો લાગ્યો.

આટલા આટલાં નિંદીત કાર્યો કર્યાં છતાં એ હોંશ પુરી ન થતાં પણ એઓનો કીનો હેઠો બેઠો નહિ, પણ પોતે થાકી બેઠા, મોડા મોડા એ ટોળી એકત્ર થતી; ત્યારે એજ દસ્તાવેજી નિઃસાસાઓ નાખી, અદેખાઇ, સ્વાર્થાદિની અગ્નિએ બળી ઉઠતી.

શ્રી પીર સૈયદ બાવા સાહેબ બાવાને કોઇ રીતે, ખાર, ઝહેર, અદેખાઇ, મોટપ, અહંપણુ, ઇર્ષાદિ કાંઈ પણ નહોતું. “• દસ્તાવેજ માટે દૂષીલા કેટલી મેહનત કરે છે, તે બાબત પીર શ્રી બાવા સાહેબથી અછપી નહોતી, છતાં એમને ધામિંક શાન્તી હઠતી નહિ. • એકજ ચિંતા રહ્યા કરતી, કે આવી દૂષીલી ભાવનાઓ વધશે તો ધર્મ અને સંસ્થા ઉભયનો ઓચિંતો નાશ આવી ઉભો રેહશે ! માટે બળતું ઓલવી નાખવાનું ખાસ ધારી સૈયદ, જમાત કાકા એ ત્રણે પારટીને શ્રી સદ્‌ગોર બ્રહ્મા પીર ઇમામશાહ બાવાના ઉરસને દિવસે એકત્ર કરવાના નિમંત્રણો આપી. સર્વને એકત્ર કરેલ, તે સર્વની વચમાં કેટલીક અગત્યના મજકુર દસ્તાવેજો સંસ્થાના મુજાવર ને કબજે સાચવવા સોંપી દીધા ! ત્યારપછી એથી એ ‘વિષીલી’ ટોળીનાં ઉપદ્રવો કેટલેક અંશે શાન્ત દેખાયા, પણ એથી કાકા લોકોની સત્પંથનાં અગ્રેસર બનવાની મહત્વાકાંક્ષા ઘણીજ તીવ્રપણે ભભૂકી ઉઠી. દસ્તાવેજો હાથમાં આવ્યા ! સેવક મંડળના અને

સૈયદો પૈકીના કેટલાક લોભીયા, સત્પંથના શત્રુઓ હાથમાં આવ્યા; પછી ધણીપણાના મોહે ધર્મ ભાન ભૂલાવી આંધળા કરી દીધા ! 'હરિવંશ કોણ ?' 'અમોજ ધણી ! એ અહમ્ ભાવનાએ તો, "બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, શકિતથી સર્જેલ વંશ, તેમાં "બાર કે સોળ કળાવાળો પુરૂષ." એ ભૂલી જવાયું ! જ્ઞાન શાસ્ત્રોની મર્યાદા લોપાઇ, માદક પદાર્થો એઓનું જીવન બન્યું. "**अमल अहार तजो नर जोइ**" એ શ્રીજીની આજ્ઞા નેવે મૂકાણી, દાસપણાનું ભાન ભૂલાઈ ધણીપણાના મોહે તો સત્પંથનો નાશ આદર્યો. ભાડીયા ભેગા મળવાથી તો મુજાવરોએ ' હદ ' કુદાવી દીધી. સોળ, ને બાર કળાની આજ્ઞા સંતાડવાના પ્રયત્નો પૂર જોરમાં અદરાયા, એથી ઢોંગીયો ફાવવા લાગ્યા, એજ કારણે મિથ્યાશાહપણાનો શાફડો ફાટયો, ક્રિયા આચાર ભ્રષ્ટો, ગોર, નરને નામે પૂજાવા લાગ્યા, ' મિથ્યા પીરો ' પણ તીડોનાં ટોળાં જેમ પથરાઇ ગયા. સત્પંથના મુખ્ય નિયમો કોણ જાણે કયાંએ સંતાઈ ગયા, એવા મિથ્યા વાદિઓથી સત્પંથ પ્રમાણે નહિ ચાલી શકાયાથી મિથ્યા અને કલ્પિત ઢોંગ અને વેષના આવરણોનાં પડળોથી સત્પંથ ઘેરી લઇ પ્રપંચ પાવરધું કરી દઇ પોતાની પ્રપંચીજાળ વિસ્તારી દીધી, એથી સત્પંથ પ્રપંચનાં મુકાબલામાં લઘુપણે જણાતો હોવાથી ભોળા, અને માદકી અહારીયોને કયાંથી દેખાએ ?

સત્પંથ માહેલા સ્વાર્થી આગેવાનો, લોભીયા સેવકોને લોભાવી, અને સાધારણ સેવકોની ખાતર બરદાસે, ધાર્મિક ઉપદેશનાં શાસ્ત્રોને બદલે હરિવંશની નિંદા, કોમીવાદનો ઉપદેશાદિથી થોડી ખટપટે સેવકોમાં પોતાનો કાબુ જમાવી દીધો, થોડા કાળના અંતરે એ પ્રપંચી વ્હેવારે ધાર્મિક રૂપ લીધું ! એમાં વળી હરિવંશ માંહેલા કેટલાક સ્વચ્છંદીઓને લાલચ, ખાતર બરદાસે અંધ બનાવી એઓની કોમ વિરૂદ્ધ ઉશ્કેરી એ અભણ કાકા લોકો, સેવકને બદલે ધર્મ વિરૂદ્ધ કાંઈ પણ આવડ વિનાના ધણી બની બેઠા ! ને સત્તા જમાવવાની ખુશામતે સેવકોને કાંઇ પણ ધાર્મિક પ્રતિબંધો જળવાવરાવી શકયા નહિ અને પોતે પણ ન જાળવ્યા ! એથી સર્વ સત્પંથિઓ કહેવાતા ક્રિયા ભ્રષ્ટ બની, સત્પંથને જનતાની નજરે હલકો પાડી દઈ, ધર્મને બદનામ કરી દીધો. એ રીતે પણ સત્પંથ ઉપર આવરણો પથરાયા, એ ચેપે મુખિઓ, ભકતો, અન્યનાં મુજાવરો સર્વ ધર્મ ભૂલી સત્પંથને ઉલટાવવાના હથિયાર બન્યા. મિત્ર થઇ શત્રુના કાર્યો કરી રહ્યા ! કાકા, મુખીઓ ! ભકતાદિએ ધર્મ ભૂલી ! આર્થિક લોભે સેવ-

કપણું ભૂલી જઇ, ગુરુ બનવા હરિવંશનું રૂપ લીધું. ધર્મનો નાશ કરનાર તરીકે પોતે નાર્કિ થઇ. સેવકોને નર્ક ગામી કરી રહ્યા છે. "પીર શ્રી શમ્સ ઉવાચ" હાલ માલ પીરૂં કેરો; મુખી મુસાફર ખાશે, ઇકાતેરસો પરિયા લેઇને; નિશ્ચે નર્કે જાશે."

ભકતવર્ય શ્રી ભાભારામ, શ્રી નાયાકાકા, શ્રી કીકીબાઇ શાણા કાકા આદિ શ્રી સદ્દગોર બ્રહ્મા ઈંદ્ર ઇમામશાહ બાવાના અનન્ય ભકતો હતા, તેઓ પૈકીના મંદિરો નોંખી નોંખી ભૂમિએ સ્થપાયા હોવાથી ત્યાંના કાર્ય-વાહકો પણ દેખા દેખીએ દાસપણું ભૂલી ધણીપણે મથી રહી! સેવકોને ભરમાવી ભૂત કરી રહ્યા છે, સેવકોને છેતરી અજ્ઞાને સેવક મટી સત્પં-થના માલીકપણાનો મોહ પૂરણ શત્રુપણે ઉભો કરી રહ્યા છે. સત્પંથના સેવકો પણ જ્ઞાનનું ભાન ભૂલી ક્રિયા ભ્રષ્ટ થવાથી તેવાઓ સાથે ક્રોધ, ઇર્ષા, ખાર, વ્હેરના બંધને સત્પંથ ભૂલી જાય છે! ધણીપણાનો મોહ એટલે સત્પંથનો શત્રુ (સત્પંથથી વિમુખ કરાવનાર). કાં એવાઓની મદદે ઉભા થઇ તેઓને પૈસા આદિની મદદ કરી સત્પંથનો નાશ કરાવ-નારા ઠરે છે. એથી પણ સત્પંથ ઉપર અનેક પ્રકારના નવિન નવિન આવરણો પડતા રહી, સત્પંથનું રૂપ પલટાઇ જાય છે.

સંવત (૧૯) ની સદીમાં ઉત્તર હિન્દુસ્તાન તરફથી હરિશંકર નામનો બ્રાહ્મણનો છોકરો સાધુઓના સંગે સત્પંથ સંસ્થામાં સદાવ્રત લેવા આવેલો, તેને સંસ્થામાં ઠીક લાગવાથી સાધુનો સંગ છોડી સંસ્થામાં રહ્યો. કેટલાક માસ રહ્યા પછી સત્પંથ ઉપર પ્રેમ આવવાથી ધાર્મિક દિક્ષા ગ્રહણ કરી. એ સમયે નાનજી કાકા, શ્રી સદ્દગોરના રોજાનો મુજાવર (પુજારી) હતો. તેના નેતૃત્વ નીચે એ હરિશંકર રહેતો, હરિશંકરને નાનજી કાકાનો સેહ-વાસ આનંદી લાગવાથી આ બન્નેનો જીવ મળી ગયો. હરિશંકર ચાલાક, શોધક બુદ્ધિનો હોવાથી થોડાકજ સમયમાં લાગતા વળગતાઓના મન સંપાદન કરી શકયો, ને ભેખની દિક્ષા પામ્યો, અલ્ફીને ઝોળી પામી હરિયાકાકા નામ સ્થપાયું! સંસ્થાના અન્ય કાકાઓ પાસેથી ગુર્જરાતી તુટયું ભાંગ્યું શીખ્યો, એટલું એ અત્રે આવ્યા પછી શિખ્યો હતો. હરિ-યાકાકાએ પોતાની ચાલાકીએ થોડાજ સમયમાં સંસ્થાનાં સર્વ લાગતા વળગતા સાથેના મન સંપાદન કરી ભરોસો પાડી દીધો હોવાથી સેવકોમાં દશાંશાદિની ઉઘરાણીએ એને મોકલતા. એમ સુરત જીલ્લે પણ ઘણીક વેળા ઉઘરાણીએ ગએલો. તેમના હાથનો લખેલો એક સત્પંથ શાસ્ત્રનો ગ્રંથ

ઇન્દ્રપુરાનાં સત્પંથનાં મંદિરમાં અમોએ સંવત ૧૯૮૫ માં જોએલો હતો, એક કાળે સુરતમાં હરિયાકાકાને નારણ નામના મંત્ર સિદ્ધિ યોગવાળા પુરુષનો ભેટો થઇ ગયો ! તેને પોતાની ચાલાકીએ આકર્ષી માયા કરી લીધી, તેની ખાતર બરદાસ સાચવવાથી નારણે હરિયાકાકાના દાસ સમ બની પોતાના મંત્રોની સિદ્ધિ હરિયાકાકાને લેવરાવવા માંડી. સત્પંથની ધાર્મિક ઉઘરાણીના પૈસા હાથમાં હોવાથી છૂટે હાથે તેનો ઉપયોગ કર્યો. સમાધી યોગ સારો શીખ્યો ! ગમે તેટલા માણસો હોય ! પણ તેની સામે દેખતાંજ સર્વ સમાધિસ્ત થઇ ઢળી પડતા એ સર્વને ગૂણોની જેમ થપ્પી કરી; પછી તેમાંથી ગમે તે એકનું નામ લેઇ બોલાવતાં એ નામવાળો માણસ ધીમેથી સરકી થપ્પીમાંથી નીકળી આવતો. બીજો ભૈરવાનું સાધન, એથી ગમે તેટલા વરસ વિતેલ ગમે તેના માબાપાદિ જો મરી ગયા હોય, ને તેનાં દર્શન કરવા હોય, તો એ કરાવી આપતા. એ સર્વ શીખવામાં હરિયાકાકાને સુરતમાં હદ કરતાં પણ ઘણા માસ રહેવું પડેલું, તેમ કોઇને ખબર હરિયાકાકાએ આપેલી નહિ, જેથી નાનજીકાકા આદિને ઉચાટ થવા લાગ્યો, સુરત માણસ મોકલી ખબર કઢાવી, સુરતથી જવાબ આવ્યો કે હરિયાકાકાને ઘણો વખત થયો ઉઘરાણી કરી વિદાયગીરી આપી છે. હરિયાકાકા ઉઘરાણું કરી રહ્યા બાદ તાપી કાંઠે કોઇક ધર્મશાળા કે મંદિરમાં એકાન્તવાસ રહેલા તેની કોઇને ખબર નહિ, જેથી બધા ગભરાયા, એટલે એ હરિયાકાકાની શોધમાં નાનજીકાકાને સુરત મોકલ્યો. એ વાતની હરિયાકાકાને જાણ થઇ ગઈ. તેઓએ સુરતમાં આવી શોધ ચલાવી. કાંઇક પત્તો લાગે તે પેહેલાં હરિયાકાકા નારણ માંદાને લઇ વહાણમાં બેસી વેરાવળ બંદર તરફ જતો રહ્યો ! રસ્તામાં નારણ મરી જવાથી તેના શરીરને દરિયામાં પધરાવી દીધું ! નારણે મરતાં મરતાં પોતાની કાંઇક ભલામણ કરી, પાસેની પોતાની મેલી વિદ્યા, અને એવાજ ગ્રંથાદિ જે માયા, જણુસ ભાવાદિ હતું તે હરિયાકાકાને આપી દીધું, એ જાદુનાં બળે એ પ્રદેશમાં સારી પ્રતિષ્ઠા પામ્યો, તેને સત્પંથિઓની માથે બીક હતી તેથી સંતાવા શંકરપંથી રામાનંદ સાધુના મઠમાં પેસી જઇ તેનો શિષ્ય થઈ ગયો. હરિયાકાકાની છેલ્લી ભૂમિકાના ગુરુ ભાઇ હાલ થોડા વરસ પેહેલાં અમદાવાદના નિલકંઠના અખાડામાં મહંત હતા. તેઓ દેવલોક પામ્યા છે.

આવી રીતે કેટલાએ સત્પંથ માંહેથી આર્થિક લોભે નીકળી જઇ ધાર્મિક કલેહ ઉપજાવી, નવા નવા ફાંટા પાડી કોમીવાદને અગત્ય આપી

વિષવાદના ક્ષેત્રો ઉપજાવી દઈ સત્પંથને સંતાડવાના પ્રયત્નો કર્યાજ કરે છે! એવી નવિન નવિન રીતીએ સત્પંથ ઉપર આવરણો વધ્યાજ કરે છે.

શ્રી શાહોજી શ્રી અશારફશાહ બાવાના અવસાન પછી તો કેટલાએ ફાંટા સ્વાર્થ અંગે ઉભરાઈ પડયા! અને વિલયે પામી ગયા! એક કાનમ તરફ વારી યજ્ઞ (ઘટપાટ) વિરૂદ્ધની શત્રુતા પ્રચારતું મંડળ ઉદભવ્યું હતું, બીજો મુલ પ્રદેશમાં સત્પંથનાં મુખ્ય મંત્રનો ખુદો કરનારૂં ટોળું જામેલ હતું! ત્રીજું સીનોર પટમાં મુખીપણામાં આર્થિક લાભ ભાળી, ધણી (ગુરૂ) બની જઇ હરિવંશના હોવાનો મિથ્યા વેશ કર્યો. બાધરપુર, નવસારી, અમદાવાદ, દેવા, રૂણાદિ સ્થાનોમાં કાકાઓ, મુખીયો, ભકતાદિએ તો હદ વાળી! સત્પંથના ગુપ્ત થવાના પ્રકારો એવાજ કારણોથી ઉદભવ્યા.

સત્પંથનાં ફાંટાઓની સંખ્યા ગણુતા પાર આવે તેમ નથી. જો એ ધારીને નજર કરીએ, તો એક કલ્પ વૃક્ષ સમ દેખાઇ રહેશે! એવા ઘણા કારણો એ સત્પંથ ઉપરનાં પડળો ને ગુંચવણો અણઉકેલ સ્થિતિમાં પડતી રહી! કે તેનો કોઈ પણ નિવેડો લાવી શકયો નહિ. એવા અનેક ભેદોને ભરમોથી આચ્છાદિત હોવા છતાં પણ સત્પંથના સત્યપણાનો પ્રકાશ અખંડજ રહ્યો છે! ને તે મહાપ્રલય સુધી (શ્રી હરિ રહેશે ત્યાંસુધી] રહેશે.

મનુષ્ય સત્ય સમજવા કયારે ભાગ્યશાળી થાય છે? એ પ્રશ્નનો જવાબ તો, " માદક પદાર્થોનો ત્યાગજ (અમલ અહાર તજોનર જોઇ) છે. સદા સાત્વિક અહારેજ બુદ્ધિ પવિત્ર થઇ સત્સંગ પ્રાપ્ત થવાથી." એટલોજ છે. માદક પદાર્થો ખાનારાઓને તો સત્પંથનું નામ લેવાનો પણ અધિકાર નથી. સમજવાની તો વાતજ વેગળી રહી. માદક પદાર્થોના અહારીઓ પોતે સત્પંથી હોવાનો દાવો કરતા હોય તો તેઓ અવશ્ય સત્પંથને બદનામજ કરે છે. માદકતાના અહારીઓને કદી પણ સત્પંથની સમજ હોયજ નહિ. સમજ વિના પ્રેમ આવે જ નહિ; પ્રેમ વિના પળાયજ નહિ એવાઓ તો હરહમેશ પાખંડનેજ વળગ્યાંજ રહે છે.

સત્પંથનાં સર્વ શાસ્ત્રો વૈદિકજ છે, " આ પુસ્તક 'સત્પંથિ યજ્ઞવિધિ' સત્પંથના યજ્ઞના મંત્રોનું છે," આ મંત્રો અથર્વવેદ પ્રમાણે એજ શૈલીના હોવાથી એ મંત્રોને અનુકુળ અથર્વવેદના મૂળ મંત્રો આ મંત્રોના મથાળે મૂક્યાં છે.

સત્પંથમાં કોમીવાદ, હઠવાદ, કે એવા કોઇ પણ વિષિલા દ્રોહીવદની ગંધ નથી. આદ્ય પુરુષ ત્રણે કાળથી છે, છે ને છે. તેનાજ રુપ, ગુણ, ભેદ, અવતારાદિની લીલાઓ વિગેરેથી તેના જશ ગાવા, એજ તેની ભકિત, સેવા છે. તેમાં દેશ, વેશ, ભાષા, રુપ. રંગ, જાત, ભાતાદિનાં ભરમો, કે વિકારોનો સંપુર્ણ ત્યાગજ છે.

" સત્પંથી શાસ્ત્રોમાં ઘણીએ ભાષાઓનો સમાવેશ છે ? " એનો જવાબ એવો છે, કે " શ્રી નિષ્કલંકી નારાયણના શરીરોએ ઉપદેશાર્થે, ઘણા દેશોમાં ભ્રમણ કરેલું ! અરબ, ઇરાન, તુર્કસ્તાન, ગીજની, પંજાબ, સિંધ, કચ્છ, ખાનદેશ, ગુજરાતાદિ દેશો માંહેલી ભાષાઓના બોહોળા વેહેવારનાં લીધે ઘણી ભાષાઓ દેખાય છે. ભાષાને અગત્ય ન આપતાં, તેના અર્થ જોવાના છે, " એ મિશ્રપણાનું કારણ કોઇ મહાશયની સમજ બહાર હોવાથી નિંદાનું મહાપાપ ઓરતા હોય ! તેઓને વિનંતિ છે કે, ' ભાષા ઉપર વ્હેર ન બાંધતાં, જરૂર અર્થ ઉપર ધ્યાન આપી તેને પ્રધાનપદ આપવા મેહેરબાની કરશો ! આપ એકવાર શુધ્ધ ભાવથી એકવાર જોવા કૃપા કરશો તો પુનઃ આપને કદી પણ સત્પંથ ઉપર શંકાને સ્થાન નહિજ રહે.

સત્પંથને કોઇ પણ દેશ, વેશ, ભાષા, જ્ઞાતિ, રૂપાદિથી સ્નેહ કે વેર નથી. સર્વ સત્ય માર્ગે રહે એજ ઇચ્છે છે। ભાષામાં કોઇ પણ ઝેર હોતુંજ નથી, અર્થ ઉપરજ તેના ગુણાગુણનો નિર્ભર છે.

શ્રી નિષ્કલંકી નારાયણનું આદિ શરીર અરબસ્તાનમાં જન્મેલ હોવાથી એઓશ્રીની ભાષા અર્બિ હોયજ ! તેઓશ્રીની મુખ્ય (આદિ) ભાષા હોવાથી એઓશ્રીની માનની ખાતર સત્પંથ શાસ્ત્રોમાં દ્રષ્ટિગોચર થાયજ એ સ્વાભાવિક છે. એથી કોઇ પણ માણસે ભાષાથી ન ભડકતાં એ શબ્દોના અર્થ લક્ષમાં લેવાનાં છે. વ્હેમ અને ઇર્ષાથી અર્થનો અનર્થ થઇ જાય છે, એથી સત્ય સૂઝતા પામતું નથી ને પાખંડ ગળેથી વછુટતુંજ નથી. ભાષા બોલેથી કોઇ હિન્દુ મુસલમાન થઇ જતો નથી, તેમજ મુસલમાન હિન્દુ થઇ જતો નથી, જો ભાષા બોલવાથી એટલો બધો અનર્થ થઇ જતો હોય તો આજ કેટલાક યુવકો અને વૃધ્ધો ઈંગ્લિશ ભાષા માટે લાખો રૂપીયા ખરચી જીંદગીનો ભોગ આપી શીખે છે. તેથી એ કાંઈ ઈંગ્રેજ કહેવાતા નથી, અને પર મુલ્કોમાં ધંધા અર્થે જનાર તેજ

ભાષા સદાકાળ બોલે છે જેથી તેવાઓ કાંઇ તે દેશવાસીયોનાં ધર્મિ ન ગણાય.

' હિન્દુ, ' ' મુસલમાન ' એ શબ્દો કોમીવાદના મુખ શસ્ત્રો છે, એ શબ્દો કોઈ કોમીવાદના નિષ્ણાત પણ્ડિતોએ યોજેલા છે. એ યોજના સાથે અહંતાનું મહા ઝેર (વિષ) એટલું બધું એ શબ્દોમાં કૂટી કૂટીને ભર્યું છે, કે નામ લેતાંની સાથેજ દાવાનલ ભભુકી ઉઠી, સ્વદેશ, સદ્જ્ઞાન, સદ્ભાવ, સદ્મિત્રતા, સદ્ધર્મ, પ્રેમાદિનો પલવારમાં નાશ કરી નાખે છે, એવા હાર્દિક ભાવ ઉદ્ભવ્યા પછી કોઈ પણ પવિત્ર ભાવ કે વિચાર હૃદયમાં જરા પણ રેહવા પામતોજ નથી.

એ કોમીવાદના પ્રચારકો આજકાલ ઘણા શાપોના ભાર વહન કરી રહેલાઓને દયા, પ્રેમ, કે સમાન ભાવની ગંધ આવેજ નહિ. કોમીવાદનાં ભરમો એવાઓને ભમાવી રહેલ હોવાથી વ્હેર, ઝેર વિના બીજું સૂઝેજ નહિ! 'આપસમ અન્યને ન જાણનાર' મિત્રોને સમાન ભાવ સૂચવતો સત્પંથ નજરમાં કયાંથી આવે ? એ મહાશયો તો જેમ તેમ કરી કોમીવાદના ઝેર વ્હેર વધારવાની યોજનામાં વગુતાજ રહી જગનાશના શસ્ત્રો અજમાવતાજ રહે છે. કલેહના જ્યાં, ત્યાં સમરાંગણો જમાવી રાખનાર આગળ સત્પંથ (સમાન ભાવ) ના ઉપદેશના સૂત્રો કેવા વાગે ? એ વાત દેખીતી હોવાથી આગળ વધારે ચર્ચાવવાની અગત્ય હોય નહિ. શાન્ત ભાવિ મહાશયો પોતે જ ન્યાયે વિચારી રહેલ છે, તેઓને કાંઇ કહેવાનું રહેતું નથી.

સત્પંથના મંત્રોમાં ક્યાંક ક્યાંક અર્બિ ભાષાનાં અમુક શબ્દો આવેલા છે, તેના શુધ્ધ અને સરળ અર્થ ગુજરાતી ભાષામાં એ સાથેજ આપેલા છે, તેના ગુણાવગુણ ઉપરજ વિચાર કરવાનું સુજ્ઞ વાચક મહાશયોને સોંપું છું.

ભાષાવાદમાં ફસાએલ હઠાગ્રહીઓ પોતાના અંગત દ્વેષને લેઇ ગમે તેમ બોલે ! જેમકે ગાંધીના વ્હેરનાં લીધે ખાંડને કડવી કહેનારાઓની સુજ્ઞ સમાજમાં જેવી કીમત થાય છે, તેવીજ કીમત ભાષાના દુરાગ્રહીયોની જાણવી.

" માનવ ! " એ એક મહાભેદયુકત વિચિત્ર શબ્દ ગુણ દોષ પ્રકાશનારો છે. મનની ધારણાએ ધ્યાનનો ભાર ઝીલવાના બળાબળના પ્રકાશનનો શબ્દ છે. એકજ વસ્તુને કેટલાક માણસો નોખા નોખા સ્વરૂપે, રૂપ, રેખાઓએ જુએ છે, ત્યારે બીજો તેને તેથી વિપરીત ભાવનાએ જુએ છે.

મનના વેગ સાથે વેહવું, તે તરફ ઇચ્છા વિના ઢસડાયા જવું, તેમાં વગુ-તા રેહવું. એવા વેગના બળને સ્વરૂપવત જોડવું, એકને ખરો કે ખોટો કહેવો, પોતાના પ્રયત્ને પાખંડ હાથ આવે તો એ, તેને સત્યજ કહે છે. જ્યાં ત્યાં આજ પાખંડનો પ્રચાર ઘણો હોવાથી, અને જ્યાં ને ત્યાં બહોળા પ્રમાણુમાં એને એજ દ્રષ્ટીએ પડતો હોવાથી, જરા પણ સંકટ વેઠયા વિના પ્રાપ્યનેજ ચોંટી રેહવું ! એવાજ સર્વ માનવાના ભેદો છે.

શુધ્ધ બુધ્ધિએ, સમાનભાવે, સત્ય શોધી શકાય છે, સત્યની શોધ સત્ય પ્રયાસે કર્યાથીજ સત્પંથની ઝાંખી થાએ છે. સંપુર્ણ દઢ ભાવના વિના મિથ્યા પ્રયત્નો એ સત્ય શોધી શકાતુંજ નથી. આર્થિક પ્રેમે કે એવી દષ્ટીએ તો સત્યથી વેગળાને વેગળાજ રહે છે, જેને સત્ય પ્રિય નથી તેવાઓને સત્પંથની અગત્યે નથી, ને તેને સત્યતા સુઝતીએ નથી. તેથીજ એવા પુરૂષો સત્પંથની નિંદાએ વળગેલા રહે છે.

સત્પંથીઓને "વાદવિવાદ ન કરવો." એ સત્પંથના મુખ્ય સૂત્રને લઇ, સત્પંથની કે બીજી કે કોઇ પણ વિવાદાસ્પદ ચર્ચા કરતાજ નથી જેથી મોટા મોટા સાધારણ કે અગત્યના ભેદો પણ સામાન્ય ધર્મિઓ અને બહારનાઓને દ્રષ્ટીએ આવતા નથી. આ સત્પંથી યજ્ઞ વિધિમાં સત્પંથના મુખ્ય મંત્રો છે, મારી બુધ્ધિ મતિએ એ મંત્રોના અર્થો આપી કાંઈક સત્પંથના માર્ગ ને સરળ કરવા શ્રી હરિની દયાએ પ્રેરાયો છું, તે શ્રી હરિ સફળ કરે ! સેવા ભાવે મારા સંકલ્પો, વિકલ્પોને શાસ્ત્ર મર્યાદાથી જરા પણ હદ બહાર ન જવા દેવા શકિતમાન બન્યો છું એમ મારૂં ધારવું છે.

સુજ્ઞજનો અવશ્ય અર્થ અને ભાવના ઉપર ધ્યાન દઇ શુધ્ધ બુધ્ધિએ નિઃપક્ષે જોશે, તો જરૂર સત્પંથની રૂપરેખા દ્રષ્ટીએ આવ્યા વિના નહિજ રહે ! સત્પંથ ખાસ વેદ યુકત છે એ સિધ્ધાંત આ મંત્રોથી સિધ્ધ થાએ છે. સુજ્ઞો હંસ વૃતિએ નિહાળેથીજ ખીર નીર નો ન્યાય અવશ્ય સ્પષ્ટ કરશેજ એજ 'શુભમ્' બોલો શ્રી નિષ્કલંકીનાથકી જય.

લી. "ખાકી"

લેખકની વિજ્ઞપ્તિ.

अमृतं वा आपस्तस्मादम्दि खतान्तम ।
मिषिश्चन्ति नार्तिमार्च्छति सर्वम् आयुरेति ॥
तै. सं. पू. ६. २–२

અર્થ–પાણી અમૃત છે, જે એ પાણીનું અભિષક કરે છે, તેનો ટુંક આયુષ્ય નથી થતો, પુર્ણ આયુષ્યવાળો થાય છે. ખચિત જળ રક્ષક છે.

સત્પંથની યજ્ઞ વિધિ વેદાનુકુળ હોવાથી, તેના મંત્રો વેદના તત્વ-જ્ઞાન બોધક હોવા છતાં સત્પંથ નહિં સમજનારાઓ (અહંભાવી) અદ્દવા તદ્દવા બોલી પોતાનું પોત ગમે તેમ પ્રકાશતા હોય, તેથી એ મંત્રોની પવિત્ર ઉત્તમતાએ સદ્દગોરની કૃતિને જરાએ ઝાંખ લાગતી નથી.

સુજ્ઞ શ્રદ્ધાળુ મહાશયોને સરળ રીતે સમજાવવા મૂળ મંત્રોના સાધારણ અર્થ મારી સમજ પ્રમાણે ઉત્તમ પ્રકારે આપવાજ સેવા ભાવે લલચાયો છું; કોઇ પણ અમુલ્ય વસ્તુના ગુણાવગુણની સમજ જનતાને નથી પડતી ત્યાંસુધી તેની કીંમત જરા પણ અંકાતી નથી, ને તે ગ્રાહ્ય થતીએ નથી.

સત્પંથીઓ યજ્ઞ કેવી વિધિએ, કેવા મંત્રોથી કરે છે, તે વાત અહંભાવી જનોને સમજમાં ના આવે, તે સાધારણ વાત છે. ક્રોધીજનો સત્પંથની નિંદા કરે એ સ્વાભાવિક છે. સત્પંથીઓ શ્રી હરિની આજ્ઞાધિન રહી વારિ યજ્ઞ કરે છે, 'પાણીમાં અગ્નિ રહેલો છે.' (अ० कां० १ अ० १. सू० ६ अप्सु में मे सोभो अब्रवीद दन्तर्विश्वानि भेषजा ॥ अग्नि च विश्वशं भुवम ॥ २ ॥ અર્થ–પાણીમાં સર્વ ઓષધો છે, અર્થાત પાણીમાં સર્વ રોગોનું નિવારણ (ઓષધો) છે. એ વાત સોમ

નામનો દેવતા હું મન્ત્ર દ્રષ્ટાને ઉપદેશ દેછે. તથા એવીજ રીતે જગતને સુખ દેનાર વેપાર જેમાં છે, તે અગ્નિ અગનાદિ ગુણો સહિત પણ જલમાં રહે છે એ વાતનો ઉપદેશ, સોમે મને કર્યો છે. એ સિદ્ધાંતાનુ સાર યજ્ઞ દ્રવ્યો કળશમાં જળ ભરી તેમાં સત્પંથીઓ હોમે છે. સત્પંથી યજ્ઞ હવિ સર્વ રીતે સાત્વિક અને અહિંસક હોય છે.

સત્પંથીઓ યજ્ઞ સમયે મંત્રો વૈદિકજ બોલે છે; મુળ મંત્રો વેદની ભાષામાં સાધારણ ગ્રામ્યવર્ગના મનુષ્યોને સમજવા, અને બોલવા ન ફાવે ! એથી શ્રી સદ્દગોરોએ સત્પંથની અગત્ય સમજી તેનેજ વ્યવહારી સાદી, સરળ, આડંબર રહિત ભાષામાં અથર્વ વેદની શૈલી અનુસાર રાખ્યા છે. તે સાધારણ ગ્રામ્ય ભાષા ધતિંગખોરાઓને ન ગમે ! એ સાધારણ દેખીતી વાત છે. જગત હિતની દ્રષ્ટિએ સત્પંથના સદ્દગોરોએ શ્રી પરમાત્માને પામવાના ભેદનું મહાગુઢ જ્ઞાન જે મહાવિદ્યાનો પણ અનુભવ વિના સમજી સમજાવી ન શકે, તે જ્ઞાન માતૃભાષાએ શુદ્ધ સમજ પડે તેમ જગકલ્યાણ દ્રાષ્ટ મર્યાદામાં રાખી લીધું છે.

આખીએ પૃથ્વીના સત્પંથીયોનો યજ્ઞ એકજ વિધિએ શાસ્ત્રાનુસાર થવો જોઇએ, દરેક દરેકની મરજી પ્રમાણેની વિધિએ થાએ, એ અજો-ગતું ને ધર્મ વિરૂદ્ધ કહેવાએ ! બહુ ડાહ્યા માણસો એ શ્રી સદ્દગોરની આજ્ઞામાં પણ ડહાપણુ ન કરવું જોઇએ ! સમજવું જોઇએ કે શ્રી સદ્દ-ગોરજીને કાંઇ પણ બુદ્ધિ હશે ! એમણે જે ફર્માવ્યું હશે, તે સર્વ સમજી વિચારી શ્રી હરિની આજ્ઞા પ્રમાણેજ હશે. તેમાં સુધારો કે હેરફેર કરનારે પોતાની બુદ્ધિ ઉપર અફસોસ કરવો ઘટે છે.

કોઈ પ્રસંગે પોતાનો મોભો કે માનના લોભે અજ્ઞજનો યજ્ઞ વિધિ કરવા બેશી જેમ તેમ કાર્ય આટોપી લે ! તે શાસ્રોક્ત વિધિ ન કરી જાણનારો યજ્ઞ કરતો હોય, તેવાની વાચાળપણા ઉપર કે કોઈ પણ કુળ કે પદ્દીપણાના ધોરણ ઉપર અન્ય જનતા; યજ્ઞ વિધિ દેખા દેખીએ કરતા હોય, કાં પોતાનું અજ્ઞાનપણુ સંતાડવા કોઇ યજ્ઞ કરવા યજ્ઞવેદીએ આવ્યો હોય ! કાં પોતાની ચાલાકીએ નવિનપણું યજ્ઞમા બતાવવા ક્રિયા, વિધિમાં ગોટાળો વાળતો હોય ! એવા, કે કોઇ પણ સંજોગોમાં શાસ્ત્ર પ્રમાણ વિનાનો થતો યજ્ઞ, યજ્ઞ નહિ પણ પાખંડ છે ! શુદ્ધ યજ્ઞ તો શાસ્ત્ર પ્રમા-ણેજ થતો હોય તેજ છે. એજ યજ્ઞે શ્રી હરિનું ચરણામૃત નુર, અમી, અમૃત મલે છે. શાસ્ત્ર વિધિથી રહીત ગાફલોના કરેલા યજ્ઞે તો ખાલી

નીરજ મલે છે. માટે યજ્ઞની મર્યાદા જાળવવા શાસ્ત્ર વિધિએજ કરવો. શ્રી સદ્દગોરજીએ તો યજ્ઞના મંત્રો યજ્ઞ વિધિ અનુકુળ, વિધિ કર્માનુ ફળ દર્શાવવા મંત્રો પણ તે પ્રમાણે ક્રમવાર અગત્યને સ્થાને ગોઠવી દીધા છે, એ ગોઠવણ પ્રમાણે યજ્ઞ કરાય તો જરા પણ ભૂલ આવે નહિ, ને શુદ્ધ યજ્ઞ થાય.

સનાતન પ્રથા પ્રમાણે યજ્ઞ સમયે યજ્ઞ કાર્યમાં ચાર માણસોની અગત્ય છે. (૧) હોતા (મુખી). (૨) ઉધવર્યુ (શાખિયો). ૩ ઉદ્દગાતા (પાણ્ડિત મંત્ર ભણનાર). (૪) બ્રહ્મા (કોટવાળ). એવા ચાર પુરૂષો વિના યજ્ઞ થઈ શકેજ નહિ. મુખી વિધિ કરી હવિ કળશમાં હોમે, આદિથી અંતસુધી યજ્ઞ પરવારી જવા સુધીના કાર્ય કર્યાજ કરે. ઉધવર્યુ મુખી સમક્ષ ઉભો રહી યજ્ઞનું સાહિત્ય અગત્ય સમયે મુખીને હાજર કરે. ઉદ્દગાતા યજ્ઞ સમયે વિધ વિધ, વિધિ સમયે મુખીને સંબોધી મુખીની અનુમતીએ મંત્રો બોલે. બ્રહ્મા યજ્ઞમાં મળેલ સમાજનું અને યજ્ઞનું રક્ષણ કરે.

પ્રથમ યજ્ઞ કાર્યમાં મુખી યજ્ઞ મંડપમાં પ્રવેશતાં ગતના સત્ કારાદિ કાર્ય આટોપી, દેવસ્થાપના મંડાણનો મંત્ર (યજ્ઞ વિધિનો પ્રસ્તાવ) પણ્ડિત બોલે, ગત સાંભળે, મુખી સ્ફોટન સમય હોય તો કરે, ત્યારપછી મુખી માણુલે, માણુ લીધાં વિના યજ્ઞની વેદી સ્થાને જઇ શકેજ નહિ.તે પછી મુખી યજ્ઞના આસન સન્મુખ આવે, પણ્ડિત મંત્ર ભણે. શ્રી સદ્દગોરજીએ ક્રમવાર મંત્રો ગોઠવ્યા છે તે, તેજ વિધાને ક્રમવાર ભણતો જાય, ને મુખી મંત્રની સકળનાં પ્રમાણે યજ્ઞની વિધિ, ક્રિયા કર્મ કર્યાજ કરે.

યજ્ઞના હવિ પદાર્થો મંત્ર ૧૭ અને ૧૮ માં જણાવ્યા પ્રમાણેના હોમ્યા બાદ યજ્ઞનું કામ આગળ ચાલે. એ સર્વ હવ્ય પદાર્થો જરૂર અગાઉથી મંગાવી રાખવા જોઈએ. એ હવ્ય પદાર્થો પ્રાપ્ત ન થઇ શકે તેવે સ્થાને પ્રથમ મંગાવ્યા પછીજ યજ્ઞનું મંડાણ આરંભવું. પૂર્ણ હવિ ન હોય તો યજ્ઞ સંપુર્ણ ન થાએ. જેથી યજ્ઞ આરંભવોજ નહિ. ના છુટકે પ્રાપ્ય હવિએ યજ્ઞ થઇ શકે.

યજ્ઞ વિધિમાં ચાર દેવોના ચાર અમુક અમુક લખ્યા પ્રમાણે પ્રસાદના થાળ, અને એક સર્વ દેવોનો, એ રીતે પાંચ પ્રસાદની અગત્ય છે. પાંચ પ્રસાદ વિના યજ્ઞ શુદ્ધ ન કહેવાય, પ્રસાદ વિના દેવોનું આવાહન કરાયજ નહિ, દેવો વિનાનો યજ્ઞ વર વિનાની જાન જેવો છે. એ પાંચ પ્રસાદ જમાડતાં વિધિ યુકતજ ધરાવતા જત્તાને પાંચે મંત્રો અનુક્રમે ભણતા

જવાના છે, પાંચમો પ્રસાદનો મંત્ર ભણતાં બહારથી જેજે પ્રસાદ ઉમંગથી લાવવામાં આવ્યો હોય, તે એ સમયે ધરાવી દેવાય, પણ બહારથી આવેલો પ્રસાદ શાસ્ત્રાજ્ઞાનુસાર એ પવિત્ર હોવો જોઇએ.

યજ્ઞ વિધિ કરતાં અક્ષત્ ઉતારી, મોટી છાંટ નાખ્યા પછી લાઇ સુતકાદિના કાર્ય પતાવ્યા જાય છે. મોટાં કામો–ઉઠાસણાં, નવા ધર્મિને દિક્ષાના કાંકણ, વર કન્યાના લગ્નના કાંકણાદિના કાર્ય હોય તો, તે અક્ષત્ ઉતારવા પહેલા કરાય.

કળશની વિધિનું કાર્ય પૂરૂં થયા પછી (અમી પી રહ્યા પછી) સર્વ પ્રસાદના થાળ એક મોટા વાસણમાં એકત્ર કરવાના સમયેજ અક્ષય પાત્રનો મંત્ર પણ્ડિત ભણે. તે પેહેલાં એ મંત્ર ભણવાનો સમયજ નથી પણ્ડિત યજ્ઞના મંત્રો ગતનાં સર્વ જીવો સાંભળી, સમજે તેવી સ્પષ્ટ રીતે ભણે! મંત્રોથી યજ્ઞની મહત્વતા સમજાય છે! માટે ગુપ્તપણે ભણવાથી યજ્ઞ પૂર્ણ વિધિએ થયો ન કહેવાય.

ગતમાં આવનારાએ કોઇ પણ સમયે યજ્ઞમાં આવતાં અવશ્ય નિર્મળ થઈને આવવું. નાહી, ધોઇ, સ્વચ્છ શરીર કરી અહંકાર, હુંપદ, ખાર, ઝેર આદિ દોષોથી હૃદય પવિત્ર કરી આવવાનું છે, શ્રી હરિ યજ્ઞમાં પધારે છે, તેની સમક્ષ તો પવિત્રપણે નિર્મળ થઇ તેના દાસાનું દાસ થઇ નમ્રતાએ અવાય યજ્ઞનું સર્વ સાહિત્ય પ્રસાદાદિ સર્વ શુદ્ધ પદાર્થોથી બનેલ પવિત્ર સત્પંથીના હાથનું સ્વદેશીજ પવિત્ર વસ્તુઓથી પવિત્રતા સચવાઇ બનેલું હોવું જોઇએ. યજ્ઞનું સાહિત્ય, અને યજ્ઞ શાળામાં યજ્ઞ વિધાન સમય પધારનાર સમાજ પવિત્રપણું સાથે છે કે નહિ? તે કોટવાળ મહાશયે તપાસવાનું છે, કે આવનાર દરેક (ગતની) જન શુધ્ધ શરીરે, આવેલો હોવો જોઇએ!

આ યજ્ઞ વિધિના મંત્રો લખવાનું સર્વ કાર્ય મિત્ર ચંદુલાલ મોહનલાલે કરી આપેલું છે. ચંદુભાઇનો વિદ્યાભ્યાસ મેટ્રિક પસાર કરી એક વરસ આગળ કરી પરિક્ષા આપ્યા વિના હાલ ટાઇપ રાઇટીંગના કાર્યનો અનુભવ લેવા રોકાયલા હતા, હાલ વૈદિક વિદ્યાનો અભ્યાસ કરે છે. એ યુવક ઉછરતી ઉમરના છે, છતાં સત્પંથ યજ્ઞ કાર્યના હોંશિલા, યજ્ઞ કાર્ય પણ અટકે સટકે પતાવે છે.

યજ્ઞ વિધિનો સર્વ કાર્ય આજ વ્હાલા વિરે મહામહેનતે પૂર્ણ ભોગે પતાવ્યું છે. પ્રુફ પણ સર્વ એમણેજ વાંચ્યા છે, પેહેલા ત્રણજ ફર્માના

પ્રુફો હું ભાવનગર હતો ત્યાં મંગાવેલા તેજ મેં ઉતાવળમાં વાંચેલા છે, બાકી અમદાવાદ આવ્યા પછી તો એ સર્વ ઉત્સાહી યુવક મી. ચંદુલાલે પોતાને માથે લેવાથી મને નિચિંત્ત કર્યો હતો. મી. ચંદુભાઈ આ સમે વૈદ્યકનું શિક્ષણ લે છે, ડીસ્પેનશરીમાં પણ અનુભવ કરે છે તે ઉપરાંત ડોકટર સાહેબનાં બચ્ચાઓને ટયુશન આપે છે. આવા કામના ઘણા દબાણ છતાંએ આટલું ને આવું કાર્ય કર્યું છે. તે ફક્ત ધાર્મિક પ્રેમને ખાતર માટે તેમને અતી ધન્યવાદ છે.

સત્પંથ ધર્મના પૂરા પ્રેમી, હોશિલા, ઉમંગી બાળવય છતાં સત્પંથના અતૂટ પ્રેમી છે. '**આ મદદ**' ચંદુલાલે ન કરી હોત તો જરૂર આ પુસ્તક બહાર પડતાં કોણ જાણે કેટલોએ સમય લાગત! ને કયારેય એ પુસ્તક આપના કરકમળ દીપાવત? એ નિશ્ચય ન કરી શકાય! આવું અગત્યનું પુસ્તક વેહેલું પ્રાપ્ત થયાનો આભાર સત્પંથી આલમે મી. ચંદુલાલનો માનવાનો છે. અમો પણ આવા અગત્યના ધાર્મિક કાર્ય માટે મદદ કરી, મહેનત અને સમયનો ભોગ આપ્યો, તેથી શ્રી નિષ્કલંકી નારાયણ સમક્ષ એઓના કલ્યાણની પ્રાર્થનાએ શુભાશિષ માગી રહ્યો છું; શ્રી જીએ યુવકને સદા સર્વદા સત્પંથી સુખી, માન આબરૂ સાથે રાખે. 'તથાસ્તુ.' "બોલો શ્રી નિષ્કલંકી નારાયણની જય."

લી. સદાનો શુભેચ્છક,
"ખાકી."

સત્પંથનું સ્વરૂપ.

૧, ટેક. ૨, પ્રતિજ્ઞા. ૩, નિયમ.

૧, ટેક એટલે.

૧, સત્ય. ૨, પુરૂષાર્થ. ૩, પ્રેમ. ૪, સમાન ભાવ. ૫, ક્ષમા.

૨, પ્રતિજ્ઞા.

૧, સત્પંથના નિયમોનું પૂર્ણપણે પાલન. ૨, બાળકોને સત્પંથની કેળવણી અપાવરાવવી. ૩, અંધ શ્રધ્ધાનો ત્યાગ.

૩, નિયમ.

૧, 'શરીર શુધ્ધિ. ૨, હૃદય શુધ્ધિ. ૩, વ્રત. ૪, ઉપાસના. ૫, ધ્યેય.

૧, શરીર શુધ્ધિ એટલે લાશ, સુતક (રજસ્વલાથી મરણ પર્યંતના સ્નાનાદિ પ્રયોગો) શ્રી ઇમામ ગોરની આજ્ઞા પ્રમાણે ઉતરાવવા, તથા પાળવા.

૨, 'હૃદય શુધ્ધિ' એટલે માદક પદાર્થોનો ત્યાગ, (લશણુ, ડુંગળી, હીંગ, તમાકુ, અફીન, ગાંજો, ભાંગ, તાડી, માંસ, મદિરા, વ્યાજ* ગળી આદિ) સર્વ પદાર્થો શ્રી ઇમામ ગોરની આજ્ઞા પ્રમાણે ત્યજવા.

૩, 'વ્રત' એટલે 'શુક્રવારી બીજ અને દશાંશ' શ્રી ઈમામ ગોરના વચન પ્રમાણે પાળવી, અને દેવી.

૪, 'ઉપાસના' એટલે 'સંધ્યા એટલે ચાર વખત' પૂજા–ઘટ પાટાદિ યજ્ઞ વિધિ. શ્રી ઈમામ ગોરની વાણી અનુકુળ કરવી.

૫, 'ધ્યેય' એટલે 'આજ પ્રચલીત સમયના ધ્યેય પુરૂષ, શ્રી નિષ્કલંકી નારાયણ,' એનેજ પરમ નિરંજનના નુર (આદ્ય પુરુષ), રૂપ સમજી પૂરી રીતે શ્રી ઈમામ ગોરના વચનાનુસાર માનવું.

---

* ગળી એટલે ગળીએર રંગ, ગળીનાં રંગમાં રંગાએલ.

realpatidar.com

અનુક્રમણિકા.

વારિ યજ્ઞ માટેના થોડાંક હવિ.

ફુલ, પાન, સુવા, ચંદન, કેસર, અબીલ, ગુલાબ, કસ્તુરી અંબર, સુખડ, અક્ષત, અત્તર અને સુગંધી દ્રવ્યો.

યજ્ઞ માટે પ્રસાદ.

૧ શ્રીફળ, સાક, ભાજી, સુકો મેવો, લીલા મેવો, અનાજ, સ્વદેશી (પવિત્ર) ખાંડ, દુધ.

શ્રી સદ્દ્ગોર બ્રહ્મા ઈંદ્ર ઈમામશાહ વાચા.

શ્રી યોગવાણીનું જ્ઞાન.

કોણ સિંહાસન કહોરે બ્રહ્માજી ? અને કોણ નગરીમાં રહેશો ?
કોણ ઠેકાણે અસ્થાન પુજાવો ? આજ કોણુતે સાચું તિરૂથ કહિએ ?
રે યોગેશ્વરો ! પણ અમને છે ગોર નરની આશા ! ॥ ૧ ॥

કોણુ ઠેકાણે તમે પ્રગટ રેહશો ! અને કોણુસે વેદ ભણાવો ?
કોણુ વિવેકની વાચાહો પાળો ? તમે કોણુસે જાપ જપાવો ?
રે યોગેશ્વરો ! પણુ અમને છે ગોર નરની આશા ! ॥ ૨ ॥

અમે કોણુસે તિરૂથે પાપ છૂટીએ ? અને કોણુસી જયોત લઇએ ?
કયાંહાંરે જઇને અમે ગુનાહરે ગુજારીયે ! અમને તેનાં તે સાસા ટાળો.
રે યોગેશ્વરો ! પણુ અમને છે ગોર નરની આશા ! ॥ ૩ ॥

સેજે તે જ્ઞાન સદ્દગુરુ મુખે દેજો; ગત તિરૂથમાં ગુનાહ પરહરો ?
આજ પશ્ચિમ દિશા બેસી જાપ ઓચરજો, તમે બીજ શુક્રવારી કરજો !
રે યોગેશ્વરો ! પણુ અમને છે ગોર નરની આશા ! ॥ ૪ ॥

[1]ઈમામપુરી નગરીમાં હમો પ્રગટ બેઠા ! ત્યાં ગોર નર બેઉના છે કેડા[2]
અનંત કરોડી જીવ તારવા આવ્યા, ત્યાં કરશું તે યુગના નિમેડા !
રે યોગેશ્વરો ! પણુ અમને છે ગોર નરની આશા ! ॥ ૫ ॥

---

૧ ઇમામપુરીનરઅલી મહંમદશાહ અને તે પછીના ચાર ઇમાંમ રહ્યા છે તથા હવે આવનારા ચારે ઇમામ એજ સ્થાને થાશે, તે સ્થળ, પીરાણા. ૨ કેડા=પગરવ, પગે ચાલતાં પડેલો ચીલો, પગનો ઘસારો, પગે ચાલતાં મારગની એંધાણી, પગદંડો.

અથર્વવેદી અમો રામ રેહમાના ! સહી નર ને નારાયણુ !
ચારે તે યુગમાં ચાર દિશારે પૂજાવી ! અમને કરણુ કલફમાં સૌ જાણે !
રે યોગેશ્વરો ! પણુ અમને છે ગોર નરની આશા ! ॥ ૬ ॥

[૩]સોળ કળાશું અમે જયોતિ પ્રકાશી ! છત્રીસે આશન[૪] લાવ્યા !
[૫]હિમપુરીમાં હાજર મિજલસના મેળા, ત્યાં પાંચમો વેદ[૭] ભણાયા !
રે યોગેશ્વરો ! પણુ અમને છે ગોર નરની આશા ! ॥ ૭ ॥

કુંવારાકા [૬]ક્ષેત્ર માંહે મંડાણુ માંડયું ! અને ત્યાં પાપ ધરમ[૭] તોલાશે !
જે કોઇ આવી નર આકારને નમશે, તો તેના પાપ તે પરલે થાશે.
રે યોગેશ્વરો ! પણુ અમને છે ગોર નરની આશા ! ॥ ૮ ॥

ઘટ ને પાટ તમે સાચે મને પૂજો ! સોળ કળા તે ઘટમાં આવે !
જાંબુરે દ્વીપમાં યોગેશ્વર બેઠા ! તે [૯]સાદ શબ્દનાં છે સાથી.
રે યોગેશ્વરો ! પણુ અમને છે ગોર નરની આશા ! ॥ ૯ ॥

ભણે પાત્ર બ્રહ્મા ઇંદ્ર ઇમામશાહ તમે સુણો યોગેશ્વરો !
અમે નિરંજન ઘરથકી આવ્યા !
આગે કૃષ્ણરૂપે અમે કરુણાઓ કીધી, અમમાં ગોરનર બેઉ સમાયા.
રે યોગેશ્વરો ! પણુ અમને છે ગોર નરની આશા. ॥ ૧૦ ॥

---

૩ સોળ કળાશું જયોતિ પ્રકાશી=શ્રી શાહ (નર) નો વંશ. સોળ કળા સહિતની જયોતિ (તેજ) પ્રકાશિત પૂર્ણપણે કરેલ. ૪ છત્રીસે આશન લાવ્યા=સોળ કળાવાળો પ્રગટ શાહનો વંશ શ્રી અલીથી છત્રીસમા ઇમામ (શ્રી ઇમામ અશરફશાહ બાવા) સુધી અતૂટ પ્રગટ કરેલ. ૫ હિમપુરી=હિમની નગરી, શાન્તિનું સ્થાન, પીરાણા. ૬ હાજર મિજલસના મેળા=હંમેશાં મહાદન સુધી દરેક સમયે શ્રી ગોરનરના ગુપ્ત અગર પ્રગટ મેળાપનું સ્થાન પીરાણા. ૭ પાંચમો વેદ=વેદ સમો મહામંત્ર, ઇશ્વરી વાણી, શ્રી હરિને ઓળખવાનો ભેદ. ૮ કુંવારકા ક્ષેત્ર=કુંવારકા પૃથ્વીનું ક્ષેત્ર, પીરાણા. ૯ પાપ ધરમ તોળાશે=મહા પ્રલયના છેવટના દીવસનો હિસાબ તોળાવવાનું સ્થાન. ૧૦ સાદ શબ્દનાં છે સાથી=સાદ=અવાજ (વાણી) ના તથા શબ્દ=મંત્રનાં સાથી=સાથે રહેનાર. ખુલાસો કરતા હંમેશાં સાથે રહેનારાનું સ્થાન.

આરતી મોટી શ્રી નિષ્કલંકી નારાયણની.

શ્રી નુર સદ્દગોર વાચા.

જાહેર દેવ જંબુદ્વીપમાં બેઠા; ભાગ્ય જીનુકા જેણે નજરે દીઠા,
હરહર સદ્દગુરૂ સેહદેવ તુમકું દીયારે બતાઇ, ચૌદ ભુવનમાં હુઇરે વધાઈ;
આરતી કીજે નિષ્કલંક તુમારી. ॥ ટેક ॥
*ષટ્ દર્શન માંહે સૂન પૂજાએ, સત્ય ધરૂમકા કોઇ મરૂમ નાં
પ –આરતી–૧
સત્ય ધરૂમકી રાહ બતાઇ, તેત્રીસ ક્રોડી દેવમાં હુઇરે વધાઇ–આરતી–૨
અનહદ વાજા વાજીંત્ર વાજે, અકળ સ્વરૂપ દેખી દુનિયા લાજે–આરતી–૩
લાજ મત ધરો તમે હરિના જન, ભક્તિ કરો તમે નિર્મળ મન–આરતી–૪
કર્તાયુગ, ત્રેતાયુગ, દ્વાપર કલયુગ જોય, અજંપા જાપ વિના
મુક્તિ ના હોય !–આરતી–પ
પહેલીરે આરતી કર્તાયુગે વધાઇ, ચાર રૂપેરે હરિ મચ્છ, કુર્મ
વ્યારાહ, નૃસિંહ અવતારી–આરતી–૬
ચાર રૂપેરે ચાર દાણુવ છેદ્યા, પાંચ કરોડી ભક્ત પ્રેહલાદ સિધ્યા–આરતી–૭
ઋગુરે વેદના વારારે વરત્યા, અમર ભેદ કોઇ મુનિવર પરખ્યા–આરતી–૮
બીજીરે આરતી ત્રેતાયુગે વધાઈ, ત્રણ રૂપેરે હરિ વામન,
પરશરામ, રામ અવતારી–આરતી–૯
ત્રણ રૂપેરે ત્રણ દાણુવ છેદ્યા, સાત કરોડી રાજા હરિચંદ સિધ્યા–આરતી–૧૦
યજુર વેદના વારારે વર્ત્યાં, અમર ભેદ કોઇ મુનિવરે પરખ્યા–આરતી–૧૧

---

* ષટદર્શન=૧ જોગી, ૨ જંગમ, ૩ સેવડા, ૪ સન્યાસી, પ દરવેશ, ૬ બ્રાહ્મણ, સત્વ હીણ, આ છો દર્શ માત્ર મિથ્યા વેશ કરનારાને કહ્યાછે.

ત્રીજીરે આરતી દ્વાપરયુગે વધાઇ, દ્વોય રૂપેરે હરિ, કૃષ્ણ બુદ્ધા
અવતારી–આરતી–૧૨
દ્વોયે રૂપેરે દ્વોય દાણુવ છેદ્યા, નવ કરોડી રાજા યુધિષ્ટિર સિધ્યા–આરતી–૧૩
સામરે વેદના વારારે વર્ત્યા, અમર ભેદ કોઇ મુનિવરે પરખ્યા–આરતી–૧૪
ચોથીરે આરતી કલિયુગે વધાઇ, એક રૂપેરે હરિ નિષ્કલંકી
અવતારી–આરતી–૧૫
એક રૂપેરે એક દાણુવ છેદશે, બાર કરોડી ભક્ત કમલા કુંવર
સીધશે–આરતી–૧૬
અથર્વવેદના વારારે વર્ત્યા, અમર ભેદ કોઇ મુનિવરે પરખ્યા–આરતી–૧૭
યુગ પ્રમાણે જાપ શોધીને લઇયે, તન, મન, ધન, ગુરુ
ચરણે દઇયે–આરતી–૧૮
ઋષિવરને કાજે ગોરનર વારોવાર આવ્યા, શોધ્યા તેને સદ્દગોર
પ્રગટ પાયા–આરતી–૧૯
ધણીરે નર મહંમદશાહ ઉપર છત્ર ઢળાશે, અનંત કરોડી
જીવના કારજ થાશે–આરતી–૨૦
સાંજ સમેરી તમે જપો મેરે ભાઇ, એરે આરતી નુર સદ્દગોરે ગાઇ–આરતી–૨૧

બોલો શ્રી સદ્દગોર ઇમામશાહ બાવાની જય.

શુદ્ધિ પત્ર.

પૃષ્ટ	ઓળ	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૧	૧	યજ્ઞવિધી	યજ્ઞવિધિ
૧	૬	બિસ્મિલ્લાહ	બિસ્મિલ્લાહ્
૧	૬	હિર્ંદમાં	હિર્ંદમાં
૧	૭	પ્રમાત્માની	પરમાત્માની
૪	૧૮	મેગની	મેઘની
૬	૧૩	નીત્ય	નિત્ય
૬	૧૩	દીદારી	દિદારી
૬	૧૩	મુનીવર	મુનિવર
૭	૬	મહમદ	મહંમદ
૮	૭	અર્થ	અર્થ.
૮	૯	સદ	સદ્
૮	૧૦	વીષ્ણુ	વિષ્ણુ
૧૦	૨	જાય	જાપ
૧૨	૧	જાય	જાપ
૧૨	૧૩	એની	એવી
૧૩	૩	સદ્ગાર	સદ્ગોર
૧૫	૧૧	આદ્ય વિષ્ણુ નરઅલી મહમદશાહ	આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નરઅલી મહંમદશાહ.
૧૬	૨	'આ બંદા ગુન્હેગાર' પછી વાંચવું.	'બક્ષો ગુન્હા લાખ'
૧૬	૪	મહેદી	મેંહેંદી.
૧૬	૨૨	સેહેલું	સેહેલી
૧૯	૮	ધધુકાર	ધંધુકાર

૨૦	૮	સિહાસને	સિંહાસને
૨૦	૧૮	ભક્ષણુ હાર	બક્ષણુ હાર
૨૧	૫	દુર	દૂર
૨૧	૮	સત્યવાત બીજુ	સત્ય વાત, બીજું
૨૧	૧૨	૨૫ હીત જુદાઈ	૨૫ હીત=જુદાઇ
૨૮	૨	અર્જુલ્લાહકો	અર્જુલ્લાહકો
૩૧	૧૦	રૂહ	રૂહ
૩૧	૧૫	છાઈ	છાપ
૩૧	૧૮	અ ।। માં રૂપી ઝવેરાત	આત્મરૂપી ઝવેરાત
૩૨	૧૮	પૂજતે	પૂજને
૩૩	૪	બ્રહ્મા ।।	બ્રહ્મ ।।
૩૫	૩	ઘટમાં દેવ	ઘટે દેવ
૪૮	૧૩	ઉત્તમ ઉણું	ઉત્તમ પણું
૫૭	૧૬	ન્યામન	ન્યામનં=
૫૮	૧૧-૧૨	કામ કર્તવ્યથી	કામ કર્તવ્ય ઉપર
૫૮	૧૭	બવિહારી	બલિહારી
૬૭	૧૪	(૯) યુગ	નવ (૯) યુગ
૭૦	૧૫	વશતો	વંશ તો
૭૨	૧	અયજ પાલે	અજય પાલ
૭૩	૬	મુર્તુઝી	મુર્તુઝા
૭૪	૭	સયદ	સૈયદ
૭૪	૮	સયદ	સૈયદ
૭૪	૧૦	સયદ	સૈયદ
૭૪	૧૧	નીઝીર શાહ	નીઝાર શાહ
૭૪	૧૩	સયદ	સૈયદ
૭૪	૧૩	સયદ	સૈયદ
૭૪	૧૪	સયદ	સૈયદ
૭૯	૬	માસુમ	માઅ્સુમ
૮૭	૧૩	લોહ લખવાની	લોહ=લખવાની પાટી
૯૦	૧૬	અથર્વવેદ ન માનારા	અથર્વવેદને માનનારા, અથર્વવેદને અનુકુળ.
૯૫	૪	ખાર	ચાર

૯૬	૩	કલરૂ	કલકૂ
૧૦૦	૧૭	બાલગોપાલની	નર નારી બાલ ગોપાલની
૧૦૯	૧૭	જધ બે સ્થળે	જંધ બે સ્થળે
૧૧૧	૪	શાહની	સાની (બીજી)
૧૨૦	૧૭	હમામ	છમામ
૧૨૯	૧૮	આક્રમત	આકબત
૧૩૭	૧૮	હીણુ	હીણા.
૧૫૨	૧૮		મુલતાનની ઘડી=શ્રી ગોર ને નર એ બન્ને કળાયુકત પીર શ્રી શમ્સદીન જ્યારે પુથ્વી પીઠે રમતા હતા, ત્યારે મુલતાન(પંજાબ) ના બાદશાહનો દીકરો સજીવન કર્યો, પોતાના શરીરની ખાલ સ્વહસ્તે ઉતારી, સુર્ય નભેથી ભોમે ઉતાર્યો, સ્વર્ગ ભૂમિએ ઉતારી, તે ઘડી. તેમ શ્રી મહાબ્રહ્મ સદ્‌ગોર છમામશાહ બાવાએ બાળરૂપે મુલતાનમાં ઘણા પરછા પૂરેલા, શ્રી પીર કબીરદીન બાવાનાં અવસાન સમયે કસ્મોરાથી પલક વારમાં મુલતાને આવ્યા, વાટમાં જનાજો રોકી શ્રી પીર કબીરદીન પાસે જનાઝામાંથી સાકર, માળા, કોલ લીધો, યોગિયો દર્શાશ્વ લાવેલા તેમને ગોરની કળા (જ્યોત, ગંગાદિ) દેખાડી દર્શાશ્વ લીધા, તે ઘડી.

(મુલતાન=મુલ સ્થાન=જ્યાં ગોર નર રેહતા હોય તે સ્થાન=પીરાણા. જે ઘડીએ મહાનંદ રચાશે, સાહેબ લેખાં લેશે તે ઘડી.)

૧૬૧	૧૧	મહા	મંદા
૧૬૬	૬	ચરી	×
૧૬૭	૧૮	કુત્તા	૧૦ કુત્તા
૧૭૦	૩	આસમાનના	આસમાનની
૧૭૨	૯	શ્રા	શ્રી
૧૭૬	૫	દ્દ	દૂંદ
૧૮૩	૧૭	સુલ્હાન	સુભ્હાન
૧૮૩	૧૮	સુલ્હાનં	સુભ્હાનં
૧૮૮	૧૬	સજનહાર	સર્જનહાર
૧૯૯	૧૫	અલ્લહ	અલા
૧૯૯	૧૮	ખુદસાલ	ખુર્દસાલ
૧૯૯	૨૬	શાહોબોદીન	શાહાબોદીન
૨૦૧	૧૦	અવતર્યાં	અવતર્યો
૨૦૭	૧૮	સનાતની	=,રક્ષાયેલો
૨૨૨	૬	એજીલને	એ જીવને
૨૨૨	૮	બક્ષોજી	બક્ષોજી ॥
૨૨૩	૧૩	જાણુ	જાંણુ
૨૪૯	૧૬	યહાં કરણી	યહાં કુચ્છ કરણી
૨૬૨	૧૪	મહમદ	મહંમદ
૨૬૭	૪	'નરઅલી નિરંજન નામ'	પછી નર્બા નુર સદ્દગોર તમારી દુઆ'.
૨૬૮	૬	તે લેહતવંમ્	તે નર લેહેત વંમ્

વાંચનાર મહાશયોને વિનંતી.

આ પુસ્તકમાં દ્રષ્ટિદોષે ઉપર બતાવેલ ભૂલો રહેલી છે. અને તેમાંએ અમારી નજરે ના ચઢતાં એ વિના પણ બીજી ભૂલો રહી ગઈ હોય, તો તે સર્વ સુધારી પુણ્યના ભાગમાં સામીલ થવું, શુદ્ધિપત્રક સિવાય ભૂલો જે જુઓ તે પ્રકાશકને જાણ કરવા મહેરબાની કરશો, જેથી બીજી આવૃત્તિમાં ભૂલો રહેવા ના પામે.

ચેતવણી.

આ પુસ્તક જે મહાશયોના કરકમલને દિપાવતું હોય તે સુજ્ઞ જનોએ આ પુસ્તકને જેમ-તેમ જ્યાં-ત્યાં ન મૂકી દેતાં, આ વેદ વાણીના પુસ્તકને શ્રી પ્રભુ તુલ્ય અદબે સાવધાનપણે સાચવી યોગ્ય સ્થાને અદબ સચવાએ તેમ મૂકવું.

પ્રસ્તાવનાનું શુદ્ધિપત્ર

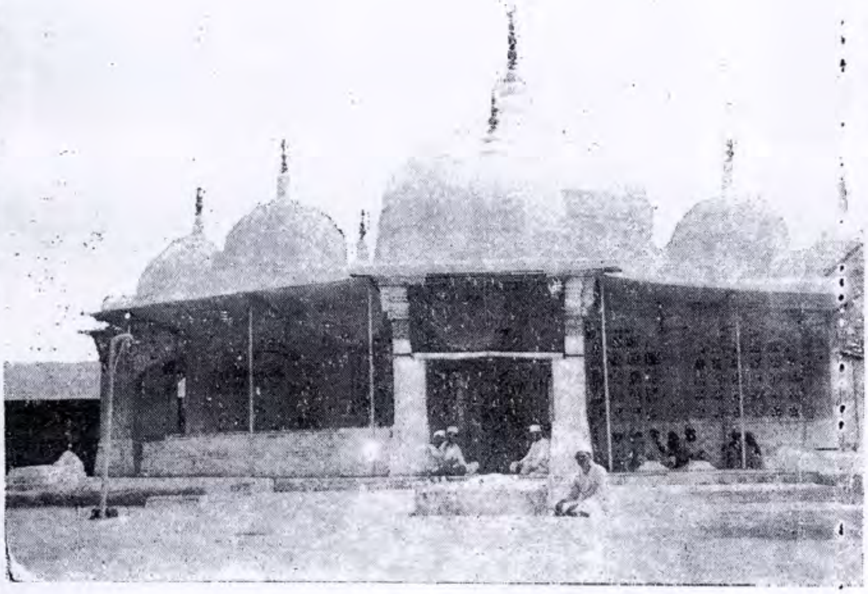
પુષ્ટ	ઓળ	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૨૨	૫	સૈનિક	નૈનિક
૨૩	૨૯	ત્યાની	દયાની
,,	૩૦	કડી	કઢી
૨૪	૭	લાવો	લાવી
,,	૨૩	કાળ	કાર
૨૬	૧૮	જતાં	થતાં
૨૮	૧૦	રસની	રસતની
૨૯	૧૫	હરિફો	હરિફો
,,	૧૮	શંખે વૈદ	શંખવે વેદ
૩૦	૩	તેની	તેના
,,	૧૬	વાલા	સાથે
,,	૨૭	સિદ્ધાંતો	સિદ્ધાંતો
,,	૨૮	ગાથી	ગાદી
૩૧	૧૮	શ્રી હરિનાં શરીરો તો	શ્રીહરિના શરીરનો
૩૨	૧૦	શ્રી કૃષ્ણને (એ પછીથી ૧૧મી લાઈનમાં જેટલા માને છે.) એટલા અક્ષરો કાઢી નાખવા.	
,,	૨૩	થએલ	થએલને
,,	૨૪	વહેવાર	વેહેર
૩૪	૧૬	અને	એને
૩૬	૨	નિઝાર	નિઝારને
૩૮	૪	માળી	બાળ
,,	૨૬	ઘરથી	ઘર
૩૯	૨૪	બાવાનો	બાવાઓ
,,	,,	પંજાબ ઘણો દૂર	પંજાબથી ઘણે દૂર
,,	૨૭	સુક્રત	સુપ્રત

,,	૨૯	સદર ઇમામ શાહ	પીર ઇમામ શાહ
૪૦	૨૦	વરસોતો તોસરવાળે	વરસોનો જો સરવાળો
૪૧	૮	એ	×
,,	૨૧	ઓછી	પાછી
,,	૨૫	મુડીયુમાં	પુડીયુમાં
,,	,,	,,	,,
૪૨	૩૦	એક	અનેક
૪૩	૨૭	વર્ષ	વર્ષિ
૪૪	૩	રચના ફરી	રચના આમ ફરી
૪૬	૨	વિષા હરિ	વિષ અહારે
૪૭	૧૯	હતો ।	હતો.
,,	૨૮	શર્વત્રની	સર્વત્ર
૪૮	૧૯	સાંઢ	સાંઢણીનું
,,	૨૬	જનાહામાથી	જનાજામાંથી
,,	૨૯	કુંવર તેજીવન એશુ	કુંવરને જીવન અર્પ્યું
૪૯	૨૦	રસાલા	રસાલાના
૫૦	૨૯	રહેવા	સહ
૫૧	૨	તે આડે આવતા	ને આડે આવતો
,,	૬	ચલાવતો	ચલાવવો
,,	૧૪	સમજનારાઓનો	સમજનારાઓના
,,	૧૭	ધર્મ વડે	ધર્મને નામે
,,	૧૮	સત્પંથ થતાં	સત્પંથનાં
૫૨	૨૨	ઘણાજ	ઘણોજ
૫૬	૨૭	કેટલીક	કેટલાક
૫૭	૨	શત્રુઓ	શત્રુઓના
૬૫	૧૫	દ્રાષ્ટ	દ્રષ્ટિ
૭૪	૨૧	૧ ઇમામપુરી	ઇમામપુરી=

સૈયદ સત્પંથી.

બાવા સાહેબ અહમદઅલી ખાકી.

ચું હકિકે રૂએ શમ્સોકી રસીદ, શમ્સ ચહારૂમ આસમાં સરદર કશાદ.

સર્વ હક્ક સ્વાધિન.

શ્રી ગોર અને નર (બ્રહ્મા અને વિષ્ણુ) એ બન્ને એકરૂપે.

બ્રહ્મા વિષ્ણુ મિશ્ર એક સ્વરૂપે

શ્રી મહાપ્રભુ સત્પંથના સહાયક, સત્પંથના શાન્તિદાતા, સત્પંથના સરજક.

શ્રી સૈયદ પીર શમ્સ તબ્રેજી સાહેબ વિષે બે બોલ.

મવલાના જલાલોદીન રૂમીનું હૃદય દર્શન.

આફતાબ આમદ દલીલે આફતાબ,
ગર દલિલૂત બાયદ અઝૂ વ્ય 'રૂ' મતાબ. ૧

અર્થ—આ એકજ મુલ અખંડ પ્રકાશ પ્રસારક સવિતા નારાયણ આવ્યો છે, કે જેનું દ્રષ્ટાંત આપતો એટલે જેના પ્રકાશના પડછાયાથી પ્રકાશતો ચતુર્થ ભોવનવાશી સૂર્ય મૃત્યુલોકમાં પ્રકાશે છે, તે ત્રીલોકી પ્રકાશક મહા સવિતાનારાયણ [પ્રભુ] પધાર્યાં છે, એઓશ્રી કનેથી પ્રસાદી [મહા અખંડ પ્રકાશ એટલે આતમ જ્યોતિ] મેળવવી હોય, તો એઓશ્રીને શરણે શિષ **નમાવી આધિન રહે.**

અઝલ્ય અઝ શાયા નિશાની મીદેહેદ,
શમ્સ હરદ્દમ નુર જાની મીદેહેદ. ૨

અર્થ—ખાસ એઓશ્રીનું કે એમના પડછાયા [વંશ] નું ધ્યાન ધરતો રહેતો એ મહા સમર્થ પ્રભુ શમ્સ સર્વ કાળે સર્વ જીવોનો પ્રકાશક [પ્રેરક] હોવાથી સર્વને અખંડ પ્રકાશિત રાખે છે. [મોક્ષ માર્ગ આપે છે.]

શાયાખ્વાબ આરદ તુરા હમચું સમર,
ચુંબર આયદ્ શમ્સ અઝ શકકુલ કમર. ૩

અર્થ—સ્વપ્નમાં એઓશ્રીના પડછાયા [વંશ] નો ભાસ પણ થાએ, તો એ મહા ફળદાઈ છે. અને જો એ મહાપ્રભુ શમ્સનો સાક્ષાતકારતો અખંડ બ્રહ્મપણું છે.

ખુદ ગરીબે દર જહાં શું શમ્સ નેસ્ત,
શમ્સ જાં બાકીસ્ત કુરરા અમ્સ નેસ્ત. ૪

અર્થ—મહા ઋષિયો, મુનિયો અને સર્વ પવિત્ર પુરૂષો ધ્યાન ધરી ધરી મથી રહેવા છતાં, ધ્યાનમાં કે લક્ષમાં નથી લઇ શકતા, એવો આશ્ચર્યજનક અજોડ નિત્ય નવિનતા પ્રગટાવનાર અલ્બેલો મહાપ્રભુ શમ્સ અસંગ છે, એના જેવો બીજો કોઇ ત્રિલોકમાં નથી, એ મહાપ્રભુ શમ્સ અખંડ, અમર, અવિનાશી છે, છતાં આંધળા [અજ્ઞાની] ને મદ્દ, મોહનાં પડળે [એઓશ્રીને ઓળખતા નથી.] નથી જોઇ શકતા.

શમ્સ દરખારિજ્ અગરચે હસ્તફર્દ,
મી તવાં હમમિસ્લે ઓ તસ્વિર કરર્દ. ૫

અર્થ—એઓશ્રી મહાપ્રભુ શમ્સ પોતે એઓથી વિમુખોના સમુહોમાં એકલો વશી રહેલો દેખાય છે, [રાક્ષસોનાં મંડળમાં એકલો હોય] છતાં એ મહાપ્રભુ સર્વ સમર્થ કાગળ ઉપર ચિત્રેલ પુતળાઓ સમાન વિમુખોને ફેડી નાખવા [ફેડવા] સમર્થ છે.

લેકેઆં શમ્સે કે શુદ મસ્તશ અશીર,
ન બુદશ દર ઝહન ખારિજ નઝીર. ૬

અર્થ—પ્રેમનો ઉત્પાદક મુલ પુરૂષ, પ્રેમરૂપ શ્રી શમ્સ મહાપ્રભુ પોતાના પ્રેમ આવેશમાં બંધાઈ રહેલ હોવાથી, એના અમોઘ પ્રેમી હૃદયમાં શત્રુત્વ [ઉંચ, નીચ] ખાર, ઝેર છેજ નહિ.

દરત સવ્વર જાત ઓરા ગંજ ગો,
તાદર આયદ દર તસવ્વર મિશ્લઓ. ૭

અર્થ—એ અલક્ષાલક્ષ મહાપ્રભુના શરીરનું ધ્યાન ધરતો હોય તો, એને તત્વતાનો ભંડાર [ખજાનો] ખાણ [અકથ તત્વતા, મુળ પરમ સાત્વિક તત્વની માતા] કહીશ, ત્યારેજ તારો ધ્યેય શુદ્ધ થયો ગણાઈ, તેનાં સ્વરૂપનું જ્ઞાન થશે.

શમ્સ તબ્રેઝી કે નુરે મુત્લક અસ્ત,
આફતા બસ્તો ઝ અનૂવારે હક્ક અસ્ત. ૮

અર્થ—શ્રીમાન્ મહાપ્રભુ શ્રી શમ્સ તબ્રેજી અમરત્વનું મુળ તત્વ છે. એઓશ્રીજ પોતે મુલ સવિતાનારાયણ, સત્ય પ્રકાશકજ છે. [દ્રષ્ટાંતમાં]

ચું હદિસે રૂએ શમ્સો દીં રશીદ,
શમ્સ ચાહર્રૂમ આસમાં સરદર કશીદ. ૯

અર્થ—શ્રીમાન્ મહાપ્રભુ મુલ સવિતાનારાયણના શ્રી મુખની આજ્ઞા પહોંચતાંજ, ચતુર્થ ભોવનવાશી સૂર્યે પોતાનું શિષ એઓશ્રીના ચરણ સરોજમાં અર્પિ દીધું.

વાજિબ આમદ ચું કે બરદમ નામેઓ,
શરે રમ્ઝી કર્દન અઝ્ ઈન્આમે ઓ. ૧૦

અર્થ—એથી સિદ્ધ થયું કે સર્વેએ એના નામનું શ્વાસોશ્વાસ સ્મરણ કરવું, એઓશ્રીના ચારિત્રોનું વર્ણન કરવું, એતો એક એઓશ્રીની દયાનો મહા પ્રભાવ છે. [એના ભેદો કોઇ જાણી શકતોજ નથી તો વર્ણવી પણ ક્યાંથી શકે ?]

(મનસ્વીમાલાના રૂમ દફતર ૩)

આ કવીતા રચનાર જલાલોદીન રૂમી શ્રીજી શમ્સ તબ્રેજીના શિષ્ય હતા. હાલના અને તે સમયના મોલવીયોમાં અગ્રગણ્ય મોલવી હતા. એઓશ્રીનાં કથનો અજોડ અને અમૂલ્ય હોવાથી હાલ પણ ઉપદેશતી વેળા દ્રષ્ટાંતોમાં હાલના મોલવીઓ એમનાજ વચનામૃતોનો ઉપયોગ કરે છે.

સ્વામી શ્રી રામતિર્થના અંતરના ઉદ્‌ગારો.

તા. ૧ માર્ચ સને ૧૯૦૩ ના રોજ 'સાન ફ્રાન્સીસ્કો (અમેરિકા)માં આપેલું ભાષણ.

સત્યનો માર્ગ અથવા સત્યનો પ્રદેશ.

× × × ×

× × × ×

એક હિન્દુ (રામાયણ) શાસ્ત્ર, જેમાં * **જગતના નહિ તો હિન્દુસ્તાનના એક મહાન શુરવીર ભગવાન રામચંદ્રની** જીવન લીલા લખેલી છે. તેમાં કહ્યું છે કે જયારે રામચંદ્રજી સત્યની શોધમાં નીકળી પડયા ત્યારે સર્વ પ્રકૃતિઓએ દાસત્વ સ્વીકાર્યું હતું. એમાં લખ્યું છે કે વાનરોએ લશ્કર પૂરૂં પાડયું, ખીસ્કોલાઓએ સેતુ બંધ રામેશ્વરનો પુલ બાંધવામાં મદદ કરી, રાજહંસોએ રામના દુશ્મનોનું નિકંદન કાઢવા મદદે આવી પહોંચ્યા, પાષાણ પોતાનો સ્વભાવ ભૂલી ગયા, તેમને સમુદ્રના જળમાં નાખ્યા તે વખતે ડૂબી જવાને બદલે તેમણે કહ્યું કે " સત્યને માટે સત્યવાદીના કાર્યના વિજય માટે અમે ડૂબી નહિ જતાં તરીશું, " પવન અને વાયુ, અગ્નિ, મરૂત વગેરે સર્વ રામની મદદે ખડા રહ્યા હતાં.

× × × ×

× × × ×

હવે રામ, **જગતના એક મહાપુરૂષ બદલે અખિલ વિશ્વના મહાત્માની વાત કહી આ વિષય સમાપ્ત કરશે. એ મહાત્માનું નામ શમ્સ તબ્રેજી છે.** એ મહાત્માના જન્મદાતા પિતાશ્રીનું નામ પીર સલાહોદીન ઉર્ફે ઈસ્લામ હદિક ઉર્ફે નુર સદ્‌ગોર [જેનું સ્થાન રોજો ગિઝનીમાં છે.] હતું. પણ સ્વામીજી અલાઓદીન સાહેબ લખે છે. તે અલાઓદીન સાહેબ તો શ્રી શમ્સ તબ્રેજીનાં શાહની કળાનાં વરદાતા પિતા હતા. તેમને બતાવ્યા છે. શ્રી અલાઓદીન સાહેબની અમર લીલા પછી શ્રી શાહપણાની પદવી શ્રી શાહની ગાદીએ શ્રી અલાઓદીન સાહેબની

---

* શ્રી સ્વામી રામતિર્થના હૃદયમાં શ્રી રામ અને શ્રી શમ્સ તબ્રેજીની પદવીમાં રહેવાની દિવ્યનાનો દ્રષ્ય.

આજ્ઞા પ્રમાણે શ્રી શાહપણું શ્રીજીએજ શોભાવ્યું હતું. અલાઓદીન અને સલાહોદીન બન્ને પીતરાઇ ભાઇ શ્રી ઈમામ ઇસ્માઇલ સાહેબની વંશમાંજ હતા. મનશુર તો એઓશ્રીનાં વંશનો ભક્ત હતો.]

× × × ×

આ મહાત્મા **ક્રાઇસ્ટથી ઉતરતો નહોતો, ઉલટો ઘણી બાબ-તોમાં તેનાથી ચઢિયાતો હતો.** આ મહાત્માનું જીવન બાલપણામાંથી દિવ્યરૂપ હતું, તે પ્રભુમય હતો, પિતાનાથી ઉત્કૃષ્ટ હતો. આ વીરની વાણી દ્વારા એક મહાન ઘણુજ મોટું પુસ્તક રચાયું. કલમને ખડીયા વતી આ પુસ્તક એણે લખ્યું નહોતું, પણ એમ કહેવાય છે કે હરદમ એ બોલતો ત્યારે કવિતાજ નીકળી આવતી; પણ તે કવિતા તમારા અમેરિકન કવિઓ જેવી નહોતી, કવિતાના સત્ય સ્વરૂપમાં તે કવિતા હતી, માત્ર પરમાત્મા રૂપજ હતી. તે દિવ્ય વિચારોથી પરીપૂર્ણ હતી, તેનો દરેક શબ્દ સુવર્ણ સમાન છે.

એ પુરૂષ વિષે એક બીજી વાત પણ ખાસ જાણવા જેવી છે. એક સમય કેટલાક મનુષ્યો સરકસ જેવા કોઇ તમાશાને અંગે રાજા પાસે આવ્યા, રાજા ખેલોથી આનંદ પામ્યો ને તેમને એક હજાર ડોલર આપ્યા; પણ પાછળથી રાજાને પશ્ચાતાપ થયો; કારણ કે દરરોજ આવા નકામા ખેલોમાં હજારો ડોલર ફેંકી દેવા તે તેને વ્યાજબી લાગ્યું નહિ. જેથી રાજાએ પૈસા પાછા લેવા માટે એક યુક્તિ કરી ને કહ્યું કે તમો સિંહનો વેષ લઇને આવો, ને જો તે વેષ આબેહુબ ભજવી બતાવશો તો આથી પણ વધારે ઇનામ આપીશ; પણ જો બરાબર ભજવાશે નહિ તો તમારી માલ મિલ્કત ધન દોલત સર્વ જપ્ત કરવામાં આવશે, આ ખેલાડીઓ તેમ કરી શકયા નહિ ને રાજાને ખુશી કરી શકયા નહિ. હિંદુસ્તાનમાં જે પ્રાણીનો વેષ લેવામાં આવે છે તે પ્રાણી જેવી રીતે હાલે, ચાલે, ખાય, પીયે, તે પ્રમાણે કરી બતાવવામાં આવે છે; પરંતુ સિંહનું રૂપ તેઓથી લઇ શકાતું નથી. આ લોકો આપણા મહાત્મા પાસે આવ્યા ને તેની આગળ રુદન કરવા લાગ્યા, વાર્તામાં કહ્યું છે કે **આ મહાત્માને અખિલ વિશ્વમાં અભેદ હોવાને સર્વમાં પોતાનેજ જોતો હતો** તેને આ લોકોની દયા આવીને તેમને કહ્યું. "ધૈર્ય રાખો; કારણ હું પોતેજ સિંહ રૂપ થઇને આવીશ; હું પોતેજ એ પ્રયોગ કરી બતાવીશ." × × ×

બીજે દિવસ રાજા સભામાં આ પ્રયોગ જોવા બેઠો હતો. તે વખતે એકાએક વિદ્યુતની ત્વરાએ ખરેખરો સિંહ કૂદીને મેદાનમાં આવ્યો. સિંહે ગર્જના કરવા માંડીને રાજાના બાળને ઉચકી ફાડી નાખ્યું, પછી બીજું બાળક લીધું ને ઉંચે આકાશમાં ફેંક્યું. **આ મનુષ્ય ખરેખરી રીતે પરમાત્મા હતો.** " તેને મન હું એક નિયંત્રીત થએલો દેહ છું " એ વાત સ્વપ્નાવત્ ભૂતકાળની થઈ હતી. એવા શબ્દોમાં તેને કોઇ અર્થજ લાગતો નહિ. જે ઇશ્વરે સિંહરૂપ દર્શન દીધું હતું તે ઇશ્વર તે પોતેજ હતો. પ્રયોગ પૂર્ણ થયો. સાધુ તે બાળકને મૃત્યુ પમાડી ચાલ્યો ગયો; તેઓને દેહાભિમાન હોતુંજ નથી. × × × × પરંતુ અહીં રાજા ક્રોધાયમાન થયો હતો. તેના હજુરીયાઓ, રાજ્ય સેવકો પણ ક્રોધથી વ્યાપ્ત થયા હતા ને આ પુરૂષ ઉપર વેર લેવા તત્પર થયા, તેથી તેની પાસે જઈ બોલ્યા, " સાહેબ! આ બાળકને પુનઃ જીવન આપો, જો તમે એને મૃત્યુ પમાડયો છે તો હવે પાછો જીવતો પણ કરો. " ક્રાઇસ્ટ પણ મૃત્યુ શય્યા પર પડેલમાં ચેતના લાવતો હતો. " કુમ્એઇજ નિહ્નાહ " નો અર્થ એ છે કે પ્રભુના નામ ખાતર ઉભો થા, પ્રભુની કીર્તિ વધારીને ચૈતન્યમયથા, પુન; જીવન મયથા. " તેઓએ પ્રભુની ખાતર બાળકને સજીવન કરવા કહ્યું " સાધુ હાસ્ય કરતો હતો, તેણે કહ્યું " પ્રભુના નામ ખાતર ચેતનમય થા. પણ છોકરો જાગૃત ન થયો, અને પળી પણ એજ શબ્દ પણ વૃથા સાધુ હસ્યો ને પછી બોલ્યો;, " કુમ્બીઝીની " મારી આજ્ઞાથી મારા હુકમથી ચૈતન્ય આવો, તરતજ છોકરો આળસ મરડી ઉભો થયો. છોકરો જીવતો થયો તે પણ લોકો આ જોઇને ખમી શકયા નહિ, તેઓ બોલ્યા–" આ નાસ્તિક પોતે જાતે આ માટે માન લે છે. તેને મારી નાખવો જોઇએ. " સાધુને આ વિષે કોઇ પરવા નહોતી. લોકો ખરી હકીકત સમજ્યા નહિ. × × × લોકો તેને જીવતો બાળી મૂકવા તત્પર થયા × × × આ સાંભળી સાધુએ તેજ ક્ષણે × × × પોતાની ચામડી × × × પોતાના શરીર ઉપરથી ઉતારી દૂર ફેંકી દીધી.

(સ્વામી રામતિર્થ પેહેલો ભાગ)

ચામડી ઉતાર્યા બાદ પોતે ચારિત્ર દેખાડવા ગામમા ખાવાનું માંગવાં ફર્યાં. પણ કોઈએ કાંઇ ન આપ્યુ ! એક વૃદ્ધ કસાઈયણ બાઈએ મૌસનો એક કડકો આપ્યો, એ લેઈ ગામમાં કોઇ રાંધી આપે, તેટલા સારૂ ફર્યા પણ નિરર્થક છેવટે તે કાચો મૌંસ રાંધવા ખાતરજ

“ **તું મને શેકી આપ** ” એવા તેઓ શ્રીના હુકમથી સુર્ય નીચે આવવાથી લોકો ઘણા દુઃખી થવા લાગ્યા અનવર કાવ્ય ઉપોદ્ઘાત ૨૭–૨૮–આ ૬

લોકોના દયાર્દ પોકારથી હાથ માહેલું **મૌંસ** જમીન પર મુકતાંજ એ પશુ કે જેનું મૌંસ હતું તે સજીવન થઈ ચાલ્યું ગયું અને સુર્યદેવ સ્વધામે પધારી ગયા.

આ ચિત્ર એજ સમયના દેખાવના છે.

ॐ

સત્યપંથી યજ્ઞાવિધી.

यदद्य त्वी प्रयति यज्ञे अस्मिन् होतश्चिकित्वन्न वृणीमहीह ।
ध्रुवमयो ध्रुवमुता शविष्ठ प्रविद्वान् यज्ञमुप याहि सोमम् ॥१॥

अ० ऋां०, अ०१ सू० १

મુખીની ક્રિયાનો મંત્ર.

ૐ ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રહમાં નિર્રહીમ

અર્થ:-પ્રમાત્માની આજ્ઞાથી! આદરૂં છું દયાળુ પરમાત્માના નામથી જે સદાનો કૃપાળુ છે.

સદ્[1] ગોર[2] પાત્ર[3] બ્રહ્મા[4] ।। ઈંદ્ર[5] ઈમામશાહ ।। આદ્ય[6] વિષ્ણુ[7] નિરંજન[8] નર[9] અલી મહંમદશાહ ।। તમારી દુઆ[10] ।। આઠ

૧, સદ્=સાચા, પવિત્ર. ૨, ગોર=ગુરુ. ૩, પાત્ર=લાયક, પવિત્ર. ૪, બ્રહ્મા=પવિત્ર, નિર્વિકાર, રજોગુણીદેવ, સૃષ્ટા. ૫, ઈંદ્ર=બ્રહ્મા, દેવ લોકમાં મુખ્ય. ૬ આદ્ય=પ્રથમનાં, જુના, સનાતન. ૭ વિષ્ણુ=વિશ્વ વ્યાપક, સત્વગુણી દેવ. ૮, નિરંજન=દેખાય નહિ એવો. ૯, નર=નારાયણ, આદિ પુરૂષ. ૧૦, દુઆ=મંત્ર.

લાખ કરણુ મધ્યે ગોર ઈમામે બંદગી[11] કીધી ।। ત્યારે હાલ[12] માલ[13] ભિસ્તકી[14] કુંચી લે[15] ગોર ઈમામકું[16] દીધી ।।૧।। ભિસ્તકી કુંચી ગોર ઈમામને હાથ ।। દોજક[17]ની કુંચી [18]ફિરસ્તાં અજાજીલ[19]ને હાથ।।૨।। જે ધર્મને માર્ગે ચાલશે ।। તે સહી. અમરાપુર મ્હાલશે ।।૩।। ત્યાં મળશે સદ્-ગોર બ્રહ્માના દિદાર ।। ત્યારે ચૌદ ભુવનના દેવતા શાહ ઈમામને દ્વાર. ।।૪।। જે સ્વર્ગ મૃત્યુ ને પાતાળના ગોર ।। તે સદ્ગોર બ્રહ્મા સાહેબ નેઠોર ।।૫।। આજ તેનો ભેદ ન જાણે કોઈ ।। પણ સાચા મુનિવર બુઝે[20] સોઈ ।।૬।। બીજા કોઈ ના જાણે દુનિયા લોક ।। આજ ગોર નર રહ્યા જુગમાં

૧૧, બંદગી=ભક્તિ, સેવા. ૧૨, હાલ=ભેખ, વેશ. ૧૩, માલ=દ્રવ્ય, દોલત, પૈસોટકો, માલમતા. ૧૪, ભિસ્ત=સ્વર્ગ, સુખ પામવાનું સ્થાન. ૧૫, લે=લઇને, ૧૬, ઈમામકુ=વિષ્ણુને. ૧૭ દોજક=નર્ક. ૧૮, ફિરસ્તાં=દેવનાંદૂત. ૧૯ અજા જીલ=યમના એક નાર્કિ દુતનું નામ છે. ૨૦ બુઝે=સમજે.

અલોપ[2] ॥૭॥ તેના ચિત્તની કોઈ વાત ના જાણે ॥ આપ એકલા રહ્યા વખાણે ॥૮॥ માએ, બાપ, બેન, બાંધવ નહિ કોએ ॥ ત્યાં મુર્ખ હાથ ઘસંતા જોએ ॥૯॥ તમે સાચા મુનિવર જાણો જેહ ॥ આપ મુરાદા નિશ્ચે[3] દોજક જાશે તેહ ॥૧૦॥ તમે ગત માંહે મળો મુનિવર ભાઈ ॥ ત્યાં અમી નિશાની લેજો જાઈ ॥૧૧॥ મુખી[4] તે જે જીવને મોક્ષજ આલે ॥ મોક્ષ [5]મુગતનો માર્ગ બતાવે[6] ॥૧૨॥ મુખી તે જે કોઈને ઘેર જો જાવે ॥ તો ઉન્કે[7] જીવકા[8] ભલા કરાવે ॥૧૩॥ મુખી તે જે અસતને માર્ગે ન જાવે ॥ ને જીવને મોક્ષ મુગત કરાવે ॥૧૪॥ મુખી તે જે સર્વ બલા[9] નીકાલે[10] ॥ લક્ષ ચોરાસીના ફેરા ટાળે

---

૨ અલોપ=ગુપ્ત, છાના. ૩ નિશ્ચે=નક્કી. ૪ મુખી=હોતા, આગેવાન. ૫ મુગત=મુક્તિ, મોક્ષ. ૬ બતાવે=દેખાડે. ૭ ઉન્કે=તેમના. ૮ જીવકા=જીવના ૯ બલા=સંકટ. ૧૦ નીકાલે=કાઢે.

॥૧૫॥ મુખી તે જે મુવા માનવી જીવતા કરે ॥ જીન્કા[1] દિલ[2] હોવે[3] તિનકા[4] કારજ[5] સરે[6] ॥૧૬॥ મુખી તે જે સર્વે દુરકા[7] જીવ આવે ॥ તેની બમણી કમાઈ[8] કબુલાવે[9]॥૧૭॥ મુખી તે જે ડાહ્યા હોવે[10] ॥ સારે[11] જીવકું વૈકુંઠમાં લાવે ॥૧૮॥ મુખી તે જે આપે[12] અમરભેદ જાણે ॥ અગમ[13] નિગમકી[14] બાત[15] પીછાણે[16] ॥૧૯॥ મુખી તે જે સુદ્ધ[17] વર્ષાદકી[18] જાણે ॥ સર્વના ઘરની વાત પીછાણે ॥૨૦॥ મુખી તે જે પીર[19] પેગંબરકું[20] નજરે દેખે ॥ જરાણુ[21] મરણુકા[22] હાલજ[23]

---

૧ જીન્કા=જેના ૨ દિલ=હૃદય ૩ હોવે=થાય. ૪ તિન્કા=તેના. ૫ કારજ=કાર્ય, કામ. ૬ સારે=પુરૂં કરે. ૭ દૂરકા=આઘેના. ૮ કમાઈ=રોગ, રળેલું. ૯ કબુલાવે=નક્કી કરાવે ૧૦ હોવે=થાય. ૧૧ સારે જીવકું=બધા જીવોને. ૧૨ આપે=પોતે ૧૩ અગમ=ભવિષ્ય, થનાર. ૧૪ નિગમકી=વેદની ૧૫ બાત=ભેદ. ૧૬ પીછાણે=જાણે. ૧૭ સુદ્ધ=ભેદ ૧૮ વર્ષાદકી=વરસાદની, મેઘની ૧૯ પીર=ગુરૂ ૨૦ પેગંબર= શ્રી નારાયણના સંદેશા લાવનાર. ૨૧ જરણ=જન્મ ૨૨ મરણુકા= મરણના. ૨૩ હાલજ=ભેદ, વિધિ.

પેખે[24] ॥૨૧॥ મુખી તે જે સત્ય વાત સાચી કરી જાને ॥ તે[25] હક્ક કમાઈ સાચી કરી માને ॥૨૨॥ ત્યાં[26] કમાઈ સહી કરી જાણે ॥ તે મુખીની સેવા અમર પરમાણે[27] ॥૨૩॥ જે મુખીની સેવા અમર જાગે ॥ તે સત્ય, સબુરી,[28] સંતોષ માગે ॥૨૪॥ જે એક મને એક ચિત્તે સત્પંથે[29] ધાએ[30] ॥ તે મુનિવર[31] અમરલોકમાં[32] જાએ ॥૨૫॥ જે દશાંશ[33] સુક્રિતે[34] ખરા મુનિવર હશે ॥ તે જીવ-તો અમરાપુરમાં જાશે ॥૨૬॥ તમે ઋષિવર[35] સાહેબસુ[36] રાખો ચિત્ત ॥ ગોર[37] ગતમાં મળવું નિત્ય ॥૨૭॥ તમે અ-

૨૪ પેખે=જુવે. ૨૫ હક્ક=ખરી. ૨૬ ત્યાં કમાઇ સહી કરીજાણે=સાચી કમાઇને ઓળખી શકે. ૨૭ પરમાણે=ગણે. ૨૮ સબુરી=ધીરજ. ૨૯ સત્પંથે=શ્રી હરિના મનુષ્ય રૂપને ઓળખવાના માર્ગે ૩૦ ધાએ=દોડે, જાએ. ૩૧ મુનિવર=મુનિઓમાં શ્રેષ્ઠ, ભકતોમાં ઉત્તમ. ૩૨ અમરલોક =જ્યાં મરણ નથી એવું લોક. ૩૩ દશાંશ=દશમો ભાગ. ૩૪ સુક્રિતે=સારી કમાણીનો ભાગ, પરસાદ, ઉત્તમ કમાણી ૩૫ ઋષિવર=ઋષિઓમાં શ્રેષ્ઠ. ૩૬ સાહેબસું=પરમાત્મા સાથે. ૩૭ ગોરગત=ગુરૂનાં શિષ્યોનું મંડળ.

મરાપુરમાં જાશો સહી ા આજ ભુલ[૩૮]-વડે નવ[૩૯] પડશો કોઈ ા૨૮ા ભુલ્યાં કાંય[૪૦] ભમો[૪૧] છો ગમાર[૪૨] ા સાચા ઋ-ષિવર તો સચિયાર[૪૩] ા૨૯ા ઋષિવર હશે તે સાહેબના સેનમાં[૪૪] મળશે ા નુરાની[૪૫] ઘોડે મુનિવર ચડશે ા૩૦ા ગોર[૪૬] નરને[૪૭] આગળ હજુર[૪૮] ફરશો ા નિત્ય નિત્ય દિદાર[૪૯] સાહેબનાં કરશો. ા૩૧ા જ્યારે સાહેબ આવી તખ્તે[૫૦] બેસશે ા ત્યારે નિત્ય નિત્ય દિદારી[૫૧] મુનિવર રહેશે ા૩૨ા જ્યારે ગોર[૫૨] ગત્[૫૩] કરીજે તખ્તે બેસશે ા ત્યારે નિત્ય નીત્ય દીદારી મુનીવર રહેશે

---

૩૮ ભૂલવડે=ભૂલવણીએ. ૩૯ નવ=ના ૪૦ કાંય=શા માટે ૪૧ ભમો છો=નકામા રખડો છો. ૪૨ ગમાર=મૂર્ખ. ૪૩ સચિયાર=સાચાના મિત્ર, સત્યના મિત્ર ૪૪ સેનમાં=સૈન્યમાં, લશ્કરમાં ૪૫ નુરાની=પ્રકાશવાળો. ૪૬ ગોર=બ્રહ્મા. ૪૭ નર=નારાયણ. ૪૮ હજુર=સન્મુખ, સામે. ૪૯ દિદાર=દર્શન. ૫૦ તખ્તે=પાટે, સિંહાસને. ૫૧ દિદારી=દર્શન કરનારા. ૫૨ ગોર=ગુરૂ ૫૩ ગત==મંડળ ગોરગત=ગુરૂનું મંડળ.

॥૩૩॥ ભણે ગોર ઈમામશાહ ગોર ગતમાં મળીને કરો કમાઈ ॥ તમે સતે ચાલો સચિયારા[૫૪] ભાઇ ॥૩૪॥ સદ્‌ગોર ઈમામશાહ ॥ નરઅલી મહંમદ-શાહ ॥

હક્ક લાએ લાહા ઇલ્લિલ્લાહો ॥ મહમદ દુર્ સુલિલ્લાહો ॥

અર્થ——સત્ય વાત તે વિના બીજું કાંઇ નથી સર્વે પ્રભુ છે. ખચિત વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરૂષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલા છે.

૫૪ સચિયારા=સાચાના મિત્રો.

ऋतेन तष्टा मनसा हितैषा ब्रह्मौदनस्य विहिता वेदिरग्रे ।
अंसद्रीं शुद्धामुप धेहि नारि तत्रौदनं सादय दैवानाम ॥२३॥

अ. का. ११ अ. १ सू. १

ૐ

મંત્ર પહેલો.

દેવ સ્થાપના મંડાણ.

ૐ ॥ ફરમાંનજી ॥ બિસ્મિલ્લાહ ॥ હિરેહમાં ॥ નિરહીમ ॥

અર્થ શ્રી પરમાત્માની ! આજ્ઞાથી આદરૂં છું દયાળુ, શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ[1] ગોર[2] પાત્ર[3] બ્રહ્મા[4] ઈંદ્ર[5] ઈમામ-શાહ આદ્ય[6] વીષ્ણુ[7] નિરંજન[8] નરઅલી[9]

---

૧ સદ્=સાચા. પવિત્ર. ૨ ગોર=ગુરૂ ૩ પાત્ર=લાયક. ૪ બ્રહ્મા પવિત્ર રજોગુણી દેવ સૃષ્ટા. ૫ ઈંદ્ર=બ્રહ્મા ૬ આદ્ય=જુના, પુરાણા, ૭ સનાતન. વિષ્ણુ=સત્વ ગુણવાળા દેવ, વિશ્વ વ્યાપક પરમાત્મા. ૮ નિરંજન=દેખાય નહિ એવા ૯ નર=નારાયણ, આદિપુરૂષ.

મહંમદશાહ તમારી દુવા. તમે [1]સુણો મુનિવર વેદ[2] વિચાર ।। મુખી તણા ક્રિયા[3] આચાર[4] ।।૧।। આવી ગત માંહે હે[5] જંદા કહે ।। એક[6] મનો થઇને ઉભા રહે ।।૨।। ગોર ગત પાસે માગે વચન ।। નિર્મળ[7] કરાવે જીવને[8] પિંડ[9] ।।૩।। ગોરગત મળીને કરે આશિષ[10] ।। આજ ગત માંહે ગોર નર છે જગદિશ[11] ।।૪।। ત્યાં નાના મોટા સહુ કરગરે[12] ।। જપે[13] પીરશાહ[14] ને તોબા[15] કરે ।।૫।। કહી[16] ફર્માન ને માણજ[17] લહે[18] ।। ત્યાં

૧ સુણો=સાંભળો ૨ વેદ=પરમાત્માના મનુષ્ય રૂપને ઓળખાવતા ભેદનો ખુલાસો. વિદ ધાતુ પરથી થાય છે. વિદ=જાણવું. ૩ ક્રિયા=કર્મ ૪ આચાર=વિધિ યુક્ત વ્યવહારમાં મૂકાય તેવો પવિત્ર વહેવાર. ૫ હેજંદા=હે+જંદ+આ. હે=બોલાવવાનો શબ્દ. જંદ=ખોળીયું, શરીર. દેહ. આ=આત્મા. હેજંદા=હે દેહવાળા આત્મા, એટલે હે મનુષ્ય રૂપે પ્રભુ. ૬ એકમનો=એક ચિત્ત કે મન રાખીને શ્રી હરિ તરફ મન રાખીને, સાંસારિક બધી બાબતો ભૂલી જઇને ૭. નિર્મળ=પવિત્ર. ૮ જીવ=શરીરની ચેતન શક્તિ. ૯ પિંડ=દેહ, શરીર. ૧૦ આશિષ=અરદાસ, અરજ. ૧૧ જગદીશ=જગતના ઇશ્વર. ૧૨ કરગરે=વિનવે, અરદાસ કરે. ૧૩ જપે=બોલ્યા કરે. ૧૪ પીરશાહ. પીર=ગુરુ બ્રહ્મા. શાહ=નારાયણ. ૧૫ તોબા કરે=ગુનાહની માફી માગે. ૧૬ કહી ફર્માન=આજ્ઞા માગીને. ૧૭ માણજ=માણ=ઘડો. ૧૮ લહે=લે.

નિર્વિષ[૧૯] થઈનો ઉભો રહે ॥૬॥ હદે રાખે પીરશાહ જાય. ॥ તોબા થકી ઉતારે પાપ ॥૭॥ માણ તણી આશિષ જો કરે ॥ જાપ જપે પાતક[૨૦] ઉતરે. ॥૮॥ દો[૨૧] જણ મળી ઉતરાવે માણ ॥ એક બીજાને કહે ફર્માન ॥૯॥ માણ ઉતારીને ઉભા રહે ॥ નમી[૨૨] ગતને હેજંદા કહે ॥૧૦॥ એકમનો થઈને ડગ[૨૩] જો ભરે ॥ મુખી તણે આસને[૨૪] સંચરે[૨૫]॥૧૧॥ આસણે જઈને કહે હેજંદા ॥ બક્ષો[૨૬] ગુનાહ[૨૭] ગોરગતના બંદા ॥૧૨॥ ભીડી[૨૮] આસણ બેસે કાયા ॥ દિલથી દુર કરે મોહ માયા ॥૧૩॥ જે સત્ય સંતોષે બેસે સહી ॥ તે દયા, ક્ષમાએ રહેણીએ[૪] રહી ॥૧૪॥ પૂર્વ દિશા પુંઠ જો ધરે ॥ પશ્ચિમ દિશાં

૧૯ નિર્વિષ=નિર્વિખ, વેર ખાર વિનાનો. ૨૦ પાતક=પાપ. ૨૧ દો=બે. ૨૨ નમી=પગે લાગી. ૨૩ ડગ=ડગલું, પગલું. ૨૪ આસને=સ્થાને. ૨૫ સંચરે=જાય. ૨૬ બક્ષો=માફ કરો. ૨૭ ગુનાહ=દોષ. ૨૮ ભીડી=ગોઠવી, બંધ કરી.

સન્મુખ કરે ॥૧૫॥ દક્ષિણ મૂકે ડાબે
પાસ ॥ જમણી ઉત્તરે પૂરે વાસ ॥૧૬॥
ગોર ગતને પૂછે ફર્માન ॥ કહી યજ્ઞનું[5]
માંડે કામ ॥૧૭॥ ત્રણ[6] દરવાજા બંધ જો
કરે ॥ જ્યાં થકી પવનના સંચરે. ॥૧૮॥
કહી ફર્માનને માંડે પાટ[7] ॥ સર્વ જીવ
તણી મુકત ઘાટ[8] ॥૧૯॥ માંડી કળશને
એક ચિત્તે રહે ॥ અક્ષત્[9] લઇને કળશમાં
ધરે ॥૨૨॥ ફુલહાર ઘટ પાટે ધરે ॥
ચુવા ચંદન અર્પણ કરે ॥૨૩॥ માંડી
પાટ પૈસાને કળશ જો લહે ॥ ધુપ
દીપને[10] અર્પણ કરે ॥૨૦॥ ભરી
કળશને ગુજારે[11] આપ[12] ॥ ભણે કાંડી[13]

---

૪ રહેણીએ=આજ્ઞા પ્રમાણે. ૫ યજ્ઞ=પુજા, ઘટ પાટ, પાણીનો યજ્ઞ. અગ્નિને બદલે પાણીમાં દ્રવ્યો હોમવાનો વિધિ. ૬ ત્રણ દરવાજા=નાક, મોઢું, કાન. ૭ પાટ=કળશનું આસન એટલે પાણીની વેદીનુ આસન. ૮ ઘાટ=કિનારો, સ્થાન, ઠેકાણું. ૯ અક્ષત=અ+ક્ષત એટલે તુટેલું કે ખંડન થયા વિનાનું અનાજ જવ કે જુવાર. ૧૦ દીપ=ઘીની જ્યોતિ. ૧૧ ગુજારે=જાહેર કરે. ૧૨ આપ=પોતાના કરેલા સર્વ કર્મો. ૧૩ કાંડી=કાંડનો મંત્ર, છેડાનો મંત્ર.

ને પીરશાહ જાય ॥૨૧॥ આલ[૧૪] ભણી નીપાવે નુર[૧૫] ॥ આલે નિરંજન છે ભરપુર ॥૨૨॥ ત્રણ દેવની પુજા કરે ॥ નુર લઈ કળશમાં ધરે ॥૨૩॥ નુર માંહે શકિતનો[૧૬] વાસ ॥ નુરે નારાયણ[૧૭] થાય પ્રકાશ[૧૮] ॥૨૪॥ પાંચ[૧૯] તન તો નુર માંહે રહે ॥ ચોવીસ પાત્ર કલિયુગમાં છે. ॥૨૫॥ એકમનો થઈને મુખી જો ભણે ॥ ગોર નર આલે એક કરી ગણે ॥૨૬॥ આલે ગોરનર બેઠા સહી ॥ દુવાથી મુખીએ દીઠા સહી ॥૨૭॥ પ્રદક્ષિણાનું[૨૦] મોટું દાન ॥ પુજીએ તો મેર[૨૧] સમાન[૨૨] ॥૨૮॥ એની દુવા

૧૪ આલ=હરિવંશ, જે વંશમાં શ્રીજીની કળા આવી હોય તે. ૧૫ નુર=અમૃત, ચરણામૃત, ૧૬ શક્તિ=કળા, નારાયણનું મુખ્ય બળ, અર્ધાંગના, આદ્ય શકિત,નારાયણી. ૧૭ નારાયણ=જેનું પાણી પર આસન છે તે, શ્રી વિષ્ણુ. ૧૮ પ્રકાશ=પ્રગટ, જાહેર. ૧૯ પાંચ તન=૧ આદ્ય નારાયણ, મૂળ પુરુષ, ૨ બ્રહ્મા, ૩ વિશ્નુ. ૪ શંકર. ૫ શક્તિ. ૧, મંહમદ. ૨, અલી. ૩, ફાતિમા. ૪, હશન. ૫, હુસેન. ૨૦ પ્રદક્ષિણા=આગળ પાછળ ગોળ ફરવું. ૨૧ મેર=મેરુ પર્વત. ૨૨ સમાન=સરખું, બરાબર.

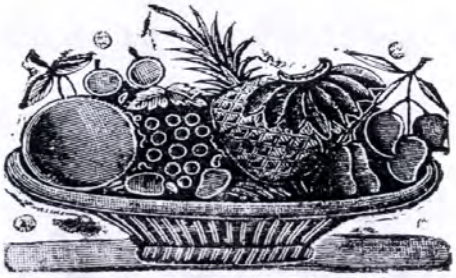
મુખી જો કરે ॥ કળશ આગળ પ્રસાદ તો ધરે ॥૩૧॥ જીવતા મૃત્તક[૭] હોઇને રહે ॥ સુખ દુઃખ દિલના સદ્દગુરસું કહે ॥૩૨॥ પુજા કરે કળશની સાર ॥ માંહે નિરંજન સચરાચાર[૮] ॥૩૩॥ મુખી તે જે ભાર ગતનો આપે સહે ॥ પર[૯] વેદના દુઃખ દિલમાં ગ્રહે[૧૦] ॥૩૪॥ મુખી તે જે મન મારીને[૧૧] રહે ॥ મુખ માંહેથી કોઈને કાંઈ ના કહે॥૩૫॥ નિત્ય નિત્ય હાલ[૧૨] ગુજારે આપ ॥ દુવા ભાગી ઉતારે પાપ ॥૩૬॥ કરી આશિષને છોડાવે કર્મ ॥ ગોરગતની ક્રિયા આચારે વાધે[૧૩] ધર્મ ॥૩૭॥ બોલે સાચું ને વચન પાળે ॥ બાર કરોડી સંગે જઈ માલે ॥૩૮॥ મુખી

૭ મૃત્તક=મરેલા જેવો, એટલે તમામ કામનાઓનો નાશ કરીને. ૮ સચરાચાર=રજેરજમાં પ્રસરેલો, સર્વમાં રહેલો. ૯ પર વેદના=પારકાનું દુઃખ ૧૦ ગ્રહે=ધારણ કરે, રાખે. ૧૧ મારીને=શાંત કરીને. ૧૨ હાલ=કાર્યક્રમ. આખા દિવસમાં પોતાના હાલ હવાલ સર્વ. ૧૩ વાધે=વધે.

તે જે એટલી ક્રિયા પાળે ॥ નિત્ય નિત્ય હાલ ગુજારે ને માણુજ લેવે ॥૩૯॥ મુખી તે જે ક્રિયા આચારસું નિર્ભય રહે ॥ એવી દુવા તો ગોર ઈમામશાહ કહે ॥૪૦॥ સદ્‌ગોર ઈમામશાહ ॥ નર અલી મહંમદશાહ ॥

હક્ક લાએ લાહા ઇલ્લિલ્લાહો ॥ મહંમદુ રંસુલિલ્લાહે ॥

અર્થ—સત્યવાત બીજો કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત વૈરાટ રૂપેજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરૂષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

दिवं ब्रूमो नक्षत्राणि भुमिं यक्षाणि पर्वतान ।

समुद्रा नद्यो ऽ वेशन्तास्ते नो मुञ्चन्त्वं हस : ॥

अ. का ११ अ. ३ मू. ४.

મંત્ર બીજો.

મુખીને તોબા ભણવાનો છે.

ॐ ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રેહમાં નિર્હીમ ॥

શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી–આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માનાનામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ ॥ આદ્ય વિષ્ણુ ॥ નરઅલી મહમદશાહ ॥ તમારી દુવા ॥

મુખીને તોબા ભણવાનો મંત્ર.

સાહેબ તોબા હજાર વાર ।। આ બંદા[1] ગુન્હેગાર ।। અવ્વલ[2] આખર[3] શાહ[4] મુર્તુઝા[5] અલી[6] પાક[7] ।। અવ્વલ શાહ અલી ।। આખર ઇમામ[8] મેહેદી[9] ।। જાંબુદ્રિપના[10] ધણી ।। વિષ્ણુ નારાયણ ।। વિશ્વના[11] આધાર[12] ।। સૃષ્ટિના[13] સૃજનહાર[14] ।। જાંબુદ્રિપે ધર્યો અવતાર ।। રેહેણી[15] કીજે ખેર[16] ।। દિવસ કીજે મ્હેર[17] ।। નેહ્કી[18] નજર[19] ધરો ।। બંદાની મુશ્કેલ[20] આસાન[21] કરો ।।

---

૧ બંદા=આજ્ઞાંકિત, તાબેદાર. ૨ અવ્વલ=પહેલાં. ૩ આખર=છેવટ. ૪ શાહ=માલીક. ૫ મુર્તુઝા=પ્રેમ પાત્ર, સર્વને પ્રેમ ઉપજાવે એવે. ૬ અલી=મોટો. ૭ પાક=પવિત્ર. ૮ ઇમામ=પ્રેરણા કરનાર, બોધક, ધણી, આગેવાન શ્રી. વિષ્ણુની કળાવાન શરિર ૯ મેંહેંદી=પ્રેરણા કરનાર, હૃદય જીતનાર. ૧૦ જાંબુદ્રિપ=જે પૃથ્વી ત્રણ બાજુ પાણી હોય અને તેમાં શિયાળવાની વસ્તી હોય ને જાંબુના ઝાડ હોય તે. ૧૧ વિશ્વ=સર્વ જગત ૧૨ આધાર=ધારણ કરનાર, આશ્રય, ટેકો. ૧૩ સૃષ્ટિ=પરમાત્માનુ બનાવેલું. ૧૪ સૃજનહાર=બનાવનાર. ૧૫ રેહેણી=રાત્રી. ૧૬ મ્હેર=દયા. ૧૭ ખેર=ભલાઇ, નેકી. ૧૮ નેહકી=સ્નેહની, પ્રેમની, દયાની, ૧૯ નજર=દ્રષ્ટિ, ભાવ. ૨૦ મુશ્કેલ=કઠણાઈ, કઠણ સમય. ૨૧ આસાન=હલકી, દૂર, સહેલું.

સદ્ગોર ઈમામશાહ ।। નર અલી મહંમદશાહ ।।

હુક્ક લાંએ લાહા ।। ઇલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદુ રૅસુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે. ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરૂષ)ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

अदि तेर्हस्तां स्रुचमेतां द्वितीयां सप्तऋषयो भूतकृतो यमकृएवन्।
सागात्राणि विदुष्योदनस्य दर्विर्वै घामध्येनं चिनोतु ॥२४॥
अ. का. ११ अ. १ सू. १.

ॐ

મંત્ર ત્રીજો.

મુખીને આસન આગળ ઉભા રહીને ભણાવો.

ૐ ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ્ હિર્રેહ્માં નિર્રહીમ ॥

અર્થઃ–શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી ! આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ ॥
આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન ॥ નર અલી મહં-

મુખીને આસન આગળ ઉભા રહીને ભણવો.

મદશાહ ।। સદ્ગોર પીર કબીરદીન[૧] ।। સદ્ગોર પીર સુદરદીન[૨] ।। સદ્ગોર પીર સાહેબદીન[૩] ।। સદ્ગોર પીર નસીરદીન[૪] ।। સદ્ગોર પીર શમ્સદીન[૫] ।। નર ઇસ્લામ શાહ[૬] ।। નર અલી નિરંજન નામ ।। નબી નુર સદ્ગોર તમારી દુવા ।।

પ્રથમ આમ[૭] ૐ કાર[૮] ।। ઑમ ૐ કારથી ધધુકાર[૯] ।। નિરંજન નિરાકાર[૧૦] ।। તમે સૃષ્ટિના સૃજનહાર ।। સ્વામી તમે ધર્યા અવતાર ।। સ્વામી દીન[૧૧] માંહે તમે ।। દુનિયા[૧૨] માંહે તમે ।। જાહેર[૧૩] તમે ।।

૧ કબીરદીન=શ્રી ઇમામશાહ બાવાના પિતા, બાપ. ૨ સુદરદીન =શ્રી પીર કબીરદીનના પિતા. ૩ શ્રી સાહેબદીન=શ્રી પીર સુદરદીનના પિતા. ૪ નસીરદીન=પીર શ્રી સાહેબદીન બાવાના પિતા. ૫ શમ્સદીન=પીર શ્રી નસીરદીન બાવાના પિતા. ૬ ઇસ્લામશાહ=નર કાસમશાહના પુત્ર. બાર કરોડીના સંગના તારણહાર. ૭ આેમ (ૐ) = જગતના તમામ તત્વોની ખાણ. ૮ કાર=આકાર, આદ્ય પુરૂષ. ૯ ધંધુકાર=ધ્રુજતા શબ્દનો આકાર. ૧૦ નિરાકાર=જેને આકાર નથી. ૧૧ દીન=ધર્મ, પંથ, સત્યનો માર્ગ. ૧૨ દુનિયા=આ લોક, મૃત્યુ લોક. ૧૩ જાહેર=પ્રગટ, પ્રત્યક્ષ.

 મુખીને આસન આગળ ઉભા રહીને ભણાવે.

હજુર[૧૪] તમે ॥ કાયમ[૧૫] તમે ॥ દાયેમ[૧૬] તમે ॥ અવ્વલ તમે ॥ આખર તમે ॥ નુર[૧૭] તમારૂં ॥ ઝહુર[૧૮] તમારૂં ॥ ભાવ[૧૯] ભકિત[૨૦] ઇમાન[૨૧] અમારૂં ॥ અમે બંદા ગુન્હેગાર ॥ તમે સાહેબ ગુનાહ બક્ષણ-હાર[૨૨] ॥ બંદાને દિદાર દેજો ॥ આખરત[૨૩] વેળામાં ઉગારી લેજો. ॥ તમે આસને સિંહાસને આવીને પરવરો ॥ કીધા ગુનાહ્ બક્ષો ॥ બીજા ગુનાહ્ ના કરાવશો ॥ પાંચ, સાત, નવ, બાર, તેત્રીસ કરોડીના મેળા દેજો. લક્ષ ચોરાશીના ફેરા ટાળો ॥ સઘળી જમા-તસું[૨૪] દિદાર આલો ॥ સ્વામી એકાંત

૧૪ હજુર=રૂબરૂ, સામે હોય તે. ૧૫ કાયમ=નિરંતર, નિત્ય. ૧૬ દાયેમ=નિત્ય. ૧૭ નુર=પ્રકાશ, તેજ. ૧૮ ઝહુર=હોવાપણું, અસ્તિત્વ. ૧૯ ભાવ=હૃદયની ઉત્તમ લાગણી. ૨૦ ભક્તિ=પરમાત્માની શાંત ચિત્તથી સેવા કરવી. ૨૧ ઈમાન=હૃદયની શુભ લાગણી, આસ્થા, વિશ્વાસ, ભરોસો. ૨૨ ભક્ષણહાર=નાશ કરનાર. ૨૩ આખરત વેળા=છેવટનો સમય. ૨૪ જમાત=સંઘ.

 મુખીને આસન આગળ ઉભા રહીને ભણવો.

કરો ાા દ્વીત્[૨૫] દુર કરો ાા ધર્મ સ્થાપો[૨૬] ાા ને પાપ કાપો. ાા સામલ[૨૭] આપો ાા સતીયાની સોબતમાં રાખો ાા સમર્યા[૨૮] સાહે કરો ાા કરગર્યા કાન ધરો ાા આવા-ગમન[૨૯] દુર કરો ાા સદ્ગોરઈમામશાહ ાા નર અલી મહંમદશાહ ાા

હક્ક લાએ લાહા ઇલ્લિલ્લાહો ાા મહંમદુર્ સુલિલ્લાહે ાા

અર્થ—સત્યવાત બીજુ કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત વૈરાટ રૂપેએજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરૂષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

---

૨૫ દ્વીત જુદાઇ, બીજા પણું, બીજાનો ભાવ. ૨૬ સ્થાપો=ગોઠવો, જમાવો. ૨૭ સામલ=૭ શત્રુઓને વશ કરવાનો ઉપાય, હિમ્મત, મદદ. સહાય. ૨૮ સમર્યા=સંભાર્યા. ૨૯ આવા ગમન=આવવું જવું, લક્ષચોરાશી.

नवमी ॥

पर्यावर्ते दुष्वप्न्यात् पापत् स्वप्न्याद भूत्या : ।

ब्रह्माहमन्तरं कृण्वे परा स्वप्नमुखा शुच : ॥१॥

अ. का. ७ अ. ९ सू. २

ॐ

મંત્ર ચોથો.

મુખીએ આસન ઉપર પહેલો જમણો પગ રાખી ત્યાં ઉભા રહી હાથ જોડી ભણવો.

ૐ ફર્માનજી ॥ બિસ્મિલ્લાહ હિર્રેહ્‌માં નિરહીમ ॥

અર્થ :—શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી ! આદરૂં છું. દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ ॥

મુખીએ આસ ૧ ઉપર જમણો પગ રાખી હાથ જોડી ભણવો.

આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નરઅલી મહંમદ શાહ ।। તમારી દુવા ।।

શાહ હેજંદા ।। કાયમ[1] દેવ પાયા[2] ।। સદ્‌ગોર નુર પાયા ।। સતીયોની સોબત પાયા ।। ઋષિઓનું રાજ પાયા ।। અમરાપુરમાં[3] વાસ પાયા ।। અનંત[4] કરોડીની સોબત પાયા ।। સદ્‌ગોર ઇમામશાહ ।। નર અલી મહંમદશાહ ।।

હક્ક લાએ લાહા ।। ઈલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદ રંસુલિલ્લાહે ।।

અર્થ - સત્યવાત બીજું કોઇ નથી. સર્વત્ર પ્રભુ છે. ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ)ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે. ।।

૧ કાયમ દેવ=હમેશ રહેનારો અખંડ, અવિનાશી. ૨ પાયા=મેળવ્યા. જડયા. ૩ અમરાપુર=જ્યાં નાશ નથી તેવું સ્થાન, મોક્ષ ધામ. ૪ અનંત=છેવટનો સંઘ કે જેની સંખ્યાનો શુમાર નથી. શ્રી નિષ્કલંકી નારાયણના અનુયાયીઓ.

एकादशी ॥

नमस्कृत्य द्यावापृथिवीभ्यामन्तरिक्षाय मृत्यवे ।
मेक्षाम्यूर्ध्वस्तिष्ठन् मा मा हिंसिषुरीश्वरा : ॥१॥

अ. का. ७ अ. ९ मू. २

મંત્ર પાંચમો.

પાટ માંડવાનો ઘટના આસનનો છે.

ૐ ફર્માનજી ॥ બિસ્મિલ્લાહ્ હિર્રેહ્માં નિર્રહીમ ॥

અર્થઃ-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી! આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન ॥ નર અલી મહંમદશાહ તમારી દુવા ॥

સ્વામી તમે ઓંમ (ૐ) કાર માંહે આપો આપ ॥ શકિત રૂપી જપાવ્યો જાપ ॥ શકિત રૂપી રચ્યો સંસાર ॥ શકિત વેદ ઉત્તમ આચાર ॥ હેઠે શકિત ને ઉપર કલા[1] ॥ પાંચ દેવ તે સભરે[2] ભર્યાં ॥ આસન શકિત નુરી[3] તેજ ॥ નુરે ખલકયા[4] નિરંજન હેજ[5] ॥ શ્રેષ્ઠ શકિત મીટ્ટી સહી ॥ મીટ્ટી બાજ[6] ના ઉપન્યા કોઇ ॥ મીટ્ટી[7] ઘટ ને મીટ્ટી પાટ ॥ મીટ્ટી મોક્ષ મુકતની વાટ[8] ॥ સદ્‌ગોર ઈમામશાહ ॥ નર અલી મહંમદશાહ ॥

૧ કલા=વિદ્યા, યુક્તિ, હુન્નર, આદ્ય પુરુષનો ભેદ. ૨ સભરે ભર્યાં=સર્વ ઠેકાણે વ્યાપક. ૩ નુરી=દેદીપ્યમાન. ૪ ખલકયા=ઉત્પન્ન કર્યાં, સરજ્યા. ૫ હેજ=ઉમળકો, હેત. ૬ બાજ=વિના. ૭ મીટ્ટી=માટી, મટોડી. ૮ વાટ=રસ્તો માર્ગ.

પાટ માંડવાનો ઘટના આસનનો છે.

હક્ક લાએ લાહા ।। ઇલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદુ રંસુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત બીજુ કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરૂષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

ऋचो अक्षरे परमे व्योऽमन् यस्मिन्देवा अधि विश्वेनिषेदुः ।
यस्तन्न वेद किमृचा करिष्यति यइत् तद् विदुस्ते अमी
समासते ॥१८॥
अ. का. ९ अ. ५ सू. २

ॐ

મંત્ર છઠ્ઠો.

પાટ માંડી પગે લાગવાનો છે.

ૐ ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ્ હિર્રહેમાં નિર્રહીમ ॥

અર્થઃ-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી! આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન ॥ નર અલી મહંમદશાહ તમારી દુવા ॥

પાટ માંડી પગે લાગવાનો છે.

નવ[1] તન અસ્સલામ[2] ।। અર્ઝતુસ્[3] સલામ ।। મામા[4] અર્ઝુલ્લાહકો સલામ ।। અજા બુલ અમલ હરામ[5] ।। શકિત માતા સલામ ।। ગોરઅજબ સલામ[6] ।। હક્ક શાહ મુર્તુઝા અલી ।। અલ્લાહ્[7] તમે ।। અલખ[8] તમે ।। કાયમ તમે ।। કિરતાર[9] તમે ।। શાહ પાયા અમે ।। સબ[10] કુલ જમીં પર શિજદા ।। શિજદા[11] મન[12] સાહેબ ।। સાહેબ મન ફક્કર[13] ।। ફક્કર મન અલ્લાહ્ ।। અલ્લાહ્ મન મહંમદ[14] ।। મહંમદ મન ઉમ્મત[15] ।।

૧ નવતન=નવ શરીર. બ્રહ્માના નવ રૂપ. ૨ અસ્સલામ=અમારી સલામ. ૩ અર્ઝતુસ=પૃથ્વીને. ૪ મામા અર્ઝુલ્લાહકો સલામ=માતા પૃથ્વી માતાને સલામ. ૫ અજાબુલ અમલ હરામ=દુઃખ ઉપજે તેવાં કાર્યો ન કરવા. ૬ ગોર અજબ સલામ=સમજવામાં ન આવે એવા ગોરને નમસ્કાર. ૭ અલ્લાહ=પરમાત્મા. ૮ અલખ=સમજાય નહિ તેવો. ૯ કિરતાર=કર્તા, પ્રભુ, ઇશ્વર. ૧૦ સબ કુલ જમીં પર શિજદા=તમામ પૃથ્વી પર મારું નમન છે. ૧૧ શિજદા=નમન ૧૨ મન=માનવું. ૧૩ ફક્કર=ફકીરાઇ, ત્યાગવૃત્તિ. ૧૪ મહંમદ=બ્રહ્મા, ગુરૂ. ૧૫ ઉમ્મત=શિષ્ય મંડળ.

સદ્‌ગોર ઈમામશાહ ।। નર અલી મહંમદશાહ ।।

હક્ક લાએ લાહા ।। ઇલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદું રંસુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે. ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરૂષ)ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

चतुर्थी

वाजस्य नुप्रसवे मातरं महीमदितिं नाम वचसा करामहे ।
यस्या उपस्थ उर्व ? न्तीरक्षं सा नः शर्म त्रिवरूथं नियच्छात् ॥२॥

अ. का. ७ अ. १ सू. २

મંત્ર સાતમો.

પાટ ઉપર અક્ષત્ મૂકવાનો છે.

ૐ ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રેહમાં નિર્રહીમ ॥

અર્થ:—શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી ! આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઇમામશાહ ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ॥ સદ્ગોર પીર કબીરદીન ॥

પાટ ઉપર અક્ષત્ મૂકવાનો છે.

સદ્ગોર પીર સુદરદીન ॥ સદ્ગોર પીર સાહેબદીન ॥ સદ્ગોર પીર નસીરદીન ॥ સદ્ગોર પીર શમ્સદીન ॥ નર ઈસ્લામશાહ ॥ નર અલી નિરંજન નામ ॥ નબી[1] નુર સદ્ગોર ॥ તમારી દુવા ॥ પ્રથમ આદ નિરંજન ધંધુકાર ॥ સષ્ટિને કારણે ગોર નરે ધર્યા અવતાર ॥ ધંધુકારમાં ધ્યાનજ ધરી ॥ છત્રીસ યુગ ને ચોરાશી ચોકડી[2] પહેલી કરી ॥ પહેલાં સજ્યાં[6] બ્રહ્મ[3] સ્તન ॥ તેથી સર્જ્યા રૂહ રતન[4] ॥ આપસ્[5] તનથી ઝરીયા નુર ॥ તેના સર્જ્યા ચંદ્ર સૂર્ય ॥ નારાયણે સર્જી મૂરત ચાર[6] ॥ ચતુર્વેદ ને ઓંમ (ૐ) કાર ॥ ઓંમ (ૐ) કારથી સર્જ્યો

૧ નબી=જેને પરમાત્મા તરફથી ઉપદેશકની મોહોર છાપ થઇ (મળી) હોય તેવો પુરૂષ. ૨ ચોકડી ચાર યુગની એક ચોકડી. ૩ બ્રહ્મસ્તન =બ્રહ્માનું. શરીર. ૪ રૂહ રતન=આત્મા રૂપી ઝવેરાત. ૫ આપસ્ તનથી ઝરીયા નુર=પોતાના શરીરથી અમૃત ખર્યું. ૬ મૂરત ચાર=૧. બ્રહ્મા. ૨. વિશ્નુ ૩. મહેશ ૪. શકિત.

પાટ ઉપર અક્ષત્ મૂકવાનો છે.

સત્પંથ ॥ ધરી અવતાર ને બાંધ્યા બંધ ॥ અથર્વ વેદને ચોક સિંહાસને[૭] આવો ॥ ઘટમાં આવીને વાસ કરો ॥ પાટની પુજાએ રહો ॥ કળશ માંહે કળા ધરો ॥ ઘટ ગતમાં આવી પરવરો ॥ આદ્ય બ્રહ્મા[૮]એ ઘટપાટ સ્થાપ્યો ॥ ને ચોય દિશ નાખી ફેરોઈ ॥ અનંત રૂપે ચરિત્ર કીધાં ॥ કર્તા મૂરત સોહી[૯]॥ આ લોક ॥ પર લોક ॥ દેવ લોક ॥ જુમલી જમાત[૧૦] ॥ ગોર ગત ગંગા ॥ ફર્માની બંદાને[૧૧] ઇમાને ઈજને[૧૨] તમે કબુલ કરો ॥ કળશ માંહે તમારી કલા કરો ॥ અલી નિરંજન નિષ્કલંકી[૧૩] પાત્ર ॥ સદ્ગોર સુદરદીન ॥ સદ્ગોરે નર ઈસ્લામશાહની

૭ સિંહાસને=ગાદીએ. ૮ આદ્ય બ્રહ્મા=જગતને પેદા કરનાર મૂળ પુરુષ. ૯ સોહી=એજ. ૧૦ જુમલી જમાત=સર્વ સંઘ. ૧૧ ફર્માની બંદા=આજ્ઞાધિન દાસ. ૧૨ ઇજને=નોતરે. ૧૩ નિષ્કલંકી=કલંક રહિત, પવિત્ર, સોળ કળાવાળો.

કરાવી યાત્ર[૧૪] ।। ઈમામશાહ નર મહં-મદશાહે દીધો દિદાર ।। જીવ સહી કીધા કરોડી બાર ।। નબી નુર સદ્‌ગોર આદ્ય બ્રહ્મા ।। પીર શમ્સે સ્થાપ્યા ધર્મ ।। પીર સુદરદ્દીને જપાવ્યા જાપ ।। પીર કબીરદ્દીને કીધા પાક ।। ઈમામશાહ નર મહંમદશાહે પુરી સાખ[૧૫] ।। મુખી સ્થાપ્યા સવા લાખ ।। સદ્‌ગોર ઈમા-મશાહ ।। નર અલી મહંમદશાહ ।।

હક્ક લાએ લાહા ।। ઈલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદુ રંસુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઇ નથી. સર્વત્ર પ્રભુ છે. ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ)ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

૧૪ યાત્ર=યાત્રા, જાત્રા. ૧૫ સાખ=સાક્ષી

द्वितीया

सुगा वो देवाः सदना अकर्म य आजग्म सवने मा जुषाणा ः।
वहमाना भहमाणा ः स्वा वसूनि वसुं धर्मं दिवमा रोहतानु ॥४॥

अ. का. ७ अ. ९ सू. २.

ॐ

મંત્ર આઠમો.

પાટને ચારે દિશાએ પૈસા મૂકવાનો છે.

ૐ ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ્ હિરેહ્માં નિર્હીમ ॥

અર્થઃ-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી ! આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ ॥
આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી
મહંમદશાહ ॥ તમારી દુવા ॥

સ્વામી આજ કલિયુગનું વર્તમાન ॥ જો નારાયણનું સ્થાન[1] ॥ ઘટે બ્રહ્મા ॥ ઘટે વિષ્ણુ ॥ ઘટમાં દેવ મહેશ્વર ॥ ઘટમાં ચૌદ લોકનો વાસ ॥ ને તેત્રીસ કરોડ દેવતાનો વાસ ॥ ઘટ મધ્યે બ્રહ્મા વિષ્ણુનો પરવાર[2] ॥ જે આજ કલિયુગમાં હોય તેનો વાસ ॥ પાત્ર નિષ્કલંકી નારાયણ ॥ તે નર મહંમદશાહ ॥ સિંહાસન તમારૂં ॥ તમે સ્થાપો ॥ તમે બેસો ॥ સત તમારૂં ॥ દત્ત[3] તમારૂં ॥ કર્મ તમારૂં ॥ ધર્મ તમારૂં ॥ દીવાન બાદશાહજી[4] ॥ આ બંદા ગુનેહગાર ॥ તમારી પનાહમાં[5] રાખો ॥ કરગર્યા કાન ધરો ॥ સમર્યા સાહાય કરો ॥ સદ્દગોર ઇમામશાહ ॥ નરઅલી મહંમદશાહ ॥

૧ આજ કલિયુગનું વર્તમાન જો નારાયણનું સ્થાન=આજ વર્તમાન કાળે કલિયુગમાં નારાયણનું સ્થાન ઘટપાટમાં છે. ૨ પરવાર =વંશ. ૩ દત્ત=દીધેલું. ૪ દીવાન બાદશાહજી=શ્રી નારાયણના મૂખ્ય પ્રધાન. ૫ પનાહમાં=રક્ષણમાં, ઓથમાં, આશરામાં, સેવામાં.

પાટને ચારે દિશાએ પૈસા મૂકવાનો છે.

હક્ક લાએ લાહા ।। ઈલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદુ રંસુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

तृतीया

यज्ञ यज्ञं गच्छ यज्ञपतिं गच्छ। स्वां योनिं गच्छ स्वाहा ॥५

अ. का. ७ अ. ९ सू. २

મંત્ર નવમો.

પાટે પૈસા મૂકી પગે લાગવાનો છે.

ૐ ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રેહમાં નિર્રહીમ ॥

અર્થ:—શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી ! આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામ-શાહ ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ॥

પાટે પૈસા મૂકી પગે લાગવાનો છે.

પ્રથમ આદ્ય નારાયણે કીધો વિસ્તાર[1] ત્યારે દિશા આલેખી[2] ચાર ।। ચતુર્દિશામાં કીધા ચતુર્મુકામ[3] ।। ત્યાં સદ્‌ગોરે દેખાડયા શાહનાં ઠામ[4] ।। જાએલા ।। ફાએલા ।। અરજલા ।। ખલીફા ।। ચતુર્કલપની[5] શાખા ધરી ।। ગોરે નામ ભણાવ્યા હરિ ।। ઝાંખા,[6] મેઘા,[7] કિન્નર[8] અનંત ।। જેણે સદ્‌ગોર શું રાખ્યા અવિચળ ચિત્ત ।। સદ્‌ગોર ઈમામશાહ ।। નર અલી મહંમદશાહ ।।

હક્ક લાએ લાહા ।। ઈલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદુ રંસુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે. ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

---

૧ વિસ્તાર=ફેલાવો, રચના. ૨ આલેખી=નક્કી કરી. ૩ મુકામ =ઠેકાણા. ૪ ઠામ=ઠેકાણા. ૫ કલપ=ચાર યુગની ચોકડી તે કલપ. ૬ ઝાંખા=જાએલા કલપના ભકતોના મુખીનું નામ. ૭ મેઘા=ફાયલા કલપના ભકતોના મુખીનું નામ. ૮ કિન્નર=અરજલા કલપના ભકતોના મુખીનું નામ.

चतुर्थी

तप ते यज्ञो यज्ञपते सहमूक्तवाकः । सुवीर्यः स्वाहा ६

મંત્ર દસમો.

કળશને ધૂપ લોબાનનો છે.

ૐ ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રેહ્મમાં નિર્રહીમ ॥

અર્થઃ—શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી! આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન ॥ નર અલી મહંમદશાહ તમારી દુવા ॥

આહે[1] દરૂદ[2] ।। જાહે[3] દરૂદ ।। દરૂદ નબી પર[4] ।। અલ્લાહો[5] ફાતેહા[6] ।। અગર જલે[7] ।। પીડા ટળે ।। સાહેબ જાગે ।। શ્યેતાન[8] ભાગે ।। ધૂપ ત્યાં રૂપ ।। દેવ ત્યાં પૂજા અલખ્ નિરંજન નિરાકાર ।। અવર[9] દેવ નહિ દૂજા ।। સદ્ગોર ઈમામ-શાહ ।। નર અલી મહંમદશાહ ।।

હક્ક લાએ લાહા ।। ઇલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદુ ર્રસુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

૧. આહે=છે. ૨. દરૂદ=વખાણ. ૩. જાહે=આબરૂ, પદવી. ૪. પર=ઉપર. ૫. અલ્લાહો=પરમાત્માનો. ૬. ફાતેહા=વિજય. ૭. જલે=બળે. ૮. શ્યેતાન=અઘોર દુષ્ટ કર્મ કરનાર મહાનીચ વૃત્તિવાળો નીચ કામ કરનાર વ્યક્તિ, રાક્ષસ, બિહામણો પુરુષ, નીચ કર્મ કરાવનાર ૩ ભૂત, જીન, ખવિસ. ૯ અવર=બીજો, અન્ય.

असपत्नं नो अधरा दसपत्नं न उत्तरात् ।

इन्द्रासपत्नं नः पश्चाज्ज्योतिः शूर पुरस्कृधि ॥१७॥

अ. का. ८ अ. ३ सू. ५

ॐ

મંત્ર અગીયારમો.

દિવા જ્યોતને પ્રણામનો છે.

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રેહ્માં નિર્રહીમ ॥

અર્થઃ-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ઈંદ્ર ઈમામશાહ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ॥ તમારી દુવા॥

ગોર દીવો ।। ગોર દેવતા ।। ગોર વિના ઘોર અંધાર[1] ।। ગોર વિના જુગત[2] નહિ ।। ગોર વિના મુકત[3] નહિ ।। મન તાળુ ।। કલમો[4] કુંચી ।। ખોલો ધર્મ દ્વાર[5] ।। દેખો મહંમદશાહકા દિદાર ।। જાગે જયોત ।। ભાગે છોત[6] ।। સદ્‌ગોર ઈમામશાહ ।। નર અલી મહંમદશાહ ।।

હક્ક લાએ લાહા ।। ઇલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદુ રસુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે. ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

---

૧ ઘોર અંધાર=જેમાં દિવો પણ પ્રકાશ ન આપી શકે તેવું અંધારૂં. ૨ જુગત=યુક્ત, માફક, અનુકુળ. ૩ મુક્ત=છુટેલ, બંધનમાં નહિ તે. ૪ કલમો=શબ્દ, મહાવાકય, મંત્ર. ૫ દ્વાર=દરવાજો, બારણું, ઠેકાણું. ૬ છોત=આભડછેટ, અપવિત્રતા.

अप्स्व १ न्तरमृतमप्सु भेषजम् ।

अपामुत प्रशस्तिभिरश्वा भवथ वाजिनो गावो भवथ वाजिनी :४

अथर्व वेद. का. १ अ. १ सूक्त ४

आपो हि ष्ठा मयोभुवस्ता न ऊर्जे दधातन ।

महे रणायचक्षसे ॥१॥ ॥२॥३॥४॥

अ. का. १ अ. १ सूक्त ५–६

हिरण्यवर्णाः शुचयः पावका यासु जातः सविता यास्वग्निः ।:

या अग्निं गर्भ दधिरे सुवर्णास्ता न आपः शंस्योना भवन्तु ॥१॥

अनु. ६ सू. ५

મંત્ર બારમો.

કળશમાં જળ ભરવાનો છે.

ॐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રહમાં નિર્રહીમ ॥

અર્થ:-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરું છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ।। ઈંદ્ર ઈમામશાહ ।। આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ।। સદ્‌ગોર પીર કબીરદીન ।। સદ્‌ગોર પીર સુદરદીન ।। સદ્‌ગોર પીર સાહેબદીન ।। સદ્‌ગોર પીર નસીરદીન ।। સદ્‌ગોર પીર સમ્શદીન ।। સદ્‌ગોર પીર સલાઓદીન[૧] ।। નર ઇસ્લામશાહ ।। નર અલી નિરંજન નામ નબી નુર સદ્‌ગોર ।। તમારી દુવા ।।

ઓંમ (ૐ) ।। ઉનાદ[૧] ।। સાદ[૨] ।। શબ્દ[૩] ।। નુર ।। તેજ ।। બંબ[૪] ।। આપોઆપ ઉપાયા ઈંડ[૫] ।। ઈંડ માંહેથી સર્જ્યાં પિંડ[૬] ।। પિંડ માંહેથી ઈચ્છા કીધી ।।

---

૧ સલાઓદીન=પીર શ્રી શમ્સદીન બાવાના પિતાશ્રી. ૧ ઉનાદ=પોતાની મેળે ઉત્પન્ન થતો શબ્દ, પ્રણવ. ૨ સાદ=મધુરા અવાજ. ૩ શબ્દ=અર્થસૂચક અવાજ. ૪ બંબ=તેજનું ગોળ પ્રતિબિંબ, અર્થ વિનાનો અવાજ, શંકરનો શબ્દ. ૫ ઈંડ=લંબગોળ આકાર. ૬ પિંડ=શરીર.

અનંત લીલા[૭] વર્તી[૮] લીધી ।। ઈંડ છેદીને ઉપન્યા આપ ।। ચતુર્મૂરતની કીધી થાપ ।। કહી ફર્માન ને ઓંમ (ૐ)કાર ।। પ્રગટ કીધી મૂરત ચાર ।। ખાણી, વાણી, ને સર્જ્યા વેદ ।। જુજવા[૯] વારા ને જુજવા ભેદ ।। આલે[૧૦] કુર્શિમાં[૧૧] છે ભરપુર ।। સ્થળ બાંધી સર્જ્યાં નુર ।। નુર કાંડી અજંપા[૧૨] જાપ ।। ચતુર્મૂરતને નિરંજન આપ ।। અનંત દેવ તે ઉપન્યા બ્રહ્મ[૧૩] ।। મત્સ્યે[૧૪] કળશ કરીને સ્થાપ્યા ધર્મ ।। સ્વામી પુરુષને શકિત સાર ।। વિષ્ણુ જળને કળશ

---

૭ લીલા=રચના. ૮ વર્તી=ગોઠવી. ૯ જુજવા=જુદા. ૧૦ આલે (આલ)=શ્રી પરમાત્માની નિર્માણ કરેલી બ્રહ્મા અને વિષ્ણુની કળાના અંશ જે વંશમાં આવ્યા કરે તે વંશની વેલ. કળાવાળો પુરુષ પોતાના અંત સમયે કે જ્યારે ધ્યાનમાં આવે ત્યરે પોતાની પાછળ યોગ્ય પુરુષ નક્કી કરી કળા સોંપે એવી ચાલતી પરંપરા. ૧૧ કુર્શિ=પેઢી, વંશાવળી. એક પછી એક થતા વારસોની પરંપરા. ગાદીની કળા વાળી પેઢી (વંશ.) ૧૨ અજંપા જાપ=વગર જપ્યે જપવાની ટેવ પડી જાય તે ટેવ. ૧૩ બ્રહ્મ=નિર્વિકાર, મૂળ પુરુષ, જગત્કર્તા. ૧૪ મત્સ્ય=મચ્છ, શ્રી મચ્છા અવતાર, દશ અવતારોમાં પહેલો અવતાર.

કિર્તાર ॥ આશ પુરો ને વાશ ધરો ॥ નુરનો પ્રકાશ કરો ॥ કળશ માંહે કળાધરો ॥ ઋષિવર જીવને પાવન[૧૫] કરો ॥ નબી નુર સદ્ગોર ॥ નર ઇસ્લામ શાહ ॥ સદ્ગોર સલાહેદ્દીન ॥ પીર સમ્શદ્દીન ॥ પીર નસીરદ્દીન ॥ પીર સાહેબદ્દીન ॥ પીર સુદરદ્દીન ॥ પીર કબીરદ્દીન ॥ પીર ઇમામશાહ ॥ અરજ કરે ॥ જાંબુ દ્વિપે કુંવારકા ક્ષેત્રે ॥ નિષ્કલંકી નારાયણ ॥ અરબી[૧૬] રૂપે કળશ માંહે કળા ધરો ॥ ઘટ માંહે વાસ તમારો કરો ॥ સદ્ગોર ઇમામશાહ ॥ નર અલી મહંમદશાહ ॥

હક્ક લાએ લાહા ॥ ઈલ્લિલ્લાહો ॥ મહંમદુ રસુલિલ્લાહે ॥

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત વૈરાટ રૂપે એજ છે, મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

૧૫ પાવન=પવિત્ર. ૧૬ અરબી=અરબસ્તાની દેશના.

षष्ठी

मनस स्पत इमं नो दिवि देवेषु यज्ञम् ।

स्वाहा दिवि स्वाहा पृथिव्यां स्वाहान्तरिक्ष स्वाहा वाते

घां स्वाहा ॥ ८ ॥

अ. का. ७ अ. ९ सू. २

મંત્ર તેરમો.

કળશ માંડીને પગે લાગવાનો છે.

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિરેહ્‌માં નિર્હીમ ॥

અર્થ:—શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઇમામ-શાહ ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ॥ તમારી દુવા ॥

વિષ્ણુ ઉપજંતે[1] ॥ મહા વેહવા રંગ, શકિત ઉપજતે અનંત તત્વમ્[2] ॥ સ્વામી તમારૂં સિંહાસન સ્થાપો ॥ તમે નુરે પરવરો ॥ ઘટ માંહે વાસ ધરો ॥ તમે અનંત વાર સ્થાપો ॥ તમે અનંત વાર ઓચરો[3] ॥ તમે અથર્વવેદને વાયકે[4] ફળો ॥ તમે આદ્ય નારાયણ કળા પ્રકાશી ॥ ત્રણ દેવ પેદા કીધા ॥ તે દેવ યુગે યુગે આવી અવતર્યા ॥ ઘટે બ્રહ્મા ॥ ઘટે વિષ્ણુ ॥ ઘટે દેવ મહેશ્વર ॥ અથર્વવેદની[5] કળા ધરો ॥ ઘટમાં અલ્લાહ્ ઈશ્વર તમે કર્તા ॥ તમે હર્તા ॥ આદ્ય બ્રહ્માએ ઘટ સ્થાપી ॥ ચોયદિશ નાખી ફેરોઈ ॥ અનંત રૂપે ચરિત્ર કીધા ॥ કર્તા મૂરત સોહી ॥ સદ્ગોર ઈમામશાહ ॥ નર અલી મહંમદશાહ ॥

૧. ઉપજંતે=પ્રગટતાં. ૨ તત્વમ્=ઉત્તમઉણું. ૩ ઓચરો=બોલો.
૪ વાયકે=શબ્દે, વચને, આજ્ઞાએ. ૫ અથર્વવેદ=કળિયુગનો મુખ્ય વેદ.

હક્ક લાએ લાહા ।। ઇલ્લિલ્લાહો ।।:મહંમદુ રસુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

यानावह उशतो देव देवां स्तान् प्रेरय स्वे अग्ने सधस्थे ।

जक्षिवांसः पपिवांसो मधून्यस्मै धत्त वसवो वसूनि ॥१॥

अ. का. ७ अ. ९ सू. १

सप्तमी ॥

सं बीर्हिरक्तं हविषा घृतेन समिन्द्रेण वसुना संमरूद्भिः ।

सं देवैर्विश्वदेवेभिरक्तमिन्द्रं गच्छतु हविः स्वाहाः १

अ. ९ सू. २

ॐ

મંત્ર ચૌદમો.

કળશ ઉપર અક્ષત મૂકવાનો છે.

ॐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર રહમાં નિર રહીમ ॥

અર્થઃ-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ।। ઈંદ્ર ઇમામશાહ ।। આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ।। સદ્‌ગોર પીર કબીરદ્દીન ।। સદ્‌ગોર પીર સુદરદ્દીન ।। સદ્‌ગોર પીર સાહેબદ્દીન ।। સદ્‌ગોર પીર નસીરદ્દીન ।। સદ્‌ગોર પીર શમ્સદ્દીન ।। નર ઈસ્લામશાહ ।। નર અલી નિરંજન નામ ।। નબી નુર સદ્‌ગોર તમારી દુવા ।।

પ્રથમ આદ્ય નિરંજન ઓંમ (ॐ) કાર; ઓંમ (ॐ) કારથી ધંધુકાર ।। સૃષ્ટિ તણો કીધો વિસ્તાર ।। મન માંહે હરિએ ધરીયા હેત ।। ત્યારે રચ્યું એક બ્રહ્મજ ક્ષેત્ર ।। બ્રહ્મસ્તનથી ઝરીયા નુર ।। ત્યારે સર્જ્યા રૂહ રતન ભરપુર ।। હરિએ કીધા દ્રષ્ટે[1] કામ ।। ત્યારે સાજ્યાં પિંડ ને પ્રાણ ।। પિંડ માંહે મેલી માયા ।।

[1] દ્રષ્ટે=નજરથી.

કળશ ઉપર અક્ષત મૂકવાનો છે.

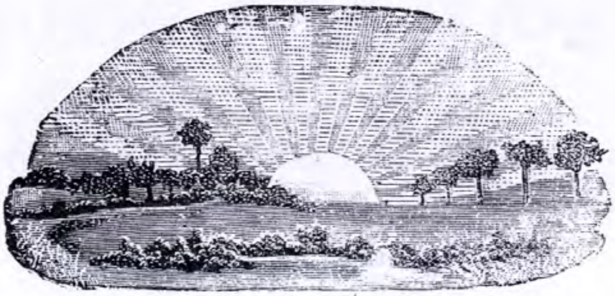
અનંત સ્વરૂપી સર્જી કાયા ।। જળ અક્ષતે પૂરો વાસ ।। આદ્ય નિરંજન માંહે પ્રકાશ ।। કળશે ચાર મૂરત મળીને કરો જુગત ।। ઋષિવર જીવને આલો મુકત ।। નર ઈસ્લામશાહ દાતાર ।। નર અલી મહંમદશાહ ।। હુશ્યેનીમાં સરદાર[2] ।। જાંબુ દ્વિપે ને ભરતખંડે[3] કુંવારકા ક્ષેત્રને[4] સ્થળે બેસો ।। તમે નિરંજન નિષ્કલંકી નારાયણ ।। સાહેબ સુલતાન[5] બાદશાહજી[6] ।। નબી નુર સદ્દગોર બ્રહ્મા ।। તમે અક્ષત રૂપે ઘટમાં કળા ધરો ।। સદ્દગોર ઇમામશાહ ।। નર અલી મહંમદશાહ ।।

હક્ક લાએ લાહા ।। ઈલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદ રંસુલિલ્લાહે ।।

---

૨ સરદાર=મૂખ્ય, આગેવાન, માલીક. ૩ ભરતખંડ=ભરત રાજાએ નિર્માણ કરેલો ખંડ, હિંદુસ્તાન. ૪ કુંવારકા ક્ષેત્ર=કુંવારકા પૃથ્વી જે સ્થાને હોય તેવી જમીનનો ભાગ. ૫. સુલતાન=હાકેમ, માલીક. ૬ બાદશાહજી=શહેનશાહ, રાજાઓના રાજા.

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી. સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ)ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

ऋतस्य पन्थामनु तिस्र आगुस्त्रयो धर्मा अनुरेत आगुः ।
प्रजामेका जिन्वत्यूर्जमेका राष्ट्रमेका रक्षति देवयूनाम् ।।२३।।

अ. का. ८ अ. ५ सू. ९

ॐ

મંત્ર પંદરમો.

કળશ ઉપર અક્ષત્ તારી પગે લાગવાનો છે.

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ્ હિરેહ્‌માં નિર્હીમ ॥

અર્થઃ-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ।। ઈંદ્ર ઈમામશાહ।। આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ।। તમારી દુવા ।।

કળશ ઉપર અક્ષત તારી પગે લાગવાનો છે.

સ્વામી પાનફુલના ભોક્તા[1] તમે છો ॥ આસના[2] વાસનાના[3] ભોકતા તમે છો ॥ ઘટપાટના ધણી તમે છો ॥ ઘટ માંહે વાસ તમારો છે ॥ સ્વામી દાતા,[4] ભોકતા તમે છો ॥ બ્રહ્મા વિષ્ણુ, મહેશ્વર ॥ આદ્ય નારાયણ ॥ ઘટ માંહે વાસ પૂરો ॥ અવ્વલ આખરના ધણી તમે છો ॥ અથર્વ વેદની કળા ધરો ॥ તમે પ્રગટ રૂપ કરો ॥ જાંબુદ્વિપના સુલતાન ॥ સદ્‌ગોર ઈમામશાહ ॥ નર અલી મહંમદશાહ ॥

હક્ક લાએ લાહા ॥ ઇલ્લિલ્લાહો ॥ મહંમદુ રસુલિલ્લાહે ॥

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે. ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

---

૧ ભોક્તા=ભોગવનારા. ૨ આસના=આશા. ૩ વાસના=કલ્પના, ઇચ્છા, સુગંધ. ૪ દાતા=દેનારા, આપનારા, પ્રભુ.

तृतीया.

यं क्रन्दसी अवतश्चस्कभाने भियसाने रोदसी अह्वयेथाम् ।
यस्यासै पन्था रजसो विमानः कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥३
अ. का. ८ अ. १ सू. २

ॐ

મંત્ર સોળમો.

ઘટ પાટને ફુલહાર ચડાવવાનો છે.

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રેહ્માં નિર્રહીમ ॥

અર્થ:-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામ-શાહ ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન ॥ નર

અલી મહંમદશાહ ।। સદ્દગોર પીર કબીરદ્દીન ।। સદ્દગોર પીર સુદરદ્દીન ।। સદ્દગોર પીર સાહેબદ્દીન ।। સદ્દગોર પીર નસીરદ્દીન ।। સદ્દગોર પીર શમ્સદ્દીન ।। નર ઈસ્લામશાહ ।। નર અલી નિરંજન નામ ।। નબી નુર સદ્દગોર તમારી દુવા ।।

સદક[1] બર[2] મહંમદ રસુલિલ્લાહે ।। જલ[3] જલાલહુ[4] વ[5] ન્યામલ[6] મવ્લા ।। વ ન્યામલ[7] વકીલ[8] ।। વ ન્યામન[9] નસીબન[10] ।। વ સાહેબ સત્તાર[11] ।। સાહેબ ગફ્ફાર[12] ।। સાહેબ પરવર દિગાર[13] ।। શાહ બેલી[14] ।। શાહ ખાલક[15] ।। શાહ અવ્વલ ।। શાહ આખર ।। શાહ અવ-

---

૧ સદક=સચ્ચાઇ. ૨ બર=ઉપર. ૩ જલ=મોટું. ૪ જલાલહુ =પવિત્રપણું અને સર્વ વખાણને લાયક. ૫ વ=અને. ૬ ન્યામલ=સારો, ઉત્તમ, સરસ. ૭ મવ્લા=માલીક. ૮ વકીલ=વિશ્વાસપાત્ર. ૯ ન્યામન સારો. ૧૦ નસીબન=ઉત્તમ કુળવાળો. ૧૧ સત્તાર=મોટો સંતાડનારો, પરમાત્માનું વિશેષણ. ૧૨ ગફ્ફાર=મોટો આપનારો, મોટો દાતા. ૧૩ પરવર દિગાર=પોષક, પાલક, પરમાત્માનું વિશેષણ. ૧૪ બેલી=રહાયક. ૧૫ ખાલક=સૃષ્ટા, પેદા કરનાર.

તાર ।। શાહ પાત્ર ।। શાહ મત્સ્ય[16] ।। શાહ કૂર્મ[17] ।। શાહ વ્યારાહ[18] ।। શાહ નૃસિંહ[19] ।। શાહ વામન[20] ।। શાહ પરશુરામ[21] ।। શાહ રામ[22] ।। શાહ કહાન[23] ।। શાહ બુદ્ધા[24] ।। શાહ નિષ્કલંકી[25] નારાયણ ।। નિરંજન નિરાકાર ।। નર અલી થકી સૌને દિદાર ।। નર ઈસ્લામશાહ દાતાર ।। સદ્ગોર સુદરદીન સાર ।। નબી નુર સદ્ગોર ।। ઈંદ્રિ ઈમામશાહ ।। નર અલી મહંમદશાહ તમારા નામ ઉપર બલિહારી[26] જાઉં ।। તમારા કામ કર્તવ્યથી વારિ[27] જાઉં ।। અનંત અવગુણ અમારા ।। આ બંદા ગુનેહગાર ।। બાદશાહજી ।। તમે ગુના બક્ષણહાર ।।

---

૧૬ થી ૨૨ શ્રી વિષ્ણુના સાત અવતારના નામ. ૨૩ કહાન=શ્રીકૃષ્ણ. ૨૪ બુદ્ધા=નવમા અવતારનું નામ. ૨૫ નિષ્કલંકી નારાયણ=દશમા અવતારનું નામ. ૨૬ બલિહારી=પ્રેમનો પોકાર, ફીદા થવું, પ્રાણ આપવા તૈયાર થવું, સર્વ આશક્તિઓ અર્પણ કરવી. ૨૭ વારિ જાઉં=વ્હાલમાં સર્વસ્વનો ભોગ આપવા તત્પર થવું.

કળશ ઉપર અક્ષત્ તારી પગે લાગવાનો છે.

જાંબુદ્વિપે કુંવારકા ક્ષેત્રમાં ાા ઋષિવર જીવોને આલો આધાર[૨૮] ાા આલો દિદાર ાા સાહેબ તમે મહેર[૨૯] કરો ાા કળશમાં કળા ધરો ાા સ્વામી તમે નુર સ્વરૂપે પુલવાસ માંહે પરવરો ાા સદ્‌ગોર ઇમામશાહ નર અલી મહંમદશાહ ાા

હક્ક લાએ લાહા ાા ઇલ્લિલ્લાહો ાા મહંમદુ ર્રસુલિલ્લાહે ાા

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે. ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

---

૨૮ આધાર=ઉદ્ધાર, મુક્તિ મોક્ષ, છુટકારો. ૨૯ મહેર=મહેરબાની, કૃપા, દયા.

आपो अग्रे विश्वमावन् गर्भं दधाना अमृता ऋतज्ञाः ।
यासु देवीष्वधि देव आसीत् कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥६॥

अ. का. ८ अ. १ सू. २

મંત્ર સત્તરમો.

ઘટ પાટને ચુવા[1] ચંદન[2] અબીલ[3] ચડાવવાનો છે.

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ્ હિર્રેહ્માં નિર્રેહીમ ॥

અર્થઃ-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ ॥

૧ થી ૩ સુગંધી દ્રવ્યોના નામ.

ઘટ પાટને ચુવા ચંદન અબીલ ચડાવવાનો છે.

આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ।। તમારી દુવા ।।

સ્વામી પાન પુલના ભોક્તા તમે છો ।। સ્વામી કેશર[4] કસ્તુરીના[5] ભોક્તા તમે છો ।। સ્વામી અગર,[6] ચંદન,[7] મુસ્કના[8] ભોક્તા તમે છો ।। સ્વામી અત્તર,[9] અબીલ,[10] ગુલાબના[11] ભોકતા તમે છો ।। સ્વામી પરમલ[12] વાસના[13] ભોકતા તમે છો ।। સ્વામી દાતા, ભોકતા તમે છો ।। સ્વામી પાન ફુલનો આહાર તમારો છે ।। સ્વામી તમારો આહાર વ્યવહાર ।। પાન પુલનો તમે લો આહાર ।। સદ્ગોર ઈમામશાહ ।। નર અલી મહંમદશાહ ।।

---

૪ થી ૯ સુગંધી દ્રવ્યોના નામ. વારિ યજ્ઞમાં હોમવાની વસ્તુઓ, હવિ. ૧૦ અને ૧૧ એ સુગંધી દ્રવ્યોના નામ છે. વારિ યજ્ઞમાં હોમવાની વસ્તુઓ, હવિ. ૧૨ પરમલ=પરિમલ, સુગંધ, સુગંધી પદાર્થોનું અર્ચન. ૧૩ વાસના=સુગંધવાળું કરવું તે, સુગંધવાળું.

 ઘટ પાટને ચુવા ચંદન અબીલ ચડાવવાનો છે.

હક્ક લાએ લાહા ।। ઈલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદુ રંસુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઇ નથી. સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ)ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

यस्य विश्वे हिमवन्तो महित्वा समुद्रे यस्य रसामिदाहुः ।

इमाश्च प्रदिशो यस्य बाहू कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥५॥

अ. का. ८ अ. १ सू. २

ओं भूर्भुवः स्वः । तत्सवितुर्वरेण्यम् । भर्गो देवस्य ।
धीमहि । धियो यो नः प्रचोदयात् ॥

ऋ. मं. ३२ सू. ६२ मं. १०

મંત્ર અઢારમો.

ગોરનરની આલ ગાયત્રી.[૧]

(મુખીએ હાથમાં ગોળી ઝાલી શ્રી બુદ્ધા લગી આલ ભણ્યા પછી કળશમાં પાવળની ગોળી ઘોળી, મીરાં મહંમદ સુધી આલ ભણવી.)

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ્ હિર્રેહ્માં નિર્રહીમ ॥

અર્થઃ-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

૧ ગાયત્રી=મંત્ર.

પ્રથમ પરમેશ્વરા[૧] ।। પ્રવાદે[૨] જલ સાગરા[૩] ।। સેવાને કારણે હેત રચંતે ।। ધરતી ઉપર પાએ ન દેતવા[૪] ।। સદા સર્વ પ્રલયે ગત[૫] ।। પ્રથમ નીલ વર્ણ[૬] તે ધંધુકાર ।। ત્યારે સ્વામી તમે આદ્ય નિરંજન નિરાકાર ।। ત્યાં કવન ચેન[૭] પરિવર્તન્તે ? ।। દભૂ[૮] દેહી[૯] તે આદ્ય પુરુષ નારાયણ ।। આપ મને આપ ધ્યાન કર્તવમ્[૧૦] ।। હો સ્વામીજી ।। તદા નુર નિર્વાણ[૧૧] આપ હસ્તકે ।। તદા[૧૨] નિરંજન તે નિરાકાર ।। ત્યાં નીલ વર્ણ તે ધંધુકાર ।। ત્યારે નહિ સાદ ।। નહિ શબ્દ ।। નહિ ઉનાદ ।। નહિ ઓંમ (ૐ) કાર ।। નહિ ઉત્પત્ત ।। નહિ રેવત[૧૩] ।।

---

૧ પરમેશ્વરા=મહાન બળવાળો, સત્તાવાળો. ૨ પ્રવાદે=જુનો શબ્દ. ૩ સાગરા=સમુદ્ર. ૪ ન દેતવા=નહોતા દેતા, નહોતા મૂકતા. ૫ સદા સર્વ પ્રલયે ગતમ્=તે વખતે બધું હમેશનું નાશ થએલા રૂપમાં ૬ નીલવર્ણ=શ્યામ રંગવાળો. ૭ કવન ચેન=કીયાં કીયાં ચિન્હો ૮ દભૂ=ધીમી ગતિવાળો. ૯ દેહી=શરીરવાળું. ૧૦ કર્તવમ્=કરતા. ૧૧ નિર્વાણ=જે પાછી ન આવે તેવું, મોક્ષ. ૧૨ તદા=ત્યારે. ૧૩ રેવત=દ્રવ્યવાળો, ગૃહસ્થ.

નહિ રચના ।। નહિ પવન ।। નહિ પાણી ।। નહિ ખાણી ।। નહિ વાણી[૧૪] ।। નહિ વેદ ।। નહિ ભેદ ।। નહિ જળ ।। નહિ કમળ ।। નહિ હમળ[૧૫] ।। નહિ વમળ[૧૬] ।। નહિ પર્વત ।। નહિ પાષાણુ ।। નહિ નહિ નદીઓ ।। નહિ નવાણુ ।। નહિ સમુદ્ર ।। નહિ સાગર ।। નહિ ગિરીવર[૧૭] ।। નહિ કૈલાસ[૧૮] ।। નહિ મેરુ ।। નહિ મેખળા[૧૯] ।। નહિ સ્વર્ગ[૨૦] ।। નહિ નરક[૨૧] ।। નહિ મૃત્યુ[૨૨] ।। નહિ પાતાળ[૨૩] ।। નહિ ધરતી[૨૪] ।। નહિ આકાશ[૨૫] ।। નહિ ચંદ્ર ।। નહિ સૂર્ય ।। નહિ તારા ।।

---

૧૪ વાણી=વાચા. ૧૫ હમલ=ભાર, ગર્ભ. ૧૬ વમળ=બળવાન વેગ. ૧૭ ગિરીવર=પર્વતોમાં શ્રેષ્ઠ. (મેરુ) ૧૮ કૈલાસ=શ્રી શંકરનું સ્થાન. ૧૯ મેખલા=ગ્રહોની ખાણ, ગ્રહોની જન્મદાતા, યજ્ઞકુંડની ચાર મેખલા (પૈસા) ૨૦ સ્વર્ગ=વિષ્ણુલોક. ૨૧ નરક=યમરાજનું કેદખાનું, પાપીઓની મરણ પછીનું સ્થાન. ૨૨ મૃત્યુ=મનુષ્યલોક, પૃથ્વી. ૨૩ પાતાળ=પાતાળલોક, મનુષ્યલોકની નીચેનો ભાગ. ૨૪ ધરતી=ધારણ કરનાર પૃથ્વી. ૨૫ આકાશ=પૃથ્વીની ઉપરનો ભાગ, જ્યાં ગ્રહો ફરે છે.

નહિ ધ્રુવ[1] ।। નહિ મેઘ[2] ।। નહિ મંડળ[3] ।। નહિ રેહણી[4] ।। નહિ દિવસ ।। નહિ સૂન[5] ।। નહિ પોકાર ।। નહિ જરણ[6] ।। નહિ મરણ ।। નહિ સૃષ્ટિ[7] ।। નહિ સંયોગ[8] ।। નહિ ભાવ[9] ।। નહિ ભયંકાર[10] ।। નહિ રૂપ ।। નહિ રેખા[11] ।। નહિ રાગ[12] ।। નહિ ભાષા[13] ।। નહિ દમ[14] ।। નહિ કદંબ[15] ।। નહિ રીત ।। નહિ કરીત ।। નહિ યોગ ।। નહિ યુક્તિ ।। નહિ શકત ।। નહિ ભકત ।। નહિ મોહ ।। નહિ માયા ।। નહિ કામ ।। નહિ કાયા ।। ત્યારે ભાવ ભેદ કંઈ નહોતા ।। તદા આદ્ય નિરંજને

---

૧ ધ્રુવ=પૃથ્વીની ધરીના છેડાઓના બિંદુ, આ કલપના પ્રથમ ભકત, એક તારો, નાકની દાંડીનો અગ્ર ભાગ, નિશ્ચય, નિશ્ચળ ૨ મેઘ=વાદળું, વર્ષાદ, પ્રભુની કૃપા. ૩ મંડળ=ગોળાકાર. ૪ રેહણી=રાત્રિ. ૫ સૂન=ઉજડ, વસ્તીવિનાનું, વેરાન, વિકસેલું, ખીલેલું. ૬ પોકાર=મોટો અવાજ, ચીસ. ૬ જરણ=જન્મ. ૭ સૃષ્ટિ=ઉપજાવેલું. ૮ સંયોગ=મેળાપ. ૯ ભાવ=ઇચ્છા, ભાવના, હૃદયની ગતિ, હૃદયનું પ્રકાશવું. ૧૦ ભયંકાર=બીહામણું, ભય ઉપજાવનાર. ૧૧ રેખા=ચિન્હ, લીટી, થોડું. ૧૨ રાગ=કાનને ગમે એવો અવાજ. ૧૩ ભાષા=બોલી. ૧૪ દમ=શ્વાસ, પ્રાણવાયુ, જીવ. ૧૫ કદંબ=કદમનું ઝાડ, ટોળું, સંઘ, ગત.

કઈ પેરે[૧૬] સૃષ્ટિ નીપાઈ હો સ્વામીજી ॥
પ્રથમ તો નીલ વર્ણ ધંધુકાર મધ્યે
ઓંમ (ૐ)કાર ॥ ઓંમ (ૐ)કારથી
હેત ધરીયા ॥ હેત થકી નીર ઝરીયા ॥
નીર થકી ખીર[૧૭] કરીયા ॥ ખીર થકી ફેણુ
ઉપાયા[૧૮] ॥ ફેણુ[૧૯] માંહેથી ઈંડ નીપાયા ॥
ઈંડ થકી રચ તે સર્વ રચના ॥ ઈંડ છેદીને
ત્રણ ભુવન સર્જ્યા હો સ્વામીજી ॥
પ્રથમ તો જમીનની જડ બાંધતાં યુગ
પાંચ (૫) ॥ પાંચ (૫) યુગ તો પિયાલ[૨૦]
થોભંતા[૨૧] ॥ પાંચ (૫) યુગ તો ગઢ[૨૨]
મેર ઉઠંતા ॥ પાંચ (૫) યુગ તો બ્રહ્માંડ[૨૩]
જડંતા ॥ આઠ (૮) યુગ તો ગીતા
ગાયત્રી ઓચરંતા ॥ (૯) યુગ તો નીર
નવાણુ ભરંતા ॥ બાર (૧૨) યુગ તો

૧૬ પેરે=રીતે, પ્રકારે. ૧૭ ખીર=દૂધ. ૧૮ ઉપાય=ઉપજાવ્યો. ૧૯ ફેણુ= પાણી ઉપર પવનના જોરથી ઉપર આવતો ધોળો પરપોટાનો સમુહ. ૨૦ પિયાળ=પાતાળ. ૨૧ થોભંતા=ઠેરાવતાં, સ્થિર કરતાં. ૨૨ ગઢમેર=મેરુનોગઢ. ૨૩ બ્રહ્માંડ=ચૌદ ભુવનનો જથ્થો.

રુંઢ[1] માળા ફેરવંતા ૫ વીસ (૨૦) યુગ તો વિભુ[2] વનસ્પતિ વસંતા ૫ ત્રણ (૩) યુગ તો ત્રિભુવન ત્રિશૂળ ધરંતા ૫ એક (૧) યુગ તો ઓંમ (ૐ)કાર બોલી ભણુંતા ૫ એવા તોંતેર (૭૩) યુગ તો વહી ગયા ૫ સ્વામીને અટકળ કરંતા ૫ તદા અગમ અગોચર ૫ સદ્ગોર બ્રહ્મા નર નારાયણ દેવ મહેશ્વર ૫ એ ત્રણ દેવની પુજા કરે ૫ તેના આવા ગમનના ફેરા ટળે ૫ તદા સ્વામીજીએ પહેલા રોપ્યા સત્ય ॥૧॥ સત્ય ઉપર દત્ત[3] ॥૨॥ દત્ત ઉપર ક્ષમા ॥૩॥ ક્ષમા ઉપર ગજા[4]॥૪॥ ગજા ઉપર નીલ ॥૫॥ નીલ ઉપર શેષનાગ[5] ॥૭॥ શેષનાગના શિર ઉપર

૧ રુંઢમાળા=મોટા મણકાની માળા. મણકાનો આકાર માણસના ચહેરા જેવો. ૨ વિભુ=ત્રિગુણી દેવો. ૧ બ્રહ્મા, ૨ વિષ્ણુ, ૩ મહેશ્વર, ધણી સમર્થ. ૩ દત્ત=દાન, દયા ભાવ. ૪ ગજા=હાથીનો આકાર. ૫ શેષનાગ=હજાર ફેણવાળો નાગ (સાપ).

ધબલા ઘોરી[૬] ॥૮॥ ધબલા ઘોરીના શીંગ ઉપર એક રાઈ ॥૯॥ એટલા ઉપર યત્ન કરી સ્વામીએ સૃષ્ટિ નીપાઈ[૭] ॥ જે કરણ[૮] કલપના અવતાર પાત્ર તે સાંભળો ઋષિવર ભાઈ ॥ જ્યાં થકી સ્વામીજીએ રૂપ ધર્યા ॥ તે રૂપ ઓળખીને આજ કરો કમાઇ ॥ પ્રથમ નામ તો નીલ[૯] ॥૧॥ અનીલ[૧૦] ॥૨॥ સુન[૧૧] ॥૩॥ સાન[૧૨]॥૪॥ નાન[૧૩] ॥૫॥ જ્ઞાન[૧૪] ॥ ॥૬॥ મેચાન[૧૫] ॥૭॥ નુર[૧૬] ॥૮॥ તેજ[૧૭] ॥૯॥ જલ[૧૮] ॥૧૦॥ કમલ[૧૯] ॥૧૧॥ કદમ[૨૦] ॥૧૨॥ આદ બુધ[૨૧] ॥૧૩॥ નાદબુધ[૨૨] ॥૧૪॥ ગજતત્વ[૨૩] ॥૧૫॥ પ્રેમતત્વ[૨૪] ॥૧૬॥ આદ્ય પુરુષ[૨૫] ॥૧૭॥ આદ્ય પુરુષથી

---

૬ ધબલા ઘોરી=મહા બળવાન બળદની આકૃતીનો એક દેવ. ૭ નીપાઇ=ઉપજાવી, બનાવી. ૮ કરણ=કાળનું માપ. બાર કલાક અથવા ત્રીસ ઘડીનો સમય. અગીઆર લાખ વરસનો એક યુગ, એવા તેત્રીસ યુગનો એક કરણ. ૯ થી ૨૫=પરમાત્માના ગુણના રૂપોના નામ છે.

ઓંમ(ૐ)કાર ॥ ઓંમ(ૐ)કારથી ચારે વેદ પ્રકાશ ॥ આદ્ય પુરુષથી નાભીચક્ર ॥ નાભીચક્રથી ભયે[1] ગોર બ્રહ્મા ॥ સદ્ગોર બ્રહ્માથી સર્વ સૃષ્ટિની ઉત્પતિ ॥ જે ચાર કલપના અવતાર પાત્ર તે સાંભળો મુનિવર ભાઇ ॥ જ્યાં થકી ગોર નરે અવતાર લીધા તે અવતાર ઓળખીને આજ કરો કમાઈ ॥ પ્રથમ નામ તો ઓંમ[ૐ][2] ॥૧॥ ઉન્નાદ[3] ॥૨॥ અવિ-ગત્ય[4] ॥૩॥ અહેદ[5] ॥૪॥ હવ[6] ॥૫॥ કવ[7] ॥૬॥ તત્ત્વ[8] ॥૭॥ ધર્મ[9] ॥૮॥ તેજ[10] ॥૯॥ કેવલિક[11] ॥૧૦॥ નાદ[12] ॥૧૧॥ ઓત્રા[13] ॥૧૨॥ હરિતખ્ત[14] ॥૧૩॥ પ્રુરવા[15] ॥૧૪॥ અતીતવંશા[16] ॥૧૫॥ પ્રેમઋષિ[17] ॥૧૬॥ વશ તો શ્રી મત્સ્ય[18] ॥૧૭॥ મનાઈત[19] ॥૧૮॥ ઉગ્રસેન[20] ॥૧૯॥

૧ ભયે=થયા. ૨ થી ૨૦ હરિવંશે શ્રી નારાયણના અવતારોના નામ.

અજુવંત[21] ॥૨૦॥ બ્રેહસ્પત[22] ॥૨૧॥
અશોમિત્ર[23] ॥૨૨॥ મીકમઋષિ[24] ॥૨૩॥
વંશ તો શ્રી કૂર્મ[25] ॥૨૪॥ વસરત[26]
॥૨૫॥ દકોઈત[27] ॥૨૬॥ કાત્યાયન[28]
॥૨૭॥ પરજાઇત[29] ॥૨૮॥ દાદમઋષિ[30]
॥૨૯॥ વંશ તો શ્રી વ્યારાહ[31] ॥૩૦॥
હેહેર[32] ॥૩૧॥ રૂપક[33] ॥૩૨॥ કેશવ[34]
॥૩૩॥ નસખલિપત્ય[35] ॥૩૪॥ ગૌતમ[36]
॥૩૫॥ અંબરિષ[37] ॥૩૬॥ વંશ તો શ્રી
નૃસિંહ[38] ॥૩૭॥ મુનાયક[39] ॥૩૮॥
વંશ વદણ[40] ॥૩૯॥ વીરલોચન[41] ॥૪૦॥
કશ્યપઋષિ[42] ॥૪૧॥ વંશ તો શ્રી વામન[43]
॥૪૨॥ માનધાતા[44] ॥૪૩॥ પૃથ્વીજય[45]
॥૪૪॥ અસરત[46] ॥૪૫॥ જમદગ્નીઋષિ[47]
॥૪૬॥ વંશ તો શ્રી પરશુરામ[48] ॥૪૭॥
રઘુ[49] ॥૪૮॥ નઘુ[50] ॥૪૯॥ યયાતિ[51]

૨૧ થી ૫૧ હરિવંશે શ્રી નારાયણના અવતારોના નામ.

॥૫૦॥ કેવળિક[૫૨] ॥૫૧॥ અચજપાલ[૫૩] ॥૫૨॥ દશરથ[૫૪] ॥૫૩॥ વંશ તો શ્રી રામ[૫૫] ॥૫૪॥ લવ[૫૬] ॥૫૫॥ પદ્મ[૫૭] ॥૫૬॥ પરિક્ષત[૫૮] ॥૫૭॥ વીરપાળ[૫૯] ॥૫૮॥ વસુદેવ[૬૦] ॥૫૯॥ વંશ તો શ્રી કૃષ્ણ[૬૧] ॥૬૦॥ પ્રદ્યુમ્ન[૬૨] ॥૬૧॥ સેસ્થાન[૬૩] ॥૬૨॥ બિલસ્થાન[૬૪] ॥૬૩॥ વેણી વચ્છ રાજ[૬૫] ॥૬૪॥ સિંહરાજ[૬૬] ॥૬૫॥ વંશ તો શ્રી બુદ્ધ[૬૭] ॥૬૬॥ (ફર્માન કહી કળશમાં ગોળી ઘોળવી ॥ ને આલ મીરાં મહંમદશાહ લગી ભણવી)॥ શીશ[૬૮] ॥૬૭॥ સામ[૬૯] ॥૬૮॥ સુલકાન[૭૦] ॥૬૯॥ ઇસ્લામ[૭૧] ॥૭૦॥ હારૂન[૭૨] ॥૭૧॥ આદમ[૭૩] ॥૭૨॥ નીઝાર[૭૪] ॥૭૩॥ મીઝાર[૭૫] ॥૭૪॥ ઇલિયાશ[૭૬] ॥૭૫॥ મિલ્યાસ[૭૭] ॥૭૬॥ મુલકાન[૭૮] ॥૭૭॥ કાઝમ[૭૯] ॥૭૮॥

---

૫૨ થી ૭૯ હરિવંશે શ્રી નારાયણના અવતારોના નામ.

કાહેર[૮૦] ॥૭૯॥ કાયમ[૮૧] ॥૮૦॥ ગાલિબ[૮૨] ॥૮૧॥ એલબ[૮૩] ॥૮૨॥ કાએમ[૮૪] ॥૮૩॥ મુરાદ[૮૫] ॥૮૪॥ અબ્દુલ મુનાફ[૮૬] ॥૮૫॥ હાસમ[૮૭] ॥૮૬॥ અબ્દુલ મુત્તલિબ[૮૮] ॥૮૭॥ અબુતાલિબ[૮૯] ॥૮૮॥ વંશ તો શ્રી મુર્તુઝી અલી[૯૦] ॥૮૯॥ ઇમામ હશન[૯૧] ॥૯૦॥ ઈમામ હુશ્યેન[૯૨] ॥૧॥ ઈમામ જયનુલ આબેદીન[૯૩] ॥૨॥ ઈમામ મહંમદ બાકર[૯૪] ॥૩॥ ઇમામ જાફરો સાદિક[૯૫] ॥૪॥ ઇમામ ઈસ્માઈલ[૯૬] ॥૫॥ ઈમામ નુર સદ્ગોર[૯૭] ॥૬॥ સૈયદ ઇસ્માઈલ[૯૮] ॥૭॥ સૈયદ નુર મહંમદ[૯૯] ॥૮॥ સૈયદ ઈમામદીન[૧૦૦] ॥૯॥ સૈયદ મુશાફરદીન[૧૦૧] ॥૧૦॥સૈયદ મન્શુરદીન[૧૦૨] ॥૧૧॥ સૈયદ ગાલિબદીન[૧૦૩] ॥૧૨॥ સૈયદ જમાલદીન[૧૦૪] ॥૧૩॥ સૈયદ સાદ-

૮૦ થી ૧૦૪ હરિવંશે શ્રી નારાયણના અવતારોના નામ.

ફૂદીન[૧૦૫] ॥૧૪॥ સૈયદ મહેરદીન[૧૦૬] ॥૧૫॥ સૈયદ સાલેહ્દીન[૧૦૭] ॥૧૬॥ સૈયદ હાદી[૧૦૮] ॥૧૭॥ સૈયદ ફાજલશાહ[૧૦૯] ॥૧૮॥ સૈયદ હાસમશાહ[૧૧૦] ॥૧૯॥ સૈયદ મહંમદશાહ[૧૧૧] ॥૨૦॥ સૈયદ અહમદશાહ[૧૧૨] ॥૨૧॥ સૈયદ નાશિરશાહ[૧૧૩] ॥૨૨॥ સૈયદ મુશાએક[૧૧૪] ॥૨૩॥ સયદ મોહીબ[૧૧૫] ॥૨૪॥ સયદ મુસ્તાક[૧૧૬] ॥૨૫॥ સૈયદ મહિઓદીન[૧૧૭] ॥૨૬॥ સૈયદ મોમીનશાહ[૧૧૮] ॥૨૭॥ સયદ ખાલકશાહ[૧૧૯] ॥૨૮॥ સૈયદ નીઝીરશાહ[૧૨૦] ॥૨૯॥ સૈયદ ઈસ્લા- મશાહ[૧૨૧] ॥૩૦॥ સૈયદ ઈસ્લામ હાદિક[૧૨૨] ॥૩૧॥ સયદ સમ્શદીન[૧૨૩] ॥૩૨॥ સયદ નસીરદીન[૧૨૪] ॥૩૩॥ સયદ સાહેબદીન[૧૨૫] ॥૩૪॥ સૈયદ સુદરદીન[૧૨૬] ॥૩૫॥ સૈયદ કબીરદીન[૧૨૭] ॥૩૬॥ સદ્ગોર પાત્ર બ્રહ્મા॥

૧૦૫ થી ૧૨૭ હરિવંશે શ્રી નારાયણના અવતારોના નામ.

ઈંદ્ર ઈમામશાહ १२८/३१ ॥૩૭॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નરઅલી મહંમદશાહ १२९/३२ ॥૩૮॥

હક્ક લાએ લાહા ॥ ઈલ્લિલ્લાહો ॥ મહંમદુ રસુલિલ્લાહે ॥

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી. સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ)ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

સૈયદ શહાબોદીન १३०/३३ ॥૩૯॥ સૈયદ જલાલોદીન १३१/३४ ॥૪૦॥ સૈયદ મુર્તુઝાશાહ १३२/३५ ॥૪૧॥ શ્રી નરનાથ શાહોજી અશરફશાહ १३२/३६ ॥૪૨॥

હક્ક લાએ લાહા ॥ ઇલ્લલ્લાહો ॥ મહંમદુ રસુલિલ્લાહે ॥

---

૧૨૮ થી ૧૩૩ હરિવંશે શ્રી નારાયણના અવતારોના નામ છે. ૩૧ મો નંબર જે ૧૨૮ નીચે ૩૭ આપેલ છે ત્યાંથી તે ૪૨ આગળ ૩૬ સુધી શ્રી નરનાથ શ્રીહરિની વંશાવળીનો આંક છે, જે નરની કળા વંશ બદલી પીર કબીરદીનના વંશમાં આવી, તે સંકળના દેખાડે છે. અત્રે ઈમામશાહ બાવામાં ગોર અને નરની કળા એકત્ર થઇ ત્યારપછી બીજા વંશમાં ગઇ નથી. "દોનુ કળા જબ એકઠી હુઇ, પીછે પાત્ર ન દેખો કોઇ." (સત્ય વચન)

ब्राह्मणाँ नमस्यावर्ते ।

ते मे द्रविण यच्छन्तु ते मे ब्राह्मण वर्च सम् ॥४१॥

अ. का. १० अ. ३ सू. ५

ॐ

મંત્ર ઓગણીસમો.

કળશને પ્રદક્ષિણા કરવાનો.

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રેહ્‌માં નિર્રહીમ ॥

અર્થ:શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સહ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ॥ તમારી દુવા ॥

હક્ક[1] મવ્લાના[2] શાહ મુર્તુઝાઅલી ।। નર ગાલિબશાહ ।।૧।। નર ફાઝલશાહ ।।૨।। નર હાસમશાહ ।।૩।। નર મહંમદશાહ ।।૪।। નર અહમદશાહ ।।૫।। નર મેહદીશાહ ।।૬।। નર નાશિરશાહ ।।૭।। નર મોમીનશાહ ।।૮।। નર ખાલિફશાહ ।।૯।। નર નીઝારશાહ ।।૧૦।। નર ઈસ્લામશાહ ।।૧૧।। નર અલી મહંમદશાહ ।।૧૨।। જો પ્રદાક્ષિણા દઈને પુજીએ ઘટપાટ ।। તો સોહેલી[3] થાએ અમરાપુરની વાટ[4] ।। સદ્ગોર ઈમામશાહ ।। નર અલી મહંમદશાહ ।।

હક્ક લાએ લાહા ।। ઇલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદ રસુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઇ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરૂષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

૧ હક્ક=સત્ય. ૨ મવ્લા=પરમાત્માનું વિશેષણ, માલીક. ૩ સોહેલી=સુગમ, સહેલી, સરળ. ૪ વાટ=રસ્તો, માર્ગ.

येऽस्यां स्थोदीच्यां दिशि प्रविध्यन्तो नाम देवास्तेषां वो वात इषवः।
ते नो मृडत ते नोधि ब्रुत तेभ्यो वो नमस्तेभ्यो वः स्वाहा ॥४॥

अ. का. ३ अ. ६ सू. २६

મંત્ર વીસમો.

કળશાને ઉત્તર દિશાએ ઉદક[1] મૂકવાનો છે.

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રહમાં નિર્રહીમ ॥

અર્થ:-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઇમામશાહ ॥

૧ ઉદક=પાણી

કળશને ઉત્તર દિશાએ ઉદક મૂકવાનો છે.

આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ॥ તમારી દુવા ॥

ઉત્તર ॥ દક્ષિણ ॥ પૂર્વ ॥ પશ્ચિમ ॥ ચારખાણ[2] ચાર વાણ[3] ॥ ચાર વેદ[4] ॥ ચાર કિતાબ[5] ॥ પાંચ તન પાક ॥ સાત મલ્લાએક[6] ॥ ચારદેહ[7] માસુમ[8] ॥ દ્વાજ દે[9] ઇમામ ॥ સીત્તર સહસ્ત્ર હુશ્યેની[10] કુલ[11] કાયમનો[12] પરવાર[13] ॥ સદ્ગોર ઇમામશાહ ॥ નર અલી મહંમદશાહ ॥

હક્ક લાએ લાહા ॥ ઇલ્લિલ્લાહો ॥ મહંમદ્ રસુલિલ્લાહે ॥

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી,

---

૨ ચાર ખાણ=સ્વેદજ, ઇંડજ, ઉદભીજ, જરાજ. ૩ ચાર વાણ=પરા, પશ્યંતી, મધ્યમા, વૈખરી. ૪ ચાર વેદ=ઋગ્વેદ, યજુર્વેદ, સામવેદ, અથર્વવેદ. ૫ ચાર કિતાબ=તોહરાત, જંબુર, ઇંજીલ, ફુરકાન. ૬ મલ્લાએક=ફિરસ્તા, દૂત. ૭ ચાર દેહ=ચૌદ. ૮ માસુમ=નિર્વિકાર, જેનાથી કદી દોષ થયો હોય નહિ તેવા, નિર્દોષ. ૯ દ્વાજદે=બાર. ૧૦ હુશ્યેની=શ્રી ઇમામ હુશ્યેનના વંશજોની સંખ્યા. ૧૧ કુલ=સર્વ, વંશની શાખા. ૧૨ કાયમ=અખંડ, અભંગ, નિત્ય, હમેશાં રહેવાવાળો, શ્રી પરમાત્મા. ૧૩ પરવાર=વંશજો.

સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

येऽ३स्यां स्थ प्राच्यां दिशि हेतयो नाम देवास्तेषां वो अग्निरिषवः।
तेनो मृडत ते नोधि ब्रूत तेभ्यो वो नमस्तेभ्यो वः स्वाहा॥२॥

अ. का. ३ अ. ६ सू. २६

મંત્ર એકવીસમો.

કળશને પૂર્વ દિશાએ ઉદક મૂકવાનો છે.

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રહમાં નિર્રહીમ ॥

અર્થ:—શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઇમામ-શાહ ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ॥ તમારી દુવા ॥

કળશને પૂર્વ દિશાએ ઉદક મૂકવાનો છે.

ધરતી આકાશ ॥ પવન પાણી ॥ અઢાર ભાર વનસ્પતિ[1] ॥ એકવીસ બ્રહ્માંડ ॥ સાતદ્વિપ સાત સાહેર[2] ॥ નવસેં નવ્વાણું નદીઓ ॥ અષ્ટકુળ[3] પર્વત ॥ નવકુળ નાગ ॥ બાર કુળ મેઘ ॥ દસ દિશા ॥ દસમો અવતાર ॥ નિષ્કલંકી નારાયણ ॥ સદ્દગોર ઇમામ-શાહ ॥ નર અલી મહંમદશાહ ॥

હક્ક લાએ લાહા ॥ ઇલ્લિલ્લાહો ॥ મહંમદુ ર્સુલિલ્લાહે ॥

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

૧ અઢારભાર વનસ્પતિ=ચારભાર પાન, છભાર વેલા, આઠભાર ફળફુલ. ૨ સાહેર=સાગર, દરિયો, સમુદ્ર. ૩ કુળ=જાત.

येऽस्यां स्थ दक्षिणायां दिश्यऽविष्यवो नाम देवास्तेषां वः
काम इषवः ।
ते नो मृडत ते नोधि ब्रूत तेभ्यो यो नमस्तेभ्यो वः स्वाहा॥२॥
अ. का. ३ अ. ६ सू. २६

सोदक्रामत् सान्तरिक्षे चतुर्धा विक्रान्तातिष्ठत् ॥१॥
अ. का. ७ अ. ५ सू. ३

ॐ

મંત્ર બાવીસમો.

કળશને દક્ષિણ દિશાએ ઉદક મૂકવાનો છે.

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રેહમાં નિર્રહીમ ॥

અર્થઃ–શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ॥

કળશને દાક્ષણ દિશાએ ઉદક મૂકવાનો છે.

આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ।। તમારી દુવા ।।

સીતા ।। કુન્તા ।। તારા ।। દ્રૌપદી ।। કનકા શકિત ।। તુળજા દેવી ।। રૂક્ષ્મણી ।। શકત માતા ફાતમા ।। યોગમાયા[1] ।। અલખ[2] નિરંજને સંસાર નીપાયા ।। એક લાખને એંશીહજાર ।। પીર પેગંબર ।। સોળ કરોડી કુળ પરવાર ।। છત્રીસ કરોડી કુળ પરવાર ।। છપ્પન કરોડી કુળ પરવાર ।। સીત્તેર સહસ્ત્ર હુશ્યેની કુળ પરવાર ।। નવ્વાણું કરોડી ઝાખા[3] કુળ પરવાર ।। છપ્પન કરોડી મેઘા કુળ[4] પરવાર ।। બત્રીસ કરોડી કિન્નર[5] કુળ

૧ યોગમાયા=દેવી, નારાયણી, આદ્યશક્તિ. ૨ અલખ=અલક્ષ, લક્ષમાં ન આવે તેવો. ૩ ઝાખા=જાયલા કલપના મુખીના નામે પંકાએલું શિષ્ય મંડળ. ગત કલપના દેવો. ૪ મેઘા=ફાયલા કલપના મુખીના નામે પંકાએલું શિષ્ય મંડળ. ગત કલપના દેવો. ૫ કિન્નર =અરજલા કલપના મુખીના નામે પંકાએલું શિષ્ય મંડળ. ગત કલપના દેવો.

પરવાર ॥ તેત્રીસ કરોડી દેવતા ॥ અનંત[૬] કરોડીના પીર હસનશાહ ॥ સદ્ગોર ઇમામશાહ ॥ નર અલી મહંમદશાહ ॥

હક્ક લાએ લાહા ॥ ઇલ્લિલ્લાહો ॥ મહંમદુ રંસુલિલ્લાહે ॥

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

૬ અનંત=ચાર કલપના ભકતોનો સમુહ, શિષ્ય મંડળ, દેવો.

येऽस्यां स्थ प्रतीच्यां दिशि वैराजा नाम देवास्तेषां व आप इषवः ।
तेनो मृडत ते नोधि ब्रूत तेभ्यो वो नमस्तेभ्यो वः स्वाहा॥३॥

अ. का. ३ अ. ६ सू. २६

મંત્ર ત્રેવીસમો.

કળશને પશ્ચિમ દિશાએ ઉદક મૂકવાનો છે.

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રેહ્‌માં નિર્રહીમ ॥

અર્થ:-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ઈંદ્ર ઈમામશાહ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ॥ તમારી દુવા॥

ચાંદો સૂરજ, નવ લાખ તારા ॥ સાત ફિરસ્તા॥ નર મહંમદશાહ ॥ નુરઝગાર[1]॥ નિરંજન તે નિરાકાર ॥ અરશ કુર્શિને લોહ[2] કલમ[3] ॥ તે વૈકુંઠદ્વાર ॥ કહે સદ્ગોર બ્રહ્મા સત્પંથ સદાએ ઉત્તમમ્ ॥ મુકત માર્ગ ભેદ તે બ્રહ્મદ્વાર[4] ॥ સદ્ગોર ઇમામશાહ ॥ નર અલી મહંમદશાહ ॥

હક્ક લાએ લાહા ॥ ઈલ્લિલ્લાહો ॥ મહંમદ રસુલિલ્લાહે ॥

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઇ નથી. સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ)ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

---

૧ નુરઝગાર=તેજનો પ્રકાશક ૨ લોહ લખવાની પાટી. ૩. કલમ =લેખણ, પરમાત્માના ચરિત્ર (માયા) માંહેલો રસિક એક ભેદ. ૪ બ્રહ્મદ્વાર=બ્રહ્માને આંગણે, બ્રહ્માને બારણે, હરિવંશે.

येऽस्यां स्थ ध्रुवायां दिशि निलिम्पा नाम देवास्तेषां व ओषं धीरिषं वः ।
तेनो मृडत ते नोधि ब्रूत तेभ्यो वो नमस्ते भ्योवः स्वाहा ॥५॥
६. सु. २७ मं. १-२-३-४-५-६.

अ. का. ३ अ. ६ सू. २६

મંત્ર ચોવીસમો.

દસે દિશાએ છાંટ નાખી પગે લાગવાનો છે.

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિરેહમાં નિર્હીમ ॥

અર્થ:–શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્દગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઇમામ-શાહ ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ॥ તમારી દુવા. ॥

ઓંમ (ૐ) કાર ॥ વમ્કાર[1] ॥ મહ્‌કાર[2] ॥ ભૂમ્કાર[3] નિરંજન નિરાકાર ॥ આદે ચતુર્ રોપ્યા સ્તંભ ॥ તળે માંડયો પાટ ॥ ને ઉપર કુંભ ॥ કુંભમાં બેઠી મૂરત ચાર ॥ માંહે નિરંજન નિરાકાર ॥ ચાર પુરૂષને એકજ નાર ॥ માંહે સાત શિર્દાનો આચાર ॥ પ્રદક્ષિણાનું મોટું દાન ॥ પુજીએ તો મેર સમાન ॥ કહી ફેર્માનને નાખીએ છાંટ ॥ ધરતી અસ્માન રહ્યા એક સત્ય સમાન ॥ ચતુર્દિશાને ખૂણા ચાર ॥ ખગોળ ભૂગોળ સૌ વિસ્તાર ॥ સત્ય સંતોષે ઇંડાઆકાર ॥ ઈંડે થકી રચ્યો સંસાર ॥ કુંભે નુર કળશનો ભેદ ॥ યજ્ઞ સ્થાપ્યો અજા[3] મેધ[4] ॥

---

૧ વમ્કાર=કલ્યાણ, વરુણ. ૨ મહ્‌કાર=બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, શિવ, સમાન કરવું, પુજવું. ૩ ભૂમ્કાર=પૃથ્વી, પરમેશ્વર, યજ્ઞનો અગ્નિ. ૩ અજા=માયા. ૪ મેધ=સમજવું, યજ્ઞ.

અથર્વવેદી[3] યજ્ઞ નિશાની વિશ્વંભરા[4] ભોજન ॥ એક મૂરત ત્રણ દેવ[5] મળી સૃષ્ટિ જ્યાં સ્થાપી ॥ આદ્ય સત્પંથ સ્થાપ્યા ને પાપ નાખ્યા કાપી ॥ આશા પૂરો ॥ વાસ ધરો ॥ નુરનો પ્રકાશ કરો ॥ કળશમાંહે કળા ધરો ॥ ઋષિવર જીવને પાવન કરો ॥ અલી નિરંજન નિષ્કલંકી રૂપ ॥ નર ઈસ્લામશાહ જીવોના ભૂપ ॥ નર મહંમદશાહે કીધી મેહેર ॥ વસાવ્યા[6] ધર્મ ને ટાળ્યા કહેર[7] ॥ નબી નુર સદ્ગોર નિરંજનની કાયા ॥ સ્વામી તમથી ઉપન્યા ને તમમાં સમાયા ॥ સદ્ગોર ઈમામશાહ ॥ નર અલી મહમદશાહ ॥

હક્ક લાએ લાહા ॥ ઇલ્લિલ્લાહો ॥ મહંમદુ રંસુલિલ્લાહે ॥

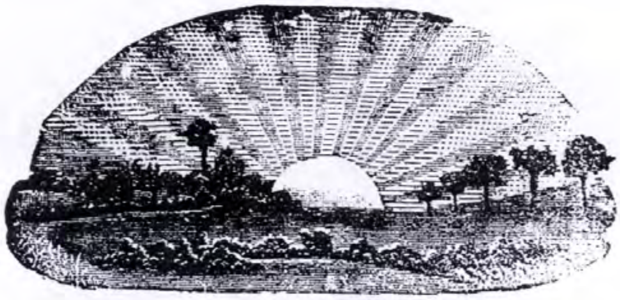
અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી,

---

૩ અથર્વવેદી=ચાર વેદમાંના ચોથા અથર્વવેદને માનનારા. ૪ વિશ્વંભરા=વિશ્વનું આભરણ, પૃથ્વીમાંથી પાકતું અન્ન. ૫ ત્રણ દેવ=બ્રહ્મા વિષ્ણુ, શક્તિ. ૬ વસાવ્યા=આબાદ કર્યાં, ૭ કહેર=જુલમ.

દસે દિશાએ છાંટ નાખી પગે લાગવાનો છે.

સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

यस्य भूमिः प्रमान्तरि क्षमुतो द र म् । दिवं यश्चक्रे मूर्धानं तस्मै ज्येष्ठाय ब्रह्मणे नमः ॥ ३२ ॥

यस्य सूर्यश्चक्षुश्चन्द्रमाश्च पुनर्णवः । अग्निं यश्चक्रआस्यं ? तस्मै ज्येष्ठायब्राह्म मणे नमः॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥

अ० का० १०. अ. ४. सू.७

योभूतं चभव्यं च सर्वं यश्चाधितिष्ठति ।

स्व १ र्यस्य च केवलं तस्मै ज्येष्ठाय ब्रह्मणे नमः ॥ १ ॥

अ० ५. सू. २

ॐ

મંત્ર પચીસમો.

કુલ ઋષિવરને હેજંદાનો છે.

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રેહ્માં નિર્રહીમ ॥

અર્થઃ-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ાાઈંદ્ર ઈમામશાહ ાા આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ાા સદ્ગોર પીર કબીરદીન ાા સદ્ગોર પીર સુદરદીન ાા સદ્ગોર પીર સાહેબદીન ાા સદ્ગોર પીર નસીરદીન ાા સદ્ગોર પીર શમ્સદીન ાા નર ઈસ્લામ-શાહ ાા નરઅલી નિરંજન નામ ાા નબીનુર સદગોર ાા તમારી દુવા ાા

આદ્ય નારાયણને હેજંદા ાા બ્રહ્મા વિષ્ણુ મહેશ્વર ને હેજંદા ાા આદ્ય શક્તિને હેજંદા ાા બાવા આદમને[1] હેજંદા ાા મામા[2] હવાને[3] હેજંદા ાા નબી મહંમદને હેજંદા ાા હકક શાહ મુર્તુઝા અલીને હેજંદા ાા આદ્યશકિત બીબી ફાતમાને હેજંદા ાા ઈમામ હસનહુશ્યેનને હેજંદા ાા

૧ આદમ=કળિયુગના માટી તત્વની પ્રધાનતાવાળા મુખ્ય પુરુષ. ૨ મામા=મા, માતા. ૩ હવા=આદમની પત્ની.

સીત્તેર સહસ્ર હુશ્યેની કુલ કાયમ પરવા-રનેહેજંદા ાા ધરતી આસમાનને[4] હેજંદા ાા પવન પાણીને હેજદા ાા ચંદ્ર સૂર્યને હેજંદા ાા નવલાખ તારાને હેજંદા ાા બાર મેઘને હેજદા ાા નવકુળ નાગનો હેજદા ાા સાત[5] સમુદ્રને હેજંદા ાા નવસે નવ્વાણું નદીઓ ને હેજંદા ાા સાત વાર, સત્તાવીસ નક્ષત્રને હેજંદા ાા પંદર તિથિ બાર કરણુને હેજંદા ાા નવગ્રહને હેજંદા ાા સાત[6] દ્વીપને હેજંદા ાા નવ[7] ખંડ પૃથ્વીને હેજંદા ાા ચોવીસ

---

૪ આસમાન=આકાશ. ૫ સાત સમુદ્ર. (૧) ક્ષારોદક. (૨) ક્ષીરોદક. (૩) દધિમાંદોદક. (૪) ધૃતોદક. (૫) ઈક્ષુરસોદક. (૬) સુરોદક. (૭) સુદ્ધોદક (સાત દ્વીપ=સાત જમીનના એવા ભાગ કે જેની ત્રણ બાજુએ પાણી હોય. તેના નામ. ૧ સહસ્ર, ૨ જાંબુ. ૩ સંગલ. ૪ જજાન ૫ કરૂચ. ૬ પલંછા. ૭ પોકર અથવા જંબુ, કુશ, લક્ષ, શાલ્મલિ, કૌંચ, શાક, પુષ્કર)

૭ નવખંડ=પૃથ્વીના નવ ભાગ તેના નામ. ૧ એરાખંડ. ૨ બ્રહ્મખંડ ૩ રૂદ્રખંડ. ૪ ઈંડખંડ. ૫ ભરતખંડ. ૬ હિરતખંડ. ૭ એલાસખંડ ૮ સોમખંડ ૯ કમલાખ્યંડ અથવા ભારતખંડ, વૃત્તખંડ, રમ્યખંડ, દ્રવ્યમાલખંડ, કેપમાલખંડ, હરિખંડ, વીધીમાલખંડ, સુવર્ણખંડ, હર્ણખંડ.

મુલકને હેજંદા ।। અષ્ટકુળ પર્વતને હેજંદા ।। અઢાર ભાર વનસ્પતિને હેજંદા ।। ચાર વેદને હેજંદા ।। ચાર કિતાબને હેજંદા ।। ખાર ખાણી, ચાર વાણીને હેજંદા ।। અગ્નિ, તેજ, અન્ન દેવને હેજંદા ।। આદ્ય અંત, મધ્યના દેવ ને હેજંદા ।। ઉત્તર, દાક્ષિણ, પૂર્વ, પાશ્ચિમને હેજંદા ।। નવનાથ ચોરાશી સિદ્ધને હેજંદા ।। અઠયાસી સહસ્ર ઋષિને હેજંદા ।। એક લાખ એંશીહજાર પીર પેગંબરને હેજંદા ।। નવ્વાણું કરોડી જાંખાને હેજદા ।। છપ્પન કરોડી મેઘાને હેજંદા ।। બત્રીસ કરોડી કિન્નરને હેજંદા ।। પાંચ કરોડી પ્રહ્લાદને હેજંદા ।। સાત કરોડીસું રાજા હરિશ્ચંદ્રને હેજંદા ।। નવ કરોડીસું યુધિષ્ઠિરને હેજંદા ।। બાર કરોડીસું કમળા-કુવરને હેજંદા ।। કુલ ઋષિવર ગત ગંગાને

હેજંદા ।। મુખી મુસાફિરને હેજંદા ।। ચૌદ[1] ભુવનના દેવ ઋષિવરને હેજદા ।। કરણ કલરૂના અનંત કરોડી દેવને હેજંદા ।। નબી નુર સદ્‌ગોર નર ઈસ્લામશાહ ।। અમારા ગુનાહ્‌ બક્ષો ।। સત્પંથના માર્ગમાં રાખો ।। લક્ષ ચોરાશીના ફેરા ટાળો ।। તેત્રીસ કરોડીનો મેળો આપો ।। જાંબુદ્વિપના ધણી ।। સદ્‌ગોર ઈમામશાહ ।। નરઅલી મહંમદશાહ ।।

હક્ક લાએ લાહા । ઇલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદુ રંસુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે. ખચિત્‌ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ)ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

---

[1] ચૌદ ભુવન=ચોદલોક ૧ પાતાળ. ૨ સસાતાળ. ૩ મહાતળ ૪ તલાતલ. ૫ સુતલ. ૬ વિતલ. ૭ અતલ. ૮ સૂર્યભુવન. ૯ ચંદ્રભુવન. ૧૦ તારામંડળભુવન. ૧૧ ધ્રુવમંડળ. ૧૨ રૂદ્રમંડળ. ૧૩ ઇંદ્રભુવન. ૧૪ અમરાપુરભુવન. (કેટલેક ઠેકાણે ત્રણ ભુવન બીજાં આવી રીતે લખે છે. (૧) લોહભુવન. (૨) કલમભુવન. (૩) અનંત ભુવન જેને અર્શ કુર્શિ કહે છે.)

दशमी

धाता रातिः सवितेदं जुषन्तां प्रजापति निधिपतिर्नो अग्निः ।

त्वष्टा विष्णुः प्रजया संरराणो यजमानाय द्रविणं दधा तु.४/१

अ. कां. ७. अ. २. सू. १

तृतीया

यस्येदं प्रदिशि यद् विरोचते प्रचानति त्रि च चष्टे शचीभिः ।

पुरादेवस्य धर्मणा सहोभिर्विष्णुमगन वरुणं पूर्वहूतिः ॥ ३ ॥

अ. ३ कां. ७ सू. ३

प्रथमा

तद्विष्णोः परमं पदं सदा पश्यन्ति सूरयः ।

दिवीऽव चक्षुराततम् ॥ ७ ॥ सू. २

મંત્ર છવીસમો.

મંત્ર પહેલો શ્રી વિષ્ણુને થાળ[1] જમાડવાનો છે.

૧ થાળ=પ્રસાદ,

પ્રસાદ પહેલો લાવસીનો મૂકવો.

(થાળ ઉપર પાવળ મૂકી પહેલા ચારે મંત્રો ભણવા. પછી થાળમાં પાવળ નાંખી પાંચમો મંત્ર ભણવો)

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રેહમાં નિર્રહીમ ॥

અર્થ:-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ॥ સદ્ગોર પીર કબીરદીન ॥ સદ્ગોર પીર સુદરદીન ॥ સદ્ગોર પીર સાહેબદીન ॥ સદ્ગોર પીર નસીરદીન ॥ સદ્ગોર પીર શમ્સદીન ॥ સદ્ગોર પીર સલાહોદ્દીન ॥ નર ઈસ્લામશાહ નરઅલી નિરંજન નામ નબીનુર સદ્ગોર તમારી દુવા ॥

સ્વામી તમે આદે રૂખ[1] ॥ પછી અલેખ[2] ॥ ચતુર ગુણમાં તમે એક ॥ ઓંમ (ૐ) કાર ॥ નિરંજન નિરાકાર ॥

૧ રૂખ=ઝાડ કલ્પવૃક્ષ ૨ અલેખ=લખાણમાં કે સમજમાં ન આવે તે

ઉપજ્યા પિંડ તે સાકાર[3] ॥ નિરંજને તો રહેમ કરી ॥ સત્ય સીંચીને[4] ઉપજ્યા હરિ[5] ॥ હરિએ ત્યાં ધરીઆ અવતાર ॥ તમે નિરંજન નિરાકાર ॥ ચતુર્યુગમાં દસ અવતાર ॥ શાહ મત્સ્ય ॥ શાહ કૂર્મ ॥ શાહ વ્યારાહ ॥ શાહ શ્રીનૃસિંહ અવતાર ॥ સોળ કરોડી કુળ પરવાર ॥ શાહ વામન ॥ શાહ પરશુરામ ॥ શાહ શ્રીરામ અવતાર ॥ છત્રીસ કરોડી કુળ પરવાર ॥ શાહ કૃષ્ણ ॥ શાહ શ્રી બુદ્ધા અવતાર ॥ છપ્પન કરોડી કુળ પરવાર ॥ શાહ મુર્તુઝા અલી ॥ શાહ શ્રી નિષ્કલંકી દસમો અવતાર ॥ સીતેર સહસ્ર હુશ્યેની કુલ કાયમનો પરવાર ॥ નબી નુર સદ્ગોર નર ઈસ્લામશાહ ॥ સદ્ગોર સલાહેદીન ॥ સદ્ગોર શમ્સદ્દીન ॥

3 સાકાર=આકારવાળું. 4 સીંચીને=છાંટીને. 5 હરિ=શ્રી વિષ્ણુ ભગવાન, દ્વેષના હરનાર.

સદ્‌ગોર નસીરદીન ॥ સદ્‌ગોર સાહેબદીન ॥ સદ્‌ગોર સુદરદીન ॥ સદ્‌ગોર કબીરદીન ॥ સદ્‌ગોર ઈમામશાહ ॥ નરઅલી મહંમદશાહ ॥ નિરંજન નિષ્કલંકી નારાયણ ॥ તમારી નૈયતે ॥ તમારી દસ્તરે ॥ મુનિવર ઋષિવર બંદા ॥ બાલ ગોપાલની થાળ બત્રીશી[1] કબુલ કરો ॥ નિશાની મહેમાની ના રેજો કબુલ કરો ॥ પાંચ તનપાક ॥ રૂઆ[2] પાક ॥ અરવા[3] પાક ॥ નવતન[4] શાખ ॥ દેવ આશિષ તમારી ॥ બંદગી અમારી ॥ તમે કબુલ કરો ॥ તમારે ભાવે સ્વભાવે ॥ તમારી ॥ નૈયતે[5] ॥ દસ્તરે[6] કબુલ કરા-

---

૧ બત્રીશી=બત્રીશ જાતની રસોઈ ૨ રૂવા=રૂહ, પવિત્ર આત્મા. ૩ અરવા=આત્મા. ૪ નવતન=(૧ સદ્‌ગોર ઈમામશાહ ૨ સદ્‌ગોર કબીરદીન ૩ સદ્‌ગોર સુદરદીન ૪ સદ્‌ગોર સાહેબદીન. ૫ સદ્‌ગોર નસીરદીન. ૬ સદ્‌ગોર સલાહોદીન ૭ નર ઈસ્લામ શાહ ૮ નુરઅલી મહંમદશાહ અથવા મહંમદ બિન ઈસ્લામશાહ ૯ નરઅલી મહંમદશાહ એ નવ પવિત્ર શરીરો. ૫ નૈયતે=નિમીત્તે. ૬ દસ્તરે=ભોજનના આસને.

વો ।। અન્ન પાણીના આહાર ।। પાન પુલના ભોકતા ।। તમે દાતા ।। તમે ભોકતા ।। કર્મ, ધર્મ તમારૂં ।। ભાવ, ભકિત, ઈમાન અમારૂં ।। સ્વામીજી તમે કબુલ કરો ।। આજ કળમાં દિદાર આલો ।। અથર્વ વેદને આચારે ।। હો નરઅલી મહંમદશાહ ।। નિરંજન નિષ્ક-લંકી નારાયણ ।। મુખી[7] મુસાફરની[8] દુવા આશિષ ।। ફર્માન[9] ફાતીઓ[10] કબુલ કરો ।। સદ્‌ગોર ઈમામશાહ ।। નરઅલી મહંમદશાહ ।।

હક્ક લાએ લાહા ।। ઇલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદુ ર્સુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

---

૭ મુખી=હોતા ગતમાં સદ્‌ગોર બ્રહ્માનો પ્રતિનીધિ ગોરનું મુખ. ૮ મુસાફર=સફર કરનારો. કોઈ ઠેકાણે ચોવીસ કલાકથી વધારે ન રહી શકે તેવા પદવીધર (કાકા)૯ ફરમાંન=આજ્ઞા, હુકમ.૧૦ફાતીઓ=પ્રસાદ.

हिरण्यगर्भः समवर्तताग्रे भूतस्य जातः पतिरेक आसीत् ।
सदाधार पृथिवीमुत द्यां कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥ ७ ॥

अ. कां. ४. अ. १. सू. २.

ॐ

મંત્ર સત્તાવીસમો.

મંત્ર બીજો બ્રહ્માજીને થાળ જમાડવાનો છે.

(પ્રસાદ બીજો સીરાનો મૂકવો.)

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિરેહમાં નિરહીમ ॥

અર્થઃ-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સહ્ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ઈંદ્ર ઈમામશાહ ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નરઅલી મહંમદશાહ ॥ સહ્ગોર પીર કબીરદીન ॥ સહ્ગોર

પીર સુદરદીન ।। સદ્ગોર પીર સાહેબ-દીન ।। સદ્ગોર પીર નસીરદીન ।। સદ્ગોર પીર શમ્સદીન ।। સદ્ગોર પીર સલાહો-દીન ।। નર ઈસ્લામશાહ નરઅલી નિરંજન નામ નબી નુર સદ્ગોર તમારી દુવા ।।

નિરંજન નામ તે નિરાકાર ।। ઈંડ થકી કીધો વિસ્તાર ।। કર[1] પર કીધુ દ્રષ્ટ[2] કામ ।। આપોઆપ વધા[3] ફર્માન ।। નાભે[4] વેધ્યું[5] નેત્ર[6] વાલ[7] ।।ઉપજ્યા બ્રહ્મા ઓમ (ૐ) કાર,।। અનંત બ્રહ્મા થયા મલધ્ન[8] ।। હરિ હાથમાં થયા કુલંગ[9] ।। બ્રહ્મ-સ્તનથી કતરા ખર્યા ।। અનંત કરોડી જીવ અવતર્યા ।। રચી ખાણુને વર્ત્યા વેદ ।। સૃજ્યા સત્પંથ ને અમરભેદ[10] ।।

---

૧ કર=હાથ. ૨ દ્રષ્ટ=(દ્રષ્ટવ્ય) જોવા લાયક. ૩ વધા=બોલ્યા. ૪ નાભે=નાભિએ, મધ્યે, ૫ વેધ્યું=વિંધ કર્યું. ૬ નેત્ર=માર્ગ બતાવનાર ગુરુ, બ્રહ્મા. ૭ વાલ=વલાલા. ૮ મલધ્ન=પાપનો નાશ કરનાર. ૯ કુલંગ=પક્ષી. (હંસ) ૧૦ અમરભેદ=પરમાત્માને ઓળખવાનો ખુલાસો,

બ્રહ્મા વિષ્ણુએ ધર્યા અવતાર ।। વંશ એક ને જુદા પરવાર ।। વંશ જેવો ચંદ્રમા સૂર્ય ।। ધરી અવતાર ને સૃજ્યા નુર ।। વેદ વંશે જે અમરભેદ ।। પ્રગટ્યા બ્રહ્મા ચારે વેદ ।। ચોમુખા[11] બ્રહ્મા અમર તેજ ।। પાંચે મુખે અમરભેદ ।। વસિષ્ઠ ।। વિદુર વ્યાસ ।। હંસ ।। આદમ ।। નુર પ્રકાશ ।। અબ્દે મુનાફ ।। અબ્દુલ મુત્ત-લીબ ।। હાશમ ।। અબ્દુલ્લાહ્ ।। નબી મહંમદ રસુલિલ્લાહ ।। શકત બીબી ફાત-માહ ।। ઈમામ હસન ।। ઈમામ હુશ્યેન ।। ઈમામ ઝયનુલ આલેદીન ।। ઈમામ મહંમદ બાકર ।। ઈમામ જાફરો સાદિક ।। ઈમામ ઇસ્માઈલ ।। ઇમામ નુર સદ્ગોર ।। સૈયદ ઇસ્માઇલશાની ।। સૈયદ નુર મહંમદ ।। સદ્ગોર સલાહોદીન ।। પીર

૧૧ ચોમુખા=ચાર મુખવાળા.

શમ્સદીન ॥ પીર નસીરદીન ॥ પીર સાહેબદીન ॥ પીર સુદરદીન ॥ પીર કબીરદીન ॥ સદ્‌ગોર ઈમામશાહ ॥ નર અલી મહંમદશાહ ॥ નિરંજન નિષ્કલંકી નારાયણ ॥ તમારી નૈયતે ॥ તમારી દસ્તરે ॥ મુનિવર ઋષિવર બંદા નરનારી બાલ ગોપાલની થાલ બત્રીસી નિશાની[1] નારેજો[2] કબુલ કરો ॥ તમારા અરવાર પરવાર સાથે કબુલ કરો ॥ તમારૂં ખાણું નિશાની કબુલ કરો ॥ તમારે કર્મે ધર્મે કબુલ કરો ॥ બંદાના ભાવે સ્વભાવે કરો ॥ તમારી આશના વાસનાએ કબુલ કરો ॥ સદ્‌ગોર ઇમામશાહ ॥ નરઅલી મંહમદશાહ ॥

હક્ક લાએ લાહા ॥ ઇલ્લિલ્લાહો ॥ મહંમદુ રેંસુલિલ્લાહે ॥

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી,

નિશાની[1] નારેજો[2]=થાળ, પ્રસાદ.

સર્વત્ર પ્રભુ છે. ખાચતૂ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

प्रातरग्निं प्रातरिन्द्रं हवामहे प्रातर्मित्रावरुणा प्रातरश्विना।
प्रातर्भगं पूषणं ब्रह्मणस्पतिं प्रातःसोममुत रुद्रं हवामहे ॥ १ ॥

अ. कां. ३. अ. ४. सू. ६.

प्रयो जज्ञे विद्वानस्य बन्धुर्विश्वा देवानां जनिमा विवक्ति ।
ब्रह्म ब्रह्मण उज्जभार मध्यान्नीचैरुच्चैः स्वधा अभिप्रतस्थौ ॥३॥

कां. ४. अ. १. सू. १.

મંત્ર અઠ્ઠાવીસમો.

મંત્ર ત્રીજો મહેશ્વરને થાળ જમાડવાનો છે.

(પ્રસાદ ત્રીજો ખીર રોટલીનો મૂકવો.)

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રેહ્માં નિર્રહીમ ॥

અર્થ:—શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ।। ઈંદ્ર ઇમામ-શાહ ।। આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ।। સદ્‌ગોર પીર કબીરદ્દીન ।। સદ્‌ગોર પીર સુદરદ્દીન ।। સદ્‌ગોર પીર સાહેબદ્દીન ।। સદ્‌ગોર પીર નસીરદ્દીન ।। સદ્‌ગોર પીર શમ્સદ્દીન ।। સદ્‌ગોર પીર સલાહોદ્દીન ।। નર ઈસ્લામશાહ ।। નરઅલી નિરંજન નામ ।। નબી નુર સદ્‌ગોર ।। તમારી દુવા ।।

ઓંમ (ૐ) કાર, ।। આદ્ય નિરંજને ધરીઆ હેત ।। પેશાનીથી[1] લીધા સ્વેદ[2] ।। લઈને ધ્યાન ધરી રહ્યા ।। લખ-ચંદરાણાધંધુકાર[3] વહી ગયા ।। કર મધ્યે ધ્યાન ધરી રહ્યા ।। છત્રીસ યુગ ને ચોરાશી ચોકડી વહી ગયા ।। તદા ।। સ્વેદથી

૧ પેશાની=કપાળ. લલાટ. ભાલ. ૨ સ્વેદ=પરસેવો. ૩ લખચંદ-રણા ધંધુકાર=એક ચંદ્ર લોકના આયુષ્યના પ્રમાણમાં એક લાખ ચંદ્રલોક થાય તેટલો વખત.

નીર ॥ નીરથી ખીર ॥ ખીર થકી ફીણ ॥ ફીણ થી ઈંડ ॥ ઈંડથી કીધા પ્રકાશ ॥ ચતુર ગુણ ને ધરતી આકાશ ॥ નુરથી સૃજ્યા સર્વે જાત ॥ અર્શ કુરશને ફીરસ્તા સાત ॥ તમે નિરંજન અમરદેવ ॥ મસ્તકથી ઉપન્યા મહાદેવ ॥ હૈયે વિષ્ણુ ॥ નાભે બ્રહ્મા ॥ જંઘ બે સ્થળે[4] ઈચ્છા કરી[5] ॥ અંગથકી અર્ધાંગના[6] ઉપની ॥ ઉપની શક્તિ ને માયા[7] પરવરી[8] ॥ માયા માંહે ધર્યો સંતોષ ॥ ત્યારે નિપન્યા ચૌદ લોક ॥ આદ્યે સૃજ્યા ત્રણજ ટોળ[9] ॥ નહિ વાચા ને નહિ ત્યાં બોલ ॥ બ્રહ્માને આલ્યું ફર્માન ॥ જઈ બ્રહ્માએ કીધું જાણ ॥ દો મુકર્યા[10] ॥ એકે રાખ્યું

---

૪ જંઘ બે સ્થળે=જાંગોના પ્રદેશમાં. ૫ ઈચ્છાકરી=આતુરતા કરી
૬ અર્ધાંગના=અર્ધ અંગની ધણીઆણી, સ્ત્રી, માયા, આદ્ય લક્ષ્મી
૭ માયા=હેત. ૮ પરવરી=પ્રસરી. ૯ ટોળ=ટોળાં, જથ્થા, વિભાગ,
૧૦ દો મુકર્યા=બે ત્યજી ગયા, વિમુખ થયા.

ઈમાન ।। ઈમાનીને આલ્યો સત્પંથ ।। છુટયા લક્ષ ચોરાશીના ફંદ[11] ।। ઋગ્વેદની દેખાડી વાટ ।। સોંપ્યા યજ્ઞ, કળશ ને પાટ ।। જીવ ઓધર્યા નવ્વાણું કરોડી જાંખા ।। છપ્પન કરોડી મેઘા ।। બત્રીસ કરોડી કિન્નર ।। તેત્રીસ કરોડી દેવતા ।। તે ઘટપાટ સેવતા ।। નૃસિંહ ।। અમર તેજ ।। શ્યામો રામ ।। વસિષ્ઠ ।। બ્રહ્મેશ્વર ।। બુદ્ધેશ્વર ।। અલી નબી આદમથી વિસ્તાર ।। વંશ એક ને જુદા પરવાર ।। બ્રહ્મા પરવાર ।। વિષ્ણુ પરવાર ।। શિવ પરવાર ।। ને શકિત અવતાર ।। તમારો પરવાર ।। પ્રહલાદ ।। હરીશ્ચંદ્ર ।। યુધિષ્ઠિર ।। કમળાકુંવર ।। નબી મહંમદ રસુલિલ્લા ।। હક્ક શાહ મુર્તુઝા અલી ।। ઈમામ હશન ઈમામ હુશ્યેન ।। ઇમામ ઝયનુલ આબે-

૧૧ ફંદ=જાળ, ફાંદો.

દીન ॥ ઇમામ મહંમદ બાકર ॥ ઈમામ જાફરો સાદિક ॥ ઇમામ ઈસ્માઇલ ॥ ઈમામ નુર સદ્ગોર ॥ સૈયદ ઇસ્માઈલ-શાહની ॥ સૈયદ નુર મહંમદ ॥ સદ્ગોર સલાહોદીન ॥ સદ્ગોર શમ્સદીન ॥ સદ્ગોર નસીરદીન ॥ સદ્ગોર સાહેબ-દીન ॥ સદ્ગોર સુદરદીન ॥ સદ્ગોર કબીરદીન ॥ સદ્ગોર ઈમામશાહ ॥ નરઅલી મહંમદશાહ ॥ નિરંજન નિષ્ક-લંકી નારાયણ ॥ તમારી નૈયતે ॥ તમારી દસ્તરે ॥ મુનિવર ઋષિવર બંદા ॥ નર-નારી ॥ બાલ ગોપાલની ॥ થાળ બત્રીસી કબુલ કરો ॥ કુળ પરવાર ॥ સાત ફિરસ્તા સમેત[1] કબુલ કરો ॥ તમારા વારાની દોસ્તી ॥ ખાણું નિશાની કબુલ કરો ॥ શિવ શક્તિ પરવાર ॥ વિષ્ણુ

[1] સમેત=સુદ્ધાં; સહ, સાથે.

પરવાર બ્રહ્મા પરવાર ।। ચતુર્ કુળ તમે નિરંજન ।। કબુલ કરો ।। દુવા આશિષ કરી કબુલ કરો ।। તમે દાતા ।। તમે ભોક્તા ।। કર્મ તમારૂં ।। ધર્મ તમારૂં ।। માનું ગુણ તમારા ।। જમો તમે ।। જમાડો તમે ।। એબંદા ગુનેહગાર દિવાન બાદશાહજી તમે ગુના લક્ષણહાર ।। સદ્ગોર ઈમામશાહ ।। નર અલી મહંમદશાહ ।।

હક લાએ લાહા ।। ઇલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદ રસુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

शिवा नः शंतमा भव सुमृडीका सरस्वति ।

मा ते युयोम संदृशः ।। १ ।।

अ. कां. ७. अ. ६. सू. २

ॐ

મંત્ર ઓગણત્રીસમો.

મંત્ર ચોથો શક્તિને થાળ જમાડવાનો છે.

(પ્રસાદ ચોથો ચુરમાનો મૂકવો.)

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રેહ્માં નિર્રહીમ ॥

અર્થ:-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ।। ઈંદ્ર ઈમામશાહ ।।

આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી

મહંમદશાહ ।। સદ્ગોર પીર કબીરદીન ।। સદ્ગોર પીર સુદરદીન ।। સદ્ગોર પીર સાહેબદીન ।। સદ્ગોર પીર નસીરદીન ।। સદ્ગોર પીર શમ્સદીન ।। સદ્ગોર પીર સલાહોદીન ।। નર ઈસ્લામશાહ ।। નબી નુર સદ્ગોર તમારી દુવા ।।

પ્રથમ આદ્ય નિરંજન ધંધુકાર ।। સેન[1] એકને કીધો વિસ્તાર ।। આપે ઉપજ્યા ઈંડ આકાર ।। ઈંડ માંહે ધર્યા અવતાર ।। લીલા ઇચ્છા અનંત અપાર ।। કરી ક્રોધ ઉંચે સાંસ ।। નિરંજન થયા પ્રકાશ ।। પહેલા શબ્દ ઓંમ (ॐ) કાર, ।। ત્યાં ઉપજ્યા નિરાકાર ।। હતું તેજ તે ધંધુકાર ।। પેદા કીધા તત્ત્વ ચાર ।। ચતુર્ ગુણ ।। ચતુર્ રંગ ।। ચતુર્ ખાણ ।। ચતુર્ વાણ ।। ચતુર્ વેદ ।। કર્મ, ધર્મના સૃજ્યા

૧ સેન=સપાટ, સરખું.

ભેદ ।। ધર્મે તો સૃજ્યો સંસાર ।। કર્મ તમે કરે. કીર્તાર ।। માયાનો કીધો વિસ્તાર ।। શકત રૂપી રચ્યો સંસાર ।। નિરંજને તો કર્ત્તવ્ય[2] કરી ।। ઈચ્છા લીલા પ્રગટ ધરી ।। અર્શ કુર્શિ, ને ધરતી, આકાશ ।। પવન પાણી કીધા પ્રકાશ ।। અષ્ટ કુળ પર્વત ।। સમુદ્ર સાત ।। નવખંડ પૃથ્વી ।। દ્વીપજ સાત ।। બાર કુળ મેઘ ।। નવ કુળ નાગ ।। ચંદ્રા સૂરજ મેલ્યા સાખ ।। નવ લાખ તારા ધર્યા આકાશ ।। નવસેં નવ્વાણું નદીઓ જાણ ।। અડસઠ તીર્થ સહી પ્રમાણ ।। પંદર તિથિને કરણજ બાર[3] ।। નવ લાખ તારાનો વિસ્તાર ।। સરસ્વતી[4] ।। વનસ્પતી ।। ભાર અઢાર

૨ કર્ત્તવ્ય=અગત્યના કામ. ૩ કરણજ બાર=ત્રીસ ઘડી અથવા બાર કલાકનો કાળ. (૧ બવ, ૨ બાલવ. ૩ કૌલવ. ૪ તૈતિલ. ૫ ગરજ. ૬ વણિજ. ૭ વિષ્ટિ. ૮ શકુનિ. ૯ ચતુષ્પદ. ૧૦ નાગ. ૧૧ કિંસ્તુઘ્ન. ૧૨ ચર.) ૪ સરસ્વતી=વિદ્યાની અધિષ્ઠાત્રી (વિદ્યા.)

મંત્ર ચોથો શકિતને થાળ જમાડવાનો છે.

॥ અગ્નિ, લક્ષ્મી સહી પ્રકાશ ॥ ચૌદ લોકમાં દિવસને રાત ॥ ગ્રહ, નક્ષત્ર, સંવત્સર[5] માસ ॥ દસ ખૂણાને દસ[6] દિગ્પાલ[7] ॥ શાંત સ્નાને ભિતર[8] બહાર ॥ ભિતર તો સૃજ્યો સંસાર ॥ બહાર વર્ત્યો ધંધુકાર ॥ ગોર નરે ધર્યા અવ-

---

૫ સંવત્સર=સાલ, વર્ષનું નામ. તેવા સાઠ છે **સંવત્સર નામ.** (૧ પ્રભવ. ૨ વિભવ. ૩ શુકલ. ૪ પ્રમોદ. ૫ પ્રજાપતિ. ૬ અંગિર ૭ શ્રીમુખ. ૮ ભાવ. ૯ ધાતૃ. ૧૦ ઈશ્વર. ૧૧ બહુધાન્ય. ૧૨ પ્રમાથી. ૧૩ વિક્રમ. ૧૪ વૃષ. ૧૫ ચિત્રભાનુ. ૧૬ સુભાનુ. ૧૭ તારણ. ૧૮ પાર્થિવ. ૧૯ અવ્યય ૨૦ સર્વજિત. ૨૧ સર્વધારી. ૨૨ વિરોધી. ૨૩ વિકૃતિ. ૨૪ ખર. ૨૫ નંદન. ૨૬ વિજય. ૨૭ જય. ૨૮ મન્મથ. ૨૯ દુર્મુખ. ૩૦ હેમલંબ. ૩૧ વિલંબ. ૩૨ વિકારી. ૩૩ શાર્વરી. ૩૪ પ્લવ. ૩૫ શુભકૃત. ૩૬ શોભન. ૩૭ ક્રોધી. ૩૮ વિશ્વાવસુ ૩૯ પરાભવ. ૪૦ પ્લવંગ ૪૧ કિલક. ૪૨ સૌમ્ય. ૪૩ સાધારણ. ૪૪ વિરોધકૃત. ૪૫ પરિધાવી. ૪૬ પ્રમાદી. ૪૭ આનંદ. ૪૮ રાક્ષસ. ૪૯ નલ. ૫૦ પિંગલ. ૫૧ કાલયુક્ત. ૫૨ સિદ્ધાર્થ. ૫૩ રૌદ્ર. ૫૪ દુર્મતિ. ૫૫ દુંદુભી. ૫૬ રૂધિર. ૫૭ રૂદ્દગારી. ૫૮ રક્તાક્ષ. ૫૯ ક્રોધન. ૬૦ ક્ષય.)

૬ દસ દિગ્પાલ=દિશાઓનુ રક્ષણ કરનારા દેવતા. **સંવત્સર.** દસ દિગ્પાલનાં નામ (૧ ઇંદ્ર. ૨ યમ. ૩ વરુણ. ૪ કુબેર. ૫ ઈશાન. ૬ વાયુ. ૭ અગ્નિ. ૮ નિઋતિ. ૯ પૃથ્વીદેવી. ૧૦ આકાશ.)

૮ ભિતર=અંદર.

તાર ।। શ્રી મત્સ્ય[1] ।। એકાઋષિ[2] ।। શ્રી-
વામન[3] ।। સહજાનંદ[4] ।। શ્રીકૃષ્ણ[5] ।।
વિદુરવ્યાસ[6] ।। શ્રી નિષ્કલંકી શાહ મુ-
ર્તુઝા[7] અલી ।। નબી મહંમદ[8] જીવોના
સર્જનહાર ।। ઋષિવર બંદાનો કરો નિ-
સ્તાર[9] ।। આઠ લાખ કરણુના અનંત
કરોડી દેવ ।। ચતુર્ કલપના દેવ ।। ન-
વ્વાણું કરોડી ઝાંખા ।। છપ્પન કરોડી
મેઘા ।। બત્રીસ કરોડી કિન્નર ।। તેત્રીસ
કરોડી દવતાએ પૂરી સાખ ।। ઋષિવર
બંદાને કરો પાક ।। ઋષમાગત[10] ।।
અંબરિષ[11] ।। ધ્રુવ[12] ।। પ્રહલાદ[13] ।। ક-
મળધ્વજ[14] ।। કમળાપતિ[15] ।। હરિશ્ચં-
દ્ર[16] ।। સહદેવ[17] ।। યુધિષ્ઠિર[18] ।। કમ-
ળાકુંવર[19] ।।

૧, ૩, ૫, ૭. વિષ્ણુ ભગવાનનાં નામ. ૨, ૪, ૬, ૮, બ્રહ્માંના (ગુરુનું) નામ. ૯ નિસ્તાર=મોક્ષ, ઉદ્ધાર, છુટકારો. ૧૦ થી ૧૯. ભક્તોના નામ છે.

નવનાથ[20] ॥ ચોરાશી સિદ્ધ[21] ॥ અઠયાસી સહસ્ત્ર[22] ॥ ઋષિ[23] ॥ તે ધાયા સત્પંથ જાણી ॥ જેણે લીધી અથર્વ વેદની વાણી ॥ શક્ત માયા યોગાણી ॥ જેણે જેર[24] ॥ કીધો જગત ॥ યતી ॥[25] સતી[26] ॥ સાર ॥ પરજા ॥ તારા ॥ મનોવરી ॥ ચંદ્રાવતી ॥ દ્રૌપદી ॥ સુરજારાણી ॥ ધાયા સત્પંથ જાણી ॥ જેણે લીધી અથર્વ વેદની વાણી ॥ અથર્વવેદી ॥ ઓલીઆ[27] ॥ અંબિયા[28] ॥ એક લાખ એંશીહજાર ॥ પીર પેગંબર

---

૨૦ નવનાથ=યોગ વિદ્યામાં પૂર્ણ એવા નવ નાથ છે. તેમના નામ. (૧ ભૈરવનાથ. ૨ મત્સ્યંદરનાથ. ૩ ગોરક્ષનાથ. ૪ અડભંગનાથ. ૫ ઘોરમનાથ. ૬ કાનીપાનાથ. ૭ ભીમનાથ. ૮ મીનનાથ. ૯ જાલંધરનાથ.) ૨૧ સિદ્ધ=સિદ્ધિ યોગને પામેલા. તેઓ ચોરાશી છે. ૨૨ અઠયાસી સહસ્ત્ર=અઠયાસી હજાર. ૨૩ ઋષિ=પવિત્ર ભક્ત, જેના પર પરમાત્મા પ્રસન્ન હોય તેવા, સમયના અવતાર પાત્રને ઓળખનાર. ૨૪ જેર=તાબે. ૨૫ યતી=સાધુ, ત્યાગી. ૨૬ સતી=પવિત્ર યોગીની દેવી. ૨૭ ઓલિયા=પરમાત્માને પામેલા ભક્ત. ૨૮ અંબિયા=પરમાત્માએ સ્વીકારેલા.

॥ ફિરસ્તા ॥ મલાએક ॥ ગોશ[29] ॥ કુતુબ[30] ॥ ચાર મજહબ[31] ॥ ચાર કુરશી[32] ॥ ચાર પીર ચૌદ ખાનવાદા[33] ॥ ચારદે[34] માસુમ ॥ દુવાજદે ઇમામ[35] ॥ હક્ક શાહ તમને સલામ ॥ નિરંજન નારાયણ ॥ તમારી નૈયતે ॥ હુર[1] લોક ॥ ઉરલોક[2] ॥ પરલોક[3] ॥ દેવલોક[4] ॥ મેહેરના[5] ॥ પરીના[6] ॥ જળના[7] ॥ સ્થળના[8] ॥

---

૨૯ ગોશ=પરમાત્માની ભક્તિમાં દેહનું ભાન ભૂલી જનાર ભક્ત. ૩૦ કુતુબ=પવિત્ર ભક્તોમાં આગેવાની કરનાર. ૩૧ મજહબ=સંપ્રદાય, પંથ. ૩૨ કુરશી=ભુવનનું નામ છે. ૩૩ ચૌદ ખાનવાદા=સંપ્રદાય. ત્યાગીઓના ચૌદ ટોળાં.

૩૪ ચારદેમાસુમ=ચૌદ નિર્દોષ મનુષ્યશરીરો. તેમના નામ. ૧ મત્સ્ય. ૨ કુર્મ. ૩ વ્યારાહ. ૪ નૃસિંહ. ૫ વામન. ૬ પરશુરામ. ૭ રામ. ૮ કૃષ્ણ. ૯ બુદ્ધા. ૧૦ શીશ. ૧૧ નુહ. ૧૨ ઇબ્રાહીમ. ૧૩ સુલેમાન. ૧૪ અલી.

૩૫ દુવાજદે ઇમામ=વિષ્ણુના બાર શરીરો તેમના નામ. ૧ નરગાલીબશાહ. ૨ નરશાજલશાહ. ૩ નર કાસમશાહ. ૪ નર મહંમદશાહ ૫ નર અહેમદશાહ. ૬ નર મેહેંદીશાહ ૭ નર નાસીરશાહ. ૮ નર મોંમીનશાહ. ૯ નર ખાલિકશાહ. ૧૦ નર નિઝારશાહ. ૧૧ નર ઇસ્લામશાહ ૧૨ નરઅલી મહંમદશાહ.

૧ થી ૮. ભુવનોના નામ છે.

હકદાર[૯] ॥ ઉમેદવાર[૧૦] ॥ ફાતિયો કબુલ કરો ॥ અલી નિરંજન નિષ્કલંકી અવતાર ॥ ઋષિવર બંદાને આલો દિદાર ॥ સર્વે જીવ ઉમ્મતનો કરો નિસ્તાર ॥ નબી મહંમદ રસુલિલ્લાહ ॥ શકત બીબી ફાતમાહ ॥ હક્ક શાહ મુર્તુઝા અલી ॥ હમામ હશન ॥ ઈમામ હુશ્યેન ॥ ઈમામ ઝયનુલ આબેદીન ॥ ઈમામ મહંમદ બાકર ॥ ઈમામ જાફરો સાદિક ॥ ઇમામ ઇસ્માઈલ ॥ ઈમામ નુર સદ્ગોર ॥ સૈયદ ઈસ્માઈસાની ॥ સૈયદ નુર મહંમદ ॥ સૈયદ નુર ઈસ્લામ શાહ ॥ સદ્ગોર સલાહોદીન ॥ સદ્ગોર શમ્સદીન ॥ સદ્ગોર નસીરદીન ॥ સદ્ગોર સાહેબદીન ॥ સદ્ગોર સુદરદીન ॥ સદ્ગોર કબીરદીન ॥ સદ્ગોર ઈમામશાહ ॥

---

૯ હકદાર=(હક=સાચુ. દાર=રાખનાર (સત્યને રાખનાર. સત્યંથી. ૧૦ ઉમેદવાર=આશાવાળો.

નર અલી મહંમદશાહ ‌।। નિરંજન નિષ્કલંકી નારાયણ તમારી નૈયતે ।। તમારી દસ્તરે ।। મુનિવર ઋષિવર બંદા નરનારી બાલ ગોપાલની ।। થાલ બત્રીસી કબુલ કરો ।। નિશાની મહેમાની નારેજો કબુલ કરો ।। તમારે કર્મે ।। તમારે ધર્મે ।। કબુલ કરો ।। નિરંજન તમારી દોસ્તી ।। ગોરનરની દોસ્તી ।। તમારા અરવાર પરવારની દોસ્તી ।। મહાદેવ[૧૧] આદમ અવતારની દોસ્તી ।। તમારૂં ખાણુ નિશાની કબુલ કરો ।। તમારા વારાની દોસ્તી ।। તમારૂં ખાણું નિશાની કબુલ કરો ।। ગોરનરની દોસ્તી ।। ગોરનરના જાપની દોસ્તી ।। ખાણું નિશાની કબુલ કરો ।। વખત વેળા વારાનું વર્તમાન ।। અથર્વવેદના જ્ઞાન ધ્યાનની દોસ્તીએ

૧૧ મહાદેવ=ત્રણ દેવમાં તમો ગુણી દેવ શંકર.

નિશાની કબુલ કરો ।। કબુલ કરાવો ।।
શાહ અલી નિરંજન નામ ।। નબી
મહેમદ કરો જીવોના કામ ।। શકત
બીબી ફાતમાહ[1] ।। તમને પ્રણામ ।।
તમારા સંગ સોબતની[2] દોસ્તીએ નિ-
શાની કબુલ કરો ।। કબુલ કરાવો ।।
તમારા નુરની દોસ્તી ।। તમારા નામની
દોસ્તી ।। તમારા કલમા કાંડીની દોસ્તી
।। નિશાની કબુલ કરો ।। કબુલ કરાવો
।। શાહ અલી ।। મુકામ વર્જા[3] શહેર
ગામ ।। જાંબુદ્રીપ કુંવારકા ક્ષેત્ર માંહે ।।
ઈંદ્ર ઈમામશાહે કીધા ઠામ ।। તે ઠામ
સ્થળની દોસ્તીએ ।। નિશાની કબુલ
કરો ।। કબુલ કરાવો ।। સાડત્રીસ પાત્ર ।।
આડત્રીસમા નર મહંમદશાહની દોસ્તી

૧ શક્ત બીબી ફાતમા=કળિયુગની યોગ માયા, આદ્ય શકિત, નારાયણી. ૨ સંગત=સાથે રહેવાપણું. ૩ વર્જા શહેર=સહસ્ત્ર દ્રીપના ગામનું નામ છે.

॥ ત્રેવીસ પાત્ર ॥ ચોવીસમા શાહ મુર્તુઝા અલીની દોસ્તી ॥ નિશાની કબુલ કરો ॥ કબુલ કરાવો ॥ ચતુર્ વેદ ॥ ચતુર્ કિતાબ ॥ ચતુર્ વાચા ॥ ચતુર્ અંશે ॥ શક્તિ પરવાર ॥ આદ્ય શબ્દ ઓંમ (ૐ) કારની દોસ્તીએ ॥ નિશાની કબુલ કરો ॥ કબુલ કરાવો ॥ શાહ તમારા કીધા કરાવ્યાની દોસ્તી ॥ સાહેબ તમારી ઈચ્છા ॥ સાહેબ તમારી લીલા ॥ સાહેબ તમારા સર્જ્યા તમારા સર્જાવ્યાની દોસ્તી ॥ નિશાની ખાણું કબુલ કરો ॥ કબુલ કરાવો ॥ બ્રહ્મા, વિષ્ણુના દસે અવતારની દોસ્તીએ ॥ નિશાની મહેમાની કબુલ કરો ॥ કબુલ કરાવો ॥ સાહેબ તમે પાક[૪] ॥ અમે ખાક[૫] ॥ નવતન સાક ॥ નિરંજન તમારી દોસ્તીએ નિશા-

૪ પાક=પવિત્ર. ૫ ખાક=માટી.

ની ખાણું કબુલ કરો ।। કબુલ કરાવો ।। એ બંદા ગુનેહ્ગાર ।। સાહેબ ગુનાહ્ બક્ષ-ણુહાર ।। સહ્ગોર ઇમામશાહ ।। નર અલી મહંમદશાહ ।।

હક્ક લાએ લાહા ।। ઇલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદુ ર્સુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

इदं ते हव्यं घृतवत् सरस्वतीदं पितॄणां हविहास्यं १ यत्।
इमानि त उदिता शंतमानि तभिर्वयं मधुमन्तः स्याम ॥ २ ॥
अ. कां. ७. अ. ६. सू. २.

મંત્ર ત્રીસમો.

મંત્ર પાંચમો સર્વ દેવ ઋષિ-વરને જમાડવાનો છે.

દશાંશ પૈસાનો છે.
(થાળ ઉપર પાવળ મૂકીને ભણવો.)

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રેહમાં નિર્રહીમ ॥

અર્થ:—શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્માના ઈંદ્ર ઈમામશાહ॥

આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ।। સદ્‌ગોર પીર કબીરદીન ।। સદ્‌ગોર પીર સુદરદીન ।। સદ્‌ગોર પીર સાહેબદીન ।। સદ્‌ગોર પીર નસીરદીન ।। સદ્‌ગોર પીર શમ્સદીન ।। સદ્‌ગોર પીર સલાહોદીન ।। નર ઈસ્લામશાહ ।। નબી નુર સદ્‌ગોર તમારી દુવા ।।

દીવાન બાદશાહજી ।। હુશ્યેની પાત્ર જીવોના ઓદ્ધાર ।। સૃષ્ટિના સર્જનહાર ।। જાંબુદ્વીપે ।। ધર્યો અવતાર ।। તમે અવિચળ ।। તમારી વાચા અવિચળ ।। તમારૂં આસન અવિચળ ।। તમે સ્થાનકના ધણી ।। તમે રચના રચી ચૌદ ભૂવન તણી ।। તમારી પારે[1] ।। તમારી નૈયતે ।। તમારી દસ્તરે ।। તમારી દરગાહે ।। તમાદી જગ્યાખાને ।। જે

[1] પારે=શરણે.

કોઇ મુનિવર બંદો હીણો[2] ખીણો[3] ॥ બાઈ બાવડી ॥ જે કોઈ મનની મુરાદે[4] ઈચ્છાએ ॥ તમારા ભંડારમાં ॥ ભાવ કરીને તમારા લંગરખાને[5] ॥ જે કોઈ બંદે માન્યું ઇચ્છયું હોય લાઇ[6] લ્હાણા-નું[7] ॥ જે કોઈ બંદે ॥ દમડો, દોકડો, સૂત્ર, વસ્ત્ર, કણ, કાંકણ, દાણો, ખાણું, ત્રાંબુ, રૂપું, હેમ[8] કુંદન[9] દબુઓ[10] પૈસો દામ, દિરમ[11], કોડી, દોકડો, બદામ, રૂપાનાણું, અન્ન, પાણી, પાન ફુલ, શાક, પાક[12] જે કોઈ બંદો તમારી દરગાહે ઈમાનસું ગતગંગામાં પૂજે ॥ દુવા કરાવે ॥ તે કબુલ કરો ॥ દીવાન બાદ-

---

૨ હીણો=હલકો. ૩ ખીણો=હલકાથી હલકો, લેખામાં ન આવે તેવો હલકો, દુર્બળ. ૪ મુરાદ=કલ્પના ઈચ્છા, સંકલ્પ. ૫ લંગરખાને=રસોડે. ૬ લાઇ=અપવિત્રતા. ૭ લ્હાણું=ભાગે આવેલું. ૮ હેમ=સોનું. ૯ કુંદન=ઉંચી જાતનું સોનું. ૧૦ દબુઓ=એવ-ડીઓ. ૧૧ દિરમ=જુના વખતના નાણાનું નામ. ૧૨ પાક=રસોઇ.

શાહજી ॥ બંદાના રિજક[13] પાણી મોકળા[14] કરો ॥ અન્ન પાણીના ભંડાર અખૂટ કરો ॥ ખટ્ટી[15] કમાઈમાં[16] બરકત[17] આપો ॥ વાટ ઘાટ સોહેલી કરા ॥ દુઃખ દોહેલા દૂર કરો ॥ ઋષિવર બંદા ઉપર રહેમની નજર ધરો ॥ બંદાની ખેતી, વાડી, વણજ[1] વહેપારમાં સેહ[2] પૂરો ॥ આવાગમન[3] દૂર કરો ॥ એક ઘણું દાન ॥ સવાલાખ ઘણું પુન્ય ॥ એક વાર દાન ઋષિવર દે ॥ તે સવાલાખ ઘણેરૂં લે ॥ નબીનુર સદ્ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ ॥ તેની શાખ ભરે ॥ નર અલી મહંમદશાહ ॥ નિરંજન નિષ્કલંકી આણ[4] ધરે ॥ હરિવંશ[5]

---

૧૩ રિજક પાણી=અન્નજળ. ૧૪ મોકળા કરો=ઘણા કરો. ૧૫ ખટ્ટી=રોળ. ૧૬ કમાઇ=રળેલું. ૧૭ બરકત=વધારો ઘટે નહિ તેવું.

૧ વણજ=ખરીદ. ૨ સેહ પૂરો=અખૂટ કરો. ૩ આવાગમન=લક્ષ ચોરાશી. ૪ આણ ધરે=સત્તા રાખે હુકમ રાખે. ૫ હરિવંશ પરવાર=બ્રહ્મા, વિષ્ણુને શક્તિ. એ ત્રણ વ્યકતીઓથી ઉપજેલો એક વંશનો પરવાર, વેલો, ઓલાદ.

પરવાર ।। શાહ મુર્તુઝા અલી તે નારાયણ નિષ્કલંકી અવતાર ।। આદ્ય વિષ્ણુ તમે કરો બંદાની સિફાયત[૬] ।। બંદાની પુજા પાત્રી કબુલ કરો ।। બંદાને નીમે, ધર્મે ।। સત્પંથના માર્ગ માંહે ભર્યા પૂરા રાખો ।। દશાંશ સુક્રીતનો મેળો આપો ।। ગત જમાતમાં ભેળો રાખો ।। ફર્માન ફાતિયો કબુલ કરો ।। મેહેર સમાન દાન ।। વિશ્વંભરા ભોજન કબુલ કરો ।। પૃથ્વી પ્રદક્ષિણાનું ફળ આપો ।। ઋષિવર બંદાના પાપ કાપો ।। મહાદન વેળામાં ઉગારી લેજો ।। રોજે[૭] કયામત માંહે દિદાર દેજો ।। બંદાની આકબત[૮] ખેર ।। ઇમાન સલામત[૯] રાખો ।। પાંચ, સાત, નવ, બાર ।। તેત્રીસ કરોડીનો મેળો આપો ।।

૬ સિફાયત=સ્તુતી. ૭ રોજે કયામત=નક્કી થનાર દિવસ, મહા પ્રલયનો દિવસ. ૮ આકબત ખેર=છેવટનું કલ્યાણ. ૯ સલામત=અખંડ.

લક્ષ ચોરાશીના ફેરા ટાળો ।। કમળાકુંવરની સોબતમાં રાખો ।। દેહતર દુનિયા સેહસ્ત્ર આખરત ।। સદ્‌ગોર ઈમામશાહ ।। નર અલી મહંમદશાહ ।।

હક્ક લાએ લાહા । ઇલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદુ રંસુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે. ખાચત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

क्षेत्रियात् त्वा निर्ऋत्या जामिशंसाद द्रुहो मुञ्चामि वरुणस्य पाशात् ।
अनागसं ब्रह्मणा त्वा कृणोमि शिवे ते द्यावां पृथिवी उभे स्ताम् ॥ १ ॥
अ. कां. २. अ. २. सू. ५

ॐ

મંત્ર એકત્રીસમો.

મંત્ર પહેલો જીવને માણા લેવાનો ગુનાહ ઉતારવાનો.

(ગતમાં ઉભા રહી તોબા પડવાનો.)

ॐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રેહ્માં નિર્રહીમ ॥

અર્થઃ-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ।। ઈંદ્ર ઈમામશાહ ।। આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નરઅલી મહંમદશાહ ।। સદ્‌ગોર પીર કબીરદીન ।। સદ્‌ગોર પીર સુદરદીન ।। સદ્‌ગોર પીર સાહેબદીન ।। સદ્‌ગોર પીર નસીરદીન ।। સદ્‌ગોર ।। પીર શમ્સદીન ।। નર ઈસ્લામશાહ ।। નર અલી નિરંજન નામ નબીનુર સદ્‌ગોર ।। તમારી દુવા ।।

દીવાન બાદશાહજી ।। તમારી પારે આવ્યા ।। તમે ઈંડ મધ્યે આલંછન[1] કીધા ।। ત્યારે બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, મહેશ્વર, શકિત ઉપન્યા ।। ત્યાંથી સૃષ્ટિ જો થઈ ।। ત્યારે બ્રહ્માની સૃષ્ટિના ત્રણ ટોળા થયા ।। તે ટોળા માંહે બ્રહ્માજી પૂછવા ગયા ।। ત્યારે ફર્માન નારાયણના થયા ।। વાયક બે ટોળે ના માન્યા ।। ત્યાં એક ટોળે

[1] આલંછન=ઘાટ નક્કી કર્યો. ચિત્રામણ કર્યું.

વાયક માન્યા ॥ તે જીવ અમર થયા ।
પહેલા જાએલા કલપ માંહે નવ્વાણું
કરોડી જીવ ઝાખા સાથે અમર થયા ॥
જેણે બ્રહ્મા વિષ્ણુના પરવાર પુજ્યા ॥
પાએ પુજ્યા ॥ તે ઋગ્વેદને વાયકે ચાલ્યા
॥ આ સત્પંથને આધારે તે જીવ અમર
થયા ॥ ૧ ॥ બીજા ફાએલા કલપમાં ॥
છપ્પન કરોડી જીવ મેઘા સાથે અમર
થયા ॥ જેણે બ્રહ્મા વિષ્ણુના પરવાર પુજ્યા
॥ પાએ પુજ્યા ॥ તે યજુર્વેદને વાયકે
ચાલ્યા ॥ આ સત્પંથને આધારે તે જીવ
અમર થયા ॥ ૨ ॥ ત્રીજા અરજલા
કલ્પમાં ॥ બત્રીસ કરોડી જીવ ॥ કિન્નર
સાથે અમર થયા ॥ જેણે બ્રહ્મા વિષ્ણુના
પરવાર પુજ્યા ॥ પાએ પુજ્યા ॥ તે
સામવેદને વાયકે ચાલ્યા ॥ આ સત્પંથને
આધારે તે જીવ અમર થયા ॥ ૩ ॥

ચોથા ખલીફા કલપના યુગ કીધા ચાર ॥ તેમાં વિષ્ણુ નારાયણે ધર્યા દશ અવતાર ॥ પહેલા કર્તા યુગમાં પાંચ કરોડી જીવ સાથે ॥ પ્રહલાદ અમર થયા ॥ જેણે બ્રહ્મા વિષ્ણુના પરવાર પુજ્યા ॥ પાએ પુજ્યા ॥ તે ઋગ્વેદને વાચકે ચાલ્યા ॥ તે આ સત્પંથને આધારે તે જીવ અમર થયા ॥ ૪ ॥ બીજા ત્રેતાયુગમાં સાત કરોડી જીવ સાથે ॥ રાજા હરિશ્ચંદ્ર ॥ અમર થયા ॥ જેણે બ્રહ્મા વિષ્ણુના પરવાર પુજ્યા ॥ પાએ પુજ્યા ॥ તે યજુર્વેદને વાયકે ચાલ્યા ॥ આ સત્પંથને આધારે ॥ તે જીવ અમર થયા ॥ ૨ ॥ ત્રીજા દ્રાપર યુગમાંહે નવ કરોડી જીવ સાથે ॥ રાજા યુધિષ્ઠિર અમર થયા ॥ જેણે બ્રહ્મા વિષ્ણુના પરવાર પુજ્યા ॥ પાએ પુજ્યા ॥ તે સામવેદને વાયકે ચાલ્યા ॥ તે આ

સત્પંથને આધારે ।। તે જીવ અમર થયા ।। ૩ ।। ચોથા કળિયુગ માંહે બાર કરોડી જીવ તે કમળાકુંવરની સોબતમાં રાખો ।। અમારા ગુનાહ્ બક્ષો ।। અમે ગુનેહ્ગાર ।। ઘડી[1] ઘડીના ।। પળ[2] પળના ।। તલ તલના[3] ।। દીવાન બાદશાહજી ।। જે હિસાબ[4] મહાદનમાં પુછો ।। તે જીવના હિસાબ ।। ઘટપાટ આગળ ચુકાવો ।। તે ગોર ગતમાં હિસાબ ચુકાવો એ પતીત[5] જીવ તમારો છે ।। તે જીવને પાવન કરો ।। તમે પાવન[6] કરવા યોગ્ય છો ।। આજ અથર્વ વેદને વાએકે આ સત્પંથને આધારે એ જીવને પાવન કરો સીત્તેર સહસ્ર હુરયેની કુલ કાયમના પ્રતાપે કરી ।। અમારા ગુનાહ્ બક્ષો ।। ત્યાં જે નિરંજન

૧ ઘડી=એક દિવસનો સાઠમો ભાગ. એક એક પહોરનો સાડાસાતમો ભાગ. ૨ પળ=એક ઘડીનો સાઠમો ભાગ. ૩ તલ તલના=આંખ ફરકેને જેટલો વખત થાય તેટલો વખત. નિમિષ ૪ હિસાબ=લેખું ૫ પતીત=પાપી. ૬ પાવન=પવિત્ર.

બેઠા હોય ॥ તેના પ્રતાપે કરીને અમારા ગુના બક્ષો ॥ જાંબુદ્વીપે કુંવારકાં ક્ષેત્ર ને સ્થળે કરી ॥ હમારા ગુનાહ્ બક્ષો ॥ ચૌદ લોકમાં જે દેવતા હોય તેને પ્રતાપે કરીને અમારા ગુના બક્ષો ॥ સાહેબ તમે સાચા ॥ તમારો સત્પંથ સાચો ॥ જે કોઈ તમારા સત્પંથમાં દેવતા હોય ॥ તે પણ સાચા ॥ જેણે આજ કળિયુગમાં ॥ બાર કરોડીને સત્પંથ દેખાડયા ॥ તે સદ્ગોર સુદરદીન સાચા ॥ તમારે સત્યે ॥ તમારા દત્તે કરીને ॥ એ જીવના ગુનાહ્ બક્ષો ॥ જે કોઈ ગુનેહ્ગાર જીવ તમારે સિંહાસને આવે ॥ તે જીવના ગુનાહ બક્ષો ॥ યુગે યુગે ગોર ગતના ધણી છો ચાર ખાણીના ફેરા ઉતારો ॥ ચોરાશી અવતારના દુઃખને વારો ॥ જાંબુદ્વીપમાં આશ પુરો ॥ અમરાપુરમાં વાસ કરો ॥

ભુલ્યા જીવ ॥ ગુપ્તિ[1] ॥ પ્રગટી[2] ॥ ઉણીયાચારી[3] ॥ સર્વે જીવને તમારી કળામાં[4] રાખો ॥ તેત્રીસ કરોડીના મેળા આપો ॥ અનંત કરોડીની સોબતમાં રાખો ॥ મેર સમાન દાન ॥ પૃથ્વી પ્રદક્ષિણા ॥ વિશ્વંભરા ॥ ભોજન કબુલ કરો ॥ આ સત્પંથને આધારે ॥ અથર્વવેદને વાચકે ॥ જે નર જાંબુદ્રીપમાં હોય ॥ તેને ॥ પ્રતાપે કરીને ॥ નિષ્કલંકીને પ્રતાપે કરીને ॥ એ જીવના ગુનાહ્ બક્ષો ॥ એ બંદા યુગોયુગના ગુનેહગાર છે ॥ કરગર્યા કાન ધરો ॥ સમર્યા સહાય કરો ॥ કીધા ગુનાહ્ બક્ષો ॥ બીજા ગુનાહ્ ના કરાવશો ॥ તમારી કળામાં રાખો ॥ તમારી નજર તળે રાખો ॥ તમારા છત્ર

૧ ગુપ્તી=ગુપ્ત રીતે ક્રિયા કરનાર. ૨ પ્રગટી=જાહેર રીતે ક્રિયા કરનાર. ૩ ઉણીયાચારી=હીણુ આચારવાળો, ખોટાં કર્મ કરનાર. ૪ કળા=સત્તા.

તળે રાખો ાા સતિયોની સોબતમાં રાખો ાા યતિ જતિ સંતોષીના મેળામાં રાખો ાા અમે બંદા ગુનેહગાર ાા તમે દીવાન બાદશાહજી ાા ગુના બક્ષણુહાર ાા સદ્‌ગોર ઈમામશાહ ાા નર અલી મહંમદશાહ ાા

હક્ક લાએ લાહા ાા ઈલ્લિલ્લાહો ાા મહંમદુ ર્રસુલિલ્લાહે ાા

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

शं ते अग्निः सहाभ्दिरस्तु शं सोमः सहौषधीभिः ।
एवाहं त्वां क्षेत्रियान्नि ऋत्या जामि शंसाद द्रुहो मुञ्चाभिवरुणस्य
पाशात् । अनागसं ब्रह्मणा त्वा कृणोमि शिवे ते द्या वापृथिवी
उभे स्ताम् ॥ २ ॥

अ. कां. २ अ. २. सू. ६

મંત્ર બત્રીસમો.

મંત્ર બીજો જીવને ગુના છોડાવવાનો.

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રેહ્માં નિર્રહીમ ॥

અર્થ:—શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ।। ઈંદ્ર ઈમામશાહ ।। આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ।। સદ્ગોર પીર કબીરદીન ।। સદ્ગોર પીર સુદરદીન ।। સદ્ગોર પીર સાહેબદીન ।। સદ્ગોર પીર નસીરદીન ।। સદ્ગોર પીર શમ્સદીન ।। નર ઈસ્લામ-શાહ નર અલી નિરંજન નામ ।। નબી નુરસદ્ગોર તમારી દુવા ।।

ગોર વાચ્યા ।। નર વાચ્યા ।। શિવ, શકિત વાચ્યા ।। આદ્ય ઉનાદ યુગો યુગ-નો એ જીવ ભુલ્યો ચુકયો આવ્યો છે ।। જાએલા ।। ફાએલા ।। અરજલા ।। એવા ત્રણ કલપ અને ચોથા ખલીફા કલપના યુગ ચાર કર્યા ।। પહેલા કર્તાયુગના ભૂલ્યા જીવ ।। તે ત્રેતાયુગમાં આવી મળ્યા ।। બીજા ત્રેતાયુગના ભૂલ્યા જીવ ।। તે દ્વાપરયુગમાં આવી મળ્યા ।। ત્રીજા

દ્વાપરયુગના ભૂલ્યા જીવ આજ કળિયુ-ગમાં આવી મળ્યા ॥ તે સદ્ગોર બ્રહ્માને પ્રતાપે કરીને ॥ એ જીવ ગતગંગામાં આવી મળ્યો છે ॥ એ જીવ આદ્ય ઉનાદનો છે ॥ સુતક ટાળો ॥ એ જીવે ખોટયું ચાટયું હોય તે માફ કરો ॥ એ જીવે ચોર્યું હર્યું, હરામ લીધું હોય તે માફ કરો એ જીવે ગેર હક દાણો ખાધો હોય તે માફ કરો ॥ એ જીવે દુનિયા માંહે ખાધું પીધું હોય તે માફ કરો ॥ એ જીવે પરસ્ત્રી ઉપર બુરી[1] નજર કીધી હોય તે માફ કરો ॥ એ જીવના પ્રાયશ્ચિતે કર્મ બંધન છોડાવો ॥ એ જીવે ખારૂં, ખાટું, મીઠું, જૂઠું કહ્યું હોય તે માફ કરો ॥ એ જીવે અદકી[2] ઓછી, આઘી, પાછી કરી હોય

૧ બુરી=ખરાબ, દુષ્ટ, નિષેધ કરેલી. ૨ અદકી ઓછી=ઓછી વધારે.

તે માફ કરો ।। એ જીવે નિંદા, બદગોઈ[3] કીધી હોય તે માફ કરો ।। નવ્વાણું કરોડીસું ઝાખાને તપે કરીને માફ કરો ।। છપ્પન કરોડીસું મેઘાને તપે કરીને માફ કરો ।। બત્રીસ કરોડી કિન્નરને તપે કરીને માફ કરો ।। પાંચ કરોડી પ્રહલાદના તપે કરીને માફ કરો ।। સાત કરોડી હરિશ્ચંદ્રના તપે કરીને માફ કરો ।। નવ કરોડી રાજા યુધિષ્ઠિરને તપે કરીને માફ કરો ।। આજ કલિયુગમાં બાર કરોડી પીર સુદરદીનને તપે કરીને માફ કરો ।। હવે કલિયુગ સંધે[4] ।। ગોર ઈમામશાહના તપે કરીને ।। એ જીવના પાપ પ્રાયશ્ચિતે[5] ટાળો ।। કમળાકુંવરની સોબતમાં રાખો ।। સાત ફિરસ્તા ।। સીત્તેર સહસ્ત્ર હુરયેની કુલ કાયમના પરવાર ।। આજ ગોર ઈમામ-

---

૩ બદગોઇ=ખોટી વાણી. ૪ સંધે=છેડે, સંધમાં. ૫ પ્રાયશ્ચિતે=પાપ નિવારણ કરવા વિધિ વડે.

શાહની દોસ્તીએ કરી ।। એ જીવ ગતમાં દાખલ થયો છે ।। તે કળશ આગળ કબુલ થયો ।। જે હિસાબ મહાદનમાં ।। પૂછો ।। તે હિસાબ ગોરગત માંહે મળીને ઘટપાટ આગળ ચુકાવો ।। એ જીવ તમારે ચોલી[1] દામને[2] બાંધ્યો છે ।। સાહેબ તમે એ જીવને લેજો ઉગાર ।। મહાદન વેળા ના લોપે લગાર ।। નબી નુર સદ્ગોર ।। નર ઇસ્લામશાહ ।। નર અલી મહંમદશાહ ।। મવ્લાના ।। તમો જીવોના તારણહાર ।। સદ્ગોર સલાહો- દીનની દોસ્તી ।। સદ્ગોર શમ્સદીનની દોસ્તી ।। સદ્ગોર નસીરદીનની દોસ્તી ।। સદ્ગોર સુદરદીનની દોસ્તી ।। સદ્ગોર કબીરદીનની દોસ્તી ।। સદ્ગોર ઈમા- મશાહની દોસ્તી ।। નર અલી મહંમ-

૧ચોલી=અંગરખા, કે જામાનો કોઠો, કે જે છાતી સુધી રહે છે તે ભાગ. ૨ દામન=ચોલીને લાગેલો નીચેનો ભાગ, ચ:ળ.

દશાહની દોસ્તી ।। એ જીવના ગુનાહ્ માફ કરો ।। સદ્ગોર ઈમામશાહ ।। નર અલી મહંમદશાહ ।।

હક્ક લાએ લાહા ।। ઇલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદુ ર્ંસુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે. ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ)ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

शंतेवातो अन्तरिक्षे वयो धाच्छं ते भवन्तु प्रदिशश्चतस्रः

एवाहं त्वां

क्षेत्रि यान्निर्ऋत्या जामिशंसाद् द्रुहो मुञ्चामि वरुणस्य पाशात् ।

अनागसं ब्रह्मणा त्वा कृणोमि शिवे ते द्यावापृथिवी उभे

स्ताम् ॥ ३ ॥

अ. कां. अ. २. सू. २

મંત્ર તેત્રીસમો.

મંત્ર ત્રીજો જીવને ગુનાહ્ છોડાવવાનો છે.

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ્ હિર્રેહમાં નિર્રહીમ ॥

અર્થઃ-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ।। ઈંદ્ર ઈમામશાહ ।। આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નરઅલી મહંમદશાહ ।। સદ્ગોર પીર કબીરદીન ।। સદ્ગોર પીર સુદરદીન ।। સદ્ગોર પીર સાહેબદીન ।। સદ્ગોર પીર નસીરદીન ।। સદ્ગોર ।। પીર શમ્સદીન ।। સદ્ગોર પીર સલાહોદીન ।। નર ઈસ્લામશાહ ।। નર અલી નિરંજન નામ નબીનુર સદ્ગોર ।। તમારી દુવા ।।

શાહ અલ્લાહ્ ।। શાહ ખુદા ।। શાહ ખાલિક ।। શાહ અવતાર ।। શાહ પાત્ર ।। શાહ દીનમાં ।। શાહ દુનિયામાં ।। શાહ મીરાં[1] ।। શાહ મહેરબાન ।। શાહ રામ ।। શાહ રહેમાન ।। શાહ ઈમામશાહ ।। શાહ મહંમદશાહ ।। શાહ મુસ્તુફા ।। શાહ મુર્તુઝા અલી ।। શાહ હસ્બુ-

૧ મીરાં=સરદાર, માલીક.

હલાહ્ ।। શાહ ન્યામલ મલ્લા ।। શાહ
ન્યામલ વકીલ ।। શાહ સત્તાર ।। શાહ
ગફ્ફાર ।। શાહ પરવરદિગાર ।। શાહ
ખાલક ।। શાહ એલી[2] ।। શાહ શ્રી
મત્સ્ય ।। શાહ શ્રી કૂર્મ ।। શાહ શ્રી
વ્યારાહ ।। શાહ શ્રી નૃસિંહ ।। શાહ શ્રી
વામન ।। શાહ શ્રી પરશુરામ ।। શાહ
શ્રી રામ ।। શાહ શ્રી કૃષ્ણ ।। શાહ શ્રી
બુદ્ધા ।। શાહ શ્રી નિષ્કલંકી ।। દસમો
અવતાર ।। શાહ અલી ।। વંશ તો શ્રી
મેંહેંદી ।। નર ઈસ્લામશાહ દાતાર ।।
નર અલી મહંમદશાહ ।। હક ફર્માન
તમારા ।। સાહેબ ગુનાહ બક્ષો અમારા ।।
મહેર કરો ।। નેહકી નજર ધરો ।। કૈલાશ
માંહે તમે પરવરો ।। ઘટ માંહે તમારી
કળા ધરો ।। અગમ[3] અગોચર[4] ।।

૨ એલી=મદદગાર. ૩ અગમ=ભવિષ્યનું. ૪ અગોચર=ન સમજાય તેવું.

સ્થાન સ્થાનેત્ર[5] ।। કળશમાં પુજા અર્ચન[6] પ્રમાણ ।। સ્વામી તમે અનાથ દેવ રહેમાન રહીમ ।। તમે સદાએ નિરંજન નિરાકાર ।। રૂપ રેખા નહિ આકાર ।। તમે ઓલીયા ।। તમે અંબિ-યા ।। તમે અલ્લાહ્ ।। પીર પેગંબર ।। એ સર્વે રચના તમારી છે ।। આ સત્પંથ તમારો ।। સ્વામી તમે સંભારો ।। ત્યાં સાહેબ મહેર તમારી ।। ફરિયાદ અમારી ।। ફરિયાદ અવ્વલની ।। ફરિયાદ આખ-રની ।। ફરિયાદ મુખી મુસાફરની ।। ફરિયાદ કુલ ઋષિવર ગત ગંગાની ।। ફરિયાદ કુલ ગુનેહગાર જીવોની ।। સ્વામી તમે અવ્વલ ।। સ્વામી તમે આખર ।। તમે દીન દુનિયાના બાદશાહ ।। તમારા ગુણનો

૫ સ્થાન સ્થાનેત્ર=ઠેકાણે ઠેકાણે, સર્વત્રવ્યાપક. ૬ અર્ચન= અર્પણ વિધિ.

પાર નહિ ॥ અમારા અવગુણનો છે નહિ ॥ તમારા નામ ઉપર બલીહારી જાઉ ॥ તમો અમારૂં હૃદય ના ડોલાવશો ॥ ક્રિયા ના ચુકાવશો ॥ વખડી[1] વેળામાં ઉગારી લેજો ॥ તમને માલમ[2] છે ॥ તમને[3] રોશન છે ॥ તમે સર્વ જાણો છો ॥ બાપજી અમે તો અજાણ છીએ ॥ અમો અજાણ્યાના ગુનાહ્ બક્ષો ॥ દીવાન બાદશાહજી ॥ અંદર બહાર દેજો ॥ દીલે બેસી કામ કરો ॥ અંધારે અજવાળું કરો ॥ ખેર[4] સલ્લાહ્ પયદા કરો ॥ કુલ બલા દફે[5] કરો ॥ રાંકને રહેમ કરો ॥ ચાલતાને દિદારીમાં ધરો ॥ એકાન્ત કરો ॥ દ્વિત[6] દુર કરો ॥ નયત, મુરાદ હાંસલ[7] કરો ॥ સ્વામી તમે કર્તાયુગમાં

૧ વખડી=કઠણ, વિકટ. ૨ તમને માલમ છે=તમે જાણો છો. ૩ તમને રોશન છે=તમને વિદિત છે. ૪ ખેર સલ્લાહ=આનંદ અને શાંતિ. ૫ દફે=નાશ. ૬ દ્વિત=ભેદ વૃત્તિ. ૭ હાંસલ=અર્પણ, લાભ.

શ્રી મત્સ્ય રૂપે વાચા દીધી ।। આજ કલિ-
યુગ માંહે તમે તે વાંચા પાળો ।।
વિનંતિ નબી નુર સદ્‌ગોરની ।। વિનંતિ
સદ્‌ગોર સલાહોદીનની ।। વિનંતિ
સદ્‌ગોર શમ્સદીનની ।। વિનંતિ સદ્‌ગોર
નસીરદીનની ।। વિનંતિ સદ્‌ગોર સાહે-
બદીનની ।। વિનંતિ સદ્‌ગોર સુદરદીનની ।।
વિનંતિ સદ્‌ગોર કબીરદીનની ।। વિનંતિ
સદ્‌ગોર ઈમામશાહની ।। વિનંતિ નર
અલી મહંમદશાહ ।। આદ્ય નિરંજન
તમે જીવને કબુલ કરો ।। યુગો યુગના
પાતક ઉતારો ।। સદ્‌ગોર ઈમામશાહ ।।
નર અલી મહંમદશાહ ।।

હક્ક લાએ લાહા ।। ઈલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદુ ર્‌સુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

इमा या देवीः प्रदिश श्चतस्रो वातपत्नीरभि सूर्यो विचष्टे । एवाहं त्वां क्षेत्रियान्नि र्ऋत्या जामि शंसाद् द्रुहो मुञ्चामिवरुणस्य पाशात् । अनागसं ब्रह्मणा त्वा कृणोमि शिवे ते द्या वापृथिवी उभे स्ताम् ॥ ४ ॥

अ. कां. अ. २. सू. ५

ॐ

મંત્ર ચોત્રીસમો

મંત્ર ચોથો જીવને ગુના છોડાવવાનો.

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રેહ્મા નિર્રહીમ ॥

અર્થ:—શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ।। ઈંદ્ર ઈમામશાહ ।। આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ।। સદ્‌ગોર પીર કબીરદીન ।। સદ્‌ગોર પીર સુદરદીન ।। સદ્‌ગોર પીર સાહેબદીન ।। સદ્‌ગોર પીર નસીરદીન ।। સદ્‌ગોર પીર શમ્સદીન ।। નર ઈસ્લામ-શાહ નર અલી મહંમદશાહ ।। નર અલી નિરંજન નામ ।। નબી નુર સદ્‌ગોર તમારી દુવા ।।

મહેરબાન બાદશાહજી ।। મહેર કરો ।। ફઝલ કરો ।। પુરસદ કરો ।। રહેમની નજર ધરો ।। કુલ બલા દફે કરો ।। મુલતાનની ઘડી* કરો ।। મુખી મુસાફ-રની વાટે નુર[1] ચંદરણા[2] કરો ।। જામો[3] જાગતો કરો ।। કાળ ભાગતો કરો ।। શાહ ઘટ સઘટ[×] કરો ।। ઘટમાં તમારી

* ઘડી=પરછો. ૧ નુર=તેજ. ૨ ચંદરણા=પ્રકાશ. ૩ જામો=કળા.
× સઘટ=તમારા ઘટ સાથે.

કળા ધરો ‌॥ ઘટે બ્રહ્મા ॥ ઘટે વિષ્ણુ ॥ ઘટે દેવ મહેશ્વર ॥ ચાલીસ લાખ ત્રઉ[૪] આગલા ॥ વીસ સહસ્ર એતા[૫] ॥ ચાર યુગના હિસાબ લખ્યા ॥ અવર ના જાણું કેતા[૬] ? ॥ ચાર યુગમાં ચોરાશી અવતાર ॥ સ્વામી તેનો તમો કરો નિસ્તાર ॥ જે કોઈ માને તેને સ્વર્ગાપુરી ॥ જે ના માને તેને નરકાપુરી ॥ બાર[૭] ગોર હરિશ્ચંદ્રને ધાયા ॥ તે જીવ અમરાપુરમાં જાય ॥ અડસઠ તીર્થના ફળ લાભંતે[૮] ॥ ષટ્લલ્લાએ[૯] તે જે વાર કામ ॥ જમિ[૧૦] મુલ્લાણા[૧૧] ॥ નેક નજર ધરો ॥ કષ્ટિયાના કષ્ટ ટાળો ॥ એ જીવના કીધા ગુનાહ્ બક્ષો ॥ બીજા ગુનાહ્ ના કરાવશો ॥ પાંચ,

૪ ત્રઉ=ત્રણ. ૫ એતા=એટલા. ૬ કેતા=કેટલા. ૭ બાર ગોર હરિશ્ચંદ્ર=પીર સુદરદીન. ૮ લાભંતે=પ્રાપ્ત કરે. ૯ ષટ્લલ્લા=જે મંત્રમાં લ્ ૭ વાર આવે તેવો મંત્ર અનકહી મંત્ર. ૧૦ જમિ=સર્વ. ૧૧ મુલ્લાણા=મવ્લાના, ધણી, માલીક.

સાત, નવ, બાર ।। તેત્રાસ કરોડીના મેળા આપો ।। લક્ષ ચોરાશીના ફેરા ટાળો ।। સઘળી જમાતસું દિદાર આપો ।। અમરાપુરમાં વાસ ધરો ।। સ્વામી એકાંત કરો ।। દ્વિત દૂર કરો ।। ઋષિવરને રાજ આપો ।। સતિયોની સોબતમાં રાખો ।। ઘટે કળા સ્થાપો ।। પ્રાયશ્ચિતે કાપો ।। સામલ સુકૃત આપો ।। રહેમની નજર ધરો ।। પડયા[1] પિંડ તે પ્રગટ કરો ।। શિર ઉપર છત્ર ધરો ।। નુર નબી મહંમદશાહની કળાએ તમે પ્રગટ રૂપ કરો ।। સિંહાસન તમારૂં ।। તમે સ્થાપો ।। તમે ઉથાપો ।। કરગર્યા કાન ધરો ।। સમર્યા સહાય કરો ।। એ બંદા ગુનેહગાર ।। સાહેબ ગુનાહ બક્ષણહાર ।। સાહેબ તમારી દોસ્તી ।। દીવાન બાદશાહજી ।। કર્મ

૧ પડયા=નાશ થયેલા.

ધર્મ તમારૂં ।। ભાવ, ભક્તિ, ઈમાન અમારૂં ।। તમારો બંદાના ગુનાહ બક્ષો ।। તમે સાહેબ, સુલતાન ।। વારાના સારંગધર[2] ।। શ્રી મત્સ્ય તમે ।। શ્રી કૂર્મ તમે ।। શ્રી વ્યારાહ તમે ।। શ્રી નૃસિંહ તમે ।। શ્રી વામન તમે ।। શ્રી પરશુરામ તમે ।। શ્રી રામ તમે ।। શ્રી કૃષ્ણ તમે ।। શ્રી બુદ્ધા તમે ।। શ્રી નિષ્કલંકી તમે ।। એ મીરાં મુર્તુઝા અલી ।। નબી નુર સદ્‌ગોર ।। નર ઈસ્લામશાહ દાતાર ।। નર અલી મહંમદશાહ મવ્‌-લાના ।। જાંબુદ્વીપના સુલતાન ।। તમે જીવોના તારણુહાર ।। સદ્‌ગોર ઈમામ-શાહ ।। નર અલી મહંમદશાહ ।।

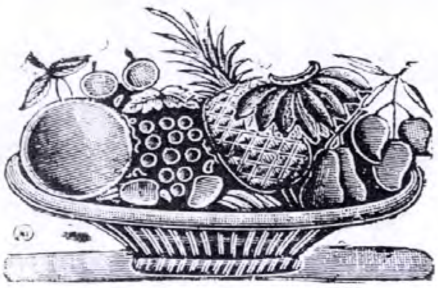
હક્ક લાએ લાહા ।। ઇલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદુ રસુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી,

---

૨ સારંગધર=શ્રી વિષ્ણુ.

સર્વત્ર પ્રભુ છે. ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

क्षेत्रियात्त्वानिर्ऋत्या जामिशंसाद् द्रुहो मुञ्चामि वरुणस्य पाशात्।
अनागसं ब्रह्मणा त्वा कृणो शिवे ते द्यावापृथिवी उभे
स्ताम् ॥ १ ॥

अ. कां. २. अ. २. सू. १०

ॐ

મંત્ર પાંત્રીસમો.

મંત્ર પાંચમો જીવને ગુના છોડાવવાનો છે.

ॐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રેહ્માં નિર્રહીમ ॥

અર્થઃ—શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ ॥
આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી

મહંમદશાહ ।। સદ્ગોર પીર કબીરદીન ।। સદ્ગોર પીર સુદરદીન ।। સદ્ગોર પીર સાહેબદીન ।। સદ્ગોર પીર નસીરદીન ।। સદ્ગોર પીર શમ્સદીન ।। નર ઈસ્લામશાહ ।। નર અલી નિરંજન નામ ।। નબી નુર સદ્ગોર તમારી દુવા ।।

તમે આદ્ય નિરંજન ધંધુકાર ।। કરણ કલપના સૃજનહાર ।। જીવ પિંડનો કરો નિસ્તાર ।। અવ્વલ તમે ।। આખર તમે ।। જાહેર તમે ।। બાતિન[૧] તમે ।। શાહ શ્રી મત્સ્યરૂપની દુવા ।। શાહ શ્રી કૂર્મ રૂપની દુવા ।। શાહ શ્રી વ્યારાહ રૂપની દુવા ।। શાહ શ્રી નૃસિંહ રૂપની દુવા ।। શાહ શ્રી વામન રૂપની દુવા ।। શાહ શ્રી પરશુરામ રૂપની દુવા ।। શાહ શ્રી

૧ બાતિન=ગુપ્ત.

રામ રૂપની દુવા ।। શાહ શ્રી કૃષ્ણ રૂપની દુવા ।। શાહ શ્રી બુદ્ધા રૂપની દુવા ।। શાહ શ્રી નિષ્કલંકી રૂપની દુવા ।। શાહ મુર્તુઝા અલીની દુવા ।। એક લાખ એંશીહજાર પીર પેગંબરની દુવા ।। ધરતી આસમાનની દુવા ।। અષ્ટકુલ પર્વતની દુવા ।। નવકુળ નાગની દુવા ।। ચાર કુળ મેઘની દુવા ।। ચાર ખાણ, ચાર વાણની દુવા ।। ચાર વેદ, ચાર કિતાબની દુવા ।। ચંદ્ર સૂર્યની દુવા ।। નવ લાખ તારાની દુવા ।। ધ્રુવ મંડળની દુવા ।। સાત સાહેરની દુવા ।। નવસેં નવ્વાણું નદીઓની દુવા ।। સાત ફિરસ્તાની દુવા ।। અનંત કરોડી કરણના દેવની દુવા ।। નવ નાથ, ચોરાશી સિદ્ધની દુવા ।। અઠયાસી સહસ્ર ઋષિઓની દુવા ।। નવ્વાણું કરોડીસું

ઝાખાની દુવા ।। છપ્પન કરોડીસું મેઘાની
દુવા ।। બત્રીસ કરોડીસું કિન્નરની દુવા ।।
પાંચ કરોડીસું રાજા પ્રલ્હાદની દુવા ।।
સાત કરોડીસું રાજા હરિશ્ચંદ્રની દુવા ।।
નવ કરોડીસું રાજા યુધિષ્ઠિરની દુવા ।।
બાર કરોડીસું પીર સુદરદીનની દુવા ।।
બાર કરોડીસું કમળાકુંવરની દુવા ।।
મુખી મુસાફરની દુવા ।। કુલ ઋષિવર
ગત ગંગાની દુવા ।। જુમલી જમાતની
દુવા ।। નબી નુર સદ્ગોર નર ઇસ્લામ-
શાહની દુવા ।। અડસઠ તીર્થની દુવા ।।
આદ્ય શક્તિની દુવા ।। ચોસઠ લાખ
દેવીઓની દુવા ।। બાવા આદમની
દુવા ।। મામા હવાની દુવા ।। સીત્તેર
સહસ્ર હુશ્યેની કુલ કાયમના પરવારનો
દુવા ।।નબીની ઉમ્મતને ।। આખર વેળામાં
ઉગારી લેજો ।। રોજે ક્યામત માંહે દિદાર

દેજો ॥ દીન દુનિયાના બાદશાહ ॥ તમે સાહેબ સુલતાન ॥ જે ઉપન્યા અરબસ્તાન ॥ સહસ્ત્રદ્રીપે એરાકખંડે[1] કીધા મુકામ ॥ જે આવી વસ્યા ઉંચ મુલસ્થાન ॥ જેણે ગુર્જરખંડે કીધા ઠામ ॥ જે આવી વસ્યા આજ ગીરમથા ગામ ॥ તેનું પાત્ર બ્રહ્મા ઈંદ્ર ઈમામશાહ નામ ॥ જે કરશે અનંત કરોડી જીવોના કામ ॥ તે આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન ॥ નર અલી મહંમદશાહ નામ ॥ તમે કરો બદાની મુશ્કેલ આસાન ॥ લક્ષ ચોરાશીના ફેરા ટાળો ॥ તેત્રીસ કરોડીના મેળા આપો ॥ જાંબુદ્રીપના ધણી ॥ સદગોર ઈમામશાહ ॥ નર અલી મહંમદશાહ ॥

હક્ક લાએ લાહા ॥ ઇલ્લિલ્લાહો ॥ મહંમદુ રસુલિલ્લાહે ॥

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી,

---

૧ એરાક ખંડ=એરાક જીલ્લો.

સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

शंते अग्निः सहाब्भिदरस्तु शं सोमः सहौषधीभिः । एवाहं त्वां
क्षेत्रियान्निर्ऋत्या जामिशंसाद् द्रुहो मुञ्चामि वरुणस्य पाशात्।
अनागसं ब्रह्मणा त्वा कृणोमि शिवे ते द्यावापृथिवी उभे
स्ताम् ॥ २ ॥

अ. कां. २. अ. २. सू. १

મંત્ર છત્રીસમો

મંત્ર છટ્ઠો જીવને ગુનાહ્ છોડાવવાનો છે.

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ્ હિરેહ્માં નિરહીમ ॥

અર્થઃ-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદાકૃપાળુ છે.

સદ્ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ

॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નરઅલી મહંમદશાહ ॥ સદ્‌ગોર પીર કબીરદ્દીન ॥ સદ્‌ગોર પીર સુદરદ્દીન ॥ સદ્‌ગોર પીર સાહેબદ્દીન ॥ સદ્‌ગોર પીર નસીરદ્દીન ॥ સદ્‌ગોર પીર શમ્સદ્દીન નર ઈસ્લામ-શાહ ॥ નર અલી નિરંજન નામ નબીનુર સદ્‌ગોર ॥ તમારી દુવા ॥

શાહ સલા માલેકમ્[1] ॥ મવ્લાના ફઝલ[2] કરો ॥ વહલ[3] કરો ॥ વકૌવત[4] કરો ॥ વજુદ્દવંત[5] કરો ॥ અલ્લાહ હક્ક તમે ॥ અલ્લાહ પાક તમે ॥ અલ્લાહ દીન તમે ॥ અલ્લાહ દુનિયા તમે ॥ અલ્લાહ ખુદા તમે ॥ અલ્લાહ ખાલક તમે ॥ અલ્લાહ ઈંદ્ર તમે ॥ અલ્લાહ

---

૧ સલામાલેકમ્=પ્રભુ તમારૂં રક્ષણકરે. પ્રભુ તમે શરણમાં રાખો. ૨ ફઝલ કરો=બરકત કરો. ૩ વહલ કરો=નરમ કરો, સહેલું કરો. ૪ વકૌવત=અને બળવાન. ૫ વજુદ્દવંત=પતિત્ર શરીરવાળો, અખંડ શરીરવાળો.

ઈમામ તમે ।। અલ્લાહ રામ તમે ।। અલ્લાહ રહેમાન[૬] તમે ।। અલ્લાહ અવ્વલ તમે ।। અલ્લાહ આખર તમે ।। અલ્લાહ જાહેર તમે ।। અલ્લાહ બાતિન તમે ।। અલ્લાહ કાદિર[૭] તમે ।। અલ્લાહ કરીમ[૮] તમે ।। અલ્લાહ હો[૯] તમે ।। અલ્લાહ હોશો તમે ।। અલ્લાહ છો તમે ।। અલ્લાહ આદ્ય તમે ।। અલ્લાહ અંત તમે ।। અલ્લાહ મધ્ય તમે ।। અલ્લાહ કરીમી[૧૦] તમે ।। અલ્લાહ ધર્મી તમે ।। અલ્લાહ નિષ્કલંકી તમે ।। અલ્લાહ નારાયણ તમે ।। અલ્લાહ હઝરત મુર્તુઝા અલી તમે ।। અવ્વલ અલી ।। આખર અલી ।। જાહેર અલી ।। બાતિન અલી ।। બુઝુરૂક[૧૧] અલી ।। મવ્લાના અલી ।।

૬ રહેમાન=દયાળુ ૭ કાદિર=સત્તાવાન. ૮ કરીમ=દયાળુ. ૯ હો=છો. ૧૦ કરીમી દયાળુ. ૧૧ બુઝુરૂક=મોટા, ઘરડા.

ગુમુટ ગિર્દાન[12] અલી ।। એ ત્રણ પહોર ત્રણ તાર્યા અલી ।। ચોથે પહોરે પાર ઉતારો તમે ।। જાંબુદ્રીપે તખ્ત રચાવો અલી ।। યુગે યુગના ફર્માને[13] વરી ।। વરી ।। દૈત્યના પીયાણા[14] ભાંગો ।। ધર્મનો જય કરો ।। પાપનો ક્ષય કરો ।। સાચ પેદા કરો ।। કુડ પરહરો ।। અક્કલસું ખબર કરો ।। તમારા નામથી શબ્દ દીજીએ ।। શાહ જીવે ।। અનંત જીવો ।। રહેમ કરો ।। મહંમદ અરબી ।। નબી રસુલિલ્લાહ્ ।। હક[1] સનાસી ।। દફે બલાહ ।। યા સાહેબ ખુરાસાનની[2] વાડી[3] હરિ[4] કરો ।। યા સાહેબ અગરેબ[5] મગરેબની[6] વાંડી હરિ કરો ।। યા

૧૨ ગુમુટ=બ્રહ્માંડ આકાશ ગિર્દાન=ફેરવનાર. ૧૩ ફર્માને વરી=ફર્માને વરેલ, આજ્ઞાએ વરેલ. ૧૪ પીયાણા=મેલાણા. જગ્યા.

૧ હક સનાસા= પરમાત્માના ભેદુ, પરમાત્માને ઓળખનાર. ૨. ખુરાસાન=સહસ્રદ્રીપનું એક શહેર. ૩ વાડી=વંશ ભક્ત. ૪ હરિ=લીલી. ૫. અગરેબ=ઉગમણું. ૬ મગરેબ=આથમણું.

સાહેબ મુલતાનની વાડી હરિ કરો ।। યા સાહેબ તમારા નગરની વાડી હરિ કરો ।। યા સાહેબ તમારા જિન્નતની[૭] વાડી હરિ કરો ।। યા સાહેબ સલામત[૮] ઈસ્લામની[૯] વાડી હરિ કરો ।। અમારા નામ તો મોતીઆ કુત્તા[૧૦] ।। તમારા દરબારે ઉભા ।। હડ હડ કરો તો જાઉં ।। કુ કુ કરો તો આઉં ।। ગલે બાંધી જેવડી[૧૧] ।। જ્યાં ખેંચો દોરી, ત્યાં જાઉં ।। યા સાહેબ ફઝલ કરો ।। યા સાહેબ રહેમ કરો ।। યા સાહેબ મહેર કરો ।। યા સાહેબ કરમ[૧૨] કરો ।। યા સાહેબ વિકર્મ પરહરો ।। યા શાહ ગુનાહ્ માફ કરો ।। યા શાહ રોજ નફા કમો ।। યા શાહ ખાના[૧૩] અવાદાન[૧૪] કરો ।। યા શાહ પુરાને પાર

૭ જિન્નત=સ્વર્ગ સલામત=અખંડ.૯. ઈસ્લામ=હમેશ રહેનારો, સનાતન, જુનો. કુત્તા=કુતરૂં ૧૧ જેવડી=દોરી. ૧૨ કરમ=દયા ૧૩ ખાના=ઘર. ૧૪ અવાદાન=આબાદ, ભરેલું.

ઉતારો ॥ દોસ્તી મહંમદ મુસ્તુફાની[15] ॥ દોસ્તી[16] બીબી ફાતમાહની ॥ દોસ્તી શાહ મુર્તુઝા અલીની ॥ દોસ્તી ઇમામ હશન હુશયેનની ॥ દોસ્તી બડા બુઝુરૂ-ગોની ॥ દોસ્તી નબી નુર સદ્ગોર નર ઈસ્લામશાહની ॥ દોસ્તી પીર સલાહો-દીનની ॥ દોસ્તી પીર શમ્સદીનની ॥ દોસ્તી પીર નસીરદીનની ॥ દોસ્તી પીર સાહેબદીનની ॥ પીર સુદરદીનની ॥ દોસ્તી પીર કબીરદીનની ॥ દોસ્તી સદ્ગોર ઈમામશાહની ॥ દોસ્તી નર અલી મહંમદશાહની ॥ દોસ્તી સીત્તેર સહસ્ત્ર હુશયેની ॥ કુલ કાયમના પરવારની ॥ દોસ્તી એક લાખ ને એંશી હજાર પીર પેગંબરની ॥ દોસ્તી સાત ફિરસ્તાની ॥ દોસ્તી નવ નાથ, ચોરાશી સિદ્ધની ॥

૧૫ મુસ્તુફા=મનુષ્યભાવના વિકારોથી પવિત્ર. ૧૬ દોસ્તી=પ્રેમ, સ્નેહ.

દોસ્તી અઠયાશી સહસ્ર ઋષિની ॥ દોસ્તી સાત સાહેરની ॥ દોસ્તી નવસેં નવ્વાણું નદીઓની ॥ દોસ્તી ચંદ્રમા સૂર્યની ॥ દોસ્તી નવ લાખ તારોની ॥ દોસ્તી અષ્ટકુળ પર્વતની ॥ દોસ્તી નવકુળ નાગની ॥ દોસ્તી ચાર કુળ મેઘની ॥ દોસ્તી અઢારભાર વનસ્પતિની દોસ્તી-એ ॥ એ જીવના ગુનાહ માફ કરો ॥ યુગોયુગના કર્મ બંધન છોડો ॥ ચોરાશી અવતારના દુઃખ ભાંગો ॥ દોસ્તી નવ્વાણું કરોડીસું ઝાખાની ॥ દોસ્તી છપ્પન કરોડીસું મેઘાની ॥ દોસ્તી બત્રીસ કરોડીસું કિન્નરના ॥ દોસ્તી પાંચ કરોડીસું પ્રહલાદની ॥ દોસ્તી સાત કરોડીસું રાજા હરિશ્ચંદ્રની ॥ દોસ્તી નવ કરોડીસું રાજા યુધિષ્ઠિરની ॥ દોસ્તી બાર કરોડીસું કમલાકુંવરની ॥ દોસ્તી

અનંત કરોડીસું પીર હશનશાહની ॥ દોસ્તી જમીન આસમાનના ॥ દોસ્તી પવન પાણીની ॥ દોસ્તી મુખી મુસા-ફરની ॥ દોસ્તી કુલ ઋષિવર ગત ગંગાની ॥ દોસ્તી જુમલી જમાતની ॥ દોસ્તી પીરશાહના જાપની એ ॥ જીવના ગુનાહ બક્ષો ॥ લક્ષ ચોરાશીના ફેરા ટાળો ॥ દોસ્તી કુલ્લ[1] રાહી[2] દરગાહીની[3] ॥ દોસ્તી પીર વકીલની ॥ દોસ્તી ચોસઠ લાખ દેવીઓની ॥ દોસ્તી અગ્નિ તેજ અન્ન દેવની ॥ દોસ્તી યતિ, સતિ, સંતોષી જીવોની ॥ દોસ્તી ચાર ખાણ ચાર વાણની ॥ દોસ્તી ચાર વેદ, ચાર કિતાબની ॥ દોસ્તી સાત વાર, સત્તાવીસ નક્ષત્રની ॥ દોસ્તી પંદર તિથિ ને બાર કરણની ॥ દોસ્તી નવ ગ્રહની ॥

૧ કુલ્લ=સર્વ. ૨ રાહી=રસ્તે ચડેલા. ૩ દરગાહી=સ્થાને પહોંચેલા.

દોસ્તી અડસઠ તીર્થની ॥ દોસ્તી દસ દિશાની ॥ દોસ્તી હીણા ખીણા જીવો-ની ॥ દોસ્તી લક્ષ ચોરાશી જીવયોનિની ॥ એ જીવોના પાપ પ્રલય કરો ॥ એ બંદાને વૈકુંઠમાં વાસ આપો ॥ એ બંદા નકુચ્છ[1] અબુજ છે ॥ એ બંદો પેટાર્થી[2] ક્ષુધાર્થી[3] છે ॥ એ બંદા ઘટાર્થી[4] લોભા-ર્થી છે ॥ બંદા સ્વાર્થી લવાર્થી[5] છે ॥ બંદા સત્યહીન, દત્તહીન છે ॥ બંદા લાઈ સુતક ભર્યા છે ॥ એ બંદા મોંના જુઠા ॥ દિલના ખોટા છે ॥ મહેરબાન બાદશાહજી ॥ મહેર કરો ॥ અંધારે અજવાળું કરો ॥ પડયા પિંડને પ્રગટ કરો ॥ જે કોઈ આવા સત્પંથ દેખાડે ॥ તેના ઈકોતેરસો પરીઆ[6] તારો ॥ બંદા

૧ નકુચ્ચ=તુચ્છ માત્ર. ૨ અબુજ=અજ્ઞાની. ન સમજે એવો. ૨ પેટાર્થી=પેટની ઇચ્છા કરવા વાળો. ૩ ક્ષુધાર્થી=ભુખ્યો. ૪ ઘટાર્થી ઘરનો લોભી, સ્વાર્થી. ૫ લવાર્થી=બહુબોલો. ૬ પરીઆ=ગત પેઢી.

કરણુ કલપના યુગોયુગના ગુનેહ્‌ગાર છે ા રાતેરાતના, દહાડે દહાડાના એ બદ્દા ગુનેહ્‌ગાર છે ા મન ચિત્તના ગુના-હ્‌ ા મંછા[૭] કર્મના ગુનાહ ા તમે કાદિર છો ા કરમ કરો ા કીધા ગુનાહ બક્ષો ા બીજા ગુનાહ્‌ ના કરાવશો ા દીવાન બાદશાહજી ા શાહ શ્રી મત્સ્ય તમે ા શાહ શ્રી કૂર્મ તમે ા શાહ શ્રી વ્યારાહ તમે ા શાહ શ્રી નૃસિંહ તમે ા શાહ શ્રી વામન તમે ા શાહ શ્રી પર-શુરામ તમે ા શાહ શ્રી રામ તમે ા શાહ શ્રી કૃષ્ણ તમે ા શાહ શ્રી બુદ્ધા તમે ા શાહ શ્રી નિષ્કલંકી તમે ા દસમો અવતાર ા શાહ મુર્તુઝા અલી ા તમે જીવોના તારણહાર ા કર્મ નબી નુર સદ્દગોર મહંમદ મુસ્તુફાનું ા

૭ મંછા=મનથી કલ્પનાના.

સફાયત બીબી ફાતમાહની ॥ હક્કત-આલા[૮] કબુલ કરો ॥ એ બંદાના ગુનાહ માફ કરો ॥ જાંબુદ્વીપના ધણી ॥ તમો જીવોના તારણહાર ॥ સદ્‌ગોર ઈમામશાહ ॥ નર અલી મેહંમદશાહ ॥

હક્ક લાએ લાહા ॥ ઇલ્લિલ્લાહો ॥ મહંમદુ ર્રસુલિલ્લાહે ॥

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે. ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ)ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

૮ હક્ક ત આલા=પરમાત્માનું નામ છે.

यद् दुष्कृतं यच्छमलं यद्कवा चेरिम पापया ।

त्वया तद विश्वतोमुखापामार्गाप मृज्महे ॥ २ ॥

अ. कां. ७. अ. ६. सू. २.

મંત્ર સાડત્રીસમો.

ચાલ્યા જીવને ઉઠાસણાનો

મત્ર પહેલો સ્વેદજ[1] ખાણીનો છે. ॥ ૧ ॥

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ્ હિર્રેહ્માં નિર્રહીમ ॥

અર્થ:—શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ॥ સદ્ગોર પીર કબીરદીન ॥

---

૧ સ્વેદ=પરસેવો.

સદ્ગોર પીર સુદરદીન ।। સદ્ગોર પીર સાહેબદીન ।। સદ્ગોર પીર નસીરદીન ।। સદ્ગોર પીર શમ્સદીન ।। સદ્ગોર પીર સલાહેદીન ।। નર ઈસ્લામશાહ ।। નર અલી નિરંજન નામ ।। નબી નુર સદ્ગોર તમારી દુવા ।।

સ્વામી આદ્ય તમે ।। ઉનાદ તમે ।। સાદ તમે ।। શબ્દ તમે ।। તેજ તમે ।। બિંબ તમે ।। ઈંડ તમે ।। પિંડ તમે ।। નુર તમે ।। નિરંજન તમે ।। નિરંજન તે નિરાકાર ।। પેદા કીધી મૂરત ચાર ।। શબ્દથી સૃજ્યો સંસાર ।। આદ્યે સૃજી ચારે ખાણુ ।। ચતુર મૂરતે વરતી વાણુ ।। ત્યારે બ્રહ્મ થયા પ્રકાશ ।। ઉપજ્યા પિંડ જીવ ને સાંસ ।। અત્રંગ[1] આસન બેઠા રહ્યા ।। અને હરિએ ગોરને કહ્યું જ્ઞાન ।।

૧ અત્રંગ=અધ્ધર, આધાર વિના.

તેજ સદ્દગોરે કીધું જાણુ ાા એકે વચન
માન્યા સોએ ાા બે ઈમાની મુકર્યા[2]
દોએ ાા ઇમાનીને આલ્યો સત્પંથ ાા
બે ઇમાનીને પડીયા ફદ ાા મુકર્યા
દોએ ાા પરમાણ્યા ને પામ્યા ધર્મ ાા
મુકર્યા તે શિર બેઠા કર્મ ાા તેના કીધા
ત્રણુજ ભાગ ાા યુગ સ્વરૂપી સર્જ્યા
દાગ[3] ાા લક્ષ ચોરાશીના ફેરા ફર્યા ાા
કરણુ કલફમાં જીવ અવતર્યા ાા જે કોઈ
દેહે આસને રહ્યા ાા વારા સહી તે
અમરાપુર ગયા ાા જે કોઈ ભાણીયા
ઋગ્વેદ ાા તે જીવ પામ્યા અમર ભેદ ાા
શ્વેત[4] વ્યારાહ કલપ જો રહ્યા ાા ત્યારે
બ્રહ્માને હુકમ જો થયા ાા તેના કીધા
યુગ ચાર ાા શકત રૂપી રચ્યો સંસાર ાા
કર્તાયુગમાં સ્વેદજ ખાણુ ાા જેણે ગોર

---

૨ મુકર્યા=ઈન્કાર કરી ગયા. ત્યજી ગયા. ૩ દાગ=નિશાન, ધાબુ, અંતિમ સંસ્કાર ૪ શ્વેત વ્યારાહ કલપ=ખલીફા કલપ.

નર કીધા પરમાણુ ॥ ઋગ્વેદી દેખાડયા ધર્મ ॥ તે જીવ અમર થઈને છુટયા કર્મ ॥ માન્યા તે અમરાપુર ગયા ॥ મુકર્યા તે ફેરામાં રહ્યા ॥ ૧ ॥ ત્રેતાયુગમાં ઇંડજ ખાણુ ॥ જેણે ગોરનર કીધા પરમાણુ ॥ યજુર્વેદી દેખાડયા ધર્મ ॥ તે જીવ અમર થયા ને છુટયા કર્મ ॥ માન્યા તે અમરાપુર ગયા ॥ મુકર્યા તે ફેરામાં રહ્યા ॥ ૨ ॥ દ્વાપર યુગમાં ઉદ્‌બીજ ખાણુ ॥ જેણે ગોર નર કીધા પરમાણુ ॥ સામવેદી દેખાડયા ધર્મ ॥ તે જીવ અમર થયા ને છુટયા કર્મ ॥ માન્યા તે અમરાપુર ગયા ॥ મુકર્યા તે ફેરામાં રહ્યા આજ કલિયુગમાં જરોજ ખાણુ ॥ જેણે ગોર નર કીધા પરમાણુ ॥ અથર્વવેદી દેખાડયા ધર્મ ॥ તે જીવ અમર થયા તે છુટયા કર્મ ॥ માન્યા તે

અમરાપુર ગયા ।। મુકર્યા તે ફેરામાં રહ્યા ।। ૩ ।। તમે અલી નિરંજન ।। નિષ્કલંકી નારાયણ ।। નર ઈસ્લામશાહ દાતાર ।। નર અલી મહંમદશાહ ।। મવ્લાના સાહેબ સુલતાન ।। જીવોને છોડાવો સ્વેદજ ખાણ ।। ફેરા છોડાવો એકવીસ લાખ ।। ઋગ્વેદે પૂરી સાખ ।। તમારો આડો[1] ।। તમારો પાડો[2] ।। તમારો વાડો[3] ।। એ જીવને સ્વેદજ ખાણી માંહેથી કાઢો ।। સદ્ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ।। ઈંદ્ર ઈમામશાહ ।। પંચમુખી[4] બ્રહ્મા ।। નર અલી મહંમદશાહ ।। આદ્ય વિષ્ણુ નારાયણનો અવતાર ।। તમે ધરી આયુધ[5] ને લ્યો શણગાર ।। બાંધો હથિયાર ।। વારાના ધણી ।। ચિંતા કરો એ જીવ તણી ।। તમે બાંધો દૈત્યસું

૧ આડો=સંઘ. ૨ પાડો=પાડોશી ૩ વાડો=સંપ્રદાય, ટોળું. ૪ પંચ મુખી બ્રહ્મા=આદિ બ્રહ્મ. ૫ આયુધ=હથિયાર.

આડો[૬] ॥ તમારા જીવને સ્વેદજ ખાણી માંહેથી કાઢો ॥ તમે જાણો ॥ ને તમે પીછાણો ॥ છોડાવો ખાણો ને જીવને માર્ગે આણો ॥ અલી નબી નર ઈસ્લામશાહ દાતાર ॥ સદ્‌ગોર સુદરદીન તમારા વાચકે ॥ તમારો ગજ સિક્કો[૭] ॥ તમારો પાડો ॥ તમારા નામ નુરની દોસ્તી ॥ જાંબુદ્વીપ કુંવારકા ક્ષેત્રની દોસ્તી ॥ એ જીવને સ્વેદજ ખાણી માંહેથી કાઢો ॥ એકવીસ લાખ ફેરાના કર્મ બંધન છોડો ॥ એ જીવને સતી લોકની સોબતમાં જોડો ॥ એ જીવના ભવોભવના પાપ મોડો[૮] ॥ તમે જીવ ઉપજાવ્યા ॥ તમે જીવને સંભાળો ॥ એકવીસ લાખ ફેરા પ્રલય કરો ॥ આ સત્પંથની દોસ્તી ॥ તમે જીવને કર

૬ આડો=ટાળવાનો ઉપાય. ૭ ગજ સિક્કો=મોહોર છાપ, ૮ મોડો=દૂર કરો ટાળો.

ધરે ।। તમે જીવને જાણો ।। તમારે પારે આણો ।। નબી નુર સદ્ગોર પાત્ર બ્રહ્માજી ।। સદ્ગોર ઈમામશાહ ।। નર અલી મહંમદશાહ ।।

હક્ક લાએ લાહા ।। ઇલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદુ ર્સુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

आपो वत्सं जनयन्ती गर्भमग्रे समैरयन् ।
तस्योत जायमानस्योल्ब आसीद्धिरण्ययः कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥ ८ ॥

अ. कां. ४. अ. १. सू. ३

ॐ

મંત્ર આડત્રીસમો

ચાલ્યા જીવને ઉઠાસણાનો

મંત્ર બીજો ઈંડિજ[1] ખાણીનો છે. ॥ ૨ ॥

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ્ હિર્રેહ્માં નિર્રહીમ ॥

અર્થઃ–શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદાકૃપાળુ છે.

સદ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નરઅલી

[1] ઈંડિજ=ઈંડ માંહેથી ઉત્પન્ન થતા જીવોની ખાણ.

મહંમદશાહ ।। સદ્ગોર પીર કબીરદીન ।। સદ્ગોર પીર સુદરદીન ।। સદ્ગોર પીર સાહેબદીન ।। સદ્ગોર પીર નસીરદીન ।। સદ્ગોર પીર શમ્સદીન ।। સદ્ગોર પીર સલાહેદીન ।। નર ઈસ્લામશાહ ।। નર અલી નિરંજન નામ નબીનુર સદ્ગોર ।। તમારી દુવા ।।

સ્વામી તમે આદ્ય નિરંજન નિરાકાર ।। અહદ[1] થકી રચ્યો સંસાર ।। પહેલી સર્જી ખાણી ચાર ।। ચતુર મૂરતે કીધો વિસ્તાર ।। ચતુર વેદ તે સચરાચાર ।। તમો નિરંજને ધર્યા અવતાર ।। નર નારીનો એક વિચાર ।। સ્વામી તમે સદ્ગોરને સોંપ્યા ધર્મ ।। રચી સતપંથ ને ઉતાર્યા કર્મ ।। ત્રણ[2] મૂરતે ધર્યા અવતાર ।। શક્તિ રૂપી રચ્યો સંસાર ।।

૧ અહદ=એકજ મૂળ પુરુષ. ૨ ત્રણ=બ્રહ્મા, વિષ્ણુ અને શક્તિ.

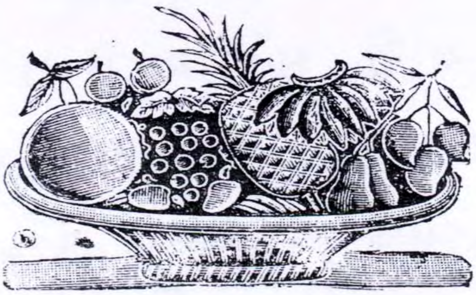
માયા રચી અનંત અપાર ।। તમે નિરંજન સર્જનહાર ।। ઈંડજ ખાણીમાં જીવ અવતર્યો ।। એકવીસ લાખ તો ફેરા ફર્યો ।। યજુર્વેદે પૂરી સાખ ।। ફેરા ટાળો એકવીસ લાખ ।। અમરભેદસું લાગ્યું ધ્યાન ।। વર્યા ગોર નરને કહી ફર્માન ।। ઓળખ્યા અમે વિષ્ણુ નારાયણ ધણી ।। તમે ચિંતા કરો એ જીવ તણી ।। તમારો આડો ।। તમારો પાડો ।। તમારો વાડો ।। એ જીવને ઈંડજ ખાણી માંહેથી કાઢો ।। તમે એ જીવના પાપ મોડો ।। તમે અલી નિરંજન નિષ્કલંકી નારાયણ ।। એ જીવને આશા છે ધણી ।। છુટાડો ઈંડજ ખાણી માંહેથી ત્રિભુવન ધણી ।। તમે સાહેબ ।। તમે સુલતાન ।। તમે સુલહાન[3] ।। તમે જીવોના સર્જન-

૩ સુલહાન=સર્વ ગુણ સંપુર્ણ.

હાર ॥ જાંબુદ્રીપ કુંવારકા ક્ષેત્રને સ્થળે એ જીવને આલો દિદાર ॥ સદ્ગોર ઈમામશાહ ॥ નર અલી મહંમદશાહ ॥

હક્ક લાએ લાહા ॥ ઇલ્લિલ્લાહો ॥ મહંમદુ રંસુલિલ્લાહે ॥

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે. ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

पृच्छामि त्वा परमन्तं पृथिव्याः पृच्छामि वृष्णो अश्वस्य रेतः ।
पृच्छामि विश्वस्य भुवनस्य नाभिं पृच्छामि वाचः परमं व्योमि ॥ १३ ॥

अ. कां. ९. अ. ५. सू. २.

મંત્ર ઓગણચાલીમો

ચાલ્યા જીવને ઉઠાસણાનો

મત્ર ત્રીજો ઉદભીજ[1] ખાણીનો છે. ॥ ૩ ॥

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રેહમાં નિર્રહીમ ॥

અર્થ:—શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્દગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ ॥

આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી

૧ ઉદભીજ=બીજથી ઉગતા તરુઓ, ઝાડ.

મહંમદશાહ ।। સદ્ગોર પીર કબીરદીન ।। સદ્ગોર પીર સુદરદીન ।। સદ્ગોર પીર સાહેબદીન ।। સદ્ગોર પીર નસીરદીન ।। સદ્ગોર પીર શમ્સદીન ।। સદ્ગોર પીર સલાહોદીન ।। નર ઈસ્લામશાહ ।। નર અલી નિરંજન નામ ।। નબી નુર સદ્ગોર તમારી દુવા ।।

સ્વામી તમે આદ્ય નિરંજન દેવ ।। બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, મહેશ્વર ।। શિવ શક્તિથી સૃજ્યો સંસાર ।। તમે નિરંજન નિરાકાર ।। ખાણુથી રચ્યો સંસાર ।। વેદથી કર્યો વિસ્તાર ।। સૃજી ખાણુ ને સર્જી માયા ।। ખાણુમાં ઉપજ્યા ને ખાણુમાં સમાયા ।। વિષ્ણુ બીરજ[1] ને બ્રહ્મા કાયા ।। મંત્ર મહાદેવ ને શકિત માયા સમાયા ।। ચતુર્ મૂરત તે નિરંજન તમે

૧ બીરજ=બીજ.

ઉપાયા ॥ ઉદ્દભીજ ખાણીમાં જીવ અવતર્યા ॥ એકવીસ લાખ તો ફેરા ફર્યા ॥ સામવેદે પૂરી સાખ ॥ ફેરા ટાળો એકવીસ લાખ ॥ ત્રણ દેવને શક્તિ સાર ॥ તમે નિરંજન ધર્યા અવતાર ॥ ત્રણે દેવથી રચ્યા સત્પંથ ॥ તમથી છુટે જીવોના ફેરા ફંદ ॥ નર તમે ॥ નિરંજન તમે ॥ નરાકાર[2] તમે ॥ નિષ્કલંકી તમે ॥ નારાયણ તમે ॥ ગુનેહ્ગાર છું અમે ॥ સ્વામી ગુનાહ્ બક્ષો તમે ॥ ઉણીયાચારી છું અમે ॥ તમે અલી નિરંજન નર ઈસ્લામશાહ દાતાર ॥ નર મહંમદશાહ મવ્લાના તમે કરો અનંત કરોડી જીવોનો નિસ્તાર ॥ અલી નિરંજન નિષ્કલંકી નારાયણ ॥ તમથી છુટે પિંડ ને પ્રાણ ॥ પીર શમ્સદીનથી

૨ નરાકાર=(નર+આકાર) પુરુષાકાર.

ધર્મ પરમાણુ ॥ પીર સુદરદીનથી જીવોના નિર્વાણુ ॥ ઈમામશાહ ॥ મહંમદશાહ કરો જીવોના પરમાણુ ॥ છુટાડો જીવોને ઉદબીજ ખાણુ ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નિષ્કલકી નર ઈસ્લામ-શાહ ધણી ॥ તમે ચિંતા કરો એ જીવ તણી ॥ તમારો આડો ॥ તમારો પાડો[1] ॥ તમારો વાડો ॥ એ જીવને ઉદબીજ ખાણી માંહેથી કાઢો ॥ જાંબુદ્વીપના ધણી ॥ નર અલી મહંમ-દશાહ ॥ તમે ચિંતા કરો એ જીવ તણી ॥ એ જીવના ભવોભવના પાપ મોડો ॥ અમર ભેદની સંગત સોબતમાંહે જોડો ॥ તમે દેખાડો જીવને પાર ॥ ચૌદ ભુવ-નના તમે સર્જનહાર ॥ સદ્દગોર ઈમામશાહ ॥ નર અલી મહંમદશાહ ॥

૧ પાડો=પાડોશ.

હક્ક લાએ લાહા ।। ઇલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદુ ર્સુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

य ईं चकार न सो अस्य वेद य ईं ददर्श हिरुगिन्नु तस्मात् ।

समातुर्योना परिवीतो अन्तर्बहुप्रजा निर्ऋतिरा विवेश ॥ १० ॥

अ. कां. ९. अ. ५. सू. २.

મંત્ર ચાલીસમો

ચાલ્યા જીવને ઉઠાસણાનો

મંત્ર ચોથો જરાજ[1] ખાણીના જીવનો છે. ॥ ૪ ॥

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ્ હિર્રેહ્માં નિર્રહીમ ॥

અર્થઃ-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નરઅલી

[1] જરાજ ખાણી=જન્મ લેવાથી જે જીવ ઉત્પન્ન થાય તેની ખાણ.

મહંમદશાહ ।। સદ્‌ગોર પીર કબીરદીન ।। સદ્‌ગોર પીર સુદરદીન ।। સદ્‌ગોર પીર સાહેબદીન ।। સદ્‌ગોર પીર નસીરદીન ।। સદ્‌ગોર પીર શમ્સદીન ।। સદ્‌ગોર પીર સલાહોદીન ।। નર ઈસ્લામશાહ ।। નર અલી નિરંજન નામ નબીનુર સદ્‌ગોર ।। તમારી દુવા ।।

સ્વામી આદ્ય નિરંજન તમે ।। અગમ અગોચર તમે ।। સ્થાન સ્થાનેત્ર તમે ।। કરણ કલપમાં તમે ।। યુગયુગોત્રે તમે ।। આસને સ્થળે તમે ।। ધ્યાનમાં તમે ।। ધંધુકારમાં તમે ।। ઈંડમાં તમે ।। પિંડમાં તમે ।। નવખંડમાં તમે ।। બ્રહ્માંડમાં તમે ।। તમે ભણતા તમારો જાપ ।। તમે ઉપન્યા તે આપો આપ ।। સ્વામી તમે ત્રણ દેવ ઉપાયા ।। કરી કૃત્યને સર્જી માયા ।। તમે સર્જી ચારે ખાણ ।।

તમે સર્જ્યા પિંડને પ્રાણ ।। પછી સર્જી ચાર વાણ ।। વાણી થકી કર્યો વિસ્તાર ।। સર્જ્યા વેદ ને ઓંમ (ॐ) કાર, ।। સર્જી સૃષ્ટિને સકળ[1] સંસાર ।। લક્ષ ચોરાશી ફેરા ફર્યા ।। રુંઢ માળાએ સૌ અવતર્યા ।। ફેરે પડીઆ સૌ જીવને જંત ।। રચી માયા તે અકળ અનંત ।। તમે નિરંજન આપે હરિ ।। બ્રહ્મા, વિષ્ણુએ સૃષ્ટિ જો કરી ।। ફરતી કીધી ચારે ખાણ ।। ઉત્તમ મધ્યમ સર્જ્યા પ્રાણ ।। તમે અવતર્યા નારાયણ ।। બ્રહ્મા, વિષ્ણુ રહ્યા પરમાણ ।। સર્જ્યા સત્પંથને સ્થાપ્યા ધર્મ ।। ઇમાની જીવને આપ્યા મર્મ[2] ।। બેઇમાની શિર બેઠા કર્મ ।। અથર્વવેદની પુરી સાખ।। ફેરા ટાળો એકવીસ લાખ ।। આદ્ય

૧ સકળ=સર્વ. ૨ મર્મ=ગુહાર્થ, ભેદ.

નિરંજન નર હરિ ।। નારાયણુ ।। બ્રહ્મા ।। વિષ્ણુ ।। મહેશ્વર ।। ત્રણે સરજ્યાં પ્રાણુ ।। નિરંજન નિષ્કલંકી અલી અવતાર ।। તમે કીધા આવા વેદ વિસ્તાર ।। આદ્ય બ્રહ્મા નબી મહંમદ રસુલ ।। હક્ક શાહ મુર્તુઝા અલી ।। ઈમામ હશન ।। ઈમામ હુશેન ।। ઈમામ જયનુલ આબેદીં ।। ઈમામ મહંમદ બાકર ।। ઇમામ જાફરો સાદિક ।। ઇમામ ઈસ્માઈલ ।। સૈયદ નુર મહંમદશાહ ।। તમારો પરવાર ।। નબી નુર સદ્ગોર નર ઈસ્લામશાહ દાતાર ।। સદ્ગોર સલાહોદીન ।। સદ્ગોર શમ્સદીન ।। સદ્ગોર નસીરદીન ।। સદ્ગોર સાહેબદીન ।। સદ્ગોર સુદરદીન ।। સદ્ગોર કબીરદીન ।। સદ્ગોર ઇમામ-શાહ ।। નર અલી મહંમદશાહ ।। મવ્-લાના સુલતાન ।। વારાના ધણી ।। તમો

ચિંતા કરો એ જીવ તણી ।। તમારો આડો ।। તમારો પાડો ।। તમારો વાડો ।। એ જીવને જરાજ ખાણી માંહેથી કાઢો ।। એ જીવ લક્ષ ચોરાશી ફેરા ફર્યો ।। જરાજ ખાણીમાં આવી અવતર્યો ।। સદ્ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ઈંદ્ર ઇમામશાહ ।। આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ।। મવ્લાના ।। તમે જીવોના તારણહાર ।। કરગર્યા કાન ધરો ।। સમર્યા સ્હાચ્ય કરો ।। વારાના મરદ તમે ।। જીવોને છુટાડો ।। જરાજ ખાણી માંહેથી કાઢો ।। જાંબુદ્રીપને ભરતખંડ કુંવારકા ક્ષેત્ર માંહે પરવાર તમારો ।। નર નામની દુવા સહી ।। આસણ સ્થલ અજંપા જાપની દુવા સહી ।। તમારા જીવ જુમલી જમાતની દુવા સહી ।। હીણા ખીણા જીવ ઋષિવરની દુવા સહી ।। કાયમ

તમારા વંશ પરવારની દુવા સહી ॥
નબી આલ અલી ઓલાદની દુવા સહી ॥
તમારી કલમા કાંડીની દુવા સહી ॥
તમારા નુર ફર્માનની દુવા સહી ॥ એ
જીવને લક્ષ ચોરાશી ફેરાથી છુટાડો ॥
જરાજ ખાણી માંહેથી કાઢો ॥ ચારે
ખાણીના ફેરા ટાળો ॥ તેત્રીસ કરોડીના
મેળા આલો ॥ જાંબુદ્રીપના ધણી ॥
ચિંતા કરો એ જીવ તણી ॥ સદ્દગોર
ઈમામશાહ ॥ નર અલી મહંમદશાહ ॥

હક્ક લાએ લાહા ॥ ઇલ્લિલ્લાહો ॥ મહંમદુ ર્રસુલિલ્લાહે ॥

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે. ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

मागतानामा दीधी था ये नयन्ति परावतम् ।
आ रोह तमसो ज्योति रेद्या ते हस्तौ रभामहे ॥ ८ ॥
मैतं पन्थामनु गा भीम एष येन पूर्व नेयथ तं ब्रवीमि ।
तम एतत् पुरुष मा पत्था भयं परस्ताद भयं ते अर्वाक् ॥१०॥
उत् त्वा द्यौरुत् पृथिव्युत् प्रजापतिरग्रभीत्
उत् त्वा मृत्योरोषध यः सोमराज्ञीरपीपरन् ॥ १७ ॥

अ. कां. ८. अ. १. सू. १

મંત્ર એકતાલીસમો

ચાલ્યા જીવને ઉઠાસણાનો

મંત્ર પાંચમો જીવને રવીમંડળ[1] પહોંચાડવાનો ॥ ૫ ॥

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રેહ્માં નિર્રહીમ ॥

અર્થ:—શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરું છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

૧ રવીમંડળ=સૂર્યભુવન.

સદ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ।। ઈંદ્ર ઈમામશાહ ।। આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ।। સદ્‌ગોર પીર કબીરદીન ।। સદ્‌ગોર પીર સુદરદીન ।। સદ્‌ગોર પીર સાહેબદીન ।। સદ્‌ગોર પીર નસીરદીન ।। સદ્‌ગોર પીર શમ્સદીન ।। સદ્‌ગોર પીર સલાહોદીન ।। નર ઈસ્લામશાહ ।। નર અલી નિરંજન નામ નબીનુર સદ્‌ગોર ।। તમારી દુવા ।।

સ્વામી તમે આદ્ય નિરંજન નરાકાર ।। ઓંમ (ૐ) કારથી સૌ વિસ્તાર ।। બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, મહેશ્વર, શકિત સાર ।। તમે નિરંજન અહદ રૂપે કીરતાર ।। તમે શ્રી મત્સ્ય ।। તમે શ્રી કૂર્મ ।। તમે શ્રી વ્યારાહ ।। તમે શ્રી નૃસિંહ ।। તમે શ્રી વામન ।। તમે શ્રી પરશુરામ ।। તમે શ્રી રામ ।। તમે શ્રી કૃષ્ણ ।। તમે શ્રી

બુદ્ધા ॥ તમે શ્રી નિષ્કલંકી દસમો અવતાર ॥ નર ઈસ્લામશાહ દાતાર ॥ નર અલા મહંમદશાહ ॥ જીવોના તારણહાર ॥ જાંબુદ્વીપને ભરતખંડે કુંવા-રકા ક્ષેત્રને સ્થળે ॥ અથર્વ વેદસું કરો જીરો જીવોનો વેપાર ॥ હવે ઈયાહ થાશે એકાકાર ॥ તમે રચ્યો મહાદન વારો[1] ॥ વસમ[2] ને વર દાતાર ॥ સ્વામીજી તમે ફલાણા જીવને તારો ॥ સ્વર્ગ અમરાપુરે બેસાડો ॥ નર અલી મહંમદશાહ ॥ સદ્ગોર ઇમામશાહની દુવા ॥ સદ્ગોર કબીરદીનની દુવા ॥ સદ્ગોર સુદરદીનની દુવા ॥ સદ્ગોર સાહેબદીનની દુવા ॥ સદ્ગોર નસીરદીનની દુવા ॥ સદ્ગોર શમ્સદીનની દુવા ॥ સદ્ગોર સલાહેદીનની દુવા ॥ નબી નુર સદ્ગોર નર ઇસ્લામ-

૧ વારો=સમય, વેળા. ૨ વસમ=કુંવારકા પૃથ્વી, ધરતી માતા.

શાહ ।। તમારી દુવા ।। આદ્ય વિષ્ણુ નારાયણ ।। સૃષ્ટિના ધણી ।। તમે રચ્યો સત્પંથ ।। તમે ચિંતા કરો એ જીવ તણી ।। દસે અવતારમાં તમે નિરંજન નિરાકાર ।। ચાલીસ[1] ઈમામની દુવા ।।

---

૧ ચાલીસ ઇમામ=વિષ્ણુના કળિયુગના ચાલીસ શરીરો. ૧ શ્રી અલી ૨ ઇમામ હશન હુશયેન. ૩ ઇમામ ઝયનુલ આલેદીં. ૪ ઇમામ મહંમદ બાકર. ૫ ઇમામ જાફરો સાદિક. ૬ ઇમામ ઇસ્માઇલ. ૭ ઇમામ મહંમદ અકબર. ૮ ઇમામ વફી મહંમદ. ૯ ઇમામ તકી-મહંમદ. ૧૦ ઈમામ રઝી અબ્દુલ્લાહ. ૧૧ ઇમામ મેંહેંદી. ૧૨ ઇમામ કાસમદીન. ૧૩ ઈમામ મન્સુરઅલી. ૧૪ ઇમામ મેએઝોદીન ૧૫ ઈમામ અઝીઝઅલી ૧૬ ઈમામ હાકેમઅલી. ૧૭ ઈ. જાહેર-અલી. ૧૮ ઇ. મુન્તે સિર બિલ્લાહ. ૧૯ ઇ. નિઝાર. ૨૦ ઇ. હાદી. ૨૧ ઇ. મોહતદી. ૨૨ ઇ. કાહેર. ૨૩ ઇ. અલ્લાહ ઝીક્કર તિસ્સલામ ૨૪ ઇ. મહંમદ ૨૫ ઈ. જલ્લાલોદીન હશન ૨૬ ઇ. અલાઓદીન મહંમદ એમને હલાકુખાંએ યુદ્ધમાં શહીદ કર્યાં, એમના દીકરા રૂકનુદીન ખુદસાલ અગીયાર વર્ષના ને અગીઆર દિવસ પછી પાણીમાં નાખી દઈ શહીદ કર્યાં એટલે અલાઓદીન મહંમદ પછી ઈમામત પીર શમ્શ, પીર સલાઓદીન સાહેબના દીકરાને મળેલી જેથી ૨૭ શમ્સદીન મહંમદ. ૨૮ ઈ. કાસમશાહ. ૨૯ ઇ. ઇસ્લામશાહ. ૩૦ ઈ. નુરઅલી મહંમદશાહ (મહંમદ બિન ઇસ્લામશાહ) ૩૧ ઇ. ઈમા-મશાહ. ૩૨ ઇ. નર અલી મહંમદશાહ. ૩૩ ઇ. શહોબોદીન. ૩૪ ઇ. જલાલોદીન. ૩૫ ઇ મુતુંઝા. ૩૬ ઇ. અશરફશાહ. યોગ વાણીમાં ઈમામશાહ બાવાએ ફર્માવ્યું છે કે સોળે કળાસું અમે રમત માંડી, તે છત્રીસ આસણ લાવ્યા. એ આજ્ઞા પ્રમાણે લાગઠ છત્રીસ ઇમામ આ પ્રમાણે આવી, ચાર ઇમામ બાકી રહ્યા. તે મહાદન

શકત બીબી ફાતમાહની દુવા ॥ એ જીવને સ્વર્ગ અમરાપુરી આલો ॥ સદ્‌ગોર ઈમામશાહ નર અલી મહંમદશાહ ॥ તમારો આડો ॥ તમારો પાડો ॥ તમારો વાડો ॥ એ જીવને ચારે ખાણી માંહેથી કાઢો ॥ એ જીવને મૃત્યુ લોકના આસનેથી ઉઠાડો ॥ રવીમંડળને મુકામે પહોંચાડો ॥ ચતુર્ વેદની દીધી સાખ ॥ સાહેબ દોસ્તી તમારી ॥ દોસ્તી તમારા સત્પંથની ॥ દોસ્તી તમારા નામ નુરની ॥ દોસ્તી તમારા નીમ કાંકણુની ॥ દોસ્તી તમારા કર્મ ધર્મની ॥ દોસ્તી તમારા આલ, ઓલાદની ॥ એ જીવનું આસન ઉઠાડો ॥ રવીમંડળ માંહે પહોંચાડો ॥ દોસ્તી તમારા અરવાર પરવારની ॥

લગભગ થશે. એ વિના સત્પંથમાં બીજા ઇમામ નથી. એ વિના બીજુ કોઇ કહેતું હોય તે ધાંધલ અને ખોટું છે. ચાલીસમા ઇમામ આવશે. તેજ નિષ્કલંકી નારાયણ દૈત્ય કાળીંગાને મારનાર હોશે.

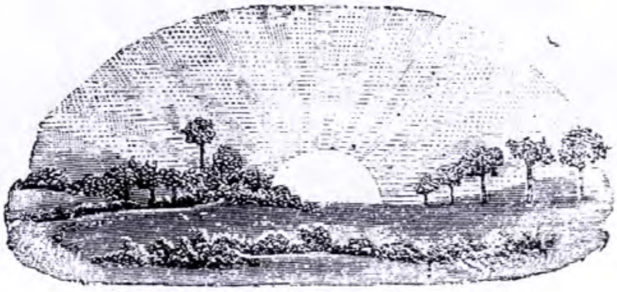
દોસ્તી તમારા કલમા કાંડીની ॥ એ જીવની માયા મમતા ઉઠાડો ॥ રવી મંડળમાં પહોંચાડો ॥ દોસ્તી સીત્તોર સહસ્ર હુશ્યેની કુલ કાયમના પરવારની ॥ દોસ્તી હરિવંશ બ્રહ્મા પરવારની ॥ દોસ્તીએ એ જીવની મુમતા મોડો ॥ માયાનું કર્મ બંધન છોડો ॥ એ જીવના ચારે ખાણના પાપ તોડો ॥ એ જીવ અનંતવાર અવતર્યો ॥ તે ફેરાના કર્મ બંધન છોડો ॥ સદ્‌ગોર ઈમામશાહ ॥ નર અલી મહંમદશાહ ॥ ફલાણા જીવનો પિંડ પડયો ॥ તે જીવના કુળ ગોત્ર માંહે પહોંચાડો ॥ ઈકોતેરસો માઈના ॥ ઈકોતેરસો બાપના ॥ સાત કુળ સાસરીના ॥ એ જીવના અરવાર પરવારના ॥ એ જીવ વાસના કરે ॥ જે જીવ આશના રાખે ॥ તે જીવને

સુખ સોહેલા કરો ॥ દુઃખ દોહેલા દૂર કરો ॥ એ જીવને મૃત્યુ લોકના આસનેથી ઉઠાડો ॥ રવીમંડળને મુકામે પહોંચાડો ॥ સૂર્ય મંડળ તે રવી મુકામ ॥ ત્યાં ઋષિવર જીવોના ઠામ ॥ એ જીવને કુળગોત્ર માંહે પહોંચાડો ॥ પાંચ, સાત, નવ, બાર ॥ તેત્રીસ કરોડીના મેળા દેખાડો ॥ લક્ષ ચોરાશીના ફેરા ટાળો ॥ સઘળી જમાતસું દિદાર આલો ॥ અથર્વ વેદમાં અલી દસમો અવતાર ॥ નર ઈસ્લામશાહ દાતાર ॥ નર અલી મહંમદશાહ ॥ મવ્લાના ॥ જાંબુદ્રીપના સુલતાન ॥ તમો જીવોના તારણહાર ॥ સદ્ગોર ઇમામશાહ ॥ નર અલી મહંમદશાહ ॥

હક્ક લાએ લાહા ॥ ઇલ્લિલ્લાહો ॥ મહંમદુ ર્સુલિલ્લાહે ॥

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી,

સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

दशमी

व्यऽवात् ते ज्योतिर भूदप त्वत् तमो अक्रमीत् ।

अप त्वन्मृत्युं निर्ऋतिमप यक्ष्मं निदध्मसि ।। २१ ।।

अ. कां. ८. अ. १. सू. २.

મંત્ર બેંતાલીસમો

મંત્ર છઠ્ઠો જીવને ઉઠાસણાનો

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ્ હિરૅહ્માં નિરૅહીમ ।।

અર્થઃ-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સહ્ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ।। ઈંદ્ર ઈમામશાહ ।। આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નરઅલી મહંમદશાહ ।। સહ્ગોર પીર કબીરદીન ।। સહ્ગોર પીર સુદરદીન ।। સહ્ગોર પીર

સાહેબદીન ।। સદ્‌ગોર પીર નસીરદીન ।। સદ્‌ગોર પીર શમ્સદીન ।। સદ્‌ગોર પીર સલાહોદીન ।। નર ઈસ્લામશાહ ।। નર અલી નિરંજન નામ ।। નબી નુર સદ્‌ગોર ।। તમારી દુવા ।।

સ્વામી તમે જાહેર[1] મીરાં ।। ખલૂકના બાદશાહજી ।। તમે શાહ શ્રી મત્સ્ય ।। તમે શાહ શ્રી કૂર્મ ।। તમે શાહ શ્રી વ્યારાહ ।। તમે શાહ શ્રી નૃસિંહ ।। તમે શાહ શ્રી વામન ।। શાહ શ્રી પરશુરામ ।। શાહ શ્રી રામ ।। શાહ શ્રી કૃષ્ણ ।। શાહ શ્રી બુદ્ધા ।। શાહ શ્રી નિષ્કલંકી ।। દસમો અવતાર ।। નર અલી મહંમદ-શાહ મવ્‌લાના સુલતાન ।। તમે જીવોના તારણહાર ।। જે જીવનું ઉઠાસણું[2] કરે ।। તે જીવને ચલાવો મુકામ ।। દીવાન

૧ જાહેર=પ્રગટ. ૨ ઉઠાસણું=શય્યા.

બાદશાહજી ।। તમે જીવને રવીમંડળ પહોંચાડોજી ।। એ જીવને તેત્રીસ કરોડીના મેળામાં રાખોજી ।। તમને જે જીવ જપે તે જીવને છોડાવોજી ।। એ સર્વ રચના તમારી રચી છેજી ।। એ જીવની ચિંતા તમને છેજી ।। જે ચાલ્યા જીવનું ઉઠાસણું કરે તે સ્વામી તમે કબુલ કરોજી ।। મુખી મુસાફર ગોર નર ગતની દુવા કબુલ કરોજી ।। દોસ્તી દરગાહની કબુલ કરોજી ।। દોસ્તી નર ઇસ્લામશાહની ।। દોસ્તી દસમા અવતારની ।। દોસ્તી કુલ ઋષિવર ગત ગંગાની ।। દોસ્તી મુખી મુસાફરની ।। દોસ્તી આજ કળિયુગમાં જપીએ તે ગોર નરની ।। દોસ્તી યતિ, સતી સંતોષી જીવની ।। વિનંતિ જે જીવ આસના વાસના રાખે તે જીવને તમે

કબુલ કરોજી ાા એ જીવની દયા માયા ઉઠાસણુ જે મુખી કરાવે તે કબુલ કરો-જી ાા તે જીવને ભિસ્તમાં લાવોજી ાા એ જીવને તમારા લાડ લડાવોજી ાા એ જીવ તો ખાકી જીવ છે. એ ખાકી જીવની દુવા કબુલ કરોજી ાા જે જીવનું ઉઠાસણું કરાવે તે જીવને લક્ષ ચોરાશીના ફેરાથી છોડાવોજી ાા ત્યાર પછી મહાદન થાશે ાા ત્યાં અરબી રૂપે બેસીને એ જીવના ગુનાહ માફ કરોજી ાા પછી ભિસ્તમાં લાડ લડાવોજી ાા યા રહેમાન ાા અલ્લાહ ાા જાહેર ઈસ્લામી[1] દીવાન બાદશાહજી તમે છોજી ાા સ્વામી તમે જેમ સમુદ્રમાં ઘોડા ઉગાર્યાજી ાા જેમ સાત ફિરસ્તાને તાર્યાજી ાા જેમ કરણ કલપના ભક્ત ઉગાર્યાજી ાા જેમ રાજા

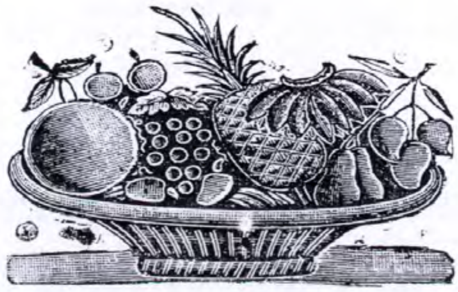
૧ ઈસ્લામી=સનાતની, સનાતની.

પ્રહલ્લાદને ઉગાર્યાજી ॥ જેમ રાજા હરિ-
શ્ચંદ્રને ઉગાર્યાજી જેમ રાજા યુધિષ્ઠિરને
ઉગાર્યા છે ॥ પાંચ પાંડવને ઉગાર્યાજી ॥
જેમ કાગળની નાવમાં પીર સુદરદ્દીને
જીવ ઉગાર્યાજી ॥ સ્વામી એણી રીતે
વખડી વેળામાં એ જીવને ઉગારોજી ॥
ફરિયાદ ગોર ગત ગંગાની ॥ ફરિયાદ
મુખી મુસાફરની ॥ ફરિયાદ અનંત
કરોડી દેવની ॥ ફરિયાદ નવ્વાણું કરોડી
ઝાખાની ॥ ફરિયાદ છપ્પન કરોડી
મેઘાની ॥ ફરિયાદ બત્રીસ કરોડી કિન્ન-
રની ॥ ફરિયાદ પાંચ કરોડી પ્રહલ્લાદની ॥
ફરિયાદ સાત કરોડી હરિશ્ચંદ્રની ॥
ફરિયાદ નવ કરોડી યુધિષ્ઠિરની ॥
ફરિયાદ બાર કરોડી કમળાકુંવરની ॥
ફરિયાદ કુલ ઋષિવર જીત્રાની ॥ દીવાન
બાદશાહજી ॥ એ જીવને ઈમામપુરીમાં

લાવોજી ॥ એ જીવને તેત્રીસ કરોડી સાથે લાડ લડાવોજી ॥ જાંબુદ્રીપના સુલતાન ॥ તમે કરો બંદાને આસાનજી ॥ સદ્ગોર ઈમામશાહ ॥ નર અલી મહંમદશાહ ॥

હક્ક લાએ લાહા ॥ ઇલ્લિલ્લાહો ॥ મહંમદ રેસુલિલ્લાહે ॥

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે. ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

विष्णोः क्रमोसि सपत्नहा यज्ञसंशितो ब्रह्मतेजाः ।
यज्ञमनु वि क्रमेहं यज्ञात् तं निर्भजामो योऽस्मान् द्वेष्टि यं
वयं द्विष्मः । स मा जीवीत तं प्राणो जहातु ॥ २१ ॥

अ. कां. १. अ. ३. सू. ५.

મંત્ર તેંતાલીસમો

મંત્ર સાતમો જીવને બાવન ઘાંટીનો છે.

ॐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રેહ્‌માં નિર્રહીમ ॥

અર્થ:—શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ ॥

આધ વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી

મહંમદશાહ ।। સદ્‌ગોર પીર કબીરદીન ।। સદ્‌ગોર પીર સુદરદીન ।। સદ્‌ગોર પીર સાહેબદીન ।। સદ્‌ગોર પીર નસીરદીન ।। સદ્‌ગોર પીર શમ્સદીન ।। સદ્‌ગોર પીર સલાહોદીન ।। નર ઈસ્લામશાહ ।। નર અલી નિરંજન નામ ।। નબીનુર સદ્‌ગોર ।। તમારી દુવા ।।

સ્વામી તમે મહેર કરો ।। જીવને તમારે પગને પ્રતાપે કરીને જીવ મોક્ષ ઘાટે કરોજી ।। અથર્વવેદને ચલણે કરીને ।। એ જીવને રવીમંડળ પહોંચાડો ।। નબી નુર સદ્‌ગોર ।। નર ઈસ્લામશાહ ।। સદ્‌ગોર સલાહોદીન ।। સદ્‌ગોર શમ્સદીન ।। સદ્‌ગોર નસીરદીન ।। સદ્‌ગોર સાહેબદીન ।। સદ્‌ગોર સુદરદીન ।। સદ્‌ગોર કબીરદીન ।। સદ્‌ગોર ઈમામશાહ ।। નર અલી મહંમદશાહ ।।

આદ્ય વિષ્ણુ નારાયણ ।। વિલાયતના[1] વસનાર ।। મુલસ્થાનના મુગટ[2] ।। જીવોના વર દાતાર ।। તમે તમારી વાચા પાળો ।। જ્યારે ત્રણ ટોળ હતા, ત્યારે તમે વાચા દીધી ।। આજ તે વાચા તમે પાળો ।। તમારે કર્મે ।। તમારે ધર્મે કરી ।। તમારે સતે, તમારે દતે, તમારી દયાએ, તમારી માયાએ કરી ।। તમારી ક્ષમા, સંતોષે કરી ।। તમારી મહેરની નજરે કરીને ।। એ જીવને બાવન ઘાંટી છોડાવો ।। જેમ નવ્વાણું કરોડી ઝાખા ।। પહોંચ્યા ।। જેમ છપ્પન કરોડી મેઘા પહોંચ્યા ।। જેમ બત્રીસ કરોડી કિન્નર પહોંચ્યા ।। હવે તેત્રીસ કરોડી દેવ જીવના મેળા પુરા કરો ।। જાંબુદ્વીપના ભરાણ જાગતા ભરો ।। આજ અથર્વ-

૧ વિલાયત=પરભોમ. ૨ મુગટ=માથે પહેરવાનો તાજ.

વેદને વાયકે ।। સત્પંથને પ્રતાપે કરી ।। બ્રહ્મા વિષ્ણુની કળાએ કરી ।। સીત્તેર સહસ્ત્ર હુશ્યેની કુલ કાયમના પરવારે ।। તમારે સતે તમારે દતે કરી ।। શિવ શક્તિના પગના પ્રતાપે કરીને ।। એ જીવને બાવન ઘાંટી પહોંચાડો ।। રવીમંડળનો વાસ આલો ।। ચાર ખાણના ફેરા ટાળો ।। નર અલી નિરં-જન નિષ્કલંકી નારાયણ ।। દસમા અવતાર ।। સદ્ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ।। ઈંદ્ર ઇમામશાહ ।। નર અલી મહંમદશાહ મવ્લાના ।। તમે જીવોના તારણહાર ।। એ જીવના કુળ ગોત્ર માંહે ઇકોતેરસો માઈના ।। ઇકોતેરસો બાપના ।। સાત કુળ સાસરીના ।। જે જીવ વાસના કરે ।। જે જીવ આશના રાખે ।। તે જીવને તમારે પાવળને પ્રતાપે કરીને ।। બાવન

ઘાંટી પહોંચાડો ।। વળી જે જીવને નામે ખરચે વાવરે ।। તથા કરીયાવર કરે ।। જીવને ઉઠાસણે દુવા ભણે ।। ત્યાં રોકડું નાણું મેલે ।। તમારે પાવળને પ્રતાપે કરીને ।। એ જીવનું ઉઠાસણુ કબુલ કરો ।। એ જીવના બાવન ઘાંટીના હિસાબ ચુકાવો ।। ફલાણા ।। જીવનો પિંડ પડયો ।। તેને પાંચ, સાત, નવ; બાર, તેત્રીસ કરોડીના મેળા આલો ।। લક્ષ ચોરાશીના ફેરા ટાળો ।। સઘળી જમાતસું દિદાર આલો ।। અમરાપુરમાં વાસ કરો ।। સતીઓની સોબતમાં રાખો ।। ઋષિઓના રાજ્ય આલો ।। સહૂગોર પાત્ર બ્રહ્મા ।। ઈંદ્ર ઇમામશાહ ।। શાહજાદા[1] ઋષિવર જીવોને ।। ભિસ્તમાં અવાજા[2] ।। તમારે સતે ।। તમારે દત્તે

૧ શાહજાદા=શાહના પુત્ર ૨ અવાજા=શબ્દ.

કરીને ાા એ જીવને રવીમંડળમાં વાસ આલો ાા બાવન ઘાંટીના હિસાબ ટાળો ાા દીવાન બાદશાહજી ાા કર્મ ધર્મના ધણી ાા તમે છો જાંબુદ્રીપના સુલતાન ાા સદ્ગોર ઈમામશાહ ાા નર અલી મહંમદશાહ ાા બાકરશાહ[3] ાા બાલેશાહ (નિઝારશાહ) ાા ખાલક-શાહ ાા સૈયદ[4] શેર ાા સૈયદ શહાબો-દીન ાા સૈયદ મુસ્તુફા ાા સૈયદ ખાન બાવાજી ાા

હક્ક લાએ લાહા ાા ઇલ્લિલ્લાહો ાા મહંમદ્ રસુલિલ્લાહે ાા

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

---

૩ બ.કરશાહ, બાલેશાહ, (નિઝારશાહ) ખાલકશાહ,=શ્રી ઇમામશાહ બાવાના પુત્રો અને નર અલી મહંમદશાહ બાવાના મોટા ભાઈ.
૪ સૈયદ શેર સૈયદ શહાબોદીન, સૈયદ મુસ્તુફા અને સૈયદખાન બાવાજી એ ચાર નર અલી મહંમદશાહ બાવાના પુત્રો.

अथर्वाणो अवघ्नतायर्वणा अवघ्नत ।
तैर्मेदिनो अङ्गिरसो दस्यूनां विभिदुः पुरस्तेन त्वं द्विषत्तो जहि ॥ २० ॥

अ. कां. १० अ. ३. सू. ६.

મંત્ર ચુમ્માલીસમો

મંત્ર આઠમો જીવને બાવન ઘાંટીનો

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ્ હિર્રેહ્માં નિર્રહીમ ॥

અર્થ:-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સહ્ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નરઅલી મહંમદશાહ ॥ તમારી દુવા ॥

ભૈરવની ચોકી ॥ ભૂતની ચોકી ॥ પ્રેતની ચોકી ॥ મેરુ ફિરસ્તા હોય ॥ ઈજરાએલનો[1] વોળાવો ॥ એવા સાત ફિરસ્તાનો વોળાવો ॥ જીબ્રાઈલ ફિરસ્તાનો વોળાવો ॥ મિકાઈલ ફિરસ્તાનો વોળાવો ॥ ઈસરાફિલ ફિરસ્તાનો વોળાવો ॥ નુરવાઈલ ફિરસ્તાનો વોળાવો ॥ આંટી ઘાંટી સોહેલી કરો ॥ તન ઘાંટીના વિઘ્ન હરો ॥ કંઠ ઘાંટી ॥ મોંહ ઘાંટી ॥ સતાસણ ઘાંટી ॥ યમ ઘાંટી ॥ એ ચાર ઘાંટીના બંધ ખુલાસ કરો ॥ સ્થૂલ ઘાંટાના વિઘ્ન દૂર કરો ॥ મોહ ઘાંટી સુક્ષ્મ ઘાંટીની ચોકીથી છોડાવો ॥ રવી ઘાંટી ॥ ચાર ઘાંટીએ સાથ તમારો રાખો ॥ બાવન ઘાંટીનો હિસાબ નિવારો ॥ રવીમંડળમાં વાસ આપો ॥

૧ ઇજરાએલ=યમદૂત.

બાવન ઘાંટી પાર ઉતારો ॥ સાત ઘાંટી તે બાવન ઘાંટી માંહે જીબ્રાઈલનો વોળાવો ॥એ જીવનું નવમોહોરૂં[1] કાંકણ બાધ્યું છે નબી સાહેબ ॥ ૧ ॥ નુર સદ્‌ગોર ॥ ૨ ॥ પીર શમ્સચોટ ॥ ૩ ॥ પીર સુદરદીન ॥ ૪ ॥ પીર કબીરદીન ॥ ૫ ॥ પીર ઈમામદીન ॥ ૬ ॥ એ ષટ્ ગોરની શાખા ॥ સાહેદી ॥ નર જામા શાહ મુર્તુઝા અલી ॥ ૧ ॥ નર ઈસ્લામશાહ ॥ ૨ ॥ નર અલી મહંમદશાહ ॥ ૩ ॥ પાત્ર નિષ્કલંકી નારાયણ ॥ જુમલી જહાન[2] જીવ તમારા છે ॥ સ્વામી ગજ સિકકો તમારો ॥ કલિયુગ ને વર્તમાને ॥ અથર્વવેદને વાયકે ॥ તમારો આડો ॥ તમારો પાડો ॥ તમારો

૧ નવમોહોરૂં=(૧ શ્રી પીર નબીમહંમદ. ૨ શ્રી પીર સલાહોદીનં. ૩ શ્રી પીર શમ્સદીન. ૪ શ્રી પીર સુદરદીન. ૫ શ્રી પીર કબીરદીન. ૬ શ્રી પીર ઈમામશાહ. ૭ શ્રી અલી. ૮ શ્રી ઈસ્લામશાહ. ૯ શ્રી નર અલી મહંમદશાહ.) એ નવોની મોહોર એટલે સિક્કાવાલું.

૨ જહાન=દુનિયા.

વાડો ાા તમારો ગજ સિક્કો પાડો ાા એ જીવ છુટે ત્યારે અનંત કરોડીના મેળા માંહે રાખો ાા મુખી કમળાકુંવરની ટોળી માંહે રાખો ાા મુખી ભોજ તાતની ટોળામાં રાખો ાા સ્વામી મોહોર છાપ તમારી સાથે છે સહી ાા સદ્‌ગોર ઇમામશાહ ાા નર અલી મહંમદશાહ ાા

હક્ક લાએ લાહા ાા ઇલ્લિલ્લાહો ાા મહંમદ રૅસુલિલ્લાહે ાા

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે. ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

क्रमध्वमग्निना नाकमुख्यान् हस्तेषु बिभ्रतः ।

दिवस्पृष्ठं स्वऽर्गत्वा मिश्रादेवेभिराध्वम् ॥ २ ॥

अ. कां. ४. अ. ३. सू. १४.

મંત્ર પીસ્તાલીસમો

મંત્ર નવમો આસણ વસ્ત્રનો છે

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ્ હિરેહ્માં નિરહીમ ॥

અર્થ:-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્દગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નરઅલી મહં-મદશાહ ॥ સદ્દગોર પીર કબીરદ્દીન ॥

સદ્ગોર પીર સુદરદીન ॥ સદ્ગોર પીર સાહેબદીન ॥ સદ્ગોર પીર નસીરદીન ॥ સદ્ગોર પીર શમ્સદીન ॥ સદ્ગોર પીર સલાહોદ્દીન ॥ નર ઈસ્લામશાહ ॥ નર અલી નિરંજન નામ ॥ નબી નુર સદ્ગોર ॥ તમારી દુવા

સ્વામી તમે આદ્ય નિરંજન ॥ વિષ્ણુ નારાયણ ॥ નિષ્કલંકી રૂપ ॥ બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, મહેશ્વર ભૂપ ॥ સ્વામી તમે શ્રી મત્સ્ય ॥ સ્વામી તમે શ્રી કૂર્મ ॥ સ્વામી તમે શ્રી વ્યારાહ ॥ સ્વામી તમે શ્રી નૃસિંહ ॥ સ્વામી તમે શ્રી વામન ॥ સ્વામી તમે શ્રી પરશુરામ ॥ સ્વામી તમે શ્રી રામ ॥ સ્વામી તમે શ્રી કૃષ્ણ ॥ સ્વામી તમે શ્રી બુદ્ધા ॥ સ્વામી તમે શ્રી નિષ્કલંકી ॥ નિરંજન દસમો અવતાર ॥ શાહ અલી ॥ વંશ

તો શ્રી મેહેંદી ।। નબી નુર સદ્‌ગોર નર ઈસ્લામશાહ ।। તમે જીવોના દાતાર છોજી ।। સ્વામી તમારા સુભાવ, સ્વભાવે ।। સૂત્ર વસ્ત્રની દુવા કરાવે તે તમે કબુલ કરોજી ।। એ જીવને અન્ન; પાણી સૂત્ર, વસ્ત્ર, બિરાના[1] લીધા હોય તે તમે બક્ષોજી એ જીવે કામ ક્રોધ બુરા કીધો હોય તે બક્ષોજી ।। મહેરબાન બાદશાહજી ।। તમે જે કામ કરતા આવ્યા ।। આજ તે કામ કરોજી ।। તમારા ગુણનો પાર નહિ ।। અમારા અમારા અવગુણનો છે નહિ ।। સ્વામી તમારા નામ પર બલીહારી જાઉં ।। તમારા નામ ઉપર સદકે જાઉ ।। દીવાન બાદશાહજી ।। તમે જેમ કારજ નીપાયા ।। તેમ કારજ નીપાવોજી ।।

૧ બિરાના=બીજાના.

સ્વામી તમસું ભાવે ॥ સુભાવે ॥ ઘટપાટ આગળે ॥ સૂત્ર વસ્ત્રની દુવા કરાવે તે તમે કબુલ કરોજી ॥ મુખી મુસાફરની દુવા કબુલ કરોજી ॥ એ જીવના પાંચે વસ્ત્ર કબુલ કરોજી ॥ એ જીવના આવાગમન દૂર કરોજી ॥ એ જીવના લક્ષ ચોરાશી ફેરા ટાળોજી ॥ તમે દીન દયાળ બાદશાહ છોજી ॥ એ બંદા યુગોયુગના ગુનેહ્ગાર છેજી ॥ સાહેબ ગુનાહ બક્ષણહાર છોજી ॥ સ્વામી તમે નેકનજર ધરોજી ॥ અંધારા ઘરમાં અજવાળું કરોજી ॥ તમે જાબુ-દ્વીપના ધણી ॥ ચિંતા કરો એ જીવ તણી ॥ સહ્ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ઈંદ્ર ઈમામશાહ ॥ નર અલી મહંમદશાહ ॥

હક્ક લાએ લાહા ॥ ઇલ્લિલ્લાહો ॥ મહંમદ રસુલિલ્લાહે ॥

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી,

સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

परिविश्वा भूवना न्यायमृतस्य तन्तुं विततं दृशे कम् ।
यत्र देवा अमृतमानशानाः समाने योनावध्यैरयन्त ॥ ५ ॥

अ. कां. २. अ. १. सू. १.

મંત્ર છેંતાલીસમો

મંત્ર દસમો જીવને ઉઠાસણે આસણ વસ્ત્રનો છે.

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિરેંહમાં નિરંહીમ ॥

અર્થ:—શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ॥ સદ્ગોર પીર કબીરદ્દીન ॥

સદ્ગોર પીર સુદરદીન ।। સદ્ગોર પીર સાહેબદીન ।। સદ્ગોર પીર નસીરદીન ।। સદ્ગોર પીર શમ્સદીન ।। નર ઈસ્લામ-શાહ ।। નરઅલી નિરંજન નામ ।। નબી નુર સદ્ગોર ।। તમારી દુવા ।।

સ્વામી તમે એ જીવને મહેર કરો ।। ફેઝલ કરો ।। રહેમ કરો ।।। કરમ કરો ।। વિકર્મ પરહરો ।। તમારે કર્મે ।। તમારે ધર્મે ।। જુમલી જમાતને સત્યે દત્ત કરીને ।। તમારી આશના ।। તમારી વાસનાએ કરીને ।। તમારા વેદ વંશના પરવારે કરી ।। એ જીવનું ઉઠા-સાણું કબુલ કરો ।। નબી નુર સદ્ગોર ।। નર ઈસ્લામશાહ ।। નર અલી મહંમદ-શાહ ।। દસમા અવતાર ।। ચાલીસ ઈમામની આશિષ ।। તમે કબુલ કરો ।। ઇમામ હશન હુસયેન ।। શાહ અલી

મુર્તુઝા ।। હઝરત બીબી ફાતમાહની
આશિષ ।। તમે કબુલ કરો ।। તમે
અવતાર પાત્ર ।। સૃષ્ટિના ધણી છો ।।
તમારા નામ નુરની દોસ્તી ।। તમારા
પગ પાવળની દોસ્તી ।। એ જીવના
ગુનાહ્ બક્ષો ।। એ જીવની આડી વાડી
સોહેલી કરો ।। દુઃખ દોહેલા દૂર કરો ।।
તેની ઘાંટીના વિઘ્ન હરો ।। બાવન ઘાંટી
પાર ઉતારો ।। સ્વર્ગની વાટે જીવને
તારો ।। મૃત્યુલોકને આસણેથી ઉઠાડો ।।
રવીમંડળને મુકામે પહોંચાડો ।। ઉત્તમ
જીવની આશ પુરો ।। દોસ્તી સીત્તેર
સહસ્ત્ર હુશયેની કુલ કાયમના પરવારની
દોસ્તીએ ।। જીવને ઉતારો પાર ।। તમે
જીવોના તારણહાર ।। તમે નારાયણ ।।
તમે નિરંજન ।। તમે અલખ ।। તમે
અલ્લાહ્ ।। તમે રામ ।। તમે રહેમાન ।।

તમે આદ્ય વિષ્ણુ નારાયણ ।। નિષ્કલંકી નબી નુર સદ્ગોર ।। નર ઈસ્લામશાહ દાતાર ।। સદ્ગોર સલાહોદ્દીનની આશિષ ।। સદ્ગોર શમ્સદીનની આશિષ ।। સદ્ગોર નસીરદ્દીનની આશિષ ।। સદ્ગોર સાહેબદ્દીનની આશિષ ।। સદ્ગોર કબીરદ્દીનની આશિષ ।। સદ્ગોર ઈમાશાહની આશિષ ।। નર અલી મહંમદશાહ ।। સ્વામી તમે કબુલ કરો ।। તમે સાહેબ સુલતાન ।। જે ઉપન્યા અરબસ્તાન ।। સહસ્ર દ્વીપે, એરાખંડે કીધા મુકામ ।। જે આવી વસ્યા ઉંચ્ચ મુલસ્થાન ।। જેણે ગુર્જરખંડે કીધાં ઠામ ।। જે આવી વસ્યા ગીરમથે ગામ ।। તેનું પાત્ર બ્રહ્મા ઈંદ્ર ઈમામશાહ નામ ।। જે કરશે અનંત કરોડી જીવોના કામ ।। તે નુર નર અલી મહંમદશાહ નામ ।।

તમે કરો જીવની મુશ્કેલ આસાન ॥ સદ્દગોર ઈમામશાહ ॥ નર અલી મહંમદશાહ ॥

હક્ક લાએ લાહા ॥ ઇલ્લિલ્લાહો ॥ મહંમદુ ર્સુલિલ્લાહે ॥

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

येषां प्रयाजा उत वानुयाजा हुत भागा अहुतादश्चदेवाः ।
येषां वः पञ्च प्रदिशो विभक्तास्तान् वो अस्मै सत्रसदः कृणोमि ॥ ४ ॥

अ. कां. १. अ. ६. सू. २.

ॐ

મંત્ર સુડતાલીસમો

મંત્ર ઉઠાસણે આસણે છાંટ નાખવાનો છે.

ॐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ્ હિરૅહ્માં નિરૅહીમ ॥

અર્થઃ-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ।। ઈંદ્ર ઈમામશાહ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નરઅલી મહં-મદશાહ નબી ।। નુર સદ્ગોર તમારી દુવા ।।

અલ્લાહ્ મેંહેંદી ॥ શાહ અલ્લી શેરે[1] ખુદા ॥ હક સનાસ ॥ દફે બલા ॥ ત્રાંબેકા કોટ ॥ લોહકે કમાડ ॥ નવસેં નવ્વાણું નદિઓ સાહેબ દ્વાર ॥ કુલ ગુનાહ્ દફે થાએ ॥ સબ્ કુફરાન[1] શયેતાનબાજી દૂર કરો ॥ હમ દોહેલી વાટ સોહેલી ॥ દમે શાહ મુર્તુઝા અલી ॥ કદમે[2] શિફાઅત રસુલે ખુદા ॥ આસણ વાસણ કબુલ કરો ॥ શમ્સો તબ્રેજ[3] અલી શાહ ॥ સુદરદીન વલી[4] ॥ બરકત નવે તનકી ભલી ॥ એ દુવા આસણ વાસણ તવંગર[5] દાન ॥ સ્વામી તમે કબુલ કરો ફર્માન ॥ રહેમાનકું ફરિયાદ કરૂં ॥ અલીકું ફરિયાદ કરૂં ॥ ઉમ્મત કાજ ફરિયાદ કરૂં ॥ તમે પાક પરવર

૧ શેરે ખુદા=પરમાત્માનો સિંહ. શ્રી અલીની પદવી છે.
૧ કુફરાન=ધર્મદ્રોહ, સતપંથથી વિમુખ પણું. ૨ કદમે=પગલે.
૩ તબ્રેજ=એ મુલક છે. ૪ વલી=વારસ. ૫ તવંગર=દ્રવ્યવાન.

ચાલ્યા જીવને ઉઠાસણે આસણે છાંટ નાખવાનો છે.

દિગાર ાા નર અલી મહંમદશાહ ાા જેણે પીર પાયા ાા તેના અમરાપુરમાં વાસ ાા મુખ મીઠા ગ્રાસ[૬] ાા અલ્લાહ્ નબી કા દિદાર પાસ ાા બંદા ગુનેહ્ગાર ખાક ાા એ જીવના આસણ વાસણ પાક ાા સદ્ગોર ઈમામશાહ ાા નર અલી મહંમદશાહ ાા

હક્ક લાએ લાહા ાા ઇલ્લિલ્લાહો ાા મહંમદું ર્‌સુલિલ્લાહે ાા

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે. ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

૬ ગ્રાસ=કોળીઆ.

ब्रह्मणाशुद्धा उत पूताघृतेन सोमस्यां शवस्तण्डुला यज्ञिया इमे ।
अपः प्रविशत प्रति गृह्णातु वश्चरुरिमं पकत्वा सुकृतामेत
लोकम् ॥ १८ ॥
उरुः प्रथस्व महता महिम्ना सहस्रपृष्ठः सुकृतस्यलोके ।
पि तामहाः पितरः प्रजोपजाह पक्तापश्चदशस्ते अस्मि ॥९०॥
अ. अ. १. कां. ११. सू. १.

ॐ

મંત્ર અડતાલીસમો

ઉઠાસણે દેવ થાળ નિશાનીનો છે.

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રેહ્માં નિર્હીમ ॥

અર્થ:-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ।। ઈંદ્ર ઈમામશાહ

આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નરઅલી મહં-મદશાહ ॥ સદ્ગોર પીર કબીરદ્દીન ॥ સદ્ગોર પીર સુદરદ્દીન ॥ સદ્ગોર પીર સાહેબદ્દીન ॥ સદ્ગોર પીર નસીરદ્દીન ॥ સદ્ગોર પીર શમ્સદ્દીન ॥ નર ઈસ્લામ-શાહ ॥ નરઅલી નિરંજન નામ ॥ નબી નુર સદ્ગોર ॥ તમારી દુવા ॥

સ્વામી તે જે સર્જનહાર ॥ બ્રહ્મા, વિષ્ણુ કુળ અવતાર ॥ નબી નુર સદ્ગોર કાયમ રૂપ ॥ આદ્ય નિરંજન એક ને જુજવા રૂપ ॥ તમારા નુર ॥ તમારા જહુર ॥ તમે ગત સૃષ્ટિમાં છો ભરપુર ॥ કુલ ગતના ગુનાહ કરો દૂર ॥ તમારા નામ ॥ તમારા ઠામ ॥ તમારા ફર્માને ॥ નિશાની ॥ મહેમાની કબુલ કરો ॥ પાન ॥ ફળ ॥ ફુલ ॥ શાક ॥ પાક ॥ અન્ન ॥ પાણી ॥ વસ્ત્ર ॥ વાસણ ॥

દમડો ॥ દોકડો ॥ કોડી ॥ બદામ ॥
કબુલ કરો ॥ મુખી મુસાફરની ગત
જમાતની દુવા ॥ કબુલ કરો ॥ તમે
દાતા ॥ તમે ભોક્તા ॥ વિશ્વમ્ને વરો ॥
સ્વામી તમે નુરને વરો ॥ તમારા નામ
નુરની રહેમત કરો ॥ ગત ગંગા જુમલી
જમાત ઉપર નેહકી નજર ધરો ॥ તમારી
શિફત સનાએ જામો હક હલાલ કરો ॥
વારાનું આયુધ ધરો ॥ જીવને ખુશાલ
કરો ॥ વેદ વર્તમાનનું ફળ આપો ॥
સિંહાસન તમારૂં ॥ તમે સ્થાપો ॥
ઋષિવર બંદાના પાપ કાપો ॥ ખટી
કમાઈમાં બરકત આપો ॥ મુખી
મુસાફરનો રાઢો[1] ॥ ગત જુમલી જમાત
માંહેથી દ્રોત કાઢો ॥ જીવ જામાને
જગાડો ॥ ચલાવી ધર્મને વસાવો

[1] રાઢો=ફરિયાદો.

પાડો ॥ ઋષિવર બંદાની શિફત કબુલ કરો ॥ કર્યાં તમે ॥ કરશો કમે ॥ વર્યાં તમે ॥ વરશો તમે ॥ ગોર નર બેલી એક ॥ આખર મેંહેંદી કાયમ અવતાર ॥ જાંબુદ્વીપમાં ગોર નરનો પરવાર ॥ ઋષિવર બંદા પર રહેમ કરો ॥ કુલ બલા દફે કરો ॥ દુવા આશિષ અમારી ॥ બરકત શિફત દેવ તમારી ॥ વેગે જાઓ ને વહેલા આવો ॥ રહેમ કર્મ કરી વાડી વસાવો ॥ સત સાહેબના નુર કાંડી ॥ જપાવો અજંપા જાપ ॥ તમે ઉતારો બંદાના પાપ ॥ મુનિવર ઋષિવર બંદા નર નારી બાળ ગોપા-ળની ॥ ચાલ્યા જીવની થાળ નિશાની કબુલ કરો ॥ સદ્‌ગોર ઈમામશાહ નર અલી મહંમદશાહ ॥

હક્ક લાએ લાહા ।। ઇલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદુ ર્સુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

या आपो दिव्याः पयसा मदन्त्यन्तरिक्ष उत वा पृथिव्याम् ।

तासां त्वा सर्वासामपामभि षिञ्चामि वर्चसा ॥ ५ ॥

अ. कां. ४. अ. २. सू. ८.

अभि त्वा वर्चसासिचन्नापो दिव्याः पयस्वतीः ।

यथासो मित्र वर्धनस्त था त्वा सविता करत् ॥ ६ ॥ ७ ॥

उत देवा अवहितं देवा उन्नय था पुनः ।

उतागश्चक्रुषं देवां देवा जीवयथा पुनः ॥ १ ॥ अ. ३. सू. १३

उत् क्रामातः पुरुष माव पत्था मृत्योः षड्वीशमवमुञ्चमानः ।

माच्छित्था। अस्माल्लोकादग्नेः सूर्यस्य संदृशः ॥ ४ ॥

कां. ८. अ. १. सू. १.

મંત્ર ઓગણપચાસમો

બાળક તથા નવા ધર્મીને કાંકણ[1] બાંધવાનો છે.

[1] કાંકણુ=કંકણુ, કાંડાનો શણગાર સત્પંથીઓને દીક્ષાનું કર્મ.

બાળક તથા નવા ધ ણીને કાંકણુ બાંધવાનો છે.

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રેહ્‌માં નિર્રહીમ ॥

અર્થ:—શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી હંમદશાહ ॥ સદ્‌ગોર પીર કબીરદીન ॥ સદ્‌ગોર પીર સુદરદીન ॥ સદ્‌ગોર પીર સાહેબદીન ॥ સદ્‌ગોર પીર નસીરદીન ॥ સદ્‌ગોર પીર શમ્સદીન ॥ સદ્‌ગોર પીર સલાહોદીન ॥ નર ઈસ્લામશાહ ॥ નર અલી નિરંજન નામ ॥ નબી નુર સદ્‌ગોર ॥ તમારી દુવા

સ્વામી તમે આદ્ય નિરંજન ધંધુકાર ॥ જીવ પિંડના સૃજનહાર ॥ બ્રહ્મા વાચા ॥ વિષ્ણુ વાચા ॥ મહેશ્વર વાચા ॥ શિવ શક્તિ વાચા ॥ શ્રી મત્સ્યની વાચા ॥ શ્રી કૂર્મની વાચા ॥ શ્રી વ્યારાહની

વાચા ॥ શ્રી નૃસિંહની વાચા ॥ શ્રી
વામનની વાચા ॥ શ્રી પરશુરામની
વાચા ॥ શ્રી રામની વાચા ॥ શ્રી
કૃષ્ણની વાચા ॥ શ્રી બુદ્ધાની વાચા ॥
શ્રી નિષ્કલંકી નારાયણની વાચા ॥
હક્ક મવ્લાના મુર્તુઝા અલી ॥ નબી
નુર સદ્દગોર ॥ નર ઈસ્લામશાહ ॥ વેદ
વારાના મરદ ॥ સદ્દગોર ઈમામશાહ ॥
સીત્તોર સહસ્ર હુશ્યેની ॥ કુલ કાયમનો
પરવાર ॥ જાંબુદ્વીપે ભરતખંડે, કુંવારકા
ક્ષેત્ર માંહે ॥ હુવા દસમા અવતાર ॥
નિષ્કલંકી નારાયણ ॥ પાત્ર બ્રહ્મા ॥
નરહરિ ॥ અથર્વવેદની કાંડી ભાણીને ॥
જીવના કાંકણુ બાંધીએ ॥ તો તે જીવની
કાયા નુરાણી થાય ॥ એ જીવ અમરા-
પુરમાં જાય ॥ તે જીવ ફેરાથી છુટે ॥
અમર આસણ બેસે ॥ મન મનકો

અમારો ॥ ગજ સિક્કો તમારો ॥ એ જીવને કમળાકુંવરની સોબતમાં રાખો ॥ તેત્રીસ કરોડીના મેળા આપો ॥ ચંદ્ર, સૂર્ય, પવન, પાણી, જમી, આકાશ ॥ અષ્ટકુળ પર્વત, નવકુળ નાગ ॥ ચાર કુળ મેઘ ॥ ચાર ખાણ ॥ ચાર વાણ ॥ ચાર વેદ ॥ ચાર કિતાબ ॥ તેત્રીસ કરોડીએ પૂરી સાખ ॥ ત્રિલોકની દીધી વાચા ॥ સ્વામી તમારે નીમ કાંકણે ॥ તમારે કર્મે તમારે ધર્મે ॥ એ જીવને સત્પંથના માર્ગમાં રાખો ॥ ગોર નરના દિદાર આલો ॥ એ જીવના ગુનાહ બક્ષો ॥ અમરાપુરમાં વાસ આપો ॥ એ જીવની ચિંતા તમને છે ॥ એ જીવને પાક પાવન કરો ॥ સદ્ગોર ઈમામ-શાહ ॥ નર અલી મહંમદશાહ ॥

 બાળક તથા નવા ધર્મીને કાંકણ બાંધવાનો છે.

હક્ક લાએ લાહા ।। ઇલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદુ રંસુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે. ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

अष्टमी

इन्द्रस्य कुक्षिरसि सामधान आत्मा देवानामुत मानुषाणाम् ।

इह प्रजा जनय यास्त आसुया अन्यत्रेह तास्तेरमन्ताम् ॥ १ ॥

नवमी

शुम्भनी द्यावा पृथिवी अन्तिसुम्ने महिव्रते ।

आपः सप्त सुस्रुवुर्देवीस्ता नो मुञ्चन्त्वंहसः ॥ १ ॥

दशमी

मुञ्चन्तु मा शपथ्या३दथो वरुण्याऽदुत ।

अथा यमस्य पड्वीशाद् विश्वस्माद् देवकिल्बिषात् ॥ २ ॥

अ. कां. ७ अ. १०. सू. २

મંત્ર પચાસમો

વર કન્યાને કાંકણ[1] બાંધવાનો છે.

૧ કાંકણ=કંકણ.

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રેહમાં નિર્રહીમ ॥

અર્થ:—શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નરઅલી મહંમદશાહ ॥ સદ્‌ગોર પીર કબીરદીન ॥ સદ્‌ગોર પીર સુદરદીન ॥ સદ્‌ગોર પીર સાહેબદીન ॥ સદ્‌ગોર પીર નસીરદીન ॥ સદ્‌ગોર પીર શમ્સદીન ॥ નર ઈસ્લામશાહ ॥ નરઅલી નિરંજન નામ ॥ નબી નુર સદ્‌ગોર ॥ તમારી દુવા ॥

ગોર વાચા ॥ નર વાચા ॥ રુદ્ર[1] શક્તિ વાચા ॥ બ્રહ્મા વાચા ॥ વિષ્ણુ વાચા ॥ મહેશ્વર વાચા ॥ ફર્માન નારાયણનું ॥ સત્ય વાચો ॥ દત્ત વાચા ॥ વેદ વાચા ॥ આદ્ય આલ સત્પંથની વાચા ॥ વેદ વંશ

૧ રુદ્ર=શંકર

પરવારની વાચા ।। નવખંડ પૃથ્વીની વાચા ।। ચોવીસ મુલકની વાચા ।। અષ્ટકુળ પર્વતની વાચા ।। નવકુળ નાગની વાચા ।। ચાર કુળ મેઘની વાચા ।। સાત સાહેરની વાચા ।। નવસેં નવ્વાણું નદીઓની વાચા ।। ચાર ખાણુ ।। ચાર વાણુની વાચા ।। ચાર વેદ ચાર કિતાબની વાચા ।। અઢારભાર વનસ્પતિની વાચા ।। ચંદ્ર સૂર્યની વાચા ।। નવ લાખ તારાની વાચા ।। ચૌદ ભુવનના દેવલોકની વાચા ।। અગ્નિ તેજ અન્ન દેવની વાચા ।। ધંધુકાર કરાણુ કલપની વાચા ।। જડ બંધન યુગની વાચા ।। ઈંડ છેદ્યાની વાચા ।। સત્ય દત્તની વાચા ।। દયા ક્ષમાની વાચા ।। સતિ યતિની વાચા ।। સંતોષ રહેણીની વાચા ।। અડસઠ તીર્થની વાચા ।। નવનાથ, ચોરાસી સીદ્ધની વાચા ।।

સહસ્ત્ર અઠયાસી ઋષિની વાચા ।। એક લાખ એંશીહજાર પીર પેગંબરની વાચ્યા ।। નવ્વાણું કરોડી ઝાખાની વાચા ।। છપ્પન કરોડી મેઘાની વાચા ।। બત્રીસ કરોડી કિન્નરની વાચા ।। પાંચ કરોડી પ્રહલાદની વાચા ।। સાત કરોડી હરિશ્ચંદ્રની વાચા ।। નવ કરોડી યુધિષ્ઠિરની વાચા ।। બાર કરોડી કમળાકુંવરની વાચા ।। અનંત કરોડી પીર હસનશાહની વાચા ।। કુલ ઋષિવર ગત ગંગાની વાચા ।। મુખી મુસાફરની વાચા ।। સાત ફિરસ્તાની વાચા ।। ચોસઠ લાખ દેવીઓની વાચા ।। સીત્તેર સહસ્ત્ર હુશ્યેની કુલ કાયમના પરવારની વાચા ।। આદ્ય ઉનાદ ઓંમ (ૐ) કારે ।। ધર્મ સ્થાપી ।। સદ્ગોરે કીધો વિસ્તાર ।। આદ્ય સત્પંથની સ્થા-પના કરી ।। વેદ વંશે તો આવ્યા હરિ ।।

સ્થાપના કરીને દેખાડયા ધર્મ ।। ઋષિવર જીવોના ઉતારવા કર્મ ।। પહેલા સર્જ્યા વેદને વાણુ ।। પછી સર્જ્યાં ચારે ખાણુ ।। જે જીવ સત્પંથે મળ્યા ।। તેના આવા-ગમનના ફેરા ટળ્યા ।। ફર્માન તમારૂં સત્ય, દત્ત વાચા તમો ।। ફરિયાદ વિનંતિ કરીએ અમો ।। સદ્‌ગોર ઈમામશાહ ।। નર અલી મહંમદશાહ ।।

હક્ક લાએ લાહા ।। ઇલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદુ રસુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત, બીજુ કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

यत् ते अन्नं भुवस्पत आक्षियति पृथिवीमनु ।

तस्यं नस्त्वं भुवस्पते संप्रयच्छ प्रजापते ॥ ४५ ॥

अ. कां. १. अ. ३. सू. ५.

ॐ

મંત્ર એકાવનમો

કળશ ઉપરથી અક્ષત્ ઉતારવાનો છે.

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ્ હિરેહ્માં નિર્હીમ ॥

અર્થઃ-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ॥ નબી નુર સદ્‌ગોર તમારી દુવા ॥

આખે જીવ રાખે ।। જીવ તણા હોએ ઉધ્ધાર ।। સૃષ્ટિના સર્જનહાર ।। જમડા રૂઠયા[1] કયા કરે ।। જીસ્કા બેલી કીરતાર ।। કર્તા માનો ।। કળ[2] નમો ।। કળશને દીજે બહુ માન ।। તેત્રીસ કરોડી દેવતા આવીઆ ।। ધરે સ્વામીનું ધ્યાન ।। સેવા કરે ।। સફળ હોવે ।। સ્વામી કરો કબુલ ।। નર નારાયણ ભેટીઆ ।। હાજર સદ્‌ગોર રસુલ ।। જે જીવ નુરે મળીઆ ।। તેના આવા ગમનના ફેરા ટળીઆ ।। કાયા જમી ।। જીવ અમર ।। અમર અમરાપુર વાસ ।। સદ્‌ગોર મળે ।। શાહકા દિદાર ।। અમરગોઠ અમરાપુરી ।। સદ્‌ગોર મળે તો જાએ ।। યહાં કરણી કમાઇએ ।। ત્યાં દિદાર અલ્લાહકા પાઇએ ।। ઓમ

૧ રૂઠયા=રીસાયા, ગુસ્સે થયા, ક્રોધે ભરાયા. ૨ કળ=કુળ, વંશ, હરિ વંશ.

કળશ ઉપરથી અક્ષત્ ઉતારવાનો છે.

(ૐ) ।। નમો શ્રી નિષ્કલંકી નારાયણ ।। જનાર્દનમ્ ।। અલખ ।। નિરંજન ।। પિતાંબર ।। કેશવ ।। માધવ ।। દામોદર ।। મધુસુદન ।। ગરુડધ્વજ[1] ।। આદ્ય વિષ્ણુ દેવ ।। ઓંમ (ૐ) કાર મધ્યે સેવ ।। છત્રીસ યુગ ચોરાશી ચોકડી ।। તમ્મધ્યે[2] ।। આદબુદ્ધ[3] શ્રેષ્ઠ નામ ભણાવ્યા ।। આદ્ય આખર તમે છો ।। સદ્દગોર ઈમામશાહ ।। નર અલી મહંમદશાહ ।।

હક્ક લાએ લાહા ।। ઇલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદ્ રસુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત, બીજુ કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

---

૧ ગરુડધ્વજ=ગરુડ છે જેની ધજામાં એવા, શ્રી વિષ્ણુ. ૨ તમ્મધ્યે=તમારા માહે. ૩ આદ બુદ્ધ=જુની બુદ્ધિ.

चतुर्थी ॥

यदस्मृति चकृम किं चिदम उपारिम चरणे जात वेदः ।

ततः पाहि त्वं नः प्रचेतः शुभे सखिभ्यो अमृतत्वमस्तु नः॥१॥

अ. कां. ७ अ. १०. सू. १

મંત્ર બાવનમો

મોટી છાંટ નાખી પગ લાગવાનો છે.

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિરેહમાં નિરહીમ ॥

અર્થઃ-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ॥ નબી નુર સદ્ગોર તમારી દુવા ॥

મોટી છાંટ નાખી પગે લાગવાનો છે.

સ્વામી તમે આદ્ય નિરંજન નારાયણ ॥ નિષ્કલંકી અરબી રૂપે ॥ ત્રણ મૂરતના એક રૂપ ॥ આદ્ય પુરુષથી ઓંમ (ૐ) કાર ॥ તમો સૃષ્ટિના સર્જનહાર ॥ છેદી ઈંડ રચ્યો સંસાર ॥ ત્રણ મૂરતનો એક વિચાર ॥ સાતે શિજદે એકાકાર ॥ ખગોળ, ભૂગોળ ને સચરાચાર ॥ સ્વર્ગ, મૃત્યુને પાતાળ ॥ જળ, સ્થળને પર્વત ॥ બેહેર,[1] બરને[2] સ્થાવર ॥ જંગમ, ગામ, સીમ, ને વભૂત[3] નગરે ॥ નવખંડ ને ચોરાશી મુલકે ॥ એક વીસ બ્રહ્માંડે ॥ માયા વસુંધરા[4] તમે રચી છો ॥ આસન, સિંહાસન ॥ ઘટપાટ ॥ એક મૂરત ત્રણ દેવ મળી ॥ કળશ માંહે કળા ધરી ॥ સ્વામી તમે અમી નુરની છાંટ નાખો ॥ તમારા જીવોને તમારી પનાહમાં રાખો ॥

૧. બેહેર=દરિયો, સમુદ્ર. ૨. બર=પૃથ્વી. ૩. વભૂત=વૈભવ.
૪. વસુંધરા=પૃથ્વી.

મોટી છાંટ નાખી પગે લાગવાનો છે.

સદ્ગોર ઈમામશાહ ॥ નર અલી મહંમદશાહ ॥

હક્ક લાએ લાહા ॥ ઈલ્લિલ્લાહો ॥ મહંમદુ ર્રસુલિલ્લાહે ॥

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે. ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

इयं या परमेष्ठिनी वाग् देवी ब्रह्मसंशिता ।

ययैव ससृजे घोरं तयैव शान्तिरस्तु नः ॥ ३ ॥

अ. कां. १९. अ. १. सू. ९.

મંત્ર ત્રેપનમો.

સ્ત્રીને છાંટ નાખી લાઇ સુતક ઉતારવાનો છે.

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ્ હિર્રેહ્‌માં નિર્રહીમ ॥

અર્થઃ—શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સહ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નરઅલી મહં-મદશાહ ॥ સહ્‌ગોર પીર કબીરદીન ॥

સદ્‌ગોર પીર સુદરદીન ।। સદ્‌ગોર પીર સાહેબદીન ।। સદ્‌ગોર પીર નસીરદીન ।। સદ્‌ગોર પીર શમ્સદીન ।। સદ્‌ગોર પીર સલાહોદીન ।। નર ઈસ્લામશાહ ।। નર અલી નિરંજન નામ ।। નબી નુર સદ્‌ગોર ।। તમારી દુવા ।।

પ્રથમ આદ્ય નિરંજન ધંધુકાર ।। તમે સર્જી મૂરત ચાર ।। તમે સૃષ્ટિના સર્જનહાર ।। તમે કીધા વેદ વિસ્તાર ।। સ્વામી તમે ધર્યા અવતાર ।। અથર્વ વેદમાં સચરાચાર ।। ખાણી વાણી ને સર્જ્યાં વેદ ।। તમે સર્જ્યાં અમર ભેદ ।। અમર ભેદની અમર કાયા ।। આદ્યે અંતે નુર નીપાયા ।। નુરથી નિર્મળ જીવ નીપાયા ।। સુતક ટાળો ।। પાતક બાળો ।। નુરે જીવના પિંડ પખાળો ।। ઇમામ-શાહ ।। નર મહંમદશાહ ।। છાંટ ડાલો ।।

છોત ઉતારો ॥ પાપની મોટ[1] દેખો ॥
સુતક પાતક લાઈ લેખો ॥ દન એક,
માસ, છમાસ, દસ માસ ॥ દો ચાર
સો દન ચાર ॥ જરાજ ખાણીમાં મનુ-
ષ્યાવતાર ॥ તમે ઉતારો બંદાનો ભાર ॥
પર અન્ન ॥ પર જળ ॥ દુનિયા તણો
વ્યવહાર ॥ તે નુરથી કરો નિસ્તાર ॥
સુતક ટાળો ॥ પાંચે પાતક બાળો ॥
સાચો, જૂઠો, ભૂલ્યો, ચુકયો ॥ વાચા
વચને વેદ હીણો ॥ ઉણીયાચારી ॥
અવગુણ પાતકે ભર્યો ॥ પાંચે પાતક
દૂર કરો ॥ વારોવાર લગી પાવન કરો ॥
નુર ફર્માન કાંડી જપાવો અજંપા જાપ ॥
તમે ઉતારો બંદાના પાપ ॥ ગત ગંગા
જુમલી જમાત ॥ અનેક વર્ણને એકજ
નાત ॥ નુરથી કરો પાતક દુર ॥ અલી

૧ મોટ=ગાંસડી.

નબી કરો જીવની સિફાયત ‌।। સદ્ગોર સુદરદીન ।। નર ઇસ્લામશાહ ।। તમે આલો જીવોને દિદાર ।। ઈમામશાહ નર મહંમદશાહ ।। તમે જીવોના તારણહાર ।। એ બંદાને પાક ધરો ।। એ જીવના ગુનાહ માફ કરો ।। સદ્ગોર ઈમામ-શાહ ।। નર અલી મહંમદશાહ ।।

હક્ક લાએ લાહા ।। ઇલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદુ રેંસુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે. ખચિતૂ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

अयं सहस्रमानो दृशे कवीनां मतिर्ज्योतिर्विधर्मणि ॥१॥

ब्रध्नःसमीचीरुषसः समैरयन् ।

अरे पसः सचेतस स्वसरे मन्युमत्तं माश्रिते गोः ॥२॥

अ. कां. ७ अ. २ सू. २

ॐ

મંત્ર ચોપનમો.

પુરૂષને છાંટ નાખી સુતક ઉતારવાનો છે.

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રેહમાં નિર્રહીમ ॥

અર્થ:—શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

અહુગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ

આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નરઅલી મહં-

મદશાહ ।। નબી નુર સદ્‌ગોર ।। તમારી દુવા ।।

પીર પાક ।। નુર પાક ।। નિરંજન નારાયણ પાક ।। પાંચતન પાક ।। ચાર દાહમા અસુમ પાક ।। સાત મલાયક પાક ।। દવાઝ દે ઈમામ પાક ।। તમારૂં નામ પાક ।। તમારૂં ઠામ પાક ।। તમારા નામ નુરને પ્રતાપે કરીને ।। બંદા પાક ।। ધરતી, આકાશ પાક ।। પવન પાણી પાક ।। ચંદ્ર, સૂર્ય પાક ।। તારા મંડળ, ધ્રુવ પાક ।। અષ્ટકુળ પર્વત પાક ।। નવકુળ નાગ પાક ।। ચાર કુળ મેઘ પાક ।। સાત સાહેર પાક ।। નવસેં નવ્વાણું નદીઓ પાક ।। તમારા નામ નુરને પ્રતાપે કરીને બંદા પાક ।। નવ નાથ ને ચોરાશી સિદ્ધ પાક ।। અઠયાસી સહસ્ર ઋષિ પાક ।। એક લાખ ને

 પુરૂષને છાંટ નાખી સુતક ઉતારવાનો છે.

એંસીહજાર પીર પેગંબર પાક ॥ સીત્તેર સહસ્ત્ર હુશયેની કુલ કાયમનો પરવાર પાક ॥ અડસઠ તીર્થ પાક ॥ નવ્વાણું કરોડી ઝાખા પાક ॥ છપ્પન કરોડી મેઘા પાક ॥ બત્રીસ કરોડી કિન્નર પાક ॥ તેત્રીસ કરોડી દેવતા પાક ॥ અનંત કરોડી હસનશાહ પાક ॥ તમારા પાવળના પ્રતાપે કરીને બંદા પાક ॥ નુરની છાંટે કરીને બંદા પાક ॥ સદ્‌ગોર ઈમામશાહ ॥ નર અલી મહંમદશાહ ॥

હક્ક લાએ લાહા ॥ ઇલ્લિલ્લાહો ॥ મહંમદુ ર્ સુલિલ્લાહે ॥

અર્થ—સત્યવાત, બીજુ કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

ता अपः शिवा अपोयक्ष्मं करणीरपः ।

यथैव तृष्यते मयस्तास्त आ दत्त भेषजीः ॥५॥

अ. कां. १९ अ. १ सू. २

ॐ

મંત્ર પંચાવનમો

ઋષિવરને મોઢે છાંટ નાખવાનો છે.

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિરેહ્‌માં નિરહીમ ॥

અર્થઃ-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સહ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ॥ નબી નુર સહ્‌ગોર તમારી દુવા ॥

ઋષિવરને મોઢે છાંટ નાખવાનો છે.

અથર્વ વેદી કાયમ પાયા ।। પીરશાહ નુરી અમર કાયા ।। અવ્વલ આખર દિદાર આલો ।। ઈમાન સલામત રાખો ।। સત્ય સબુરી આપો ।। કરોડ કરોડ ગુનાહ કાપો ।। બોલે તે છુટો ફરે ।। નુર નિષ્કલંકી પીરશાહનું જે ઋષિવર પીયે ।। તે જીવ બાર કરોડીની સોબતમાં મળે ।। સદ્‌ગોર ઈમામશાહ ।। નર અલી મહંમદશાહ ।।

હક્ક લાએ લાહા ।। ઇલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદુ રસુલિલ્લાહે ।।

અર્થ–સત્યવાત, બીજું કોઇ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે. ખચિત્‌ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

शं त आपो धन्वन्या३ः शं ते सन्त्व नूप्याऽः ।
शं ते खनित्रिमा आपः शंयाः कुम्भेभिराभृताः ॥२॥

अ. कां. १९ अ. १ सू. २

મંત્ર છપ્પનમો.

મુખીને પાવળ પીવાનો છે.

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રેહ્‌માં નિર્રહીમ. ॥

અર્થઃ—શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્માાઈંદ્ર ઈમામશાહ ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમ-દશાહ ॥ નબી નુર સદગોર ॥ તમારી દુવા ॥

તમે દેવ નિરંજન નિરાકાર ॥ નિષ્કલંકી નારાયણ દશમા અવતાર ॥ ઇશ્વર યુગોયુગના બ્રહ્માજી ॥ પુરુષ પાવળની છાંટેથી ॥ સપ્ત પાતાળ એક વીસ બ્રહ્માંડના બાંધ્યા બંધ ॥ તે નુર પાવળે બાંધ્યા બંધ ॥ બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, મહેશ્વર કળશમાં કળા ધરી બેઠા તે નુર છાંટના બાંધ્યા ॥ હરિ આલના હંસરાજા ॥ પરીદેવના ટોળ ॥ ઓંમ (ૐ) કાર આલે બાદશાહ ॥ પતાળે દેવતાએ જમી, આકાશ, પવન, પાણી, ગુપ્તી, પ્રગટી ॥ કુળ માંહે ગોત્ર માંહે ॥ આણી વેળાએ ॥ જે કોઇ નુરની વાસના કરે ॥ તે જીવની વાસના પૂરે ॥ આદ્ય બ્રહ્માએ ઘટપાટ સ્થાપ્યો ॥ ચોય દિશ નાખી ફરોઇ[1]

[1] ફરોઈ=(ફર્ફરીક) મૃદુપણુ, કોમલપણું, નવ પલ્લવ વિસ્તારેલી છે આંગળીઓ તેવો પંજો.

અનંત રૂપે ચરિત્ર કીધા ॥ કર્તા મૂરત સોઈ॥ સદ્ગોર ઈમામશાહ નર અલી મહંમદશાહ ॥

હક્ક લાએ લાહા ॥ ઇલ્લિલ્લાહો ॥ મહંમદુ રસુલિલ્લાહે ॥

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઇ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે. ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

सहस्रबाहुः पुरुषः सहस्राक्षः सहस्रपात् ।

सभूमिं विश्वतो वृत्वात्यतिष्ठद् दशांगुलम् ॥१॥

अ. कां. १९. अ. १. सू. ६.

ॐ

મંત્ર સત્તાવનમો

કળશને ઉઠાડવાનો છે.

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ્ હિરેહ્માં નિરહીમ ॥

અર્થઃ-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઇમામ-શાહ ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ॥ સદ્ગોર પીર કબીરદીન ॥ સદ્ગોર પીર સુદરદીન ॥ સદ્ગોર પીર

સાહેબદીન ॥ સદ્દગોર પીર નસીરદીન ॥ સદ્દગોર પીર શમ્સદીન ॥ નર ઈસ્લામશાહ ॥ નર અલી નિરંજન નામ ॥

ઓમ (ૐ)કાર, ॥ ઓમ (ૐ) નમો ॥ શ્રી નિષ્કલંકી નારાયણ ॥ મન હેત બાંધ્યા જળ કુંભે રહે ॥ જળે બાંધ્યા કુંભ છે ॥ કુંભે બાંધ્યા જળ રહે ॥ જળ વિનાં કુંભ ના હોય ॥ જ્ઞાને બાંધ્યા મન જોએ ॥ ગોર વિના જ્ઞાન ના હોય ॥ આદ્ય કુંભ કળશની ઘડી ॥ ઉત્પત જળ સેતી[1] ભરી ॥ તે આદ્ય કુંભ સદા ઉત્તમ ઉપન્યા ॥ તે કુંભની પુજા પરીવર્તતે[2] હો સ્વામી ॥ સદ્દગોર દર્શન બૂજંતે હો સ્વામી ॥ જીવો કારણ ભવે ગોર બ્રહ્મા ॥ ઓમ (ૐ) કારે આદ્ય ઉનાદે અલી ॥

૧ સેતી=વતી, વડે. ૨ પરિવર્તવું=સમયે સમયે પુજાયાજ કરવું. આવ્યાજ કરવું.

તે મહા[3] જોધંગ દેવતા ।। આજ કલિ-યુગમાં અલી અલખ નિરંજન અવતાર પાત્ર ।। તે નર ઉત્તમ ઉપન્યા હો સ્વામી ।। જે માનંતે ।। જે પુજંતે ।। તે લહેતવમ્ ।। મહેર મહેલમ્ ।। અમર ભોજનમ્ ।। અમરાપુર વાસમ્ ।। જે ના માનંતે ।। જે ના પુજંતે ।। તે જાવંતે ।। ઘોર અંધારે ।। તે જીવ ભવો ભવ બુડંતે ।। હો સ્વામી ।। સદ્ગોર સુદરદીન વાચા ।। પહેલા કર્તાયુગમાં ચાર સ્વરૂપ ।। મત્સ્ય, કૂર્મ ।। વ્યારાહ ।। શ્રી નૃસિંહ ।। ત્રેતાયુગમાં ત્રણ સ્વરૂપ ।। વામન, પરશુરામ, શ્રી રામ ।। દ્વાપર યુગમાં બે સ્વરૂપ ।। કૃષ્ણ ને શ્રી બુદ્ધા ।। આજ કલિયુગમાં એક સ્વરૂપ ।। શ્રી નિષ્કલંકી નારાયણ ।। ઘટપાટ સ્થાપી ।।

3 મહા જોધંગ=મહા બળવાન.

ઋષિ ઓધાર્યાં ॥ દૈત્ય દીયા પાતાળ ॥ એણી પાવળે સીધ્યા રાય પ્રહલાદ ॥ પાંચ કરોડી જીવના તો કીધા કાજ ॥ એણી પાવળે સીધ્યા રાય હરિશ્ચંદ્ર ॥ ગોરને વચને મેલ્યા રાજ ॥ સાત કરોડી જીવના તો સીધ્યા કાજ ॥ એણી પાવળે સીધ્યા રાય યુધિષ્ઠિર ॥ પાંચ પાંડવે છોડયા રાજ ॥ નવ કરોડી જીવના તો કીધા કાજ ॥ એણી પાવળે કસ્યા પીર સુદરદીન ॥ કાગળના કીધા જહાજ ॥ બાર કરોડી જીવના તો કીધા કાજ ॥ નીમ[1] જળ ॥ નીમ સ્થળ ॥ નીમે બાંધી પાળ ॥ સદ્દગોર બેઠા જાંબુદ્વીપે ॥ ઘટપાટ પખાળ્યા ॥ ઘટ પાટ સ્થાપી ॥ ઋષિ ઓધાર્યાં ॥ દૈત્ય દીયા પાતાળ ॥ હકક સાચા ॥ શાહ

૧ નીમ=ટેક, અડગ નિશ્ચય.

હેજંદ્દા ।। ચેહ પાવળકા એહી વિચાર ।। સદ્દગોર કબીરદ્દીન કથંતે ।। પીર સુદર-દ્દીન શાહ વાચા ।। ગગન[2] મંડળમાં અમીરસ[3] હોય ।। ત્યાં નિરંજનકા વાસા[4] ।। સુગરા[5] હોય સો ભર ભર પીએ ।। નુગરા[6] જાએ પ્યાસા[7] ।। સદ્દગોર ઈમામશાહ ।। નર અલી મહંમદશાહ ।।

હક્ક લાએ લાહા ।। ઈલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદુ ર્રસુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત, બીજુ કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

---

૨ ગગન મંડળ=દશમું દ્વાર. ૩ અમીરસ=નુર, અમૃત. ૪ વાસા=વાસ, રહેઠાણ. ૫ સુગરા=જેણે ગુરુ કર્યા હોય તે. ૬ નુગરા=જેણે ગુરુ ના કર્યા હોય તે. ૭ પ્યાસા=તરસ્યા.

यानि नक्षत्राणि दिव्यन्तरिक्षे अप्सु भूमौ यानि नगेषु दिक्षि ।
प्रकल्पयंश्चन्द्रमा यान्येति सर्वाणि ममैतानि शिवानि सन्तु ॥१॥

अ. कां. १९ अ. १. सू. ८

મંત્ર અઠ્ઠાવનમો.

પાટેથી પૈસા ઉપાડવાનો છે.

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ્ હિર્રેહ્‌માં નિર્રહીમ. ॥

અર્થ:—શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સહ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્માાઈંદ્ર ઈમામશાહ ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ॥ નબી નુર સહ્‌ગોર ॥ તમારી દુવા ॥

સ્વામી હક તમે ॥ પાક પીર તમે ॥ અવ્વલ તમે ॥ આખર તમે ॥ જાહેર તમે ॥ બાતીન તમે ॥ દાતા તમે ॥ ખાલક તમે ॥ કાયમ તમે ॥ દાયમ તમે ॥ સખી તમે ॥ સાહેબ તમે ॥ તમે કરો તે થાય ॥ તમારી દરગાહ કું આવે ॥ કુલ જમાતકું ભાવે ॥ જુના બક્ષો ॥ નવા ના કરાવશો ॥ પાંચ, સાત, નવ, બાર, તેત્રીસ કરોડીના મેળા આપો ॥ લક્ષ ચોરાશીના ફેરા ટાળો ॥ સઘળી જમાતસું દિદાર આપો ॥ બંદા ક્ષુધાર્થી, પેટાર્થી છે. ॥ બંદાના કુલ ગુનાહ બક્ષો ॥ સદ્ગોર ઇમામશાહ ॥ નર અલી મહંમદશાહ ॥

હક્ક લાએ લાહા ॥ ઇલ્લિલ્લાહો ॥ મહંમદ રૈસુલિલ્લાહે ॥

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે. ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

सप्तमी

यत् ते नाम सुहवं सुप्रणी तेनु मते अनुमतं सुदानु ।

तेनानो यज्ञं पिंपृहि विश्ववारे रयिं नो धेहि सुभगे सुवीहम्॥४॥

अ. कां. ७ अ. २ सू. २

उच्छिष्टे नाम रूपं चोच्छिष्टे लोक आहितः ।

उच्छिष्ट इन्द्र श्चाग्निश्च विश्वमन्तः समाहितम् ॥ १ ॥

अ. कां. ११ अ. ४ सू. ६

ॐ

મંત્ર ઓગણસાઠમો.

નિશાની થાળ અક્ષય-પાત્રનો છે.

ॐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રેહમાં નિર્રહીમ ॥

અર્થ:—શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નરઅલી મહંમદશાહ ॥ નબી નુર સદ્‌ગોર ॥ તમારી દુવા ॥

હરિશ્ચંદ્ર ॥ ચતુર વેદી બ્રહ્મા ॥ મોક્ષ દાતાર ॥ દેવ મહેશ્વર અને સેહેદેવ[1] તપી[2] ॥ કસે કળશ કીરતાર ॥ ચાર યુગ મધ્યે જીવ ઓધર્યા ॥ પાંચ, સાત, નવ, બાર ॥ તેત્રીસ કરોડી, અનંતના મેળા આપો ॥ તમે હુશ્યેની પાત્ર દીવાન બાદશાહજી ॥ ભાવ ભક્તિ સિધ્ધો[3] સ્વરૂપ ॥ થાળ, પ્રસાદ, નિશાની મહેમાની, દશાંશ, સુકૃત્ય, દામ, દોકડો, પાન ફુલ, ફળ, અન્ન, પાણી, શાક, પાક, જીકર,[4] બંદગી[5] કબુલ કરો ॥

૧ સેહેદેવ=સુદરદીન બાવા. ૨ તપી=તપેશ્રી. ૩ સિદ્ધો=સિદ્ધ કરો, પ્રગટ કરો. ૪ જીકર=ભજયા કરવું તે. ૫ બંદગી=ઉપાસના.

સાહેબ તમસું બલીહારી ॥ અમને આશા દેવ તમારી॥ અક્ષયપાત્ર[૪] અખુટ કરો ॥ સ્વામી તમે ગત જમાત માંહે નુર નિશાનીએ પરવરો ॥ અન્નપૂર્ણા અન્નપૂરો પાણી પૂરો ગણેશ ॥ રિદ્ધિ,[૫] સિદ્ધિ[૬] આલો માતા ભવાની ॥ મહાદેવ સ્વામી ભોજન પીરસે ॥ માતા ભવાની ગયા બ્રહ્માજીની પાસ ॥ રિદ્ધિ, સિદ્ધિ આલો તમારા દાસ ॥ ભરો ભંડાર થાવ સુખી ॥ અન્ન-દેવ પૂર્ણા જાલંધર[૭] મુખી ॥ સદ્દગોર ઈમામશાહ ॥ નરઅલી મહંમદશાહ ॥

હક્ક લાએ લાહા ॥ ઇલ્લિલ્લાહો ॥ મહંમદુ રેસુલિલ્લાહે ॥

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે. ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

---

૪ અક્ષયપાત્ર=જે પાત્ર માંહેલું ખુટે નહિ તેવું. ૫ રિદ્ધિ=ઐશ્વર્ય. ૬ સિદ્ધિ=મંત્રની પૂર્ણતા, મંત્રનું ફળ. ૭ જાલંધર=સત્પંથના એક શિષ્યનું નામ.

धाता दधातु दाशुषे प्राचीं जीवातुमक्षिताम् ।

वयं देवस्य धीमहि सुमतिं विश्वराधसः ॥ २ ॥

अ. कां. ७ अ. २ सू. १

ॐ

મંત્ર સાઠમો

નિશાની જમવાનો છે.

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રેહ્માં નિર્હીમ ॥

અર્થ:-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્ગોર પાત્ર બ્રહ્માઈંદ્ર ઈમામશાહ ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ॥ નબી નુર સદ્ગોર ॥ તમારી દુવા ॥

સ્વામી તમે સૃષ્ટિના સર્જનહાર ।। નિશાની મહેમાની ભાવે સુભાવે ।। તમારી નૈયતે ।। દસ્તરે કબુલ કરો ।। અન્નપાણીના આહાર ।। પાન ફુલના ભોકતા ।। જુમલી જમાત ઉપર રહેમ કરો ।। રહેમની નજર ધરો ।। તમારા નુરને તમે વરો ।। બંદા તમારા ઉપર નેક નજર કરો ।। અનંત જીવ તપ કરી આવ્યા ।। એમ દેવ વેદ વાયક ભાખંતા ।। સદ્‌ગોરે હેત કરીયા ।। તે ચતુર્ વેદી બ્રહ્મા ।। સ્વામી હક દાણા ।। સેવાએ આણ્યા ।। જાકા દાણા ।। ખટ્ટી કર કમાણા ।। સત્યસું લાણા ।। પ્રેમસું પકાણા ।। દુર્વેશી[1] ગ્રાસ દાણા ।। હક હલાલ ખાણા ।। સાહેબ તમકું પહોંચાણા ।। સદ્‌ગોર ઈમામશાહ ।। નરઅલી મહંમદશાહ ।।

૧. દુર્વેશી=ત્યાગવતીનું.

હક્ક લાએ લાહા ।। ઈલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદ્દ રસુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત, બીજુ કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

नवमी

धाता विश्वा वार्या दधातु प्रजाकामाय दाशुषे दुरोणे ।

तस्मै देवा अमृतं सं व्ययन्तु विश्वे देवा अदितिः सजोषाः॥३॥

अ. कां ७ अ. २ सू. १

મંત્ર એકસઠમો.

નિશાની જમીને ભણવાનોછે.

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ્ હિરેહ્મા‌ં નિર્હીમ. ॥

અર્થઃ—શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઇમામ-શાહ ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ॥ નબી નુર સદ્‌ગોર ॥ તમારી દુવા ॥

દહેત્ર[1] દુનિયા ।। સહસ્ર[2] આખરત ।। આકબતની ખેર ।। ઈમાનની સલામતી ।। યા સદ્‌ગોર ખેર કર કબુલ।। મદદ અલ્લાહ રસુલ ।। જીસ[3] ભંડારથી રોજી આવે ।। સો ભંડાર કરો ભરપુર ।। ખાયા નુર ।। હુવા હજુર ।। અલ્લાહ આદમ રસુલ ।। તમે દીયા ।। બંદે ખાયા ।। ફર્માન બિસ્મિલ્લાહ્ ।। શાહ તમકું પહોંચાયા ।। સદ્‌ગોર ઈમામશાહ।। નર અલી મહમદશાહ ।।

હક્ક લાએ લાહા ।। ઇલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદુ રસુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઇ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે. ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

---

૧ દહેત્ર=દસઘણું. ૨ સહસ્ર=હજારઘણું. ૩ જીસ=જે.

पूषेमा आशा अनु वेद सर्वाःसो अस्माँ अभयतमेन नेषत् ।
स्वस्तिदा आघृणिः सर्ववीरोऽप्रयुच्छन् पुर एतु प्रजानन ॥८॥

अ. १ कां. ७. अ. १. सू. २.

મંત્ર બાસઠમો.

ગત જમાતને પરવારી ઉઠવાનો છે

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિર્રેહમાં નિર્રહીમ. ॥

અર્થઃ—શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઇમામ-શાહ ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમદશાહ ॥ નબી નુર સદ્ગોર ॥ તમારી દુવા ॥

સ્વામી તમે વાટે ઘાટે મુશ્કેલ આસાન કરો ।। શયેતાન તોફાન દૂર કરો ।। વાડી તમારી હરિભરી રાખો ।। ખટ્ટી કમાઈમાં બરકત આલો ।। દીન દુનિયામાં શરખુરૂ[1] રાખો ।। લજ્જા આબરૂ શરમ તમે રાખો ।। તમારે નીમ ધર્મે ।। તમારી દશાંશ સુકૃત્ય ।। તમારી ક્રિયા આચારે ।। તમારી ગત ઉપર મહેરબાની રાખો ।। જાંબુદ્વીપના સુલતાન ।। જે ઉપન્યા અરબસ્તાન ।। સહસ્ર દ્વીપ, એરાખંડે કીધા મુકામ ।। જે વસ્યા ઉંચ મુલસ્થાન ।। જેણે ગુર્જર ખંડમાં કીધા ઠામ ।। તેનું પાત્ર બ્રહ્મા ।। ઈંદ્ર ઇમામશાહ નામ ।। જે કરશે અનંત કરોડી જીવોના કામ ।। તે આદ્ય વિષ્ણુ નારાયણ ।। નરઅલી મહંમદશાહ નામા।

૧ શરખુરૂ=લજ્જા, આબરૂ.

તમે કરો બંદાની મુશ્કેલ આસાન ।। લક્ષ ચોરાસીના ફેરા ટાળો ।। તેત્રીસ કરોડીના મેળા આપો ।। સદ્‌ગોર ઈંદ્ર ઈમામશાહ ।। નર અલી મહંમદશાહ ।।

હક્ક લાએ લાહા ।। ઇલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદુ રેંસુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે. ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

યજ્ઞ વિધિ તથા યજ્ઞના મંત્રો સંપૂર્ણ

दिक्षु चद्राय समनमन्त्स आध्नोंत् ।

यथा दिक्षु चन्द्राय समनमन्नेवा मह्यंसंनमः सं नमन्तु ॥७॥

अ. कां. ८ अ. ८. सू. ३९

ૐ

બીજનો ચંદ્ર જોવાનો છે.

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ્ હિરેંહ્માં નિર્હીમ ॥

અર્થઃ-શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્ગોર પાત્ર બ્રહ્માઆઈંદ્ર ઈમામશાહ ॥ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નર અલી મહંમ-દશાહ ॥ નબી નુર સદ્ગોર ॥ તમારી દુવા ॥

બરકત, રહેમત, સાહેબ સલામત ॥ અરજ ઉમેદવાર ॥ આજ હો ચંદ્રમા ગોર ॥ તમે સતીયાના સત્ રાખજો ॥

નબીના ઉમ્મતના કરગર્યા કાન ધરજો ।। સમર્યા સહાય કરો ।। કીધા ગુનાહ બક્ષો ।। બીજા ગુનાહ ના કરાવશો ।। ઝાખા, મેઘા, કિન્નર, તેત્રીસ કરોડીના મેળા આલો ।। અનંત કરોડીની સોબ-તમાં રાખો ।। લક્ષ ચોરાશીના ફેરા ટાળો ।। સદ્‌ગોર ઈમામશાહ નર અલી મહંમદશાહ ।।

હક્ક લાએ લાહા ।। ઇલ્લિલ્લાહો ।। મહંમદુ ર્સુલિલ્લાહે ।।

અર્થ—સત્યવાત, બીજું કોઇ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે. ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

शं नः सूर्य करुचक्षा उदेतु शं नो भवन्तु प्रदिशश्चतस्रः ।

शं नः पर्वता ध्रुवयो भवन्तु शं तः सिन्धवः शमु सन्त्वापः ॥८॥

अ. कां. १९. अ. २. सू. १०.

ॐ

સૂર્યના આસણ સામે ઉભા રહી ભણવાનો છે.

ૐ

ફર્માનજી બિસ્મિલ્લાહ હિરેહમાં નિરહીમ ॥

અર્થ:—શ્રી પરમાત્માની આજ્ઞાથી, આદરૂં છું દયાળુ શ્રી પરમાત્માના નામથી જે સદા કૃપાળુ છે.

સદ્‌ગોર પાત્ર બ્રહ્મા ॥ ઈંદ્ર ઈમામશાહ આદ્ય વિષ્ણુ નિરંજન નરઅલી મહં-મદશાહ ॥ નબી નુર સદ્‌ગોર ॥ તમારી દુવા ॥

ઉગતા સૂર્ય ॥ આથમતા ભાણ ॥ નર બીજ તે નર મહંમદશાહ નામ ॥

સૂર્યના આસણ સામે ઉભા રહી ભણવાનો છે.

પડંતે ગોર ગાયત્રી ॥ જપે તપે બિબ ઉપાયા ॥ તબ તમે સૂર્ય દેવતા ॥ તમારા ચરણે આયા ॥ અબદુલ્લાહ[1] ॥ જબ્બાર[2] ॥ અબદુલ્લાહ સત્તાર ॥ અબદુલ્લાહ ગફફાર ॥ અબ્દુલ્લાહ રહીમ ॥ અબ્દુલ્લાહ કરીમ ॥ ચાર[4] પીર મહંમદ શફાઅત ॥ એટલી દુવા ભણે ॥ ઉન્કુ દોઝખ હરામ ॥ સદ્ગોર ઈમામશાહ ॥ નર અલી મહંમદશાહ ॥

હક્ક લાએ લાહા ॥ ઇલ્લિલ્લાહો ॥ મહંમદ રસુલિલ્લાહે ॥

અર્થ—સત્યવાત, બીજુ કોઈ નથી, સર્વત્ર પ્રભુ છે, ખચિત્ વૈરાટ રૂપે એજ છે. મહંમદ (પવિત્ર પુરુષ) ને પરમાત્માએ ઉપદેશ કરવા મોકલેલ છે.

---

૧ અબ્દુલ્લાહ=પરમાત્માનો સેવક. ૨ જબ્બાર=બળવાન પરમાત્માનું નામ. ૩ સત્તાર=પરમાત્માનું નામ. ૪ ચાર પીર=ચાર ટોળાંના ચાર ગોર. ૧ પીર નબી મહંમદ, ૨ પીર નુર સદ્ગોર, ૩ પીર સુદરદીન, ૪ પીર ઇમામશાહ.

સત્પંથી મળતા પુસ્તકો.

સત્પંથી યજ્ઞવિધિ	રૂ. ૩—૦—૦
સત્પંથી આજ્ઞા પત્ર	રૂ. ૨—૦—૦
ભાભારામ સુબોધ	રૂ. ૧—૪—૦
બુદ્ધાવતાર	રૂ. ૧—૮—૦
બઈબુઢાઇનાં જ્ઞાન	રૂ. ૧—૦—૯
મોહરનાં દર્શનનાં પાના	રૂ. ૧—૪—૦
” ”	રૂ. ૦-૧૦—૦
સત્યનું શોધન	રૂ. ૦—૪—૦
મૃગોદ્ધાર	રૂ. ૦—૬—૦
નાયાકાકાનો સંવાદ	રૂ. ૮-૧૪—૦
સત્પંથીયોના કર્મ	રૂ. ૦—૬—૦
મોક્ષદ્વાર	રૂ. ૦—૫—૦
સંતવાણી	રૂ. ૦—૫—૦
દરેખુદદેવરી	રૂ. ૦—૬—૦
ભક્તની શોધ	રૂ. ૦—૩—૦
પરછા	રૂ. ૦—૩—૦
સત્પંથી કર્મ પ્રયોગ	રૂ. ૦-૧૨—૦
શિક્ષાપત્રી	રૂ. ૦—૧—૦
ઓશાણી	રૂ. ૦—૧—૦
સદ્દગોરના શ્લોક	રૂ. ૦-૧૨—૦
कलीतारक मंत्रम	रू. ०—४—०

સત્પંથનાં તૈયાર પુસ્તકો થોડા દિવસમાં બહાર પડશે.

૧ શ્રીસદ્દગોર બ્રહ્મા ઇન્દ્ર ઈમામશાહ બાવાની ચેતામણી.

૨ શ્રીસદ્દગોર બ્રહ્મા ઇન્દ્ર ઇમામશાહ બાવાની ચિત્તવરણી.

મળવાનું ઠેકાણું,

સત્પંથ સાહિત્ય સંબંધી સેવા કરનાર

સત્પંથી સૈયદ બાવાસાહેબ અહમદઅલી ‘ખાકી’

૧ મુ. પીરાણા. પો. ગીરમથા, જી. અહમદાબાદ.